

بخش نهم: «دانشجویی»

- ۵۰۷ قانون پذیرش دانشجو در دانشگاه و مراکز آموزش عالی
- ۵۱۰ قانون برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو
- ۵۱۲ قانون و مقررات اعزام دانشجو به خارج از کشور
- ۵۴۰ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی
- ۵۴۸ آیین نامه تقییدبندی مربوط به هزینه های تحصیلی آموزش رایگان در موارد خاص
- ۵۵۰ قانون صندوق رفاه دانشجویان
- ۵۶۷ موادی از قانون تنظیم بخشی از مقررات ملی دولت
- ۵۶۹ آیین نامه اجرائی ماده ۳۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات ملی دولت
- ۵۷۱ قانون معافیت دانشجویان بورس و اعضای هیأت علمی از پرداخت حق اثبات اسناد
- ۵۷۲ اخذ تمدد خدمت از پذیرفته شدگان امتحان کتبی دانشجو سال های تحصیلی ۶۶-۵۵ به بعد
- ۵۷۳ قانون لغو تمدد خدمت فارغ التحصیلان و دانشجویانی که از بورس تحصیلی استفاده کرده اند و به دلایل مختلف به استخدام در نمی آیند
- ۵۷۴ دستورالعمل انتقال تمدد خدمت دانشجویان بورس داخل و خارج از کشور و دانش آموزان از بزرگتر تمدد خدمت
- ۵۷۶ قانون اجازه تردد فارغ التحصیلان فوق لیسانس و بالاتر و متخصصان ایرانی متمم خارج از کشور بدون بررسی وضعیت خدمت و وظیفه عمومی
- ۵۷۷ کمیته مطالبه برنامہ ریزی آزمون ورودی دانشگاه و مقررات مرتبط با آن

- آیین نامه برگزاری آزمون زبان های خارجی، ۵۸۸
- قانون و مقررات مربوط به دانشجویان بورسیداخل وخارج ازکشور ونحو دریافت ارز ۵۹۰
- آیین نامه عمومی مسابقات ورزشی دانشگاه علومسازش عالی ۶۱۹
- آیین نامه آزمون های نیمه متمرکز و رودی دوره دکتری ۶۲۵
- موادی از قانون نظام وظیفه عمومی سال ۱۳۹۰ ۶۳۰
- تصویب نامه در مورد کاهش مشکلات دانشجویان ایرانی شامل به تحصیل در خارج از کشور ۶۳۴
- تخصیص بخشی از ظرفیت دانشجویی دانشگاه های کشور اعم از دولتی ونیمه دولتی به پذیرش دانشجویان خارجی ۶۳۶
- ضوابط مربوط به کترش بومی گزینی در آزمون سراسری ۶۳۷
- آیین نامه عملی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی ۶۳۸
- آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی شامل به تحصیل در دانشگاه های خارج از کشور به دانشگاه ها، مؤسسه های آموزش عالی و مراکز پژوهشی داخل کشور ۶۴۵
- آیین نامه انتخاب و معرفی دانشجویی نمونه ۶۵۶
- مقررات مربوط به قهرمانان ورزشی ملی و المپیک، جهانی و آسیایی در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی ۶۷۰
- آیین نامه اجرائی کمیسیون بررسی موارد خاص ۶۸۰
- برگزاری مسابقات علمی دانشجویی ۶۹۳
- امکان ادامه تحصیل دانشجویان دختر مسلمان حجه دانشگاه های فرانسه، آلمان و ترکیه در دانشگاه های ایران ۶۹۴
- اهداف و سیاست های ناظر بر برگزاری اردوهای دانش آموزی و دانشجویی ۶۹۷
- مقررات سفرهای دانشجویی اقامتی به آیین نامه خطوط و آداب اسلامی ۷۰۶
- آیین نامه تاسیس مؤسسات و شرکت های خدمات اعزام دانشجویان خارج از کشور ۷۰۸
- آیین نامه ارزشیابی مدارک تحصیلی دانشگاه های خارج از کشور ۷۱۲

قانون پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب ۱۳۸۶/۸/۹ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- تعاریف:

امتحان نهایی کشوری: آزمونی است که با سؤالات یکسان و هم‌زمان در سراسر کشور طبق مقررات وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌گردد.
سابقه تحصیلی: نتایج امتحان نهایی کشوری دروسی است که داوطلب در دوره متوسطه و پیش‌دانشگاهی فرا گرفته است.
سابقه پرورشی و مهارتی: رتبه داوطلب در مسابقات فرهنگی، هنری، ورزشی، مهارتی، علمی و پژوهشی در سطح استانی، کشوری یا بین‌المللی است. عناوین و ضوابط این مسابقات به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

ماده ۲- پذیرش دانشجو در مقطع کاردانی (پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته، دکترای حرفه‌ای و دکترای پیوسته براساس سوابق تحصیلی داوطلب و آزمون‌های سراسری خواهد بود. تأثیر سوابق تحصیلی در هر سال نسبت به سال قبل، افزایش می‌یابد به نحوی که حداکثر تا پایان سال اول برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران آزمون‌های سراسری ورودی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به‌طور کامل حذف گردد. دولت موظف است بسترهای لازم را جهت تحقق این ماده فراهم نماید.

تبصره - از سال ۱۳۸۶ وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی مجازند داوطلبان ورود به مقطع کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) را صرفاً براساس سوابق تحصیلی پذیرش نمایند.

ماده ۳- برگزاری آزمون سراسری برای داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها و مراکز

۵۰۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

آموزش عالی تا قبل از حذف کامل آن براساس «قانون یک مرحله‌ای نمودن آزمون سراسری مصوب ۱۳۷۷/۵/۲۱» مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۴- برای پذیرش دانشجو در هر رشته سابقه تحصیلی دروس مرتبط با آن رشته ملحوظ می‌گردد. این دروس و میزان تأثیر هر یک با توجه به اهمیت آنها و همچنین پایه‌های تحصیلی که در سوابق تحصیلی مؤثر است توسط کارگروهی (کمیته‌ای) مرکب از افراد ذیل تعیین خواهد شد:

۱- وزیر یا یکی از معاونین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به انتخاب وزیر (رییس کارگروه کمیته)؛

۲- وزیر یا یکی از معاونین وزارت آموزش و پرورش به انتخاب وزیر؛

۳- وزیر یا یکی از معاونین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به انتخاب وزیر؛

۴- رییس یا یکی از معاونین دانشگاه آزاد اسلامی به انتخاب رییس دانشگاه؛

۵- رییس سازمان سنجش آموزش کشور.

تبصره ۱- نحوه تطبیق سوابق داوطلبانی که فاقد سوابق تحصیلی مطابق این قانون باشند، توسط کارگروه مذکور در این ماده تعیین می‌شود.

تبصره ۲- داوطلبانی که علاقه‌مند به جبران سوابق تحصیلی خود در همه یا بعضی از مواد درسی باشند می‌توانند سوابق تحصیلی خود را ارتقا و بهبود بخشند. شیوه ارتقای سوابق تحصیلی داوطلبان توسط کارگروه موضوع این ماده تعیین می‌گردد.

تبصره ۳- دانشگاه‌ها می‌توانند دروس و میزان تأثیر آنها در پذیرش دانشجو در هر رشته را به کارگروه موضوع این ماده پیشنهاد نمایند.

تبصره ۴- در رشته‌هایی مانند هنر و تربیت‌بدنی که نیاز به سنجش مهارت‌های خاص می‌باشد، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی علاوه بر اعمال سوابق تحصیلی، مجاز به برگزاری امتحان‌های عملی و استعدادسنجی مرتبط با چنین رشته‌هایی می‌باشند.

تبصره ۵- آیین‌نامه اجرایی این ماده و تبصره‌های (۱) و (۲) آن توسط کارگروه موضوع این ماده تهیه می‌گردد. آیین‌نامه‌ها و تصمیمات این کارگروه به تصویب وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش می‌رسد.

بخش نهم: دانشجویی / ۵۰۹

ماده ۵- امتیازات و سهمیه‌ها از قبیل سهمیه مناطق، رزمندگان، شاهد، خانواده معظم شهدا، جانبازان و آزادگان که تاکنون به تصویب مراجع ذی‌ربط رسیده یا می‌رسد، کماکان به قوت خود باقی است و در شیوه پذیرش دانشجو براساس این قانون نیز اعمال می‌گردد.

ماده ۶- داوطلبانی که براساس این قانون در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی پذیرفته می‌شوند براساس ضوابط پیشنهادی ستاد کل نیروهای مسلح که به تصویب مقام معظم رهبری (فرماندهی کل قوا) می‌رسد، از معافیت تحصیلی خدمت نظام وظیفه برخوردار می‌گردند.

قانون فوق مشتمل بر شش ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ نهم آبان‌ماه یک‌هزار و سیصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۶/۸/۱۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رییس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حدادعادل

قانون برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۹ مجلس شورای اسلامی

ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون سهمیه‌بندی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی (اعم از رشته‌های پزشکی و غیرپزشکی) در کلیه دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی به جز مواردی که در ذیل آمده ممنوع است:

۱- قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و اصلاحات بعدی شامل ایثارگران، جانبازان، خانواده مفقودالانرها و شهدا به قوت خود باقی است؛

۲- صددرصد (۱۰۰٪) پذیرش در رشته‌های تخصصی زنان و زایمان به خانم‌ها اختصاص می‌یابد؛

۳- ده درصد (۱۰٪) سهمیه مازاد بر ظرفیت در رشته‌های دستیاری پزشکی (رشته‌های مورد نیاز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) به مناطق محروم به داوطلبان بومی اختصاص می‌یابد و پذیرفته‌شدگان مکلفند به مدت سه برابر طول مدت تحصیل را صرفاً در مناطق محروم خدمت کنند و افرادی که سابقه خدمت در این مناطق را دارند حداکثر تا پنج سال از تعهد خدمتشان کسر می‌گردد؛

تبصره- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی علاوه بر سهمیه تعیین شده برای دستیاری پزشکی در این بند، می‌تواند سهمیه خاص مازاد بر ظرفیت اعلام شده برای نقاط محروم و تخصص‌های مورد نیاز از داوطلبان زن و با تصویب هیأت وزیران اعمال نماید. پذیرش‌شدگان ملزم به تعهد خدمت عنوان شده در این بند می‌باشند.

۴- ده درصد (۱۰٪) سهمیه مازاد بر ظرفیت در مقطع دکتری برای مریبان رسمی (حداقل یک نفر) منوط به کسب حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) نمره آخرین فرد پذیرفته

شده اختصاص می‌یابد؛

۵- دو و نیم درصد (۰/۲/۵) سهمیه مازاد بر ظرفیت دستیاری به نیروهای مسلح در رشته‌های مورد نیاز با تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منوط به کسب حداقل هشتاد درصد (۰/۸۰) نمره آخرین فرد پذیرفته شده اختصاص می‌یابد؛

تبصره ۱- مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص اختصاص سهمیه برای نخبگان و استعدادهای برتر به قوت خود باقی است.

تبصره ۲- کلیه قوانین و مقررات سهمیه‌بندی برای تحصیلات تکمیلی به جز موارد مصرح در این قانون از جمله قانون تخصیص سهمیه برای زنان در پذیرش دستیاری رشته‌های تخصصی پزشکی مصوب ۱۳۷۲ لغو می‌گردد.

تبصره ۳- این قانون از زمان تصویب لازم‌الاجرا است.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم فروردین ماه یک‌هزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۲/۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رییس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون اعزام دانشجو به خارج از کشور مصوب ۱۳۶۴/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- به منظور کمک به تأمین نیروی انسانی متعهد و متخصص مورد نیاز کشور و شناخت نوآوری‌های علمی دنیا و آشنایی با آخرین تجربیات کشورهای خارجی در زمینه‌های مختلف علمی، فنی و تخصصی، وزارت فرهنگ و آموزش عالی که در این قانون «وزارت» نامیده می‌شود، اقدام به اعزام دانشجو به خارج از کشور می‌نماید.

ماده ۲- اعزام شوندگان باید دارای شرایط زیر باشند:

الف) ایمان و اعتقاد به اسلام، نظام جمهوری اسلامی، قانون اساسی، ولایت فقیه؛

ب) تقوا، که نشانه آن انجام واجبات و اجتناب از محرمات است؛

ج) عدم وابستگی به احزاب و گروه‌های ملحد و محارب.

تبصره - اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی، از شرط ایمان و اعتقاد به اسلام مستثنا هستند.

ماده ۳- اعزام دانشجویانی که دارای مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر هستند با در نظر گرفتن ظرفیت دانشگاه‌های کشور و امکانات ارزی و رشته‌های مورد نیاز و کاملاً ضروری و با رعایت مفاد ماده (۱۸) قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ و اصلاحیه مصوب ۱۳۷۰/۵/۲۳ صورت خواهد گرفت. وزارت هر سال یک بار این موارد را تعیین خواهد کرد. در شرایط مساوی اولویت با داوطلبان متأهل می‌باشد.^۱

۱- به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴ ماده ۳ اصلاح و تبصره ۱ ماده ۳ سابق (مصوب ۱۳۶۴/۱/۲۵) حذف گردیده است.

بخش نهم: دانشجویی / ۵۱۳

تبصره ۵- به منظور افزایش ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها، وزارت برنامه و بودجه^۱ موظف است معادل مبلغ صرفه‌جویی ارزی که در اثر این قانون انجام می‌گیرد، بودجه ارزی دانشگاه‌ها را اضافه نماید، بر این مبنا وزارت علاوه بر بودجه مربوط به توسعه دانشگاه‌ها موظف است معادل صرفه‌جویی را در جهت توسعه دانشگاه‌ها مصرف نماید.

ماده ۴- وزارت موظف است هر سال رأساً تعدادی از فارغ‌التحصیلان را که دارای مدرک لیسانس یا بالاتر می‌باشند، به‌عنوان بورسیه برای کسب تخصص‌های لازم در رشته‌های ضروری، به خارج از کشور اعزام کند. همچنین اعزام بورسیه‌های وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی دیگر که تحصیلات یا تحقیقاتشان منجر به اخذ مدرک دانشگاهی می‌شود، با توجه به ضوابط این قانون و لزوم اخذ تخصص در رشته‌های ضروری از طریق وزارت صورت می‌گیرد.

ماده ۵- مؤسسات، شرکت‌های خصوصی و افراد حقیقی در صورت تحصیل ارز از طریق قانونی، می‌توانند با توجه به شرایط و مقررات این قانون تا ۲٪ ارز خود را به اعزام دانشجو اختصاص دهند.

ماده ۶- وزارت موظف است فهرست اسامی دانشگاه‌های دنیا را که به لحاظ علمی دارای اعتبار لازم بوده و به لحاظ اخلاقی بالنسبه واجد صلاحیت باشند تهیه و به داوطلب اعلام نماید و فقط پذیرش‌های تحصیلی این دانشگاه‌ها را به رسمیت بشناسد و دانشجویان موضوع این قانون را منحصرأً به آنها اعزام کند.

فصل دوم - امتحان اعزام و نحوه گزینش

ماده ۷- انتخاب داوطلبان به صورت زیر انجام می‌گیرد:

الف) صلاحیت علمی افراد براساس سوابق دانشگاهی متقاضی و آزمون علمی تعیین می‌شود چنانچه تعداد داوطلب بیش از تعداد مورد نیاز باشد، اولویت افراد بر حسب صلاحیت علمی خواهد بود.

ب) صلاحیت اخلاقی داوطلبان با توجه به مقررات ماده ۲ توسط یک هیأت بررسی

۱- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور متولی امر برنامه و بودجه کشور است.

صلاحیت اخلاقی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ماده ۸- وزارت موظف است کلاس‌هایی جهت تقویت زبان‌هایی که تدریس آن در ایران امکان‌پذیر است و آموزش مسایل اخلاقی و اجتماعی برای دانشجویانی که برای اعزام قبول شده‌اند، دایر نماید.

فصل سوم - هزینه تحصیل و پروانه ارزی و تعهدات مربوط به آنها

ماده ۹- دولت موظف است تا زمانی که نیاز کشور رفع نشده است و داوطلبان واجد شرایط، به ترتیب مذکور در این قانون وجود دارند، اعتبار لازم را برای بورس و وام تحصیلی را در بودجه کل کشور منظور و نیز سهمیه ارزی مربوط را پیش‌بینی کند. تبصره - میزان بورس و وام تحصیلی به هر یک از دانشجویان و همچنین مبلغ ارز هر یک از دانشجویان مشغول تحصیل در خارج از کشور، همه ساله با پیشنهاد وزارت و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌شود.

ماده ۱۰- متناسب با میزان بودجه و رعایت آیین‌نامه‌های مربوطه، دولت هر سال علاوه بر دانشجویان ممتاز به تعدادی از دانشجویان اعزامی که امکان تأمین هزینه‌های تحصیلی خود را نداشته باشند در قبال اخذ تعهد رسمی، بورس یا وام تحصیلی اعطا می‌نمایند.

تبصره - اعطای کلیه بورس‌های آموزشی (اعم از بورس‌های دولتی و بورس‌هایی که کشورهای دیگر در اختیار دولت ایران می‌گذارند) و نیز وام تحصیلی از طریق وزارت انجام می‌گیرد.

ماده ۱۱- کسانی که با استفاده از بورس تحصیلی دولت به خارج می‌روند باید متعهد شوند و تضمین بسپارند که دو برابر و حداکثر ده سال، و کسانی که از وام استفاده می‌کنند، ۱/۵ برابر و حداکثر ۸ سال، و کسانی که از ارز تحصیلی استفاده می‌نمایند برابر مدتی که در خارج از کشور تحصیل کرده‌اند و حداکثر ۶ سال، در محلی که وزارت مربوطه تعیین می‌کند خدمت کنند.

ماده ۱۲- دانشجویانی که از بورس و یا وام کامل تحصیلی استفاده می‌کنند، فقط می‌توانند اشتغال به کارهای علمی داشته باشند. دانشجویان دیگر نیز فقط با اجازه

بخش نهم: دانشجویی / ۵۱۵

سرپرستی می‌توانند به کارهایی بپردازند که مغایر با شئون و وظایف اسلامی نباشد و موجب عدم موفقیت آنها در تحصیل نگردد.

ماده ۱۳- ارزش تحصیلی تنها به کسانی تعلق می‌گیرد که مطابق مقررات این قانون برای ادامه تحصیل به خارج از کشور، اعزام شوند.

تبصره- دانشجویانی که قبل از تصویب این قانون اعزام شده‌اند مشمول این ماده نبوده و در این مورد طبق ضوابط گذشته با آنان رفتار خواهد شد.

ماده ۱۴- مشمولان نظام وظیفه به شرط عدم غیبت با سپردن تعهد می‌توانند جهت ادامه تحصیل طبق ضوابط وزارت به خارج اعزام شوند.

فصل چهارم - سرپرستی دانشجویان

ماده ۱۵- به منظور حل مشکلات و نظارت و سرپرستی و مراقبت کامل دانشجویان ایرانی در خارج از کشور، به تناسب نیاز، سرپرست یا سرپرستانی به ریاست یکی از آنان تعیین و به کشورهای مختلف اعزام می‌شوند. سرپرستان و رؤسای سرپرستی به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و حکم وزیر امور خارجه منصوب می‌گردند.

ماده ۱۶- سرپرستی، ضمن رعایت مصالح سیاست خارجی و هماهنگی با نمایندگی وزارت امور خارجه ملزم به اجرای دستورالعمل‌ها و مقررات وزارت فرهنگ و آموزش عالی در رابطه با امور تحصیلی و اخلاقی دانشجویان می‌باشد.

تبصره- چگونگی ارتباط اداری و مالی سرپرستی با نمایندگی وزارت امور خارجه برطبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی و وزیر امور خارجه می‌رسد.

ماده ۱۷- شرایط سرپرستان به قرار زیر است:

الف) ایمان و اعتقاد به اسلام و ولایت فقیه، نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی؛

ب) تقوا، که نشانه آن انجام واجبات و اجتناب از محرمات است؛

ج) تأهل؛

د) داشتن حداقل مدرک لیسانس یا معادل آن؛

ه) توانایی کافی برای انجام وظایف سرپرستی؛

و) آشنایی لازم به زبان دانشگاهی کشور محل مأموریت و یا یکی از زبان‌های بین‌المللی رایج در آن کشور؛

ز) داشتن حداقل سه سال سابقه کار در امور آموزشی و فرهنگی.

تبصره- وزارت می‌تواند از علمای حوزه‌های علمیه که به جز بند «ز» سایر شرایط را دارا باشند جهت سرپرستی انتخاب نماید.

ماده ۱۸- وظایف سرپرستان به شرح زیر است:

الف) کمک و راهنمایی به دانشجویان در تهیه مسکن؛

ب) بررسی وضع علمی و اخلاقی دانشگاه‌های کشور محل خدمت و تهیه گزارش‌های لازم سالانه از آنها برای وزارت فرهنگ و آموزش عالی؛

ج) نظارت بر امور تحصیلی دانشجویان و اخلاق و رفتار آنان؛

د) ارسال گزارش از وضع تحصیلی و اخلاق و رفتار دانشجویان به وزارت فرهنگ و

آموزش عالی در هر سال یا نیم‌سال یا فصل بر حسب نظام تحصیلی دانشگاه محل؛

ه) همکاری در اخذ پذیرش داوطلبانی که از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی

معرفی می‌شوند؛

و) نظارت بر وضع اخلاقی و اعتقادی و تحصیلی سایر دانشجویان که در محل

مأموریت سرپرستی به تحصیل اشتغال دارند؛

ز) دانشجویان مشمول بند «و»، در صورت تأیید سرپرستی جز مزایای ارزی از سایر

مزایا برخوردار می‌شوند.

ماده ۱۹- تحصیل فرزندان افرادی که به صورت مجاز در کشور خارجی زندگی

می‌نمایند بلامانع بوده و سرپرستی موظف است به کار آنان نظارت داشته باشد.

ماده ۲۰- وزارت موظف است مطابق آیین‌نامه‌های مربوط پس از وصول گزارش

سرپرستی‌ها و رسیدگی به وضع دانشجویانی که از حیث اخلاق و رفتار شایستگی ندارند

و یا در تحصیلات، پیشرفت لازم را حاصل نکرده‌اند با تذکر قبلی نسبت به قطع بورس،

وام تحصیلی و یا ارزش تحصیلی آنان اقدام نموده و از تمدید مجوز خروج تحصیلی ایشان

خودداری نماید.

ماده ۲۱- وزارت موظف است ظرف ۳ ماه آیین‌نامه مربوط به موارد زیر را تهیه و

به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی برساند:

- ۱- ارز تحصیلی؛
- ۲- حداکثر مدت اقامت و اشتغال به تحصیل؛
- ۳- طی دوره‌های کارآموزی و تخصصی؛
- ۴- مقررات مربوط به مشروط شدن و تجدید درس‌ها؛
- ۵- مسایل مربوط به چگونگی تحصیل در دانشگاه‌های خارج؛
- ۶- ضوابط مربوط به مراعات اصول اخلاقی و عقیدتی؛
- ۷- مشمولیت نظام وظیفه.

ماده ۲۲- از تاریخ تصویب این قانون، کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون، لغو

می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر بیست و دو ماده و هشت تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و پنجم فروردین ماه یک‌هزار و سیصد و شصت و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۴/۲/۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رییس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی رفسنجانی

آیین‌نامه اعطای بورس تحصیلی و اعزام دانشجو به خارج از کشور مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۲ وزارت فرهنگ و آموزش عالی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در جهت نیل به اهداف والای انقلاب فرهنگی و به منظور کمک به تأمین اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و متخصصان مورد نیاز کشور، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، همه ساله تعدادی از فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی و بالاتر را برای ادامه تحصیل و فراگیری نوآوری‌های علمی در مقاطع تحصیلی بالاتر از کارشناسی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی خارج از کشور با اعطای بورس تحصیلی یا به هزینه شخصی و با رعایت موارد زیر انتخاب و اعزام می‌نماید.

الف) قانون اعزام دانشجو به خارج از کشور مصوب ۱۳۶۴/۲/۵ مجلس شورای اسلامی؛

ب) رشته‌های مورد نیاز کشور؛

ج) میزان بودجه و سهمیه ارزی مصوب برای بورس و اعزام دانشجو به خارج.

تبصره ۵- به لحاظ رعایت اختصار در این آیین‌نامه، از این پس به وزارت فرهنگ و آموزش عالی، «وزارت» و به دانشگاه‌ها و دیگر مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی «مؤسسه» و به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی «دستگاه اجرایی» به اشخاص حقیقی «داوطلب آزاد» و به پذیرفته‌شدگان نهایی آزمون بورس «بورسیه» اطلاق می‌گردد.

ماده ۲- ظرفیت پذیرش بورسیه (شامل بورس‌های دولتی و بورس‌هایی که کشورهای دیگر در اختیار دولت جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات وابسته می‌گذارند) اعزام با هزینه شخصی و رشته‌های تحصیلی مورد نیاز همه ساله براساس برنامه بخش

آموزش عالی و تحقیقات از طریق وزارت تعیین می‌گردد.

ماده ۳- اولویت اعطای بورس تحصیلی و اعزام به هزینه شخصی با واجدین مدرک کارشناسی ارشد، جهت طی دوره دکترا است.

تبصره- در صورتی که دوره کارشناسی ارشد برخی از رشته‌ها در داخل کشور، دایر نباشد، و یا ظرفیت موجود، کفاف نیاز کشور را به فارغ‌التحصیلان این دوره‌ها نکند، بورس تحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد، به تعداد محدود و در رشته‌های ضروری اعطا خواهد شد.

ماده ۴- افرادی که به هزینه شخصی و بدون استفاده از تسهیلات ارزی، قصد تحصیل در خارج از کشور را دارند، در صورتی که واجد شرایط مربوط باشند، می‌توانند از تسهیلات غیرارزی وزارت، برابر مقررات استفاده نمایند.

ماده ۵- به‌منظور:

۱- تعیین خط‌مشی کلی اعطای بورس‌های تحصیلی؛

۲- پیشنهاد شرایط و نحوه‌گزینه‌ش افراد جهت استفاده از بورس‌های تحصیلی به مقام وزارت جهت تصویب؛

۳- اخذ تصمیم نسبت به پذیرش بورس‌های واگذاری کشورهای دیگر و نحوه استفاده از آنها؛

۴- نظارت بر تعیین دانشگاه‌ها و مراکز علمی مناسب برای تحصیل بورسیه‌ها در هر رشته؛

۵- تعیین رشته‌های مورد نیاز برای اعطای بورس و ظرفیت هر رشته در هر سال که از سوی معاونت آموزشی و معاونت پژوهشی (در خصوص مؤسسات پژوهشی) پیشنهاد می‌شود؛

۶- تصویب نهایی واگذاری بورس به متقاضیان واجد شرایط.

شورای مرکزی بورس در وزارت تشکیل می‌گردد.

ماده ۶- اعضای شورای مرکزی بورس عبارتند از:

۱- معاون دانشجویی وزارت (رییس شورا)؛

۲- معاون آموزشی وزارت؛

۳- معاون پژوهشی وزارت؛

۴- معاون هماهنگی وزارت؛

۵- دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی؛

۶- مدیرکل بورس و اعزام (دبیر شورا).

تبصره ۱- جلسات شورای مرکزی با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با رأی موافق اکثریت اعضا قابل اجراست.

تبصره ۲- رییس شورا می‌تواند در موارد لازم از افراد صاحب‌نظر جهت شرکت در جلسات شورا بدون حق رأی دعوت کند.

ماده ۷- شورای مرکزی دارای ۵ کمیته تخصصی در گروه‌های «فنی و مهندسی» و «علوم پایه» و «کشاورزی» و «علوم انسانی و هنر» و «دامپزشکی» می‌باشد.

کمیته‌های مذکور از ۳ تا ۵ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها تشکیل می‌گردد که به پیشنهاد معاون دانشجویی و با تصویب شورای مرکزی بورس منصوب می‌شوند.

ماده ۸- به‌منظور بررسی درخواست‌های مربوط به دریافت بورس از مؤسسات و انتخاب و معرفی متقاضیان حایز شرایط به وزارت، در هر مؤسسه شورای بورس متشکل از رییس و معاونان آموزشی و پژوهشی مؤسسه و دو عضو هیأت علمی به انتخاب رییس مؤسسه، تشکیل می‌گردد.

ماده ۹- از مجموع ظرفیت سالانه بورس که به تأمین اعضای هیأت علمی مورد نیاز آموزش عالی کشور اختصاص می‌یابد ۵۰ درصد به وزارت (جهت تأمین اعضای هیأت علمی مؤسسات نیازمند یا جدید التاسیس) و ۵۰ درصد به مؤسسات تعلق می‌گیرد و سهمیه هر مؤسسه، همه ساله براساس ضوابطی که به‌تصویب شورای مرکزی بورس می‌رسد، توسط معاونت آموزشی و معاونت پژوهشی (در خصوص مؤسسات پژوهشی) پیشنهاد می‌گردد.

تبصره ۵- حداقل ۳۰ درصد از ظرفیت بورس هر مؤسسه به مربیان، مربی آموزشیاران و کارشناسان آموزشی آن مؤسسه، اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۰- علاوه بر ظرفیت بورس مندرج در ماده ۹ همه ساله، سهمیه بورسی برای تأمین نیازهای آموزشی و تحقیقاتی دستگاه‌های اجرایی تعیین می‌شود. سهمیه‌های

بخش نهم: دانشجویی / ۵۲۱

مورد نظر در ردیف‌های جداگانه در دفترچه آزمون بورس و اعزام به خارج درج خواهد شد.

تبصره - بورسیه‌های دستگاه‌های اجرایی که با استفاده از سهمیه‌های ارزی وزارت اعزام می‌شوند، مشمول مواد این آیین‌نامه هستند.

ماده ۱۱ - براساس مصوبه مجلس شورای اسلامی، ۴۰ درصد از سهمیه بورس و اعزام پس از کسب حد نصاب، مطابق ضوابط به رزمندگان اختصاص می‌یابد.

فصل دوم - شرایط عمومی داوطلبان

ماده ۱۲ - داوطلبان بورس و اعزام بایستی واجد شرایط زیر باشند:

۱-۱۲- ایمان و اعتقاد به اسلام، نظام جمهوری اسلامی، قانون اساسی، ولایت فقیه؛
تبصره ۱ - اقلیت‌های مذهبی مصرح در قانون اساسی، از شرط ایمان و اعتقاد به اسلام مستثنا هستند؛

۲-۱۲- تقوا، که نشانه آن انجام واجبات و اجتناب از محرمات است؛

۳-۱۲- عدم وابستگی به احزاب و گروه‌های ملحد و محارب؛

۴-۱۲- عدم عضویت در ساواک منحل و فراماسونری و حزب رستاخیز و نداشتن فعالیت مؤثر در جهت تحکیم رژیم سلطنتی؛

۵-۱۲- دارا بودن کارت پایان خدمت وظیفه یا معافیت دایم یا معافیت تحصیلی و یا دفترچه آماده به خدمت که مهلت آن در تاریخ تصویب نهایی بورس، منقضی نشده باشد.

تبصره ۲ - چنانچه در تاریخ اعزام، متقاضی در حال انجام خدمت وظیفه عمومی باشد، وزارت در چارچوب قانون وظیفه عمومی نسبت به ترخیص وی اقدام خواهد نمود؛

۶-۱۲- توانایی جسمی متناسب با رشته تحصیلی و الزامات حرفه‌ای ناشی از آن؛

۷-۱۲- نداشتن سن بیش از ۲۶ سال تمام در تاریخ درخواست، برای دارندگان مدرک کارشناسی (لیسانس)؛

تبصره ۳ - حداکثر سن متقاضی حسب مورد می‌تواند به شرح زیر افزایش یابد:

۱۲-۷-۱- برای دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترا حرفه‌ای، سه سال؛

۵۲۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۲-۷-۲- برای متقاضیانی که خدمت وظیفه عمومی را انجام داده‌اند، برابر مدت خدمت وظیفه عمومی؛

۱۲-۷-۳- اعضای هیأت علمی و کارشناسان آموزشی و اعضای غیرهیأت علمی مؤسسه و وزارت و مستخدمین دستگاه‌های اجرایی که از ارز وزارت، استفاده می‌کنند به ازای هر سال سابقه کار در مؤسسه، وزارت و دستگاه اجرایی مربوط یک سال و حداکثر تا ده سال؛

۱۲-۷-۴- مدت انجام طرح نیروی انسانی و خدمت خارج از مرکز برای فارغ‌التحصیلان رشته‌های گروه پزشکی، مشروط به این که در ردیف خدمت موضوع بند ۱۲-۷-۳- محاسبه نشده باشد؛

۱۲-۷-۵- مدت شرکت در جبهه‌های جنگ تحمیلی در صورتی که جزو مدت خدمت وظیفه عمومی محاسبه نشده باشد و تصدی مسئولیت‌های حساس در جمهوری اسلامی ایران که به تأیید بالاترین مقام نهاد مربوط رسیده باشد، حداکثر تا ۵ سال؛

تبصره ۴- در هیچ حال سن متقاضی بورس و اعزاز نباید بیش از ۴۰ سال تمام باشد.

ماده ۱۳- در انتخاب پسران متقاضی ادامه تحصیل در خارج از کشور در شرایط مساوی اولویت با داوطلبان متأهل است و اعزاز زنان متقاضی بورس و اعزاز، تنها در صورتی انجام می‌شود که ازدواج کرده و در معیت همسر خویش باشند.

فصل سوم - نحوه گزینش

ماده ۱۴- سازمان سنجش آموزش کشور همه ساله از طریق آگهی، ظرفیت پذیرش داوطلبان بورس و اعزاز، رشته‌ها و مقاطع تحصیلی مورد نظر، سهمیه وزارت، مؤسسات و دستگاه‌های اجرایی و برگ درخواست بورس تحصیلی و اعزاز را که از طرف معاونت دانشجویی ارسال می‌شود، برای اطلاع متقاضیان، انتشار می‌دهد.

ماده ۱۵- متقاضیان حایز شرایط بورس، پرسشنامه مزبور را تکمیل و به همراه مدارک لازم حسب مورد به وزارت یا مؤسسه ذی‌ربط تسلیم می‌کنند.

تبصره - اخذ ریز نمرات رسمی و سوابق تحصیلی عنداللزوم از طرف مؤسسه

ذی ربط صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۶- درخواست متقاضیان و مدارک مربوط حسب مورد در شورای مرکزی بورس یا شورای بورس مؤسسه، براساس ضوابط موضوع فصل چهارم این آیین‌نامه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ماده ۱۷- شورای مرکزی بورس و شورای بورس مؤسسات بعد از رسیدگی و امتیازبندی تمامی درخواست‌های رسیده حداقل دو برابر سهمیه تعیین شده را از میان دارندگان بیشترین امتیازها انتخاب و فهرست اسامی مربوط را با ذکر امتیازات هر یک از متقاضیان به سازمان سنجش آموزش کشور، ارسال می‌دارند.

تبصره - هر یک از متقاضیان می‌توانند حداکثر از سه محل برای معرفی و شرکت در آزمون متمرکز بورس و اعزام داوطلب شوند.

ماده ۱۸- متقاضیان حایز شرایط اعزام به هزینه شخصی پرسشنامه مربوط را تکمیل و به همراه مدارک کامل، مستقیماً به سازمان سنجش آموزش کشور ارسال می‌دارند.

ماده ۱۹- سازمان سنجش آموزش کشور ترتیب شرکت معرفی‌شدگان شورای مرکزی بورس و شورای بورس مؤسسات و متقاضیان اعزام به هزینه شخصی را در آزمون متمرکز فراهم می‌سازد و هم‌زمان پرونده آنان را جهت رسیدگی به صلاحیت‌های عمومی در اختیار هیأت مرکزی گزینش دانشجو قرار می‌دهد.

ماده ۲۰- حد نصاب نمره قبولی آزمون بورس و اعزام در هر یک از سهمیه‌ها، توسط گروه‌های تخصصی برگزارکننده آزمون پیشنهاد می‌شود و پس از تصویب شورای مرکزی بورس مورد عمل قرار می‌گیرد.

تبصره ۱- هم‌زمان با آزمون علمی، از داوطلبان امتحان زبان خارجی به‌عمل خواهد آمد. پذیرفته شدن داوطلب به‌عنوان بورسیه یا دانشجوی اعزامی منوط به کسب حداقل ۳۵ درصد نمره امتحان مذکور است.

تبصره ۲- داوطلبان می‌توانند هم‌زمان، متقاضی بورس و یا اعزام به خارج از کشور باشند. مشروط بر آنکه در هر مورد تقاضای جداگانه خود را ارسال نمایند.

تبصره ۳- پذیرفته‌شدگان سهمیه رزمندگان که نمره کمتر از حد نصاب تعیین

۵۲۴ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شده در ماده ۲۰ را کسب کنند، در کلاس‌های تقویتی که توسط معاونت امور دفاعی وزارت برگزار می‌شود، شرکت می‌نمایند و پس از قبولی در آزمون پایانی، اعزام خواهند شد.

ماده ۲۱- پس از مشخص شدن نتایج گزینش عمومی، پذیرفته‌شدگان بورس و اعزام در هر سهمیه به ترتیب نمره آزمون انتخاب خواهند شد.

تبصره- در صورتی که تعداد قبول شدگان آزمون کمتر از سهمیه بورس وزارت و یا هر یک از مؤسسات باشد، وزارت یا مؤسسات می‌توانند تعدادی از پذیرفته‌شدگان اعزام به هزینه شخصی را حسب درخواست آنان به عنوان بورسیه به شورای مرکزی بورس معرفی نمایند و در صورت تصویب، این قبیل پذیرفته‌شدگان به عنوان بورسیه انتخاب خواهند شد.

ماده ۲۲- متقاضیان استفاده از سهمیه بورس دستگاه‌های اجرایی تقاضای خود را به همراه مدارک لازم به دستگاه اجرایی ذی‌ربط تسلیم می‌نمایند و دستگاه‌های اجرایی پس از بررسی سوابق، مشخصات و مدارک متقاضیان واجد شرایط را به میزان حداقل سه برابر سهمیه خود جهت شرکت آنان در آزمون به وزارت، ارسال می‌نمایند.

تبصره ۱- دستگاه‌های اجرایی، می‌توانند در چارچوب سهمیه بورس خود، از میان قبول شدگان آزمون اعزام به خارج با هزینه شخصی نیز، افرادی را با توافق خود آنان انتخاب و به عنوان بورسیه، معرفی نمایند.

تبصره ۲- مستخدمان رسمی دولت برای استفاده از بورس یا اعزام به خارج باید به ترتیب، حکم مأموریت تحصیلی یا مرخصی تحصیلی دریافت دارند.

فصل چهارم - معیارهای انتخاب بورسیه

ماده ۲۳- ملاک شورای مرکزی بورس و شورای بورس مؤسسات، برای امتیازبندی داوطلبان بورس تحصیلی به شرح زیر است:

۲۳-۱- عضویت هیأت علمی مؤسسات به ازای هر سال سابقه در مناطق گروه یک، ۲ امتیاز و در مناطق گروه دو، ۲/۵ امتیاز حداکثر تا ۱۰ امتیاز؛

تذکر ۱- مناطق گروه یک عبارتند از شهرهای: تهران، اصفهان، مشهد، تبریز، شیراز،

بخش نهم: دانشجویی / ۵۲۵

رشت، ساری و مناطق گروه دو سایر نقاط کشور.

۲۳-۲- تألیف کتاب در صورتی که تکراری یا اقتباسی نباشد، حداکثر تا ۳ امتیاز؛

۲۳-۳- ترجمه و انتشار کتابها و منابع تحقیقاتی خارجی، حداکثر تا ۱۲ امتیاز؛

۲۳-۴- ارایه مقالات علمی و تخصصی در مجلات معتبر علمی داخل و خارج به ازای

هر مقاله ۱ امتیاز حداکثر تا ۴ امتیاز؛

۲۳-۵- ترجمه مقالات علمی از مجلات معتبر جهانی به ازای هر مقاله ۰/۵ امتیاز

حداکثر تا ۲ امتیاز؛

۲۳-۶- انجام کار تحقیقاتی در ارتباط با جنگ تحمیلی و امور دفاعی حداکثر تا ۲

امتیاز؛

۲۳-۷- راهنمایی پروژه دوره کارشناسی حداکثر تا ۰/۵ امتیاز؛

۲۳-۸- ایجاد (طرح و راه اندازی) آزمایشگاه یا درس کارگاهی، با دستورالعمل لازم

حداکثر تا ۰/۵ امتیاز؛

۲۳-۹- کشف یا اختراع ثبت شده در داخل کشور به تأیید سازمان پژوهش‌های

علمی کشور حداکثر تا ۳ امتیاز؛

۲۳-۱۰- سرپرستی تحقیقات و پروژه‌هایی که به تأیید مراجع ذی‌ربط در خودکفایی

کشور مؤثر باشد حداکثر تا ۲ امتیاز؛

۲۳-۱۱- ارایه آثار بدیع و ارزنده هنری حداکثر تا ۲ امتیاز؛

تذکر ۲- حداکثر امتیاز محاسبه شده برای ردیف‌های ۲۳-۲ تا ۲۳-۱۱، ۱۰ امتیاز

خواهد بود.

۲۳-۱۲- معاونت وزارت، ریاست یا سرپرستی دانشگاه یا مجتمع دانشگاهی برای هر

سال ۳ امتیاز؛

۲۳-۱۳- معاونت دانشگاه برای هر سال ۲/۵ امتیاز؛

۲۳-۱۴- ریاست یا سرپرستی مجتمع آموزش عالی، مدیر کلی وزارت برای هر سال ۲

امتیاز؛

۲۳-۱۵- ریاست یا سرپرستی دانشکده برای هر سال ۱/۵ امتیاز؛

۲۳-۱۶- معاونت دانشکده، ریاست یا سرپرستی آموزشکده و گروه برای هر سال ۱ امتیاز؛

تذکر ۳- برای ردیف‌های ۲۳-۱۲ تا ۲۳-۱۶ حداکثر ۱۰ امتیاز قابل محاسبه خواهد بود.

۵۲۶ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۷-۲۳- امتیاز میانگین متقاضی دوره‌های کارشناسی یا کارشناسی ارشد پیوسته یا

ناپیوسته، حسب مورد به شرح زیر است:

۵ امتیاز	میانگین ۱۲-۱۲/۹۹
۷ امتیاز	میانگین ۱۳-۱۳/۹۹
۱۰ امتیاز	میانگین ۱۴-۱۴/۹۹
۱۴ امتیاز	میانگین ۱۵-۱۵/۹۹
۱۹ امتیاز	میانگین ۱۶-۱۶/۹۹
۲۵ امتیاز	میانگین ۱۷-۱۷/۹۹
۲۸ امتیاز	میانگین ۱۸-۱۸/۹۹
۳۰ امتیاز	میانگین ۱۹-۲۰

۱۸-۳- اقامت در منطقه محل مؤسسه (خاص مناطق گروه ۲) بعد از آخرین مدرک

تحصیلی برای هر سال ۲ امتیاز حداکثر تا ۱۰ امتیاز؛

تذکر ۴- در شرایط مساوی، اولویت با فردی است که متولد استان باشد.

۱۹-۲۳- فرزندان شهدا، اسرا، مفقودین و جانبازان ۷۰ درصد معلولیت به بالا ۵

امتیاز.

۲۰-۲۳- فرزندان اعضای هیأت علمی و کارکنان وزارت و مؤسسات ۵ امتیاز.

فصل پنجم- شرایط و نحوه تحصیل

ماده ۲۴- بورسیه‌های خارج می‌توانند فقط از دانشگاه‌هایی که وزارت، آنها را معتبر

می‌شناسد، پذیرش اخذ نموده و در آن به تحصیل بپردازند.

ماده ۲۵- حداکثر مهلت اخذ پذیرش از تاریخ اعلام موافقت نهایی، از طرف اداره

کل بورس و اعزام دو سال می‌باشد. مهلت مذکور در موارد استثنایی تنها با تصویب

شورای مرکزی بورس، قابل تمدید است.

ماده ۲۶- گرایش تحصیلی بورسیه‌های خارج با نظر مؤسسه یا دستگاه اجرایی

معرف و تصویب شورای مرکزی بورس تعیین می‌شود و بورسیه‌ها مجاز به تحصیل در

رشته‌های جنبی یا غیرمرتبط نمی‌باشند.

بخش نهم: دانشجویی / ۵۲۷

تبصره - در شرایط اضطراری، تغییر رشته تحصیلی، دانشگاه یا کشور محل تحصیل بورسیه، موکول به موافقت قبلی مؤسسه یا دستگاه اجرایی معرف و تأیید شورای مرکزی بورس خواهد بود.

ماده ۲۷ - پذیرفته‌شدگان به شرط تسلط به زبان خارجی و در صورت نیاز، پس از گذراندن دوره توجیهی در خصوص مسایل اخلاقی و اجتماعی متناسب با محل تحصیل خود اعزام می‌شوند.

تبصره ۱ - وزارت، تسهیلات لازم را جهت تحصیل زبان‌های خارجی متداول تا کسب تسلط به زبان خارجی در سطح مورد قبول، در داخل کشور فراهم می‌نماید.

تبصره ۲ - جهت تشخیص تسلط به زبان خارجی، وزارت از حایزین شرایط بورس و اعزام به خارج، سه بار در هر سال آزمون زبان خارجی (زبان‌هایی که آموزش آنها در داخل کشور امکان‌پذیر است) به عمل می‌آورد.

تبصره ۳ - متقاضیانی که در آزمون بورس و اعزام، بیش از ۶۰ درصد نمره امتحان زبان خارجی (موضوع تبصره ۱ ماده ۲۰) را کسب کرده باشند، از آزمون فوق معاف خواهند بود.

ماده ۲۸ - تا زمانی که امکان تحصیل زبان خارجی تا سطح تسلط در داخل کشور، میسر نباشد، برای پذیرفته‌شدگان بورس و اعزام به خارج با تشخیص وزارت، یک دوره فراگیری زبان در یک کشور خارجی (ترجیحاً کشور محل تحصیل دانشجوی) در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۱ - این دوره، ترجیحاً قبل و پیوسته به دوره تحصیلات دانشگاهی آنها خواهد بود و حداکثر مدت فراگیری زبان در خارج در رشته‌های علوم انسانی ۶ ماه و در سایر رشته‌ها ۳ ماه است.

تبصره ۲ - چنانچه آموزش زبان کشور محل تحصیل بورسیه، در ایران متداول یا مقدور نباشد، حداکثر مدت آموزش زبان در خارج از کشور ۹ ماه خواهد بود.

ماده ۲۹ - حداکثر مدت استفاده از بورس خارج برای دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته دو سال و برای دوره دکترا ۴ سال از تاریخ شروع بورس خواهد بود. مجموع طول مدت دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا به‌طور پیوسته، نباید از ۵ سال تجاوز

نماید. در موارد استثنایی این مدت با نظر شورای مرکزی بورس، حداکثر تا ۶ ماه قابل تمدید است.

تبصره- تاریخ شروع بورس خارج از زمان شروع دوره فراگیری زبان در کشور خارج و در صورت عدم نیاز بورسیه به گذراندن دوره مذکور از تاریخ آغاز تحصیلات دانشگاهی وی خواهد بود. چنانچه مهلت بورسیه برای فراگیری زبان در خارج از کشور بیش از ۳ ماه باشد، مازاد بر ۳ ماه به طول مدت تحصیل وی اضافه خواهد شد.

ماده ۳۰- بورس خارج برای یک مقطع تحصیلی داده می‌شود، ادامه تحصیل در مقطع بعدی منوط به موافقت مؤسسه معرف، کیفیت مناسب تحصیلی بورسیه، صلاحیت عمومی (به تأیید سرپرستی) و تصویب شورای مرکزی بورس خواهد بود. حایزین شرایط در صورت تمایل به ادامه تحصیل در مقطع بالاتر موظفند حداقل ۶ ماه قبل از اتمام تحصیلات درخواست خود را به اداره کل بورس و اعزام و یا مؤسسه مربوط، ارسال نمایند.

ماده ۳۱- متقاضیانی که هم زمان در مقطع کارشناسی ارشد داخل و امتحان بورس و اعزام به خارج پذیرفته می‌شوند در صورت شروع به تحصیل در داخل، قبل از اخذ پذیرش از خارج، قبولی آنها برای اعزام به خارج در مقطع تحصیلی بعدی در صورت احراز شرایط مناسب فارغ‌التحصیلی، به تشخیص شورای مرکزی بورس، حفظ خواهد شد.

ماده ۳۲- در صورت استفاده از بورس «ترددی» بورسیه در یکی از دانشگاه‌های معتبر خارجی ثبت نام می‌نماید و فعالیت‌های آموزشی خود را در داخل کشور دنبال می‌کند و عنداللزوم، برای دریافت راهنمایی‌های لازم و تهیه منابع درسی و همچنین شرکت در امتحانات، به خارج از کشور اعزام می‌شود. در هر حال استفاده از بورس «ترددی» براساس آیین‌نامه مربوط صورت می‌گیرد.

فصل ششم - تسهیلات و تعهدات مربوط

ماده ۳۳- هزینه‌های تحصیلی بورسیه، شامل: شهریه دانشگاهی، خرید کتاب، تهیه رساله و انجام تحقیقات و مقرری ماهیانه برای امرار معاش خود و همسر و فرزندان و

بخش نهم: دانشجویی / ۵۲۹

هزینه رفت در ابتدای تحصیل و برگشت پس از فراغت از تحصیل و همچنین هزینه‌های غیرمترقبه از طرف وزارت، پرداخت می‌شود.

تبصره ۱- تشخیص موارد غیرمترقبه با شورای مرکزی بورس خواهد بود.

تبصره ۲- هزینه‌های دوران تحصیل بورسیه دستگاه‌های اجرایی به‌عهدہ دستگاه اجرایی مربوط است.

ماده ۳۴- میزان مقرری تحصیلی از محل اعطای بورس خارج، به هر یک از دانشجویان همه ساله با پیشنهاد وزارت و تصویب هیأت دولت تعیین می‌گردد. وزارت، همه ساله بررسی‌های لازم را در مورد هزینه متوسط زندگی دانشجویی انجام می‌دهد. مقرری تحصیلی تعیین شده از سوی هیأت وزیران، مبنای پرداخت به کلیه دانشجویان اعم از بورسیه و اعزام به هزینه شخصی خواهد بود.

ماده ۳۵- در مورد دانشجویانی که با استفاده از بورس تحصیلی اعطایی سایر کشورها به خارج اعزام می‌شوند، چنانچه مقرری تحصیلی پرداختی، تکافوی هزینه زندگی دانشجویی بورسیه را ننماید، مابه التفاوت آن حداکثر تا سقف مصوب هیأت دولت، از طرف وزارت تعیین و تأمین می‌شود.

ماده ۳۶- پرداخت مقرری دانشجویان بورسیه «ترددی» متناسب با میزان تعیین شده، برای سایر دانشجویان بورسیه در کشور محل تحصیل، به ازای مدتی که در آن کشور به سر می‌برند، می‌باشد. به طوری که مجموعاً از ۵۰٪ کل دریافتی دانشجویان بورسیه عادی (بر مبنای مصوبه دولت) تجاوز نکند و هزینه تهیه بلیط رفت و برگشت آنها در طول مدت تحصیل از محل اعتبارات وزارت پرداخت می‌شود. همچنین به دانشجویان مذکور مانند سایر دانشجویان بورسیه، هزینه تهیه رساله و کتاب پرداخت می‌گردد.

ماده ۳۷- به منظور تأمین هزینه‌های اولیه، تا تاریخ شروع تحصیل یا دوره فراگیری زبان در خارج، دو ماه مقرری ارزی به بورسیه خارج پرداخت می‌شود.

تبصره ۱- اعزام بورسیه حداکثر یک ماه قبل از تاریخ شروع فراگیری زبان و یا تحصیل دانشگاهی وی انجام می‌شود.

تبصره ۲- دانشجویانی که برای تحصیل به کشورهای بی اعزام می‌شوند که به روال

۵۳۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

معمول در ایران محلی برای اخذ روادید ندارند و باید برای اخذ آن، در کشور ثالث توقف نمایند، می‌توانند حداکثر ۲ ماه قبل از تاریخ شروع تحصیل یا دوره فراگیری زبان، از کشور خارج شوند.

ماده ۳۸- دانشجویانی که پس از اعزام به کشور محل تحصیل، به هر علتی موفق به شروع و ادامه تحصیل نمی‌گردند، و همچنین آن دسته از دانشجویانی که برای اخذ روادید به کشور ثالث مسافرت می‌نمایند و ظرف یک ماه موفق به اخذ آن نمی‌گردند، بلافاصله باید به ایران مراجعت کنند و وجوه ارزی دریافتی را با کسر هزینه مدت اقامت که بر پایه مقرری ارزی مجاز روزانه محاسبه می‌شود، به بانک عودت دهند.

ماده ۳۹- دانشجویانی که برای بورس پذیرفته می‌شوند، باید قبل از صدور حکم نهایی، تعهد و تضمین محضری را حسب مورد به وزارت یا مؤسسات و یا دستگاه اجرایی بسپارند که پس از اتمام تحصیلات، به ایران مراجعت و در محلی که در تعهدنامه مشخص شده و یا وزارت تعیین می‌نماید، دو برابر مدت تحصیل و حداکثر تا ۱۰ سال و کسانی که با استفاده از تسهیلات ارزی، اعزام می‌شوند، برابر مدتی که در خارج تحصیل کرده‌اند، حداکثر ۶ سال خدمت کنند. محل خدمت اعضای هیأت‌های علمی و مستخدمین دولت در درجه اول در مؤسسه معرف آنها خواهد بود و چنانچه خدمات آنها مورد نیاز مؤسسه معرف نباشد، محل خدمت آنها از طرف وزارت، تعیین می‌شود.

تبصره- مبلغ ضمانت ۵ برابر کلیه هزینه‌های بورس و اعزام دانشجوی به خارج می‌باشد.

ماده ۴۰- مبلغ ضمانت با درخواست متقاضی به‌طور تدریجی، بر حسب سنوات تعهد خدمت انجام شده، کاهش یافته و یا در پایان خدمت تعهد شده، یک‌جا فسخ خواهد شد.

ماده ۴۱- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به اعضای هیأت علمی بورسیه، مأموریت تحصیلی می‌دهند و هزینه‌های ریالی مقرری تحصیلی آنان را از محل حقوق و فوق‌العاده مستمری آنها پرداخت می‌نمایند. در صورتی که حقوق و فوق‌العاده مستمری بورسیه، پس از کسر مالیات و بازنشستگی تکافوی هزینه ریالی مقرری تحصیلی بورسیه را ننماید، مابه‌التفاوت آن را از اعتبارات وزارت، تأمین و چنانچه مجموع حقوق و

بخش نهم: دانشجویی / ۵۳۱

فوق العاده وی، مازاد بر آن باشد، مابه التفاوت آن به حساب شخصی بورسیه، واریز خواهد شد.

ماده ۴۲- زوج دانشجوی بورسیه خارج باید رضایت خود را از اشتغال به کار همسر خویش، بعد از اتمام تحصیلات وی و در هر محلی که وزارت تعیین می‌کند به شکل محضری اعلام و امضا نماید.

ماده ۴۳- زوج بورسیه باید موافقت کتبی سازمان متبوع خود را مبنی بر ترک خدمت به صورت مرخصی برای طول مدت تحصیل خود و عزیمت با وی ارایه کند و خدمت نظام وظیفه را انجام داده و یا کارت معافیت دائم غیر تکفل (مادامی که موضوع تکفل به قوت خود باقی است)، داشته باشد.

ماده ۴۴- چنانچه زوج بورسیه، در استخدام دولت باشد یا در حین انجام تعهد خدمت بدون درخواست شخصی و به دستور دولت، به محل دیگری منتقل شود، تعهد خدمت بورسیه به تشخیص وزارت، به یکی از مؤسسات دولتی محل جدید منتقل می‌گردد.

ماده ۴۵- پذیرفته شدگان بورس یا اعزام به خارج در صورت عدم انجام تعهدات خود و یا عدم قبول انجام آن، مطابق تعهدنامه و یا در محلی که وزارت، تعیین می‌نماید و یا خودداری از ادامه انجام آن، ملزم به بازپرداخت معادل ریالی ارزش خدماتی کلیه هزینه‌های تحصیلی مربوط و خسارت وارده به تشخیص وزارت می‌باشند.

ماده ۴۶- وزارت پس از رسیدگی به وضع بورسیه‌هایی که از حیث اخلاق و رفتار، شایستگی ادامه تحصیل نداشته و یا در تحصیل، پیشرفت لازم کسب نکرده باشند، نسبت به قطع بورس یا وام تحصیلی و بازگشت آنها اقدام می‌نماید. در این صورت بورسیه ملزم به بازپرداخت معادل ریالی ارزش خدماتی کلیه هزینه‌های انجام شده و خسارت وارده به تشخیص وزارت می‌باشد.

تبصره- در مواردی که به دلایلی خارج از اراده دانشجو، ادامه تحصیل وی تا کسب درجه علمی مورد قبول شورای مرکزی بورس ممکن نباشد، بورسیه به خدمت در مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت به میزان دو برابر مدت استفاده از بورس ملزم می‌باشد.

ماده ۴۷- دانشجویان باید در پایان دوره تحصیلی با توجه به مقررات آموزشی دانشگاه مربوط، به اخذ درجه دانشگاهی مورد نظر نایل آیند. در غیراین صورت و با توجه به دلایل عدم موفقیت در اخذ درجه دانشگاهی، به تشخیص شورای مرکزی بورس، نسبت به استرداد تا ۵ برابر هزینه‌های انجام شده و خسارات وارده، اقدام می‌شود.

ماده ۴۸- دانشجویان بدون موافقت قبلی شورای بورس، حق استفاده از بورس، کمک هزینه تحصیلی و یا وام سایر مؤسسات دولتی یا خصوصی داخلی و خارجی را ندارند.

ماده ۴۹- دانشجویانی که با استفاده از بورس تحصیلات خود را در یک رشته و یا یک مقطع به پایان برسانند، مجاز نیستند با دریافت بورس، وام، یا کمک هزینه تحصیلی، از مؤسسه‌ای دیگر در رشته یا مقطع دیگری به تحصیلات خود ادامه دهند.

تبصره- استفاده از وام تک نوبتی صندوق‌های رفاه دانشجویان، براساس آیین‌نامه مربوط، برای دانشجویان بورسیه و اعزامی در طول مدت بورس، بلامانع و تابع مقررات مربوط است.

ماده ۵۰- دانشجویان بورسیه، در طول مدت تحصیل و استفاده کنندگان از وام تحصیلی در طول مدت بهره‌مندی از وام، مجاز به کسب درآمد از طریق انجام کارهای علمی و تحقیقاتی برای مؤسسات دولتی و خصوصی و کارهای غیرعلمی از هر نوع که باشد، نیستند. در صورت تخلف با اطلاع مؤسسه معرف و تصمیم وزارت، تنبیهات: تذکر، کاهش ارزش، قطع ارزش، بر حسب مورد درباره آنها اجرا خواهد شد.

تبصره- حق الزحمه‌ای که دانشجویان در ازای کارهای علمی با اطلاع وزارت، از دانشگاه محل تحصیل خود دریافت می‌کنند و همچنین کمک‌های مالی و جوایز دانشگاه به دانشجویان مستعد، چنانچه با اطلاع قبلی شورای بورس باشد، از موضوع این ماده مستثنا بوده و مطابق مقرراتی که به تصویب شورای مرکزی بورس خواهد رسید، با آن رفتار خواهد شد.

ماده ۵۱- دانشجویان بورسیه اعزامی موظفند در پایان هر نیم‌سال یا سال تحصیلی بر حسب نظام آموزش کشور محل تحصیل، گزارش پیشرفت تحصیلی و ریز نمرات خود را که به مهر و تأیید دفتر سرپرستی دانشجویان و در صورت عدم وجود دفتر سرپرستی

بخش نهم: دانشجویی / ۵۳۳

به تأیید نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور مربوط رسیده باشد، به مؤسسه معرف و وزارت ارسال دارند. در غیراین صورت ارسال مقررری تحصیلی و شهریه دانشگاهی آنها متوقف خواهد شد.

ماده ۵۲- دانشجویان بورسیه مکلفند خود را از لحاظ بیماری و خطرات ناشی از حوادث به ترتیبی که در کشور محل تحصیل، متداول است و یا وزارت تعیین می‌نماید بیمه کنند. در این صورت معادل حق بیمه پرداختی به مقررری بورسیه، اضافه می‌شود.

ماده ۵۳- برای دانشجویانی که قبل از انجام خدمت وظیفه عمومی با استفاده از بورس خارج از کشور، اعزام می‌شوند معافیت تحصیلی اخذ خواهد شد. چنانچه دانشجو بودن فرد به هر دلیلی منتفی شود، معافیت تحصیلی وی از همان تاریخ لغو می‌شود و از آن پس برابر قانون نظام وظیفه و آیین‌نامه اجرایی آن با وی رفتار می‌شود.

تبصره - چنانچه به هنگام تصویب اعطای بورس، متقاضی در حین انجام خدمت وظیفه عمومی باشد، برابر مقررات، قبل از تاریخ اعزام نسبت به ترخیص وی از خدمت نظام اقدام می‌شود.

ماده ۵۴- دانشجویان بورسیه در صورت تمایل، می‌توانند سالانه یک بار و به مدت یک ماه به کشور مسافرت نمایند که در این صورت مقررری ارزی مدت توقف، به آنها پرداخت می‌شود.

تبصره ۱- در صورت طولانی شدن سفر بیش از یک ماه به ازای مدت تا حداکثر ۳ ماه بر حسب کشور محل تحصیل، معادل ریالی مقررری ارزی به بورسیه، پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲- مسافرت به کشور در شش ماه اول و شش ماه آخر دوره بورس، مجاز نیست.

ماده ۵۵- حق تأهل و تکفل فرزند، برای مدتی که خانواده دانشجو، دیرتر از وی اعزام شوند یا در طول تحصیل به ایران مسافرت و یا در پایان دوره، زودتر از بورسیه مراجعت نمایند، فقط برای دو ماه در سال پرداخت خواهد شد و چنانچه بیش از مدت مذکور به دلایلی که مورد تأیید اداره کل بورس و اعزام قرار گیرد، در ایران اقامت نمایند، معادل ریالی آن را از طریق اداره کل امور مالی و ذی‌حسابی وزارت متبوع

۵۳۴ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دریافت خواهند نمود.

ماده ۵۶- شهریه دانشگاهی زوج یا زوجه دانشجوی بورسیه خارج که در یکی از رشته‌های تحصیلی مورد قبول وزارت، به تحصیل مشغول باشد با داشتن شرایط زیر و حسب موافقت شورای مرکزی بورس، فقط تا پایان مهلت بورس پرداخت می‌شود:

۱-۵۶- واجد شرایط عمومی مندرج در ماده ۱۲ آیین‌نامه باشند.

۲-۵۶- در یکی از رشته‌های تحصیلی و دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت، در مقطع کارشناسی ارشد یا دکترا پذیرش اخذ نموده و در آن مشغول تحصیل باشد.

۳-۵۶- تعهد و تضمین محضری موضوع ماده ۳۹ این آیین‌نامه را به وزارت، بسپارد.

۴-۵۶- تحصیلات خود را در مدت بورس همسر به اتمام رسانده و موفق به اخذ مدرک تحصیلی شود و یا حداقل یک سال تمام از دوره تحصیلی خود را به اتمام برساند.

ماده ۵۷- برای زنان بورسیه، گذرنامه جداگانه تحصیلی صادر نخواهد شد. بلکه مشخصات آنها در گذرنامه شوهر به‌عنوان همراه درج خواهد شد.

ماده ۵۸- معادل ریالی هزینه مقرری ارزی همسر و فرزندان بورسیه، توسط همسر بورسیه، تأمین می‌شود.

ماده ۵۹- چنانچه متقاضی بورس، دانشجوی ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور باشد، با تصویب شورای مرکزی بورس و با رعایت ضوابط این آیین‌نامه می‌تواند برای بقیه مدت تحصیل خود بورسیه وزارت بشود.

ماده ۶۰- معاونت دانشجویی وزارت عهده‌دار اجرای مفاد این آیین‌نامه که مستقیماً مجری آن معین نشده است و وظایف ذی‌ربط مندرج در قانون اعزام مصوب ۱۳۶۴/۲/۵ مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

این آیین‌نامه در ۶۰ ماده و ۳۶ تبصره در تاریخ ۱۳۶۸/۱۲/۱۲ به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسیده و از تاریخ تصویب، قابل اجراست.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - محمد فرهادی

آیین نامه اعزام دانشجویان دکترای داخل به دوره‌های تخصصی خارج از کشور مصوب ۱۳۷۳/۳/۲۴ وزارت فرهنگ و آموزش عالی

هدف: به منظور حمایت از دوره‌های دکترای داخل و گسترش روابط علمی و فرهنگی با سایر کشورها و استفاده از تجربیات، تخصص‌ها و امکانات علمی مؤسسات عالی مربوط، دانشجویان دوره دکترای داخل، می‌توانند با توجه به شرایط و ضوابط مندرج در این آیین‌نامه به مدت شش ماه به خارج اعزام شوند.

ماده ۱- شرایط متقاضیان

الف) گذراندن امتحان جامع؛

ب) آشنایی کافی به زبان دوره آموزش مربوط و همچنین لزوم اخذ حدنصاب نمره زبان خارجی به تشخیص شورای مرکزی؛^۱

ج) داشتن پذیرش یا دعوت‌نامه از دانشگاه و یا مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی مورد تأیید این وزارت؛

ه) تأیید استاد راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در مورد ضرورت طی دوره.

تبصره - تأیید شرایط فوق پس از معرفی دانشجو توسط استاد راهنما به‌عهده شورای بورس دانشگاه است.

ماده ۲- دانشگاه باید مدارک متقاضیان را حداقل سه ماه قبل از تاریخ شروع دوره به اداره کل بورس‌ها و دانشجویان خارج وزارت متبوع ارسال تا بررسی و اقدام لازم صورت گیرد.

ماده ۳- نحوه اعزام و پرداخت هزینه‌ها

۱- پرداخت کلیه هزینه‌های دانشجویان اعزامی اعم از بورسیه و هیأت علمی شامل هزینه معافیت تحصیلی و صدور گذرنامه و خروج از کشور، بلیط رفت و برگشت، شهریه متعارف و مقرری زندگی و بیمه در طول مدت دوره از محل اعتبارات تأمین کادر هیأت علمی وزارت قابل پرداخت است. ضمناً اخذ معافیت تحصیلی و گذرنامه و خروجی نیز از طریق وزارت انجام خواهد شد.

۲- حقوق و مزایا یا مقرری تحصیلی بورس داخل دانشجویان اعزامی طول دوره تحقیق در خارج از کشور به خانواده نامبرده پرداخت می‌شود.

تبصره ۱- هزینه‌های بلیط رفت و برگشت به کشور ثالث برای اخذ ویزا و اقامت کوتاه مدت در آن کشور به تشخیص اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج قابل پرداخت می‌باشد.^۱

تبصره ۲- دانشجویان دکترای غیربورسیه می‌توانند از تسهیلات ارز شناور (به نرخ ارز بورسیه‌ها) به هزینه شخصی استفاده نمایند.^۲

ماده ۴- کلیه دانشجویان بدون همراهی خانواده اعزام می‌شوند.

تبصره ۱- مهلت اقامت دانشجویان در صورت نیاز تا ۹ ماه قابل افزایش است و دو ماه پرداخت اضافی هزینه‌های ضروری قابل انجام است.

تبصره ۲- در صورت موافقت اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج با به همراه بردن خانواده، همسر و فرزندان دانشجویان می‌توانند از تسهیلات ارز شناور (به نرخ ارز بورسیه) به هزینه شخصی دانشجو استفاده نمایند.

ماده ۵- رایحه گزارش:

دانشجویان موظفند پس از پایان کار خود در خارج از کشور ضمن اعلام مراجعت خویش گزارش جامعی از فعالیت علمی خود را با تأیید استاد راهنما و معاونت ذی‌ربط دانشگاه به این وزارت ارسال نمایند.

۱- همان

۲- الحاقی به موجب مصوبه مورخ ۷۲/۷/۲۰ وزیر فرهنگ و آموزش عالی

بخش نهم: دانشجویی / ۵۳۷

ماده ۶- از دانشجویان فوق ۱/۵ برابر هزینه‌های مربوط تعهد ملکی یا غیرملکی به تشخیص معاونت دانشجویی وزارت اخذ می‌شود.

بورسیه‌هایی که بیش از شش ماه به صورت پیوسته اعزام می‌شوند در صورت تأیید شورای مرکزی بورس می‌توانند همسر و فرزندان خود را به همراه خود به محل تحصیل ببرند. در این مدت ارز همسر و فرزندان طبق مقررات جاری پرداخت می‌گردد.

این آیین‌نامه به پیشنهاد شورای مرکزی بورس در تاریخ ۷۳/۳/۲۴ به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید.

وزیر فرهنگ آموزش عالی - مصطفی معین

دستورالعمل ارایه تسهیلات به متقاضیان ادامه تحصیل در خارج از کشور با هزینه شخصی مصوب ۱۳۸۱/۳/۲۷ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

متقاضیان ادامه تحصیل در خارج از کشور با استفاده از امکانات شخصی در مقاطع تحصیلی بالاتر از کارشناسی، می‌توانند با احراز شرایط مورد نیاز از تسهیلات ذیل برخوردار شوند:

ماده ۱- شرایط مورد نیاز

- ۱- داشتن مدرک کارشناسی از یکی از دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- ۲- کسب نمره حد نصاب از یکی از آزمون‌های زبان خارجی مورد قبول وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- ۳- دارا بودن پذیرش قطعی (غیرمشروط) مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در مقطع مربوط از یکی از دانشگاه‌های معتبر خارجی.

ماده ۲- ارایه تسهیلات

- ۱- معرفی به اداره نظام وظیفه عمومی جهت کسب معافیت تحصیلی برای طول مدت دوره با رعایت مقررات نظام وظیفه؛
- ۲- به تعویق انداختن تعهدات مربوط به استفاده از تحصیل رایگان تا پایان دوره؛
- ۳- معرفی به اداره گذرنامه برای انجام امور مربوط (اخذ، تمدید و تجدید گذرنامه دانشجویی)؛
- ۴- معرفی به وزارت امور خارجه برای صدور مجوز خروج دانشجویی و حمایت از متقاضی به منظور اخذ روادید کشور خارجی؛
- ۵- صدور مجوز ارسال ارز از طریق مجاری معتبر بانکی به میزان مصوب هیأت دولت

و به نرخ روز؛

۶- اطلاع‌رسانی و آرایه خدمات مشاوره‌ای در خصوص وضعیت تحصیل در دانشگاه‌های مختلف جهان.

تبصره ۱- پرداخت کلیه هزینه‌های ریالی و ارزی مربوط برعهده متقاضی است و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هیچ‌گونه تعهدی در این خصوص نخواهد داشت.

تبصره ۲- متقاضیان استفاده از بند یک تسهیلات مزبور باید معادل پنجاه میلیون ریال وثیقه ملکی یا تضمین معتبر به‌عنوان ضمانت «انجام خدمت وظیفه عمومی پس از پایان تحصیلات مربوط» بسپارند.

تبصره ۳- متقاضیان استفاده از بند دو تسهیلات مزبور باید معادل پنجاه میلیون ریال وثیقه ملکی یا تضمین معتبر به‌عنوان ضمانت «ایفای تعهدات مربوط به استفاده از تحصیل رایگان پس از پایان تحصیلات مربوط» بسپارند.

تبصره ۴- مدت استفاده از تسهیلات مزبور، برای ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد حداکثر ۳ سال، در مقطع دکترا حداکثر ۶ سال و در دوره فوق دکترا حداکثر ۲ سال خواهد بود.

تبصره ۵- مربیان عضو هیأت علمی رسمی دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی و تحقیقاتی با موافقت دانشگاه یا مؤسسه محل خدمت و با استفاده از مأموریت تحصیل می‌توانند از این تسهیلات استفاده نمایند.

تبصره ۶- همسر و فرزندان متقاضیان نیز می‌توانند از تسهیلات مزبور به استثنای بند یک آن طبق ضوابط و مقررات جاری بهره‌مند شوند.

ماده ۳- این دستورالعمل در ۳ ماده و تبصره در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۲۷ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست و ضوابط مغایر با آن ملغی می‌شود.

قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۳/۴/۳۰ مجلس شورای ملی

ماده ۱- کلیه اطفال و جوانان ایرانی که واجد شرایط تحصیل می‌باشند، باید بدون هیچ‌گونه مانعی به تحصیل بپردازند و هیچکس نمی‌تواند آنان را از تحصیل بازدارد جز با مجوز قانونی.

ماده ۲- در هر محل که براساس قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب ۱۳۲۲/۵/۶ و اصلاحی آن مصوب ۲۹ خرداد ماه ۱۳۵۰ موجبات تحصیل مراحل تعلیمات ابتدایی و راهنمایی که اجباری و مجانی است فراهم و اعلام شده باشد پدر یا مادر یا سرپرست قانونی کودک که وظیفه نگاهداری و تربیت کودک بر عهده او می‌باشد موظف است نسبت به ثبت نام و فراهم کردن موجبات تحصیل کودک تحت سرپرستی خود اقدام کند و در صورتی که از انجام این وظیفه خودداری نماید وزارت آموزش و پرورش نسبت به ثبت اسامی کودکان مندرج در آمار ارسالی اداره کل ثبت احوال موضوع تبصره ماده ۵ قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی و همچنین نسبت به ثبت نام کودک واجد شرایط تحصیل در مراحل اول و دوم موضوع ماده ۲ قانون اصلاح قانون مذکور اقدام خواهد نمود.

ماده ۳- پدر یا مادر یا سرپرست قانونی نوجوان کمتر از هجده سال مکلف است به ثبت نام نوجوانی که دوره راهنمایی را طی نموده و طبق ضوابط وزارت آموزش و پرورش برای تحصیلات بالاتر مستعد شناخته می‌شود اقدام نماید و وسایل ادامه تحصیل او را فراهم کند و در صورت عدم تمکن مالی، دولت مکلف است امکانات لازم را برای ادامه تحصیل این قبیل نوجوانان با رعایت ماده ۶ این قانون فراهم نماید. مرجع و ضوابط تشخیص عدم تمکن مالی پدر و مادر یا سرپرست در آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید تعیین می‌شود.

بخش نهم: دانشجویی / ۵۴۱

ماده ۴- هر یک از پدر یا مادر یا سرپرست قانونی کودک و نوجوان کمتر از هجده سال که قانوناً مسؤول پرداخت مخارج زندگی او می‌باشد و با داشتن امکانات مالی از تهیه وسایل و موجبات تحصیل کودک یا نوجوان واجد شرایط تحصیل مشمول این قانون در محلی که موجبات تحصیل دوره‌های مربوط از طرف وزارت آموزش و پرورش فراهم شده باشد امتناع کند یا به نحوی از انحاء از تحصیل او جلوگیری نماید به حکم مراجع قضایی که خارج از نوبت رسیدگی می‌کنند به جزای نقدی از ده هزار ریال تا دویست هزار ریال و به انجام تکالیف فوق نسبت به کودک یا نوجوان محکوم خواهد شد. هرگاه پس از ابلاغ حکم پدر یا مادر یا سرپرست به تکلیف مقرر در حکم دادگاه اقدام ننماید یا پس از اجرای حکم مجدداً کودک یا نوجوان را از تحصیل باز دارد به حبس جنحه‌ای از یک تا سه سال و تأمین هزینه معاش و تحصیل کودک یا نوجوان خود محکوم خواهد شد.

تبصره - وجوه حاصل از جزای نقدی موضوع این ماده در اختیار شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای مربوط قرار می‌گیرد تا جهت تکمیل کتابخانه مدارس همان منطقه به مصرف برسد.

ماده ۵- تحصیلات حرفه‌ای تا پایان دوره متوسطه مجانی است.

ماده ۶- تحصیلات دوره متوسطه حرفه‌ای برای کسانی که می‌خواهند در دستگاه‌های دولتی خدمت کنند مجانی خواهد بود مشروط بر این که این افراد حداقل به مدت سنوات تحصیل برای دولت خدمت کنند. ضوابط مربوط به خدمت در دستگاه‌های دولتی و نحوه اجرای این ماده طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷- دانشجویان و هنرجویانی که بخواهند از آموزش رایگان در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخل کشور استفاده نمایند مکلفند برابر مدتی که از تحصیل رایگان استفاده کرده‌اند در ایران خدمت نمایند. در صورت استنکاف از انجام تمام یا قسمتی از خدمت مذکور باید هزینه تحصیلات رایگان را تمام یا به تناسب مدتی که

خدمت نکرده‌اند به دولت بپردازند.^۱

دانشجویان و هنرجویانی که مایل به استفاده از تحصیلات رایگان نیستند مکلف به پرداخت شهریه و هزینه تحصیلی می‌باشند.

تبصره- آیین‌نامه مربوط به احتساب هزینه تحصیلات عالی و نحوه خروج از کشور افراد مذکور و نیز نحوه اشتغال آنان از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران اجرا خواهد شد.

ماده ۸- دانشجویان و هنرجویان دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارتخانه‌ها و مؤسسات عام‌المنفعه که برای خدمت در دانشگاه‌ها، وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مذکور آموزش می‌بینند، مکلفند طبق تعهدنامه رسمی که در بدو ورود برابر مقررات مربوط از آنان اخذ می‌شود تعهدات خود را انجام دهند. در آگهی پذیرش دانشجو و هنرجو برای این نوع مؤسسات، دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها و تعهدنامه مزبور باید شرایط تحصیل و کیفیت و ضمانت اجرای تعهدات قید شود.

از تاریخ تصویب این قانون، مواد ۷ و ۸ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی مصوب خرداد ماه ۱۳۵۴ لغو می‌گردد.^۲

ماده ۹- محصلینی که با استفاده از کمک هزینه تحصیلی و یا مقرری نیروهای مسلح به منظور خدمت در ارتش، ژاندارمری کشور و شهربانی کشور تحصیل می‌نمایند از شمول مقررات این قانون مستثنا بوده و در هر مورد تابع مقررات سازمان متبوع خواهند بود. قانون فوق مشتمل بر نه ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه فوق‌العاده روز دوشنبه ۱۳۵۳/۴/۱۷ و در جلسه روز یکشنبه سی ام تیرماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه و سه شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رییس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

۱- به موجب مصوبه هشتاد و هفتمین جلسه ۱۳۶۵/۷/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی پذیرفته شدگان مناطق ۲ و بالاتر موظفند دو برابر مدت دوره تحصیل در همان منطقه یا مناطق محروم‌تر خدمت نمایند.

۲- مواد ۷ و ۸ به موجب لایحه قانونی مورخ ۵۸/۷/۲۶ مصوب شورای انقلاب اصلاح شده است.

آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده ۷ قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۱۳۵۹/۳/۱۲ شورای انقلاب

شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۵۹/۳/۱۲ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۱۷۱۹ مورخ ۵۹/۳/۲- وزارت فرهنگ و آموزش عالی، آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده هفت موضوع لایحه قانونی اصلاح مواد هفت و هشت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مصوب ۵۸/۷/۲۶ را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و هنرجویان مؤسسات آموزش عالی هنری که از تحصیلات رایگان موضوع قانون اصلاح ماده هفت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی استفاده می‌کنند مکلفند برابر مدت تحصیل رایگان خود در ایران خدمت نمایند.

تبصره ۱- دانشجویان و هنرجویان مذکور در این ماده که مایل به استفاده از تحصیلات رایگان نیستند باید شهریه و هزینه تحصیلی اعلام شده از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی را هنگام ثبت نام به محل تحصیل خود بپردازند.

تبصره ۲- شهریه دانشجویان و هنرجویان مشمول تحصیلات رایگان در هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی پس از بررسی وزارت فرهنگ و آموزش عالی تعیین و پرداخت خواهد شد و افزایش یا کاهش آن نیز با وزارت مذکور خواهد بود.

تبصره ۳- مدت خدمت وظیفه عمومی یا خدمت در بیمارستان‌ها جهت کارورزی در رشته‌های پزشکی (دوره انترنی) و نیز طی دوره تخصصی پزشکی در داخل کشور بعد از تحصیلات موضوع ماده ۷ قانون فوق جزو خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه محسوب می‌شود.

ماده ۲- دانش‌آموختگانی که از آموزش رایگان استفاده کرده‌اند چنانچه طبق

مقررات آموزشی جهت تکمیل تحصیلات در دوره‌های بالاتر در کشور پذیرفته شوند، خدمت مربوط به آموزش رایگان خود را پس از خاتمه تحصیلات انجام خواهد داد.

ماده ۳- دانش‌آموختگان دوره‌های دانشگاهی مشمول ماده ۷ قانون فوق قبل از انجام خدمت مذکور در قانون با رعایت کلیه مقررات مربوط و ضوابطی که توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی تعیین شده است می‌توانند برای ادامه تحصیلات بالاتر به خارج از کشور عزیمت نمایند و خدمت مربوط به آموزش رایگان را بعد از اتمام تحصیلات در خارج و مراجعت به ایران انجام دهند.

ماده ۴- هر یک از دانشجویان و هنرجویان مشمول ماده هفت قانون مذکور در صورتی که تمام یا قسمتی از خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه را انجام ندهند باید هزینه تحصیلات خود را اعم از شهریه و کمک‌های دریافتی به‌طور کامل یا به تناسب عدم انجام خدمت نقداً از طریق وزارت فرهنگ و آموزش عالی به دولت بپردازند.

تبصره ۱- هزینه‌های تحصیلی هر دانشجو یا دانش‌آموخته اعم از شهریه یا مابه‌التفاوت شهریه و کمک‌های دریافتی که دانشجو یا دانش‌آموخته در صورت استنکاف از انجام تمام یا قسمتی از خدمت مذکور در ماده یک این‌نامه مکلف به پرداخت آن خواهد بود به‌وسیله وزارت فرهنگ و آموزش عالی تعیین و دریافت خواهد شد.

تبصره ۲- پرداخت هزینه‌های تحصیلی موضوع این ماده در موارد خاص حسب مورد به تشخیص وزیر فرهنگ و آموزش عالی و وزیر بهداشت و درمان و آموزش پزشکی به‌صورت تقسیط امکان‌پذیر خواهد بود.^۱

ماده ۵- در صورتی که دانشجو یا هنرجوی مشمول ماده ۴ این آیین‌نامه مستخدم یکی از وزارتخانه‌ها یا مؤسسات و شرکت‌های دولتی یا شهرداری‌ها باشد و از طرف مؤسسه متبوع خود منحصراً برای ادامه تحصیلات بدون انجام خدمات اداری موظف خود مأمور شده باشد، در صورت استنکاف از انجام خدمت مذکور در ماده یک این‌نامه برابر تعهد مربوط باید وجوه مذکور در ماده (۱) آیین‌نامه را پرداخت کند و نسبت به حقوق و مزایای دریافتی ایام تحصیل از محل خدمت خود برابر قانون و مقررات با او رفتار خواهد شد.

۱- الحاقی به موجب تصویب‌نامه شماره ۳۴۸۶/ت/۲۳۵ هـ مورخ ۷۰/۵/۳۰ هیأت وزیران

بخش نهم: دانشجویی / ۵۴۵

ماده ۶- در تمام موارد فوق هیچ‌گونه مدرک تحصیلی یا ریز نمرات یا گواهی‌نامه فراغ از تحصیل از طرف دانشگاه‌ها یا مؤسسات آموزش عالی به مشمولین مواد اصلاحی هفت و هشت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی قبل از پایان خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه یا پرداخت مخارج تحصیلات و کمک‌های دریافتی موضوع این آیین‌نامه تسلیم نخواهد شد. لکن به دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان از طرف محل تحصیل گواهی موقت فراغ از تحصیل که فقط دارای ارزش استخدامی در ایران است، اعطای خواهد شد تا براساس آن در هر وزارتخانه و مؤسسه دولتی یا غیردولتی که مایل به استخدام آنان است به کار اشتغال ورزند.

ماده ۷- دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان چنانچه مستخدم رسمی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی باشند و قبل از انجام تعهد خدمت مربوط بازنشسته شوند مشمول مقررات مربوط به ماده ۶ این آیین‌نامه نخواهند بود.

ماده ۸- دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان جزو کادر ثابت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی از شمول مقررات مربوط به ماده ۶ این آیین‌نامه مستثنا خواهند بود.

ماده ۹- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با اعلام وزارت فرهنگ و آموزش عالی دایر به پرداخت هزینه‌های تحصیلی و کمک‌های دریافتی یا انجام خدمت مقرر در قانون توسط دانش‌آموختگان یا دانشجویان بهره‌مند از تحصیلات رایگان مجاز به تسلیم اصل مدرک تحصیلی آنان می‌باشند.

ماده ۱۰- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در هر نیم‌سال تحصیلی باید فهرست اسامی و مشخصات کامل سجلی و تحصیلی دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان را حداکثر یک ماه پس از فراغ از تحصیل به تفکیک رشته تحصیلی و ترتیب میانگین کل نمرات و مدت تعهد و نشانی دقیق دانش‌آموختگان به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال نمایند تا به سازمان امور اداری و استخدامی کشور فرستاده شود.

ماده ۱۱- دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان به‌منظور اشتغال در بخش دولتی که نیاز بوجود آنان دارند، باید مانند سایر داوطلبان استخدام در امتحانات و مسابقات استخدامی رسمی طبق قانون استخدام کشور شرکت نموده و به کار اشتغال ورزند.

تبصره- در مواردی که وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی نتوانند نیازهای خود را از طریق انتشار آگهی استخدامی و جذب داوطلبان مورد نیاز برطرف نمایند سازمان امور اداری و استخدامی کشور از طریق تهیه و ارسال فهرست اسامی و مشخصات دانش‌آموختگان مورد نیاز به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی نسبت به معرفی واجدین شرایط و رفع نیاز این‌گونه مؤسسات اقدام نموده و مراتب را به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اعلام خواهد نمود.

این‌گونه دانش‌آموختگان مکلفند براساس تعهدات خدمت خود در وزارتخانه یا مؤسسه دولتی مورد نظر به کار اشتغال ورزند.

ماده ۱۲- چنانچه ظرف ۶ ماه پس از فراغت از تحصیل دانش‌آموختگان بهره‌مند از تحصیلات رایگان امکان اشتغال برای آنان از طریق شرکت در امتحانات و مسابقات استخدامی موضوع ماده ۱۱ این آیین‌نامه و تبصره ۱ آن بنا به گواهی سازمان امور اداری و استخدامی کشور فراهم نگردد، فهرست اسامی و مشخصات آنان جهت اشتغال در بخش غیردولتی از طرف سازمان امور اداری و استخدامی کشور به وزارت کار و امور اجتماعی ارسال می‌گردد. چنانچه پس از ۶ ماه وزارت کار و امور اجتماعی نیز عدم امکان کاریابی برای دانش‌آموختگان را در بخش غیردولتی به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اعلام نماید، تعهد خدمت این‌گونه دانش‌آموختگان لغو شده اعلام می‌گردد.

تبصره- مفاد ماده ۱۲ در مورد مشمولین خدمت وظیفه عمومی پس از پایان خدمت وظیفه عمومی قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۳- مشمولان ماده ۷ اصلاح قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی در صورتی که بخواهند قبل از پایان خدمت مذکور در ماده یک این آیین‌نامه و یا بدون پرداخت هزینه‌های تحصیلی و کمک‌های دریافتی جهت ادامه تحصیلات و یا به‌طور موقت به خارج عزیمت نمایند باید با تنظیم تعهدنامه رسمی و ضمانت شخصی دیگری یا سپردن وثیقه ملکی یا ضمانت بانکی با توجه به ضوابطی که وزارت فرهنگ و آموزش عالی مقرر بدارد تعهد نمایند پس از انقضای مدت لازم که در هر مورد تعیین و تشخیص آن با وزارت فرهنگ و آموزش عالی خواهد بود، جهت انجام خدمت به ایران مراجعت کند، در صورت عدم مراجعت در تاریخ انقضای مدت مذکور

بخش نهم: دانشجویی / ۵۴۷

وزارت فرهنگ و آموزش عالی مطالبات دولت را از محل وثیقه یا ضامن وصول خواهد کرد.

ماده ۱۴- دانشجویان و هنرجویانی که قبل از فراغ از تحصیل از دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی ترک تحصیل کنند و یا اخراج شوند، در صورتی که از تحصیلات رایگان استفاده کرده باشند از لحاظ انجام خدمت در ایران یا استرداد هزینه‌های تحصیلی و کمک دریافتی و سایر موارد مشمول این آیین‌نامه خواهند بود.

ماده ۱۵- از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده هشت قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیلی اطفال و جوانان ایرانی مصوب خرداد ماه ۱۳۵۴ لغو می‌گردد.

شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران

آیین نامه تقسیط بدهی مربوط به هزینه های تحصیلی آموزش رایگان در موارد خاص مصوب ۷۱/۲/۲۲ وزارت فرهنگ و آموزش عالی

در اجرای تصویب نامه شماره ۳۴۸۶/ و ۲۳۵ ه مورخ ۷۰/۵/۳۰ هیأت وزیران راجع به تقسیط بدهی مربوط به هزینه های تحصیلی آموزش رایگان آیین نامه ذیل تصویب برای اجرا به واحدهای ذی ربط ابلاغ می گردد.

۱- هر یک از دانشجویان و هنرجویان مشمول ماده (۷) قانون تأمین وسایل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی در صورتی که تمام یا قسمتی از خدمت مذکور در ماده یک آیین نامه قانون موصوف را انجام ندهند باید هزینه تحصیلات خود را اعم از شهریه و کمک های دریافتی به طور کامل و یا به تناسب عدم انجام خدمت نقداً بپردازند.
۲- در موارد خاص به شرح ذیل موضوع بدهی ماده یک حسب تقاضای کتبی متقاضی تقسیط می گردد.

- دانشجو، والدین خود را از دست داده باشد.
- دانشجو متکفل خرج افراد تحت تکفل خود باشد.
- پدر دانشجو از کارکنان دولت باشد.
- دانشجو به علت قوه قهریه قادر به پرداخت بدهی خود به طور یکجا نباشد.
- عدم بضاعت دانشجو که تشخیص آن به عهده معاونت دانشجویی است.
۳- پس از احراز شرایط فوق و عدم تمکن مالی دانشجو بدهی وی به شرح ذیل تقسیط می گردد:

- تا پانصد هزار ریال یک سال؛
- تا یک میلیون ریال دو سال؛
- تا یک میلیون و پانصد هزار ریال سه سال؛

بخش نهم: دانشجویی / ۵۴۹

- تا دو میلیون ریال چهار سال؛

- بیش از دو میلیون ریال پنج سال.

تبصره - برای خانواده معظم شهدا و جانبازان و رزمندگان و آزادگان مدت فوق دو برابر خواهد بود.

۴- تقاضای تقسیط و مدارک مربوط به آن بدواً به اداره کل دانشجویان داخل تسلیم و در صورت احراز شرایط مندرج در این آیین نامه مراتب تقسیط به وسیله معاون دانشجویی به استحضار مقام محترم وزارت خواهد رسید.

۵- پس از موافقت مقام محترم وزارت با قرار تقسیط، مراتب به دفتر حقوقی اعلام می گردد. دفتر مذکور مکلف است سند رسمی تعهد پرداخت از مدیون را با ضمانت دو نفر کارمند رسمی و قطعی دولت اخذ و سند اصلی را در بایگانی خود نگهداری و رونوشت مصداق آن را برای اقدام به اداره کل دانشجویان داخل ارسال کند. این آیین نامه مشتمل بر ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۱۳۷۱/۲/۲۲ به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - مصطفی معین

قانون صندوق رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۴ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- به منظور ایجاد زمینه مناسب جهت رشد استعدادها و کمک به وضع تحصیلی و معیشت دانشجویان مستعد و کم بضاعت کشور، صندوقی تحت عنوان صندوق رفاه دانشجویان که در این قانون صندوق نامیده می‌شود، در هر یک از وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- کلیه اموال و دارایی‌های صندوق فعلی رفاه دانشجویان اعم از منقول و غیرمنقول تحت نظر هیأتی به انتخاب وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی، برآورد، تقویم و به نسبت تعداد دانشجویان موجود بین صندوق‌های رفاه دو وزارتخانه مذکور تقسیم خواهد شد.

تبصره ۲- هر یک از دانشگاه‌های غیردولتی نیز می‌توانند مطابق مقررات این قانون نسبت به تأسیس صندوق رفاه دانشجویان اقدام نمایند.

ماده ۲- اهداف صندوق به شرح ذیل است:

۱- اعطای کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان؛

۲- اعطای وام ازدواج به دانشجویانی که ضمن تحصیل ازدواج می‌کنند؛

۳- اعطای وام در سایر موارد ضروری.

تبصره - میزان و نحوه پرداخت وام و کمک هزینه تحصیلی به تصویب هیأت امنای صندوق خواهد رسید و به نحوی عادلانه و یکنواخت میان دانشجویان توزیع می‌گردد.

ماده ۳- بودجه صندوق دو وزارتخانه از محل کمک‌های دولت، تسهیلات اعطایی سیستم بانکی، درآمد حاصله از سرمایه‌گذاری‌های وجوه مازاد صندوق، کمک و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی، وجوه حاصل از محل برگشت اقساط بدهکاران و اجاره‌بهای

خوابگاه‌های دانشجویی تأمین خواهد شد.

تبصره - بودجه صندوق دانشگاه‌های غیردولتی از تسهیلات اعطایی سیستم بانکی و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی و وجوه از محل برگشتی اقساط بدهکاران تأمین می‌شود.

ماده ۴ - هر صندوق، زیر نظر هیأت امنایی با ترکیب ذیل اداره خواهد شد:

۱- وزیر ذی‌ربط (رییس هیأت امناء)؛

۲- رییس سازمان برنامه و بودجه یا نماینده وی؛

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا نماینده وی؛

۴- معاون امور دانشجویی وزارتخانه ذی‌ربط؛

۵- رییس صندوق (دبیر هیأت امناء).

تبصره ۱ - هیأت امنای دانشگاه‌های غیردولتی متشکل از اشخاص ذیل خواهد بود:

۱- رییس دانشگاه (رییس هیأت امناء)؛

۲- معاون مالی دانشگاه؛

۳- معاون آموزشی دانشگاه؛

۴- معاون دانشجویی دانشگاه؛

۵- رییس صندوق (دبیر هیأت امناء).

تبصره ۲ - رییس صندوق به پیشنهاد رییس و تصویب هیأت امناء برای مدت ۴ سال منصوب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره ۳ - اساسنامه صندوق مشتمل بر وظایف و اختیارات هیأت امناء، وظایف رییس صندوق، امور مالی صندوق، مقررات پرداخت کمک هزینه و وام و نحوه استرداد آن و اخذ تضمین لازم در این زمینه، بنا به پیشنهاد مشترک وزرای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴ - اساسنامه صندوق‌های دانشگاه‌های غیردولتی و غیرانتفاعی به پیشنهاد ریاست دانشگاه به تصویب هیأت امناء دانشگاه مربوطه خواهد رسید.

تبصره ۵ - امور مالی و معاملاتی صندوق رفاه دانشجویان تابع مفاد قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مصوب

۵۵۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳۶۹/۱۰/۱۸ است.^۱

ماده ۵- از تاریخ تصویب این قانون، قانون تشکیل صندوق رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷ و سایر مقررات مغایر ملغی می‌گردد.

تبصره - جهت جلوگیری از توقف امور مربوط به رفاه دانشجویان تا تصویب اساسنامه و انتقال اموال و دارایی‌های مذکور در تبصره ۱ ماده یک به مراجع ذی‌ربط، صندوق فعلی رفاه به کار خود ادامه خواهد داد.

قانون فوق مشتمل بر پنج ماده و نه تبصره در جلسه روز سه شنبه چهارم اسفند ماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی‌اکبر ناطق نوری

۱- تبصره فوق به موجب ماده واحده قانون الحاق یک تبصره به ماده ۴ قانون صندوق رفاه دانشجویان در جلسه مورخ بیست و یکم مرداد ماه ۸۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

قانون الحاق یک تبصره به بند ب ماده ۲۰ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۹۱/۵/۱۷ مجلس شورای اسلامی

ماده واحده- یک تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره یک به بند ب ماده ۲۰ قانون برنامه پنج ساله پنجم جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ الحاق می شود و شماره تبصره های یک به دو و دو به سه تغییر می یابد:

تبصره ۱- صندوق های رفاه دانشجویان مشمول مفاد این بند می گردند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ هفدهم مردادماه یک هزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۱/۵/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسید.

اساسنامه صندوق رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۴ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۴ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۱۸۸/ و مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۴ وزارت‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت درمان و آموزش پزشکی، به استناد تبصره ۲ ماده ۴ قانون صندوق رفاه دانشجویان - مصوب ۱۳۷۱ - اساسنامه صندوق یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- صندوق رفاه دانشجویان که در این اساسنامه صندوق نامیده می‌شود، دارای شخصیت حقوقی مستقل است و حسب مورد به وزارت‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وابسته و محل آن در تهران است. صندوق یاد شده زیر نظر هیأت امنای موضوع ماده (۴) قانون صندوق رفاه دانشجویان که از این پس قانون نامیده می‌شود، اداره می‌شود.

ماده ۲- صندوق دارای ارکان زیر است:

۱- هیأت امناء؛

۲- رییس صندوق.

ماده ۳- وظایف و اختیارات هیأت امناء به شرح زیر است:

الف) سیاست‌گذاری و تعیین خط‌مشی صندوق و چگونگی بهره‌برداری از وجوه آن؛

ب) تصویب بودجه و ترازنامه سالانه و اعتبارات و صورت منابع و مصارف وجوه؛

ج) ارائه پیشنهاد تأیید یا تغییر تشکیلات صندوق به سازمان امور اداری و استخدامی کشور برای تصویب؛

د) هماهنگی در تعیین درصد دانشجویان متقاضی وام، (نوع و میزان) وام و کمک به

دانشجویان مشمول دریافت در داخل و خارج کشور با هماهنگی دو وزارت یاد شده؛

ه) هماهنگی در تعیین مبلغ و چگونگی بازپرداخت وام‌ها و اجاره‌بهای خوابگاه‌های دانشجویی؛

و) تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی صندوق با رعایت قوانین و مقررات مربوط؛
ز) انتصاب رییس صندوق به پیشنهاد رییس هیأت امنای و تصویب هیأت یاد شده؛
ح) تعیین نمونه و نوع تعهد استفاده‌کنندگان از مزایای صندوق؛
ط) تصویب ضوابط مربوط به سرمایه‌گذاری برای ایجاد درآمد و نیل به خودکفایی صندوق.

ماده ۴- جلسات عادی هیأت امنای سالانه دو بار به پیشنهاد رییس صندوق و موافقت وزیر مربوط به منظور استماع گزارش اقدامات انجام شده و بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال قبل و اتخاذ تصمیم در سایر موارد تشکیل می‌شود.
هر جلسه با حضور حداقل ۴ نفر از اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات با حداقل سه رأی موافق اعضای حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره - رییس هیأت امنای می‌تواند جلسه فوق‌العاده تشکیل دهد در این صورت باید حداقل یک هفته قبل از تاریخ تشکیل جلسه از اعضا به صورت کتبی دعوت به عمل آید.
ماده ۵- رییس صندوق بالاترین مقام اجرایی صندوق است که وظایف و اختیارات خود را با رعایت قوانین و مقررات مربوط انجام می‌دهد. اهم وظایف و اختیارات وی عبارتند از:

الف) اجرای کلیه مصوبات هیأت امنای؛

ب) نمایندگی صندوق در کلیه مراجع اداری و قضایی با حق توکیل غیر برای استیفای حقوق صندوق در حدود مقررات؛

ج) ارائه گزارش عملکرد سالانه صندوق به هیأت امنای؛

د) ارائه ترازنامه و صورت منابع و مصارف ترکیبی سالانه به هیأت امنای برای تصویب که توسط ذی‌حساب حداکثر تا قبل از شروع سال تحصیلی بعد تهیه و ارائه می‌شود.

ماده ۶- سال مالی هر صندوق از اول فروردین هر سال لغایت اسفندماه همان سال است.

ماده ۷- وجوه صندوق در حساب خاصی که در یکی از بانک‌ها از طریق خزانه افتتاح می‌شود، نگهداری و کلیه پرداخت‌ها با صدور چک از حساب یاد شده صورت می‌گیرد و به حساب هر یک از دانشجویان در شعبه بانک واریز می‌شود.

ماده ۸- موجودی مصرف نشده پایان هر سال مالی صندوق به‌عنوان مازاد به سال مالی بعد انتقال و همراه منابع مالی دیگر در سال مالی بعد به مصرف می‌رسد.

ماده ۹- حذف شده است.^۱

ماده ۱۰- کلیه اسناد و اوراق مالی صندوق با امضای رییس صندوق و مسؤول امور مالی و ذی‌حساب^۲ معتبر است.

ماده ۱۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تسهیلات لازم برای ارسال وجوه پرداختی به دانشجویان شاغل تحصیل در خارج از کشور را در قالب اعتبارات ارزی مصوب فراهم می‌سازد.

ماده ۱۲- دانشجویان شاغل به تحصیل دوره روزانه در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی داخل کشور و دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته‌های مورد نیاز در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی معتبر خارج از کشور با توجه به استعداد و استحقاق مالی و عدم دریافت بورس، کمک یا وام از سازمان‌های دیگر، همچنین عدم اشتغال به کاری که مستلزم دریافت اجرت باشد و جهاتی که پرداخت وام یا کمک را ایجاب کند، با رعایت ضوابط مقرر از طرف هیأت امناء و حدود امکانات صندوق از وام مربوط استفاده می‌کنند.

ماده ۱۳- امور دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور مسؤول اخذ سند تعهد هستند و در صورت تخلف متعهد، صندوق حق درخواست اجرای مفاد سند را از مراجع ذی‌ربط دارد.

ماده ۱۴- دانشجویان شاغل به تحصیل خارج از کشور سند تعهد خود را طبق مقررات مصوب هیأت امناء نزد نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج تنظیم می‌کنند.

ماده ۱۵- دانشجویان و فارغ‌التحصیلانی که به‌نحوی از مزایای صندوق بهره‌مند و به درجه رفیع شهادت نایل، جانباز، از کار افتاده کلی فوت شده یا می‌شوند در صورت اعلام

۱- اصلاحی به موجب تصویب‌نامه شماره ۷۶۴۴۵/ت/۱۸۰۳۹ مورخ ۷۶/۱۱/۱۱ هیأت وزیران

۲- همان

بخش نهم: دانشجویی / ۵۵۷

رویداد مذکور حسب مورد از سوی بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان و جانبازان، سازمان بهزیستی کشور و یا سازمان ثبت احوال از کلیه دیون خود به صندوق بری الذمه می‌شوند.^۱

ماده ۱۶- تسلیم اصل مدرک تحصیلی و ریز نمرات استفاده‌کنندگان از کمک یا وام فقط بعد از استرداد کلی بدهی و انجام تعهدات قانونی دیگر امکان‌پذیر است.

ماده ۱۷- کلیه دستگاه‌ها، نهادها و ارگان‌های دولتی و مؤسسات تعاونی و خصوصی، همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی که به هر طریق یا در هر زمان از خدمات بهره‌مندان از مزایای صندوق استفاده می‌نمایند یا اقدام به صدور پروانه مجوز کار و عضویت سازمان نظام پزشکی، ایجاد کارگاه، فروشگاه و غیره یا گذرنامه مسافرت به خارج از کشور می‌کنند مکلفند بر طبق دستورالعملی که به پیشنهاد وزارت‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد در مورد کسر و واریز بدهی فارغ‌التحصیلان به صندوق همکاری کنند.

ماده ۱۸- از تاریخ تصویب این اساسنامه کلیه مقررات مغایر لغو می‌شود. این اساسنامه به موجب نامه شماره ۷۳۳۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۷ شورای محترم نگهبان به تأیید شورای یاد شده رسیده است.

معاون اول رئیس جمهور- حسن حبیبی

دستورالعمل ماده ۱۷ اساسنامه صندوق رفاه دانشجویی

مصوب ۱۳۷۴/۱۱/۱۱ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱۱ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۵۸۴۴/ و مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۹ وزارت‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد ماده (۱۷) اساسنامه صندوق رفاه دانشجویان - مصوب ۱۳۷۳/۱۱/۴ - دستورالعمل ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- کلیه سازمان‌ها و نهادهای دولتی و مؤسسات تعاونی و خصوصی و اشخاص حقیقی و حقوقی که به هر طریق یا در هر زمان از خدمات بهره‌مندان از مزایای صندوق رفاه دانشجویان استفاده می‌نمایند همچنین اتحادیه‌های صنفی و سایر مؤسساتی که اقدام به صدور پروانه کار، عضویت سازمان نظام پزشکی، مجوز ایجاد کارگاه، آموزشگاه یا فروشگاه می‌کنند و نیز اداره گذرنامه، موظفند برابر مفاد این دستورالعمل نسبت به معرفی فارغ‌التحصیلان، و واریز بدهی آنان حسب مورد با صندوق رفاه دانشجویان وزارت‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی همکاری کنند.

ماده ۲- سازمان‌های یاد شده در ماده (۱) این تصویب‌نامه موظفند در صورت استخدام فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اعم از قراردادی، پیمانی و رسمی براساس مبالغ اعلام شده توسط هر صندوق یا دانشگاه نسبت به کسر اقساط از حقوق فارغ‌التحصیلان و واریز آنها حسب رشته تحصیلی به حساب درآمد اختصاصی هر صندوق اقدام و اصل اعلامیه آن را جهت اعمال حساب به صندوق ذی‌ربط ارسال کنند.

ماده ۳- دستگاه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات یاد شده در ماده (۱) چنانچه قبل از صدور این دستورالعمل از خدمات بهره‌مندان از مزایای صندوق رفاه دانشجویان استفاده کرده‌اند و تاکنون نسبت به کسر و واریز اقساط بدهی آنها اقدام ننموده‌اند موظفند در اسرع وقت نسبت به انجام این امر اقدام کنند.

ماده ۴- کلیه دستگاه‌ها و سازمان‌ها و مؤسسات موضوع ماده (۱) این دستورالعمل که به‌نحوی از انجا اقدام به صدور پروانه کار، مجوز ایجاد کارگاه، فروشگاه، مطب، آزمایشگاه و غیره در مورد فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی می‌کنند، موظفند قبل از صدور پروانه یا هر نوع مجوز کار فارغ‌التحصیلان را حسب رشته تحصیلی به هر صندوق معرفی کنند.

ماده ۵- میزان کل بدهی، تعداد و مبالغ اقساط فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی توسط هر صندوق برابر مبالغ دریافتی تعیین و به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اعلام می‌شود.

ماده ۶- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی فقط پس از مشخص شدن تعداد اقساط و میزان آن توسط هر صندوق و اخذ تعهد رسمی مبنی بر پرداخت اقساط تعیین شده از دانشجو، اجازه صدور تأییدیه موقت فارغ‌التحصیلی را خواهند داشت. مبالغ اقساط ماهانه‌ای که فارغ‌التحصیل یا محل کار او ملزم به پرداخت آن می‌باشند در تأییدیه موقت فارغ‌التحصیلی درج خواهد شد.

ماده ۷- کلیه بانک‌ها در سراسر کشور موظفند وجوهی را که به‌عنوان حساب‌های یاد شده در ماده (۲) از مؤسسات مختلف یا افراد دریافت می‌دارند به همراه صورت اسامی فارغ‌التحصیلان بدهکار به حساب‌های مورد نظر حواله کنند و بانک‌های یاد شده نیز وجوه یاد شده را به تفکیک حواله‌ها در کارت‌های حساب ثبت و مراتب را با ارسال اصل اعلامیه، فهرست اسامی، سهم القسط و تاریخ پرداخت، حسب مورد به هر صندوق ارسال کنند.

دستورالعمل نحوه بازپرداخت وام‌های صندوق رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۲۶ هیأت امنای صندوق

- ۱- بهره‌مندان از مزایای صندوق رفاه دانشجویان ملزم می‌باشند حسب وضعیت تحصیلی (فراغت، انصراف، ترک و یا اخراج از تحصیل) طبق مقررات صندوق نسبت به بازپرداخت وام‌های دریافتی و اجاره‌بهای خوابگاه‌های دانشجویی اقدام نمایند.
- ۲- دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی موظفند به محض ترک یا فراغت از تحصیل و قبل از صدور گواهی موقت تحصیلی برای اشتغال و یا ادامه تحصیل فارغ‌التحصیلان و یا دانشجویان تارک تحصیل (انصرافی، اخراجی) فهرست اسامی آنان را براساس فرم پیوست این دستورالعمل به منظور تعیین وضعیت بازپرداخت دیون به صندوق رفاه دانشجویان ارسال نمایند.
- ۳- فارغ‌التحصیلان مراکز آموزش عالی داخل کشور که خدمت نظام وظیفه خود را قبل از شروع به تحصیل انجام داده یا به نوعی از انجام خدمت نظام وظیفه معاف شده و یا می‌شوند ملزم هستند حداکثر نه ماه پس از فراغت از تحصیل با سپردن تعهد لازم به صندوق دیون تحصیلی خود را براساس دفترچه اقساط شخصاً و یا از طریق محل اشتغال بازپرداخت نمایند و در صورتی که بیش از سه بار متوالی در پرداخت اقساط بدهی خود تأخیر نمایند بدهی آنان به دین حال تبدیل خواهد شد.
- ۴- تعداد و مبلغ اقساط بهره‌مندان از مزایای صندوق توسط صندوق رفاه دانشجویان تعیین خواهد شد (با توجه به میزان بدهی حداقل یک سال و حداکثر پنج سال).
- ۵- تاریخ آغاز بازپرداخت بدهی فارغ‌التحصیلان مراکز آموزش عالی داخل کشور که مشمول انجام خدمت نظام وظیفه می‌باشند به نه ماه بعد از انجام دو سال خدمت آنان موکول می‌گردد.
- ۶- بهره‌مندان از مزایای صندوق رفاه دانشجویان چنانچه در داخل کشور و یا با

بخش نهم: دانشجویی / ۵۶۱

استفاده از بورس تحصیلی قصد ادامه تحصیل در خارج از کشور در مقاطع بالاتر را داشته باشند در صورتی که پس از فراغت از تحصیل مقطع قبلی، نسبت به بازپرداخت قسمتی از دیون خود طبق مقررات صندوق اقدام نموده باشند، می‌توانند با سپردن تعهد، بازپرداخت بقیه بدهی خود را به بعد از اتمام مقطع تحصیلی جدید موکول نمایند. **تبصره -** فارغ‌التحصیلان بهره‌مند از مزایای صندوق و متقاضی ادامه تحصیل در دوره معادل و یا پایین‌تر از مقطع تحصیلی قبلی، مشمول مزایای این بند نخواهند بود.

۷- اداره کل بورس و دانشجویان خارج وزارت فرهنگ و آموزش عالی با هماهنگی، قبل از اقدام به اعزام دانشجویان به‌عنوان بورسیه به خارج از کشور، مشخصات بورسیه‌ها را به صندوق ارسال نماید. اعزام دانشجویان بورسیه به خارج از کشور منوط به نداشتن بدهی و یا اعلام نظر صندوق مبنی بر تعیین تکلیف درخصوص چگونگی بازپرداخت بدهی این قبیل دانشجویان، خواهد بود.

۸- بهره‌مندان از مزایای صندوق در صورتی که قصد ادامه تحصیل در دانشگاه‌های علوم پزشکی و دانشگاه‌های غیردولتی را داشته باشند، منوط به عدم وقفه در بازپرداخت اقساط وام مقطع تحصیلی قبلی، در صورت موافقت صندوق و سپردن سند تعهد بازپرداخت باقیمانده وام آنها به بعد از خاتمه تحصیل دوره جدید موکول می‌گردد.

تبصره ۱- بهره‌مندان فارغ‌التحصیل از دانشگاه‌های داخل کشور که به‌صورت آزاد قصد ادامه تحصیل در خارج از کشور را دارند ملزم به بازپرداخت کلیه وجوه دریافتی و اخذ تسویه حساب از صندوق برای دریافت مدارک تحصیلی خود هستند.

تبصره ۲- بهره‌مندان از مزایای صندوق که قصد ادامه تحصیل در مراکز آموزش عالی وابسته به سایر دستگاه‌ها را داشته باشند ملزم هستند قبل از دریافت هر نوع مدرک تحصیلی با صندوق رفاه دانشجویان تسویه حساب نمایند.

۹- تارکین تحصیل اعم از انصرافی و اخراجی ملزم به بازپرداخت یک‌جای بدهی خود می‌باشند.

تبصره - بدهی بهره‌مندان از مزایای صندوق که ترک تحصیل (انصراف، اخراج) حاصل نموده‌اند در صورت ارایه گواهی دانشگاه مبنی بر عدم بضاعت مالی و موافقت صندوق رفاه دانشجویان به‌صورت اقساط حداکثر یک ساله قابل دریافت خواهد گردید.

۵۶۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۰- بهره‌مندان از مزایای صندوق رفاه که پس از ترک تحصیل (انصرافی، اخراجی) قصد شرکت مجدد در آزمون ورودی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی را داشته باشند مکلفند نسبت به استرداد وام‌های دریافتی و اجاره‌بهای خوابگاه دانشجویی مورد استفاده، به‌طور یک جا اقدام نمایند.

۱۱- صندوق رفاه دانشجویان مکلف می‌باشد نسبت به وصول و ایصال مطالبات دولت و هزینه‌های متعلقه در مورد دانشجویان و یا فارغ‌التحصیلان که از ادای دین خود استنکاف نموده‌اند در مراجع قضایی تا آخرین مرحله اعم از پژوهش و فرجام اقامه دعوی نماید.

این دستورالعمل در ۱۱ بند و ۴ تبصره در تاریخ ۷۵/۱۰/۲۶ به تصویب هیأت امنای صندوق رفاه دانشجویان رسید.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری- سید محمدرضا هاشمی گلپایگانی

دستورالعمل اجرایی بند الف تبصره ۴۰ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ در مورد بازپرداخت بدهی فارغ‌التحصیلان بهره‌مند از مزایای صندوق‌های رفاه دانشجویان مصوب ۱۳۶۴/۵/۲۳ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۴/۵/۲۳ بنا به پیشنهاد شماره ۷۲/۲۱۳۹ مورخ ۱۳۶۴/۴/۱۳ وزارت فرهنگ و آموزش عالی، دستورالعمل اجرایی بند الف تبصره ۴۰ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور را به شرح زیر تصویب نمودند:

مقدمه

صندوق‌های رفاه دانشجویان وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی در اجرای وظایف قانونی خود در جهت رفع مشکلات مادی دانشجویان، در طول تحصیل مبالغی به‌عنوان کمک یا وام تحصیلی، مسکن و تک نوبتی به دانشجویان واجد شرایط در داخل و خارج کشور پرداخت می‌نماید. نظر به اینکه ادامه این فعالیت مستلزم برگشت وجوه دریافتی دانشجویان به صندوق‌ها می‌باشد، به‌منظور تأمین این هدف و جلوگیری از اتلاف بیت المال، لازم است برای اعاده وجوه مذکور به صندوق‌های رفاه دانشجویان به ترتیب زیر عمل شود:

- ۱- کلیه مؤسسات دولتی و تعاونی و خصوصی که به هر طریق از خدمات فارغ‌التحصیلان بهره‌مند از مزایای صندوق‌های رفاه دانشجویان استفاده می‌کنند و یا اقدام به صدور پروانه کار، مجوز ایجاد کارگاه، فروشگاه، مطب و غیره می‌نمایند مکلفند در مورد کسر و واریز بدهی فارغ‌التحصیلان با صندوق‌ها همکاری نمایند.
- ۲- اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول این دستورالعمل که به‌طور مستمر یا موقت از خدمات فارغ‌التحصیلان دوره‌های تحصیلی کاردانی به بالا به هر طریق بهره‌مند می‌شوند موظفند برای شروع خدمت یا همکاری، ارزشنامه تحصیلی آنان را از مؤسسه محل

- تحصیل هر یک اخذ و براساس ارقام مندرج در آن نسبت به کسر و واریز اقساط بدهی آنان از اولین پرداخت طبق بند ۸ این دستورالعمل اقدام نمایند.
- ۳- کلیه مؤسسات بهره‌مند از خدمات فارغ‌التحصیلان سال ۱۳۵۳ به بعد موظفند فهرستی متضمن ذکر نام، نام خانوادگی، نام پدر، مؤسسه محل تحصیل، رشته تحصیلی و سال فراغ از تحصیل آنان (به استثنای فارغ‌التحصیلانی که گواهی عدم بدهی یا تسویه حساب در پرونده دارند و یا در حال پرداخت اقساط بدهی تعیین شده خود هستند) تهیه نمایند و برای تعیین وضعیت بدهی به صندوق‌ها ارسال دارند.
- ۴- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول این دستورالعمل که به‌نحوی از انحای اقدام به‌صدور پروانه کار، مجوز ایجاد کارگاه، فروشگاه، مطب و غیره در مورد فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی می‌نمایند موظفند تا تعیین نحوه بازپرداخت بدهی به صندوق‌ها از صدور هرگونه پروانه کار یا مجوز برای فارغ‌التحصیلان خودداری و آنان را جهت تعیین تکلیف به صندوق‌های رفاه دانشجویان معرفی نمایند.
- الف) اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول این دستورالعمل که قبلاً مجوز یا پروانه کار برای فارغ‌التحصیلان سال ۱۳۵۳ به بعد صادر کرده‌اند، موظفند مشخصات مندرج در بند ۳ و نیز نشانی محل کار آنان را به صندوق‌های رفاه دانشجویان اعلام نمایند.
- ۵- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور و نیز اداره کل امور فارغ‌التحصیلان وزارت فرهنگ و آموزش عالی موظفند جمع کل و اقساط بدهی فارغ‌التحصیلان را در هر یک از مقاطع تحصیلی در گواهی‌های موقت و ارزشنامه‌ها و تأییدیه‌های صادره برای فارغ‌التحصیلان بدهکار که فرم نمونه آن قبلاً توسط صندوق‌ها به مؤسسات آموزشی فرستاده شده است، قید نمایند و رونوشتی از آنها را به صندوق‌ها ارسال نمایند.
- ۶- تسلیم هرگونه مدرک تحصیلی اعم از دانشنامه یا ریز نمرات به فارغ‌التحصیلان بدهکار به استثنای گواهی موقت تحصیلی موضوع بند ۵ ممنوع و منوط به ارایه برگ تسویه حساب فارغ‌التحصیلان از صندوق‌ها خواهد بود.
- ۷- بهره‌مندان از مزایای صندوق‌های رفاه دانشجویان چنانچه در داخل کشور و یا با استفاده از بورس تحصیلی در خارج از کشور قصد ادامه تحصیل در مقطع بالاتری را داشته باشند می‌توانند با سپردن تضمین کافی به صندوق‌های رفاه دانشجویان به تشخیص صندوق‌های مذکور، انجام تعهدات خود را به بعد از خاتمه مقطع تحصیلی

جدید موکول نمایند.

الف) فارغ‌التحصیلان موضوع بند ۷ در صورتی که به‌طور آزادانه قصد ادامه تحصیل در خارج داشته باشند، موظفند کمک‌های دریافتی را یک‌جا به صندوق‌های رفاه دانشجویان تأدیه نمایند.

ب) چنانچه هر یک از فارغ‌التحصیلان پس از اشتغال و کسب درآمد نسبت به پرداخت اقساط وام خود اقدام ننموده باشند، مشمول تسهیلات موضوع بند ۷ نخواهند شد و لازم است قبل از ثبت نام در مقطع تحصیلی جدید با صندوق‌ها تسویه حساب نمایند.

۸- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول این دستورالعمل که فارغ‌التحصیلان بهره‌مند از مزایای صندوق‌های رفاه دانشجویان را در استخدام دارند و یا به‌نحوی از خدمات مستمر یا موقت آنان برخوردار می‌شوند، موظفند بدهی آنان را به اقساط ماهانه میزانی که در گواهی موقت یا تأییدیه یا ارزشنامه تحصیلی هر یک معین شده است از اولین پرداخت به فرد ذی‌ربط تا تسویه حساب کامل کسر و با ذکر نام مدیون به حساب شماره ۲۰۱۱۱۴ صندوق‌های رفاه دانشجویان نزد بانک ملی ایران شعبه مرکزی (قابل پرداخت در تمام شعب بانک مذکور) واریز نمایند و فیش رسید آن را به صندوق‌ها ارسال دارند.

۹- شعب بانک‌های کشور کلیه وجوهی را که به‌عنوان حساب مذکور در بند ۸ از مؤسسات مختلف یا افراد دریافت می‌دارند به تفکیک به همراه صورت اسامی افراد بدهکار به حساب بانکی شماره ۲۰۱۱۱۴ صندوق‌های رفاه دانشجویان نزد شعبه مرکزی بانک ملی ایران حواله می‌نمایند و شعبه مذکور نیز وجوه یاد شده را به تفکیک حواله‌ها در کارت‌های حساب ثبت و مراتب را همراه صورت اسامی به صندوق‌ها اعلام می‌دارد.

۱۰- صندوق‌های رفاه دانشجویان پس از دریافت کلیه بدهی هر یک از بدهکاران، نسبت به صدور تسویه حساب به‌عنوان مؤسسات محل تحصیل افراد ذی‌ربط و اعلام مراتب به اشخاص حقیقی یا حقوقی ارسال کننده وجوه اقدام می‌نماید.

۱۱- فارغ‌التحصیلانی که در طول مدت تحصیل از کمک هزینه تحصیلی و مسکن صندوق‌های رفاه دانشجویان در داخل یا خارج کشور برخوردار بوده‌اند موظفند برابر مدت استفاده از این کمک‌ها یا طبق تعهد سپرده شده، در دستگاه‌های دولتی جمهوری

۵۶۶ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

اسلامی ایران در داخل یا خارج کشور و یا در بخش خصوصی در داخل کشور خدمت نمایند.

۱۲- این دستورالعمل مشتمل بر یک مقدمه و ۱۲ بند در تاریخ ۶۴/۵/۲۳ به تصویب هیأت وزیران دولت جمهوری اسلامی ایران رسیده و از تاریخ تصویب قابل اجرا می باشد.

معاون اول رئیس جمهور- حسن حبیبی

موادی از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی

ماده ۳۴- متن زیر به‌عنوان تبصره به ماده (۲۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ الحاق می‌گردد:

تبصره- به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود که برای خرید تعهد و آزاد نمودن مدارک و وثایق و همچنین صدور اجراییه ثبتی دانشجویان بورسیه و یا اعزامی که از ایفای تعهدات خودداری کرده یا می‌کنند یا ضامن‌های آنان، برای جبران تعهدات و خسارت مربوطه معادل مابه‌التفاوت ریالی نرخ روز ارز کلیه ارزهای پرداختی به دانشجو در زمان بازپرداخت و نرخ پرداخت شده قبلی را از دانشجو یا ضامن وی و یا متضامناً دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نمایند.

میزان بدهی و نحوه پرداخت بدهی به موجب آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، تعیین خواهد شد. مفاد این تبصره با توجه به قسمت اخیر ماده (۲) قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷/۲/۱۸ به گذشته نیز تسری دارد. در صورت اقامه دعوا در مراجع قضایی، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از پرداخت هزینه دادرسی در کلیه مراحل معاف می‌باشند.

ماده ۳۵- متن زیر به‌عنوان بند (ج) به ماده (۲۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ الحاق می‌گردد:

(ج) دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی می‌توانند برای تأمین بخشی از هزینه‌های خود نسبت به پذیرش دانشجویان خارجی یا دانشجویان ایرانی که در

دانشگاه‌های سایر کشورها در رشته تحصیلی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مشغول به تحصیل هستند اقدام نمایند. سقف درصد پذیرش دانشجوی، ضوابط و دستورالعمل نحوه دریافت شهریه، شرایط پذیرش، میزان شهریه، سایر شرایط به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

هم چنین بنیاد ایران‌شناسی و فرهنگستان‌ها می‌توانند از دانشجویان خارجی که دوره‌های کوتاه مدت آموزشی و پژوهشی را در این دستگاه‌ها طی می‌کنند، حق ثبت نام و هزینه‌های مربوط را دریافت کنند، مطابق ضوابط مذکور وجوه حاصل از اجرای این بند به حساب درآمد اختصاصی مؤسسات ذی‌ربط واریز می‌گردد تا طبق مقررات مربوط هزینه گردد.

آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۱/۲/۱۸ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۲/۱۸ بنا به پیشنهاد وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، موضوع نامه شماره ۱۰۵/۱۸۹۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۲/۱۰ سازمان یاد شده و در اجرای ماده (۳۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت تصویب نمود:

ماده ۱- تعاریف و مفاهیم:

الف) بورسیه: به دانشجویانی اطلاق می‌گردد که با رعایت ضوابط، کلیه هزینه‌های ریالی و ارزی آنان از طرف دولت پرداخت گردد.

ب) اعزامی (ارزبگیر): به دانشجویانی اطلاق می‌گردد که با رعایت ضوابط و مجوز ارزی دولت، هزینه‌های ریالی خود را پرداخت کنند.

ماده ۲- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای خرید تعهد و آزاد نمودن مدارک و وثایق و همچنین دریافت خسارت از دانشجویان بورسیه و یا اعزامی که از ایفای تعهدات خودداری کرده و یا می‌کنند، از دانشجویان بورسیه معادل ارزشهای پرداختی به نرخ زمان بازپرداخت با احتساب سایر هزینه‌های ریالی، و از دانشجویان اعزامی معادل مابه‌التفاوت ریالی نرخ روز ارز و نرخ پرداخت شده قبلی را دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور (نزد خزانه‌داری کل) واریز می‌نمایند.

ماده ۳- در مواردی که به‌منظور بازگشت دانشجویان بورسیه و اعزامی و انجام تعهدات مربوط، تضمین از ضامن اخذ گردیده است، در صورت عدم ایفای تعهدات و عدم پرداخت خسارت مربوط از طرف دانشجو، ضامن مکلف به استرداد هزینه‌ها و ارزشهای مصرف شده می‌باشد. در هر صورت بدهی ضامن بیشتر از کل بدهی دانشجو

۵۷۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

نخواهد بود.

ماده ۴- مبلغی که مطابق این آیین‌نامه از ضامن دانشجو دریافت می‌گردد، پس از واریز به حساب درآمد عمومی کشور، از میزان بدهی دانشجو کسر خواهد شد.

معاون اول رئیس جمهور- محمد رضا عارف

قانون معافیت کلیه دانشجویان بورسیه و اعضای هیأت علمی که جهت تکمیل تحصیلات عالی یا استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می‌گردند، از پرداخت حق‌الثبت اسناد مربوط به سپردن تعهد رسمی مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۲ مجلس شورای اسلامی

ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تحقیقاتی و اعضای هیأت علمی حوزه ستادی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که برای استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور عزیمت می‌نمایند و همچنین بورسیه‌ها و دانشجویانی که جهت تکمیل تحصیلات عالی به خارج از کشور اعزام می‌گردند و مکلف به سپردن تعهد رسمی می‌باشند از پرداخت حق‌الثبت اسناد رسمی به هر میزانی که باشد معاف می‌گردند.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوم اسفندماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

اخذ تعهد خدمت از پذیرفته‌شدگان امتحان گزینش دانشجو سال‌های تحصیلی ۶۶-۶۵ به بعد مصوب هشتاد و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۶۵/۷/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی

از پذیرفته‌شدگان رشته‌های مختلف تحصیلی در امتحان گزینش دانشجو در سال تحصیلی ۶۶-۶۵ و سال‌های آینده تعهدنامه خدمت به شرح ذیل اخذ می‌شود:

۱- پذیرفته‌شدگان رشته‌های مختلف تحصیلی امتحان گزینش سال تحصیلی ۶۶-۶۵ و بعد از آن که با استفاده از سهمیه مناطق (به جز سهمیه ۱) و عشایر در مؤسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، به دلیل امتیازاتی که در پذیرش سهمیه‌ای از آن برخوردار شده‌اند متعهد شوند که در همان منطقه یا منطقه محروم‌تر به مدت حداقل دو برابر دوره تحصیل دانشگاهی مطابق ضوابط رشته‌های تحصیلی خدمت نمایند.

۲- پذیرفته‌شدگان رشته‌های مختلف تحصیلی امتحان گزینش سال تحصیلی ۶۶-۶۵ و بعد از آن که با استفاده از سهمیه منطقه ۱ و سایر سهمیه‌ها (به غیر از موارد مذکور در بند ۱) در مؤسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند به مدت یک برابر طول دوره تحصیل دانشگاهی (تعهد مربوط به قانون آموزش رایگان) در مناطقی که هر یک از ارگان‌های ذی‌ربط تعیین می‌نمایند، خدمت کنند.^۱

رییس مجلس شورای اسلامی - اکبرهاشمی رفسنجانی

۱- به موجب مصوبه جلسه ۳۶۶ مورخ ۷۴/۱۰/۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی از دانشجویان دوره شبانه تعهد اخذ نخواهد شد.

**قانون لغو تعهد خدمت فارغ التحصیلان و دانشجویانی که از
بورس تحصیلی استفاده کرده‌اند و به دلائل مختلف به
استخدام در نمی‌آیند مصوب مورخ ۱۳۶۱/۱۱/۱۱
مجلس شورای اسلامی**

ماده واحده- تعهد خدمت فارغ التحصیلانی که از بورس تحصیلی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و یا دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تا تاریخ (۱۳۶۰/۱۰/۶) استفاده نموده‌اند و به دلیل عدم نیاز و یا دلائل دیگر به استخدام دانشگاه‌ها در نمی‌آیند، همچنین تعهد خدمت آن عده از دانشجویانی که بورس آنان قبل از فراغت از تحصیل طبق تصمیم وزارت مزبور قطع گردیده است و یا قطع می‌گردد تحت نظر کمیسیون متشکل از وزیر فرهنگ و آموزش عالی، دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی و یک وزیر به انتخاب نخست وزیر بررسی می‌شود و بر طبق تصمیم این کمیسیون با توافق اشخاص مذکور تعهد مزبور به وزارتخانه‌ها و یا مؤسسات و ارگان‌های دیگر منتقل می‌گردد. و متناسب با رشته تحصیلی و تخصصی‌شان به کار گمارده می‌شوند. تعهد خدمت افرادی که به موجب تشخیص کمیسیون مذکور به خدمتشان نیازی نیست لغو و ضمانت‌نامه‌های آنها آزاد می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه روز دوشنبه یازدهم بهمن ماه یک‌هزار و سیصد و شصت و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۱/۱۱/۱۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

**دستورالعمل انتقال تعهدات خدمتی دانش‌آموختگان بورسیه
داخل و خارج از کشور و دانش‌آموختگان ارزش‌گیر متعهد
خدمت به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاهها
و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته مصوب
مورخ ۱۳۷۹/۳/۱۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری**

۱- انتقال تعهدات خدمتی دانش‌آموختگان بورسیه داخل و خارج از کشور و دانش‌آموختگان ارزش‌گیر در صورت نیاز وزارت و یا دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته، تنها با موافقت وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امکان‌پذیر می‌باشد.

۲- در صورت عدم نیاز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی وابسته به خدمات دانش‌آموختگان بورسیه و ارزش‌گیر متعهد خدمت، براساس تشخیص و اعلام کتبی دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی، انتقال تعهدات خدمتی آنها به سایر دستگاه‌های دولتی و یا دانشگاه‌های غیروابسته دارای مجوز از وزارت، در قبال اخذ کلیه ارزشهای پرداختی با نرخ واریزنامه‌ای و هزینه‌های مصروفه بلامانع می‌باشد. انتقال تعهدات خدمتی بدون دریافت ارزشهای پرداختی و هزینه‌های مصروفه با موافقت وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و یا مقام مجاز از طرف ایشان امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۱- مبادله دانش‌آموختگان بورسیه و ارزش‌گیر وزارت با دانش‌آموختگان مقاطع تحصیلی مشابه با سایر دستگاه‌های دولتی با موافقت وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و یا مقام مجاز از طرف ایشان و مقام مجاز از دستگاه «منتقل‌الیه» امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۲- در صورت عدم امکان جایابی دانش‌آموختگان بورسیه و ارزش‌گیر در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی دولتی و سایر دستگاه‌های دولتی،

بخش نهم: دانشجویی / ۵۷۵

براساس اعلام نظر دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی، با موافقت وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و یا مقام مجاز از طرف ایشان نسبت به لغو تعهد آنها اقدام خواهد شد.

۳- مرجع اعلام تعیین میزان ارزهای پرداختی و هزینه‌های مصروفه اداره کل امور مالی و ذی‌حسابی و اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

تبصره - مرجع تعیین هزینه‌های مصروفه برای دانش‌آموختگان بورسیه داخل شورای مرکزی بورس می‌باشد.

۴- در کلیه مواردی که تعهدات خدمتی دانش‌آموختگان بورسیه و ارزبگیر متعهد خدمت به سایر دستگاه‌های دولتی و دانشگاه‌های غیروابسته دارای مجوز از وزارت «انتقال یافته است» آزادسازی وثایق و تضمینات مأخوذه، از دانشجویان و اشخاص ثالث و فسخ اسناد تعهد و یا تبدیل آنها پس از اعلام موافقت کتبی دستگاه یا دانشگاه «منتقل الیه» امکان‌پذیر می‌باشد.

۵- وضعیت تعهدات آن عده از دانش‌آموختگان بورسیه و ارزبگیر که قبل از تصویب این دستورالعمل به سایر دستگاه‌های دولتی انتقال یافته‌اند، در صورت تقاضا برای آزادسازی و ثائق و تضمینات مأخوذه و فسخ اسناد تعهد، توسط اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج با همکاری دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی با مفاد این دستورالعمل تطبیق داده خواهد شد.

۶- این دستورالعمل براساس اختیارات وزارت پیش‌بینی شده در مصوبات جلسات ۴۲۹ و ۴۳۰ مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۱ و ۱۳۷۸/۸/۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی، در شش‌بند و دو تبصره تهیه و در تاریخ ۱۳۷۹/۳/۱۶ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری- مصطفی معین

**قانون اجازه تردد فارغ التحصیلان فوق لیسانس و بالاتر و
متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور بدون بررسی
وضعیت خدمت و وظیفه عمومی مصوب ۱۳۷۲/۲/۱۴
مجلس شورای اسلامی**

ماده واحده- در زمان صلح به کلیه فارغ التحصیلان فوق لیسانس و بالاتر و متخصصان ذکور ایرانی مقیم خارج از کشور اجازه داده می شود یک بار در سال حداکثر برای مدت پنج ماه به منظور شرکت در سمینارها و دوره های خاص تخصصی، بازدیدهای علمی و انجام پروژه های کوتاه مدت و ارائه خدمات خاص کوتاه مدت بنا به دعوت وزیر ذی ربط (با تأیید وزارت اطلاعات و ستاد کل نیروهای مسلح) بدون بررسی وضعیت خدمت و وظیفه عمومی، به جمهوری اسلامی ایران تردد نمایند.

تبصره ۱- وزارت اطلاعات و ستاد کل نیروهای مسلح مکلفند حداکثر ظرف یک ماه نظر خود را اعلام و در غیر این صورت وزیر ذی ربط رأساً اقدام نماید.

تبصره ۲- رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی می تواند مجوز استفاده از این ماده واحده را برای رؤسای دانشگاه های غیردولتی صادر نماید. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ چهاردهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۲/۲/۱۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رییس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری

**ایجاد کمیته مطالعه برنامه‌ریزی آزمون ورودی دانشگاه
مصوب جلسه ۵۰ مورخ ۶۶/۷/۷ شورای مشترک
کمیسیون‌های ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و حسب
اختیارات تفویضی به ریاست شورای عالی**

بنا به پیشنهاد وزیر محترم فرهنگ و آموزش عالی و به‌منظور بررسی و ارزیابی مستمر علمی کیفیت گزینش دانشجو کمیته‌ای بنام «کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون ورودی دانشگاه» زیر نظر وزیر فرهنگ و آموزش عالی، با ترکیب ذیل تشکیل می‌گردد:

- ۱- یک‌نفر به انتخاب شورای عالی انقلاب فرهنگی از میان افراد واجد شرایط؛
- ۲- یک‌نفر از اعضای شورای عالی برنامه‌ریزی به انتخاب آن شورا؛
- ۳- یک‌نفر به نمایندگی از سوی وزیر آموزش و پرورش از میان افراد صاحب‌نظر در مسایل آموزشی، نظیر معاونت آموزشی؛
- ۴- دو نفر از صاحب‌نظران مسایل آموزشی به نمایندگی از سوی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛
- ۵- چهار تا شش نفر از افراد صاحب‌نظر و با تجربه در مسایل آموزشی به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی؛
- ۶- مدیر کل گزینش دانشجوی وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سیدعلی خامنه‌ای

کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون ورودی مصوب جلسه ۱۷۷ مورخ ۱۳۶۷/۱۰/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی

کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون ورودی دانشگاه‌ها (کنکور) با استفاده از تجربیات سال‌های گذشته و به‌منظور رفع نواقص شیوه‌کنونی این آزمون و ایجاد شرایط مناسب‌تر برای شرکت داوطلبان و توزیع بهتر قبول‌شدگان مواد و تبصره‌هایی به‌شرح ذیل پیشنهاد کرده بود که پس از بررسی مورد تصویب قرار گرفت:

۱- کسانی می‌توانند در آزمون سراسری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور شرکت کنند که تحصیلات متوسطه را به اتمام رسانده و موفق به اخذ دیپلم کامل متوسطه که از سوی وزارت آموزش و پرورش صادر می‌شود شده باشند.

تبصره ۱- دانش‌آموزان رزمنده سال آخر دوره متوسطه می‌توانند با ارایه برگه مخصوص از ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش و اخذ دیپلم در شهریورماه همان سال، نسبت به انتخاب رشته اقدام نمایند.

تبصره ۲- شرکت‌کنندگان در امتحان گزینش سال تحصیلی ۶۸-۶۹ که به هنگام انتخاب رشته‌های تحصیلی هنوز دیپلم دریافت نکرده‌اند، می‌توانند به شرط اخذ دیپلم کامل متوسطه در شهریور ماه ۶۸ فقط یکی از رشته‌های تحصیلی نیم‌سال دوم دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور را انتخاب نمایند.

تبصره ۳- دانش‌آموزان رزمنده سال آخر دوره متوسطه که می‌خواهند در امتحان گزینش سال تحصیلی ۶۸-۶۹ شرکت کنند، می‌توانند با ارایه فرم مخصوص ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش و اخذ دیپلم در آذر ماه ۶۸ نسبت به انتخاب رشته اقدام نمایند و در صورت پذیرفته شدن، حداکثر تا نیم‌سال دوم، خود را به مؤسسات آموزش عالی ذی‌ربط معرفی کنند.

۲- معدل امتحانات نهایی دوره متوسطه داوطلبانی که در آزمون‌های سراسری

بخش نهم: دانشجویی / ۵۷۹

شرکت می‌کنند، به‌عنوان یک درس از دروس عمومی و با ضریب ۱ و تأثیر مثبت محسوب خواهد شد.

۳- شرکت‌کنندگان آزمون سراسری براساس بخش محل اخذ مدارک تحصیلی سه سال آخر دوره متوسطه جزو یکی از سهمیه‌های مناطق ۱، ۲ و ۳ محسوب خواهند شد.^۱

۴- استان‌های مختلف کشور با توجه به محدوده جغرافیایی به هشت ناحیه بومی تقسیم و در هر یک از نواحی ظرفیت هر یک از رشته‌های تحصیلی مؤسسات آموزش عالی واقع در آن ناحیه، متناسب با تعداد داوطلبان آن ناحیه با شانس دو برابر نسبت به سایر داوطلبان تعیین خواهد شد.

تبصره- با توجه به نیاز وزارت آموزش و پرورش به فارغ‌التحصیلان بومی رشته‌های دبیری و معلم فنی، ظرفیت این‌گونه رشته‌ها در هر یک از نواحی بومی متناسب با تعداد داوطلبان ناحیه مذکور و حداکثر با شانس دو برابر و نیم تعیین خواهد شد.

۵- برای انتخاب رشته‌های تحصیلی در دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد گروه‌های آزمایشی آزمون سراسری، تنها به داوطلبانی اجازه انتخاب رشته در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد داده می‌شود که نمره کل اکتسابی آنان از میانگین نمره کل داوطلبان کمتر نباشد.

۶- سهم هر یک از مناطق و سایر سهمیه‌ها از ظرفیت رشته‌های تحصیلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، با توجه به قانونی که مجلس شورای اسلامی در مورد سهمیه رزمندگان وضع خواهد کرد و متناسب با نسبت شرکت‌کنندگان هر سهمیه در هر گروه آزمایشی به کل شرکت‌کنندگان در همان گروه آزمایشی تعیین خواهد شد.

۱- مناطق سه گانه براساس مصوبه جلسه ۴۵۴ مورخ ۱۳۷۸/۹/۳۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی به دو منطقه تقلیل یافته است. متن مصوبه: شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۴۵۴ مورخ ۷۸/۹/۳۰ بنا به درخواست مورخ ۷۶/۱۲/۲۵ جمعی از اعضای شورای عالی و پیشنهاد شماره ۴۵۹۴ و مورخ ۷۸/۴/۲۰ وزارت فرهنگ و آموزش عالی تصویب کرد. ۱- سهمیه مناطق سه گانه به مناطق دو گانه کاهش یابد؛ ۲- سهمیه‌های آموزش‌بیاران نهضت سواد آموزی، عشایر و جهادگران با توجه به عدم موضوعیت در موقعیت کنونی حذف شود.

۵۸۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۷- ضوابط استفاده از سهمیه رزمندگان

الف) رزمندگانی که لغایت ۶۷/۱۲/۲۹ حداقل ۶ ماه داوطلبانه در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل حضور داشته باشند.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سیدعلی خامنه‌ای

آیین‌نامه امتحانات ورودی تحصیلات تکمیلی به استثنای دکترای تخصصی داخل مصوب ۷۰/۵/۱۴ وزیر فرهنگ و آموزش عالی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- به منظور گزینش دانشجو برای دوره‌های کارشناسی ارشد (ناپیوسته) داخل و خارج و دکترای اعزام به خارج همه ساله امتحانات ورودی تحصیلات تکمیلی برگزار می‌شود.

ماده ۲- شرکت کلیه داوطلبان ورود به دوره‌های کارشناسی ارشد داخل و خارج و دکترای اعزام در این امتحانات الزامی است.

ماده ۳- آزمون ورودی به صورت سراسری و حداکثر تا پایان خرداد ماه هر سال برگزار می‌شود.

فصل دوم - شرایط عمومی شرکت‌کنندگان

ماده ۴- شرایط عمومی شرکت‌کنندگان همان شرایط عمومی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی برای ورود به این دوره‌ها است.

ماده ۵- شرکت‌کنندگان باید فارغ‌التحصیل رشته‌های تحصیلی هماهنگ با رشته مورد تقاضا یا دانشجوی سال آخر این رشته‌ها باشند.

تبصره ۱- رشته‌های علوم انسانی از این قاعده مستثنا می‌باشند.

تبصره ۲- دانشجوی سال آخر به کسی اطلاق می‌شود که برای ورود به دوره کارشناسی ارشد حداکثر تا پایان شهریور ماه همان سال و برای ورود به دوره‌های دکترای

۵۸۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

حداکثر تا پایان شهریور سال بعد از دانشگاه محل تحصیل خود فارغ‌التحصیل شناخته شود و در صورت پذیرفته شدن، در هنگام ثبت نام گواهی لازم را ارایه دهد.

ماده ۶- هر شرکت‌کننده با توجه به نوع مدرک تحصیلی خود و رشته‌های تحصیلی دانشگاهی فقط می‌تواند در یک رشته که در دفترچه مربوط ذکر شده ثبت نام و در امتحانات آن شرکت کند.

ماده ۷- ادامه تحصیل شرکت‌کنندگان از لحاظ قانون وظیفه عمومی باید بلامانع باشد.

فصل سوم - ضوابط آزمون و مقررات علمی

ماده ۸- سؤالات آزمون به صورت تستی خواهد بود. موارد استثنا توسط هیأت اجرایی تحصیلات تکمیلی معین گشته و به اطلاع داوطلبان خواهد رسید.

ماده ۹- تعداد دروس آزمون حداکثر ۵ درس می‌باشد. زبان تخصصی می‌تواند به‌عنوان یک درس اضافی منظور شود.

ماده ۱۰- نوع و ضرایب دروس برای هر رشته تا پایان شهریور ماه هر سال پس از نظرخواهی از گروه‌های برنامه‌ریزی شورای عالی برنامه‌ریزی توسط هیأت اجرایی معین می‌گردد.

ماده ۱۱- سازمان سنجش آموزش کشور مسؤول تهیه سؤالات آزمون با کمک دانشگاه‌ها می‌باشد.

ماده ۱۲- نمره کل داوطلب براساس امتیاز مکتسبه در آزمون و معدل مقطع کارشناسی (برای ورود به مقطع کارشناسی ارشد) تعیین می‌گردد.

تبصره - نمره کل معدل کل ۲۰٪ از نمره نهایی آزمون را تشکیل می‌دهد.

ماده ۱۳- معدل‌های متفاوت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با توجه به میانگین معدل هر دانشگاه در صورت لزوم توسط هیأت اجرایی همتراز (نرمالیزه) می‌شود.

تبصره - چنانچه تا تاریخ اخذ معدل توسط سازمان سنجش، نمرات کامل کارشناسی شرکت‌کنندگان اعلام نشده باشد، معدل از کل واحدهای گذرانده شده گرفته می‌شود.

بخش نهم: دانشجویی / ۵۸۳

ماده ۱۴- حد نصاب امتحان کتبی توسط کمیته‌های تخصصی آزمون در هر رشته تعیین و در هیأت اجرایی به تصویب می‌رسد.

فصل چهارم - مراحل گزینش دانشجو

ماده ۱۵- ظرفیت‌های دانشجویی به تفکیک رشته محل برای هر سال حداکثر تا سه ماه قبل از برگزاری آزمون، توسط وزارت به سازمان اعلام می‌گردد.

تبصره ۱- معاونت آموزشی ظرفیت‌های دانشجویی را حداقل شش ماه قبل از برگزاری آزمون از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و نیز معاونت دانشجویی (برای ظرفیت‌های اعزام به خارج از کشور) استعلام می‌کند.

تبصره ۲- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی باید حداکثر ظرف یک ماه پس از وصول استعلام فوق، ظرفیت‌های پیشنهادی خود را پس از تأیید شورای دانشگاه از طریق رییس دانشگاه یا مؤسسه اعلام نمایند.

تبصره ۳- معاونت آموزشی ظرفیت‌های دانشجویی پیشنهادی را در جلسات کمیسیون «ب» شورای معاونان وزارت با شرکت معاون عمرانی در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب مورد بحث قرار می‌دهد و نتیجه را حداکثر سه ماه قبل از برگزاری آزمون به وزیر فرهنگ و آموزش عالی ارائه می‌نماید.

تبصره ۴- چنانچه ظرفیت‌ها در موعد مقرر به سازمان سنجش آموزش کشور اعلام نگردد، ظرفیت‌های سال قبل اعمال می‌شود.

ماده ۱۶- ملاک علمی پذیرش دانشجو نتایج آزمون سراسری و معدل کل تحصیلی داوطلب مطابق مواد موضوع فصل سوم این آیین‌نامه می‌باشد.

ماده ۱۷- گزینش نهایی بر مبنای کل امتیازات علمی کسب شده، با توجه به اولویت‌های رشته و محل تعیین شده توسط داوطلبان پس از احراز شرایط عمومی انجام می‌شود.

ماده ۱۸- نتایج نهایی توسط سازمان سنجش در نیمه اول شهریور ماه هر سال اعلام می‌گردد.

فصل پنجم - اجرای آزمون

ماده ۱۹- سازمان سنجش آموزش کشور مسؤول برگزاری آزمون می‌باشد.

ماده ۲۰- هیأت اجرایی آزمون کارشناسی ارشد و دکترای اعزام به خارج به‌منظور ایجاد هماهنگی، برنامه‌ریزی، نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه و اتخاذ تصمیم‌های لازم با عضویت مقامات ذیل تشکیل می‌شود:

الف) معاون وزیر و رییس سازمان سنجش آموزش کشور (رییس هیأت)؛

ب) معاون آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی؛

ج) معاون دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی؛

د) ۵ نفر از معاونان آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ذی‌ربط به انتخاب معاونان آموزشی دانشگاه‌ها که از طریق معاون آموزشی وزارت به وزیر فرهنگ و آموزش عالی پیشنهاد می‌شوند؛

ه) سه نفر صاحب‌نظر به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

تبصره ۱- اعضای بندهای (د و ه) به حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی برای مدت یک سال منصوب می‌شوند. انتخاب و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

ماده ۲۱- وظایف هیأت اجرایی، اتخاذ تصمیم‌های اصولی برای اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب وزارت و ایجاد هماهنگی‌های لازم در برگزاری هر چه بهتر آزمون‌ها، تأیید صلاحیت طراحان سؤال و نظام نمره دادن به انواع سؤال‌های امتحانی، تعیین حد نصاب قبولی در هر امتحان و در نمره نهایی، زمان‌بندی‌های مراحل مختلف آزمون در چارچوب این آیین‌نامه و تعیین میزان حق‌الزحمه‌های طراحان سؤال و همکاران اجرایی آزمون در دانشگاه‌ها می‌باشد.

ماده ۲۲- سازمان سنجش مسؤول پاسخ‌گویی به سؤالات داوطلبان و سایر مراجع خواهد بود.

ماده ۲۳- صدور کلیه اطلاعیه‌ها و آگهی‌ها و انجام مصاحبه‌های مطبوعاتی در این موارد فقط بر عهده سازمان سنجش آموزش کشور است.

ماده ۲۴- هزینه‌های مربوط به برگزاری آزمون‌ها، گزینش دانشجویان، استخراج و اعلام نتایج از محل اعتبارات سازمان سنجش آموزش کشور در چارچوب مقررات مصوب

قابل پرداخت است.

فصل ششم - ضوابط متفرقه

ماده ۲۵- پذیرش رزمندگان و آزادگان در دوره‌های تحصیلات تکمیلی طبق مصوبات مجلس شورای اسلامی و هیأت وزیران انجام می‌شود.

ماده ۲۶- تسهیلاتی که برای ادامه تحصیل مربی آموزشیاران، کارشناسان آموزشی و مربیان در نظر گرفته شده حسب مورد طبق آیین‌نامه‌های مصوب اجرا می‌شود.

ماده ۲۷- پذیرش دانشجویان بورسیه دستگاه‌های رسمی کشور با توجه به آیین‌نامه‌های مصوب وزارت صورت می‌گیرد. این آیین‌نامه در ۲۷ ماده و ۴ بند و ۹ تبصره پس از بررسی در جلسه مورخ ۷۰/۵/۱۴ شورای معاونان به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - مصطفی معین

آیین نامه تشکیل کمیته مطالعه و برنامه ریزی آزمون های تحصیلات تکمیلی و اعزام مصوب ۱۳۷۵/۶/۲۰ وزارت فرهنگ و آموزش عالی

به منظور برنامه ریزی، نظارت بر حسن اجرای آزمون های تحصیلات تکمیلی و اتخاذ تصمیم های لازم «کمیته مطالعه و برنامه ریزی آزمون های تحصیلات تکمیلی و اعزام» مطابق با این آیین نامه تشکیل می شود:

ماده ۱- کمیته، متشکل از اعضای زیر است:

الف) وزیر فرهنگ و آموزش عالی (ریاست عالی کمیته)؛

ب) رییس سازمان سنجش و آموزش کشور (رییس کمیته)؛

پ) معاونان آموزشی، پژوهشی و دانشجویی وزارت؛

ت) معاونان اجرایی و پژوهشی سازمان سنجش؛

ث) سه نفر از معاونان آموزشی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی؛

ج) دو نفر صاحب نظر به پیشنهاد رییس سازمان سنجش و تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

تبصره ۱- اعضای بند «ث» در نشست عمومی معاونان آموزشی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و از میان دانشگاه هایی که در مقاطع تحصیلات تکمیلی فعالیت دارند، انتخاب می شوند.

تبصره ۲- اعضای بندهای «ث» و «ج» برای مدت دو سال انتخاب می شوند و حکم آنان توسط وزیر فرهنگ و آموزش عالی صادر می شود. انتخاب مجدد این اعضا بلامانع است.

تبصره ۳- بسته به نوع موضوع، رییس کمیته می تواند از مسؤولان ذی ربط برای شرکت در جلسه و اظهار نظر دعوت به عمل آورد.

ماده ۲- وظایف کمیته عبارت است از:

الف) بررسی و تصویب شیوه‌های برگزاری آزمون‌های تحصیلات تکمیلی در چارچوب مقررات مصوب؛

ب) بررسی و تصویب روش گزینش علمی شرکت‌کنندگان در چارچوب مقررات مصوب؛

پ) بررسی و تصویب ضوابط انتخاب طراحان سؤالات آزمون‌ها؛

ت) تعیین حد نصاب قبولی برای رشته‌ها (در صورت لزوم)؛

ث) ارزیابی مستمر از نحوه برگزاری آزمون‌ها و ارائه پیشنهادهای لازم برای بهبود وضعیت؛

ج) بررسی و اظهار نظر پیرامون مواردی که از طرف وزارت و یا سازمان سنجش به کمیته ارجاع می‌شود.

ماده ۳- بررسی و تصویب آیین‌نامه داخلی کمیته در اولین جلسه که با حضور وزیر فرهنگ و آموزش عالی تشکیل می‌شود، صورت می‌گیرد و هرگونه تغییر بعدی در آیین‌نامه داخلی فقط در جلساتی که با ریاست وزیر تشکیل می‌گردد امکان‌پذیر است. این آیین‌نامه در سه ماده و سه تبصره در تاریخ ۱۳۷۵/۶/۲۰ به تصویب وزیر محترم فرهنگ و آموزش عالی رسید و جایگزین آیین‌نامه مصوب قبلی در این زمینه می‌شود.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - سیدمحمدرضا هاشمی گلپایگانی

آیین نامه برگزاری آزمون زبان های خارجی مصوب ۷۷/۱۲/۱۰ وزارت فرهنگ و آموزش عالی

در جهت انجام وظایف مذکور در بندهای ۱ و ۶ از مجموعه هدفها و وظایف کلی مندرج در اساسنامه سازمان سنجش آموزش کشور، طبق مفاد این آیین نامه، آزمون زبان های خارجی به وسیله سازمان سنجش آموزش کشور که از این پس «سازمان» نامیده می شود، برگزار می گردد.

ماده ۱- هدف از برگزاری آزمون، ایجاد زمینه تقویت و توسعه زبان آموزی در کشور و فراهم آوردن امکان سنجش توانایی و دانش زبانی دانش آموزان، دانشجویان و دانش آموختگان در زبان های مختلف بین المللی (انگلیسی، فرانسه، آلمانی و ...) است.

ماده ۲- کلیه علاقه مندان (اعم از دانش آموزان، دانشجویان، دانش آموختگان و ...) می توانند در آزمون زبان های خارجی مورد نظر شرکت نمایند. شرایط عمومی و اختصاصی هر آزمون در آگهی ثبت نام به اطلاع داوطلبان می رسد.

ماده ۳- برگزاری این آزمون به صورت سراسری است که در فواصل زمانی معین و با اعلام قبلی سازمان انجام می شود. نتایج آزمون زبان می تواند در آزمون های اعزام به خارج از کشور، ورود به دوره های دکتری داخل، کارشناسی ارشد ناپیوسته و کارشناسی و یا استخدام در مؤسسات و نهادهای دولتی و غیردولتی و نظایر آن مورد استفاده قرار می گیرد.

تبصره- در صورت وجود متقاضی در کشورهای خارجی، در حد قابل قبول، سازمان می تواند هم زمان با برگزاری آزمون داخل، در آن کشورها نیز حوزه های امتحانی دایر نماید.

ماده ۴- مدت اعتبار نتیجه آزمون حداکثر تا دو سال است. کارنامه نتایج که حاوی وضعیت علمی فرد در آزمون مورد نظر و مدت اعتبار آن است، برای کلیه

شرکت‌کنندگان صادر و در اختیار آنها قرار می‌گیرد.

تبصره ۵- حدنصاب مورد قبول توسط مؤسسات استفاده‌کننده از نتایج آزمون، با مشورت سازمان، تعیین و اعلام می‌شود.

ماده ۵- سازمان می‌تواند برای اعتلای اعتبار آزمون در صورت لزوم به برقراری ارتباط علمی با مؤسسات مشابه بین‌المللی در چارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط، اقدام و به تبادل اطلاعات در زمینه‌های مربوط به آزمون مبادرت نماید.

ماده ۶- تعیین شرایط عمومی و اختصاصی لازم، انتشار آگهی ثبت نام، برگزاری آزمون، تهیه و تدوین سؤالات و راهنمای پاسخ‌گویی به آنها، تعبیر و تفسیر نتایج و موارد دیگر بر عهده سازمان است.

تبصره ۶- حسب ضرورت، واحدهای تشکیلاتی و کارشناسی لازم برای انجام این مأموریت در سازمان ایجاد خواهد شد.

این آیین‌نامه در ۶ ماده و ۳ تبصره در تاریخ ۷۷/۱۲/۱۰ به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - مصطفی معین

قانون اصلاح قانون راجع به هزینه‌های مربوط به بررسی پرونده تحصیلی دانشجویان ایرانی در خارج از کشور مصوب ۱۳۶۵/۷/۲۷ مجلس شورای اسلامی

ماده واحده- به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اجازه داده می‌شود بابت هزینه‌های مربوط به بررسی پرونده تحصیلی دانشجویان ایرانی در خارج از کشور و صدور کارنامه ارزی ایشان، هر سال ۵۰۰۰ ریال از اولیای دانشجویان دریافت و به حساب خزانه‌داری کل منظور نماید.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه روز یکشنبه بیست و هفتم مهرماه یک‌هزار و سیصد و شصت و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۵/۸/۸ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی- اکبرهاشمی رفسنجانی

آیین‌نامه پذیرش دانشجویان خارجی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران مصوب وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه

به منظور گسترش روابط علمی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای دیگر جهان و عرضه بخشی از امکانات تحصیلی کشور براساس جهان‌بینی اسلام به جوانان مستعد سایر کشورها خصوصاً کشورهای اسلامی و مستضعف و فراهم آوردن تسهیلات برای شناساندن بهتر انقلاب اسلامی به استناد قانون تأسیس دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) مورخ ۶۲/۱۰/۱۹ مجلس شورای اسلامی، و مصوبه مورخ ۷۱/۲/۱۰ شورای عالی تبلیغات خارجی و مفاد مصوبه جلسه مورخ ۷۱/۳/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی همه ساله تعدادی از اتباع خارجی که علاقه‌مند به تحصیل در ایران می‌باشند با توجه به ضوابط و مقررات زیر در دو نوبت بدون شرکت در آزمون‌های ورودی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران پذیرفته می‌شوند.

ماده ۱- شرایط پذیرش

الف) داشتن حداقل دیپلم متوسطه که به تأیید مراجع ذیصلاح در کشور مربوط رسیده باشد و معادل دیپلم کامل متوسطه در ایران شناخته شود.

تبصره ۱- متقاضیان کشورهایایی که ارزش دیپلم آنان با ارزش دیپلم متوسطه جمهوری اسلامی ایران برابری نمی‌کند پس از گذراندن دوره‌های تکمیلی به میزان مدت تعیین شده از سوی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی و پس از موفقیت در گذراندن دروس پیش دانشگاهی برای ادامه تحصیل به دانشگاه‌های معین معرفی می‌شوند.

تبصره ۲- اتباع خارجی که از مدارس متوسطه ایران در خارج از کشور فارغ‌التحصیل شده‌اند می‌توانند برابر مفاد این آیین‌نامه در دانشگاه‌ها و مؤسسات

آموزش عالی ایران ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۳- اتباع خارجی که از مدارس داخل کشور ایران فارغ‌التحصیل شده‌اند از شمول این آیین‌نامه مستثنا بوده و تابع مقررات پذیرش داوطلبان ایرانی خواهند بود.

تبصره ۴- فرزندان نمایندگان سیاسی خارجی که در ایران تحصیلات خود را به اتمام رسانده‌اند بنا به پیشنهاد و تأیید وزارت امور خارجه و تأیید شورای پذیرش از شمول تبصره ۳ مستثنا خواهند بود.

تبصره ۵- فارغ‌التحصیلان خارجی که در مدارس وابسته به کشورهای خارجی در ایران تحصیل کرده‌اند حق استفاده از این آیین‌نامه را خواهند داشت.

(ب) داشتن معدل کل ۱۲/۵ از ۲۰ یا معادل آن در مقطع تحصیلی دیپلم متوسطه برای ورود به مقاطع کاردانی و کارشناسی رشته‌های علوم انسانی، کشاورزی، هنر و حداقل معدل ۱۴ از ۲۰ یا معادل آن برای ورود به رشته‌های علوم پایه، معماری، فنی و مهندسی و پزشکی در مقاطع کارشناسی و مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد پیوسته و ناپیوسته و دکترای عمومی.

تبصره ۶- اتباع خارجی که برابر این آیین‌نامه از دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران فارغ‌التحصیل شده‌اند با توجه به شرایط زیر می‌توانند در مقاطع بالاتر ادامه تحصیل دهند:

۱-۱- داشتن حداقل معدل ۱۶ در رشته‌های علوم انسانی، هنر و کشاورزی و معدل ۱۵ در سایر رشته‌ها برای ورود به دوره کارشناسی ارشد (در رشته‌های متناسب با رشته تحصیلی در دوره کارشناسی).

۱-۲- داشتن حداقل معدل ۱۶ برای ورود به دوره‌های دکترای تخصصی و دکتری در رشته متناسب با رشته تحصیلی دوره کارشناسی ارشد و کسب پذیرش از دانشگاه محل تحصیل.

۱-۳- کلیه دانشجویانی که به استناد آیین‌نامه پذیرش دانشجو از خارج از کشور پذیرفته شده‌اند و در مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و یا دکتری در حد مطلوب مدت تحصیل برابر مقررات جاری مقطع مربوط از دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران فارغ‌التحصیل گردیده‌اند در صورتی که در همان سال فراغت از تحصیل، تقاضای ادامه

تحصیل در مقطع بالاتر را داشته باشند از شرط سنی معاف هستند.

تبصره ۷- در شرایط استثنایی قبول میانگین پایین‌تر از حد نصاب تعیین شده در کلیه مقاطع تحصیلی منوط به موافقت شورای هماهنگی پذیرش خواهد بود.

ج) داشتن تأییدیه از نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور ذی‌ربط یا وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در مورد صلاحیت داوطلب.

د) داشتن گواهی‌نامه معتبر صحت مزاج و عدم اعتیاد به مواد مخدر به تأیید پزشک معتمد نمایندگی وزارت امور خارجه در کشور متبوع داوطلب.

ه) دارندگان معرفی از ۲ نفر استاد محل تحصیل برای پذیرش در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری در اولویت قرار دارند.

و) داشتن گواهی دال بر تمکن مالی برای تأمین هزینه زندگی و پرداخت شهریه سالانه دانشگاهی که به تأیید نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور مربوط یا وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران رسیده باشد.

تبصره ۸- داوطلبانی که به‌عنوان دانشجوی بورسیه انتخاب می‌شوند از شمول بند «و» مستثنا می‌باشند.

تبصره ۹- اعطای بورس تحصیلی بر حسب مورد شامل بورسیه کامل (دریافت کمک‌های مقرر به انضمام معافیت از پرداخت اجاره بهای خوابگاه و شهریه تحصیلی) و یا به‌صورت معاف از پرداخت شهریه تحصیلی خواهد بود.

تبصره ۱۰- مبلغ مربوط به کمک هزینه مسکن دانشجویانی که از خوابگاه دانشگاه محل تحصیل استفاده می‌کنند توسط امور مالی وزارتخانه‌های مربوط به حساب آن دانشگاه واریز خواهد شد.

ز) متقاضیان در هنگام ارسال تقاضای تحصیل در دانشگاه‌های ایران باید دارای شرایط سنی به‌ترتیب زیر باشند:

۱- حداکثر ۲۲ سال برای دارندگان دیپلم متوسطه (در مورد داوطلبان رشته زبان و ادبیات فارسی ۲۸ سال و رشته الهیات و رشته بیمه مؤسسه آموزش عالی بیمه اکو ۲۵ سال) برای تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی.

۲- حداکثر ۲۸ سال برای دارندگان مدرک کارشناسی (الهیات ۳۰ سال) برای

تحصیل در دوره کارشناسی ارشد.

۳- حداکثر ۳۳ سال برای دارندگان مدرک کارشناسی ارشد (در مورد داوطلبان تحصیل در رشته الهیات ۳۵ سال) برای تحصیل در دوره دکترا.

تبصره ۱۱- داوطلبان تحصیل در رشته زبان و ادبیات فارسی در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا از شرایط سنی معاف هستند.

ماده ۲- نحوه درخواست پذیرش

الف) مرجع بررسی اولیه درخواست‌های دانشجویان خارجی اعم از متقاضیان مقیم ایران یا خارج از کشور برای ادامه تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) می‌باشد.^۱

وزارت امور خارجه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) از کلیه راه‌های ممکن اطلاعات و شرایط لازم برای ادامه تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران را به آگاهی متقاضیان می‌رسانند.

تبصره ۱۲- کلیه سازمان‌های دریافت کننده تقاضای داوطلبان باید پرسشنامه و مدارک دریافتی را مستقیماً برای انجام رسیدگی‌های لازم به دانشگاه مذکور ارسال دارند.

تبصره ۱۳- شورای پذیرش در صورت احتیاج به اعزام هیأت‌های پذیرش به کشورهای دیگر بر حسب مورد تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد و در این صورت نیازی به طرح مجدد پرونده‌های فوق در کمیته علمی نخواهد بود.

ب) مرجع رسیدگی نهایی درخواست‌های داوطلبان خارجی و تصمیم‌گیری درباره آن بر عهده کمیته علمی که در حوزه معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی تشکیل می‌شود خواهد بود. دبیرخانه کمیته مذکور در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) می‌باشد.

تبصره ۱۴- در موارد استثنایی، در صورت موافقت شورای پذیرش، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) متقاضیانی را که مدعی گذراندن دروسی در کشور خود

بخش نهم: دانشجویی / ۵۹۵

بوده‌اند برای تعیین سطح تحصیلات به دانشگاه معرفی خواهد کرد و نسبت به پذیرش داوطلبانی که مدارک تحصیلی آنان فاقد تأیید لازم می‌باشد اقدام خواهد نمود ولی تحویل اصل دانشنامه و ریز نمرات نامبردگان در دانشگاه محل تحصیل موکول به ارایه مدارک تحصیلی قبلی با تأیید و تصدیق مراجع ذیصلاح خواهد بود.

ماده ۳-

الف) شورای هماهنگی پذیرش دانشجویان خارجی در ابتدای اردیبهشت ماه هر سال تعداد و سهمیه پذیرش سالیانه در رشته‌های تحصیلی و هر کشور را مشخص خواهد کرد.

ب) دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) به‌طور مرتب و ظرف یک ماه پرسشنامه‌ها را بررسی می‌کند و در کمیته‌های بررسی صلاحیت داوطلبان که بر حسب نیاز و حداقل یک بار در ماه با شرکت مدیران کل ادارات کل دانشجویان داخل وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نمایندگان سایر مراجع ذیصلاح تشکیل می‌شود مطرح می‌نماید و نتیجه را تا پایان خرداد ماه برای نیم‌سال اول و تا پایان آذرماه برای نیم‌سال دوم سال تحصیلی بعد به اطلاع داوطلبان می‌رساند.

ج) هم‌زمان با بررسی درخواست‌های رسیده، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) در مورد صلاحیت عمومی متقاضیان برای ادامه تحصیل در ایران از مراجع ذیصلاح استعلام می‌کند.

تبصره ۱۵- در صورت حضور و تأیید نماینده مراجع ذیصلاح در جلسه کمیته فوق نیازی به استعلام صلاحیت اخلاقی داوطلب از سوی دانشگاه نیست.

د) پذیرش دانشجو برای مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته، کارشناسی ارشد، دکترا و دکترای تخصصی می‌باشد.

ه) دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) باید مکاتبات لازم برای اعلام پذیرش به داوطلبان را انجام دهد و نتیجه را برای ارسال بلیط هواپیما به ادارات کل دانشجویان داخل وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام نماید و فتوکپی درخواست و مدارک تحصیلی و اطلاعات لازم را بفرستد. بمحض حضور دانشجو در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) موضوع باید به ادارات کل دانشجویان داخل وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام گردد.

ماده ۴- شرایط ادامه تحصیل:

الف) دارا بودن شرایط کلی پذیرش مندرج در این آیین‌نامه؛

ب) گذراندن موفقیت آمیز دوره آموزش زبان فارسی؛

تبصره ۱۶- در صورتی که داوطلب زبان فارسی را بداند به تشخیص دانشگاه

بین‌المللی امام خمینی (ره) از گذراندن دوره مذکور معاف خواهد بود.

ج) شرکت در دوره پیش دانشگاهی و کسب امتیازات لازم در گروه‌های مختلف

تحصیلی پذیرش قطعی هر داوطلب مشروط بر یادگیری زبان فارسی و موفقیت در دوره

پیش دانشگاهی می‌باشد. در صورت عدم موفقیت در دروس پیش دانشگاهی از دانشجو

امتحان مجدد به عمل نخواهد آمد؛

تبصره ۱۷- چنانچه دانشجو به تأیید و تصدیق دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

نیازی به گذراندن دوره پیش دانشگاهی نداشته باشد از طی دوره مذکور معاف می‌شود.

د) پرداخت شهریه مقرر در ابتدای هر نیم‌سال تحصیلی توسط دانشجویان

غیربورسیه به دانشگاه محل تحصیل؛

تبصره ۱۸- میزان شهریه داوطلبانی که به هزینه شخصی خواهان ادامه تحصیل در

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند برای هر رشته و هر

دوره در هر سال تحصیلی با پیشنهاد ادارات کل دانشجویان داخل وزارتخانه‌های فرهنگ

و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب شورای هماهنگی پذیرش

دانشجویان خارجی مشخص خواهد شد.

ه) پذیرش دانشجو فقط برای همان نیم‌سال تحصیلی که به اطلاع وی رسیده است

معتبر است و عدم مراجعه غیرموجه داوطلب در مهلت مقرر به منزله انصراف از تحصیل

وی تلقی شده و حقی برای او ایجاد نخواهد کرد؛ مرجع رسیدگی به درخواست داوطلب

دانشگاه بین‌المللی (ره) و تعیین موجه بودن یا نبودن بر عهده دانشگاه مذکور است؛

و) دانشجوی خارجی در همان رشته، گروه آموزشی و مقطع تحصیلی تعیین شده

مجاز به ادامه تحصیل است و تغییر رشته و انتقال ممنوع است مگر در موارد استثنایی

که به ترتیب زیر خواهد بود:

۱- در دوره پیش دانشگاهی:

بخش نهم: دانشجویی / ۵۹۷

دانشجوی خارجی در دوره پیش دانشگاهی برای گروه تحصیلی پذیرفته می‌شود و پس از طی دوره مذکور رشته تحصیلی وی مشخص خواهد شد. در دوره فوق تغییر گروه امکان ندارد ولی تغییر رشته تحصیلی ممکن است. در دوره آموزش زبان فارسی و دوره پیش دانشگاهی بررسی تقاضای تغییر رشته تحصیلی با کمیته بررسی صلاحیت علمی مستقر در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) است.

۲- پس از دوره پیش دانشگاهی:

در موارد استثنایی تغییر رشته تحصیلی دانشجویان خارجی در همان دانشگاه و گروه آموزشی فقط برای یک بار بر عهده دانشگاه محل تحصیل می‌باشد ولی چنانچه تغییر رشته یا تغییر گروه آموزشی با انتقال توأم باشد، دانشگاه پس از بررسی و اظهار نظر، درخواست دانشجویان را برای اقدامات بعدی به ادارات کل دانشجویان داخل وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی برای تصمیم‌گیری ارسال خواهد کرد.

۳- مهمان شدن در نیم‌سال‌های عادی سال تحصیلی ممنوع است لکن در دوره‌های تابستانی بلامانع است.

ز) رعایت کلیه مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی، دانشجویی و انضباطی دانشگاه محل تحصیل و مصوبات شورا.

ماده ۵- سایر مقررات:

الف) هر سال ظرفیت پذیرش در رشته‌های مختلف پس از هماهنگی با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پذیرنده بر حسب مورد توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شورای هماهنگی پذیرش دانشجویان خارجی اعلام می‌گردد.

تبصره ۱۹- اولویت پذیرش در دانشگاه‌ها به ترتیب در شهرهای زیر است.

۱- قزوین ۲- تهران ۳- اصفهان ۴- شیراز ۵- مشهد ۶- تبریز

تبصره ۲۰- تحصیل دانشجویان خارجی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

شهرهای دیگر منوط به تصویب شورای هماهنگی پذیرش دانشجویان خارجی است.

ب) در مورد تبدیل روادید و صدور پروانه اقامت و پروانه خروج و ورود مجدد دانشجویان خارجی پذیرفته شده حسب مورد توسط ادارات کل وزارتین فرهنگ و

آموزش عالی و بهداشت درمان و آموزش پزشکی اقدام خواهد شد.

تبصره ۲۱- دانشجوی خارجی موظف است حداقل ۲ ماه قبل از انقضای مهلت اقامت دانشجویی از دانشگاه محل تحصیل خود تقاضای تمدید پروانه اقامت کند و دانشگاه باید در مهلت مقرر در این زمینه اقدام نماید.

(ج) ریز نمرات و مدارک تحصیلی دانشجویان خارجی واجد شرایط پس از اتمام تحصیلات به آنان اعطا خواهد شد.

(د) برنامه‌ریزی برای امور فرهنگی و فعالیت‌های فوق برنامه دانشجویان خارجی توسط کمیته فرهنگی متشکل از دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) با همکاری نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی صورت می‌پذیرد.

بودجه مورد نیاز امور فرهنگی، اردو و فعالیت‌های فوق برنامه توسط سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و حسب مورد دانشگاه‌های غیردولتی و غیرانتفاعی تأمین خواهد شد.

تبصره ۲۲- هماهنگی با کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پذیرنده دانشجوی خارجی از هر حیث حسب مورد بر عهده ادارات کل امور دانشجویان داخل وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

این آیین‌نامه مشتمل بر ۵ ماده و ۲۲ تبصره مصوب ششمین نشست مورخ ۷۵/۷/۱ شورای هماهنگی پذیرش دانشجویان خارجی در تاریخ اسفندماه سال ۱۳۷۵ به تأیید وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده است.

از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه پذیرش دانشجوی خارجی در هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ایران اعم از دولتی، غیردولتی و غیرانتفاعی صرفاً براساس مفاد این آیین‌نامه امکان‌پذیر است.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - سیدمحمد رضا هاشمی گلپایگانی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - سیدعلی‌رضا مرندی

شیوه‌نامه اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان غیرایرانی مصوب مورخ ۷۹/۱/۱۶ وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

با توجه به اعتبارات مصوب در بودجه سالانه کشور، به تعدادی از داوطلبانی که براساس آیین‌نامه پذیرش دانشجویان غیرایرانی واجد شرایط تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران شناخته می‌شوند، طبق مفاد این شیوه‌نامه، بورس تحصیلی اعطا می‌گردد.

ماده ۱- انواع بورس تحصیلی دولت جمهوری اسلامی ایران

یکی از دو نوع بورس تحصیلی زیر قابل اعطا می‌باشد.

بورس نوع الف) پرداخت کمک‌های مقرر در این شیوه‌نامه و معافیت از پرداخت

شهریه تحصیلی تعیین شده؛

بورس نوع ب) معافیت از پرداخت شهریه تحصیلی تعیین شده.

ماده ۲- شرایط اعطای بورس به دانشجویان

به تعدادی از پذیرفته شدگان قطعی تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

در آغاز تحصیل در جمهوری اسلامی ایران در صورت دارا بودن صلاحیت عمومی، با در

نظر داشتن اولویت‌های زیر بورس تحصیلی نوع «الف» یا «ب» اعطا می‌گردد.

الف) دانشجویان کشورهای اسلامی و در حال توسعه؛

ب) سهمیه مصوب سالیانه هر کشور؛

پ) سابقه تحصیلی مطلوب دانشجویان؛

ت) موافقت نامه‌های فرهنگی بین دولت‌ها برای تبادل دانشجویان.

تبصره - به منظور تشویق دانشجویان ممتاز بورسیه نوع «ب» بورس آنان برای مدت

معین قابل تبدیل به نوع «الف» می‌باشد.

ماده ۳- به منظور هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در کشور، مرجع اعطای بورس تحصیلی دولت جمهوری اسلامی به داوطلبان غیرایرانی، شورای علمی-اجرایی دانشجویان غیرایرانی متشکل از مدیران کل امور دانشجویان داخل وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، نماینده وزارت امور خارجه، نماینده وزارت اطلاعات، نماینده سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، نماینده دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و نماینده دانشگاه آزاد اسلامی خواهد بود. رییس شورا مدیر کل امور دانشجویان داخل وزارت فرهنگ و آموزش عالی می‌باشد.

تبصره- اعطای بورس تحصیلی از سوی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور که در قالب موافقت‌نامه‌های علمی دو جانبه با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی خارج از کشور انجام می‌پذیرد، نیازی به تصویب این شورا ندارد. بدیهی است صلاحیت عمومی و علمی این دانشجویان در بدو پذیرش نیز می‌باید براساس آیین‌نامه پذیرش دانشجویان غیرایرانی انجام پذیرد.

ماده ۴- کمک‌ها و تسهیلات اعطایی به دانشجویان بورسیه نوع «الف»

۱- کمک هزینه تحصیلی؛

۲- کمک هزینه مسکن (برای دانشجویانی که از خوابگاه دانشجویی استفاده نمی‌کنند)؛

۳- کمک هزینه تأهل (برای مردان و زنان دانشجو که همسر و فرزندان تحت تکفل دارند)؛

۴- کمک هزینه فرزند (حداکثر تا ۲ فرزند به سرپرست خانواده)؛

تبصره- دانشجویان در طی دوره مرخصی تحصیلی نمی‌توانند، از مزایای بندهای ۱، ۲، ۳ بهره‌مند شوند و مبالغی که احتمالاً به حساب آنان واریز شده باشد باید مسترد گردد.

۵- کمک هزینه آموزشی؛

سالی یک بار مبلغ معینی به صورت بن کتاب یا نقدی برای تهیه کتاب، مطبوعات و استفاده از امکانات رایانه‌ای در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد.

۶- کمک هزینه تهیه پایان‌نامه؛

بخش نهم: دانشجویی / ۶۰۱

پس از اخذ واحد پایان نامه در دوره‌های کارشناسی ارشد، دکترای حرفه‌ای و دکترای تخصصی، مبلغ معینی بابت کمک به تهیه و تکثیر پایان نامه به دانشجویان پرداخت می‌شود.

۷- کمک هزینه سفر.

پرداخت بهای بلیط هواپیمای عزیمت دانشجویان و خانواده آنان به جمهوری اسلامی ایران و بازگشت آنان به کشورشان در پایان تحصیلات، بر عهده وزارت می‌باشد. علاوه بر این، این دانشجویان می‌توانند در صورت موفقیت در امر تحصیل بنا به تشخیص معاونت دانشجویی وزارت، یک نوبت در هر مقطع تحصیلی، به همراه خانواده‌شان به هزینه وزارت، در باصرفه‌ترین مسیر، به اولین مقصد در کشور خویش مسافرت نمایند.

تبصره ۱- دانشجویان دوره کارشناسی ارشد پیوسته و بخش دانشجویان خارجی دانشگاه تهران به ترتیب پس از اتمام واحدهای معادل کارشناسی و کارشناسی ارشد می‌توانند در صورت احراز شرایط فوق برای بار دوم از بلیط رفت و آمد استفاده نمایند.

تبصره ۲- با توجه به طولانی بودن دوره تحصیل در مقطع دکترای حرفه‌ای (پزشکی، دندانپزشکی، دامپزشکی و داروسازی) کمک هزینه سفر این دانشجویان هر ۳ سال یک بار پرداخت می‌شود.

تبصره ۳- هزینه بازگشت به کشور دانشجویانی که در آزمون‌های پیش از دانشگاه موفق نمی‌شوند، محرومان آموزشی و منصرفان از تحصیل قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره ۴- در موارد خاص، به جای تهیه بلیط بنا به تشخیص معاونت دانشجویی وزارت، بهای بلیط سفر دانشجویان و خانواده‌شان با هواپیما، به عنوان کمک هزینه سفر با رعایت شرایط فوق به دانشجویان قابل پرداخت می‌باشد.

۸- کمک هزینه تشویقی

دانشجویان ممتاز و موفق در امور علمی و پژوهشی بورسیه نوع «الف» بنا به تشخیص معاونت دانشجویی وزارت، از یک نوبت کمک هزینه تشویقی در سال، متناسب با فعالیت علمی و یا پژوهشی خود بهره‌مند می‌شوند.

ماده ۵- کمک‌ها و تسهیلات اعطایی به دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی

۱- هزینه برگزاری کلاس آموزش زبان فارسی تا ۲ دوره و دوره پیش دانشگاهی

۶۰۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشجویان بورسیه نوع الف و ب در آغاز ورود به جمهوری اسلامی ایران در وجه دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) یا دیگر دانشگاه‌های برگزارکننده پرداخت می‌گردد. ۲- هزینه استقبال و اسکان موقت دانشجویان بورسیه نوع (الف) و (ب) در آغاز ورود به جمهوری اسلامی ایران به دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) یا دانشگاه پذیرنده دیگر پرداخت می‌شود.

۳- برای رسیدگی به امور رفاهی و آموزشی دانشجویان اعتباری در اختیار دانشگاه‌های محل تحصیل آنان قرار می‌گیرد تا طبق ضوابط مصوب معاونت دانشجویی وزارت در دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی به مصرف برسد.

۴- در صورت برگزاری اردو، انجام فعالیت‌های فوق برنامه و امور فرهنگی دانشجویان بورسیه و خانواده آنان به صورت جداگانه اعتباری به دانشگاه محل تحصیل اعطا می‌گردد تا در مصارف مورد نظر هزینه گردد.

۵- هزینه اسکان دانشجویان بورسیه نوع (الف) که از خوابگاه دانشجویی استفاده می‌کنند به میزان کمک هزینه مسکن دانشجویان در وجه دانشگاه پرداخت می‌شود تا به مصرف امور رفاهی و فرهنگی دانشجویان برسد.

ماده ۶- در آغاز هر سال میزان کمک هزینه‌ها و تسهیلات موضوع مواد ۴ و ۵ این شیوه‌نامه به تناسب دوره‌های تحصیلی، از سوی معاونت دانشجویی وزارت پیشنهاد و پس از تصویب وزیر از محل ردیف مربوط قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۷- مدت بهره‌مندی از بورس تحصیلی

حداکثر مدت استفاده از بورس تحصیلی در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد، دکترا و دکترای حرفه‌ای مساوی با مدت مجاز تحصیل طبق مقررات آموزشی در رشته مربوط به اضافه طول مدت فراگیری زبان فارسی و دروس پیش دانشگاهی (حداکثر تا یک سال تحصیلی) بوده و برای مقطع کارشناسی حداکثر ۶/۵ سال (با احتساب دوره‌های مذکور) می‌باشد.

تبصره - دانشجویان بورسیه پس از اتمام مدت استفاده از بورس تا پایان مهلت مقرر تحصیلی می‌توانند از امکانات خوابگاهی دانشگاه‌ها بهره‌مند گردند.

ماده ۸- کلیه دانشجویان بورسیه نوع «الف» و «ب» و همسر و فرزندان آنان تحت

بخش نهم: دانشجویی / ۶۰۳

پوشش بیمه خدمات درمانی قرار گرفته و حق بیمه آنان طبق تعرفه‌های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل اعتبارات مربوط قابل پرداخت است.

ماده ۹- دانشجویان بورسیه ملزم به رعایت کلیه مقررات و ضوابط آموزشی و انضباطی جاری در دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی محل تحصیل خود می‌باشند و در صورت عدول از رعایت مقررات آموزشی و آیین‌نامه‌های انضباطی براساس گزارش دانشگاه، بورس تحصیلی آنان قطع و برابر ضوابط و مقررات رفتار خواهد شد.

این شیوه‌نامه در (۹) ماده و (۸) تبصره در تاریخ ۷۹/۱/۱۶ به تصویب وزیران فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده و کلیه مصوبات مغایر با آن لغو می‌گردد.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - مصطفی معین

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - محمد فرهادی

آیین‌نامه سرپرستی دانشجویان غیرایرانی در دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی مصوب مورخ ۷۹/۱/۱۶ وزارت فرهنگ و آموزش عالی

با توجه به مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند «ک» تبصره ۱۷ بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور در زمینه پذیرش دانشجویان غیرایرانی، سرپرستی دانشجویان غیرایرانی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به منظور سامان‌دهی بهتر امور آموزشی، رفاهی و فرهنگی این دانشجویان و کمک به آشناسازی آنان با فرهنگ و اندیشه ایران اسلامی طبق مفاد این آیین‌نامه ایجاد می‌گردد.

ماده ۱- سرپرست دانشجویان

الف) در هر دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی پذیرنده دانشجویان غیرایرانی، یکی از اعضای هیأت علمی با حکم ریاست دانشگاه یا مؤسسه، به‌عنوان سرپرست دانشجویان غیرایرانی منصوب می‌گردد. لازم است سرپرست دانشجویان غیرایرانی دارای توانایی کافی برای انجام وظایف مشروحه در این آیین‌نامه باشد.

تبصره- توصیه می‌شود ترجیحاً سرپرست دانشجویان غیرایرانی معاون دانشجویی و فرهنگی، یا مدیر کل دفتر روابط بین‌المللی دانشگاه باشد.

ب) در دانشگاه‌ها و مؤسسه‌هایی که تعداد دانشجویان غیرایرانی آنها بیشتر از ۱۵ نفر باشد لازم است برای انجام وظایف مندرج در این آیین‌نامه، دفتر سرپرستی دانشجویان به ریاست سرپرست دانشجویان غیرایرانی آن دانشگاه ایجاد گردد.

تبصره- در موارد خاص، در دانشگاه‌ها و مؤسسه‌هایی که تعداد دانشجویان آن کمتر از ۱۵ نفر باشد، تشکیل دفتر سرپرستی منوط به تشخیص رییس دانشگاه یا مؤسسه است.

ماده ۲- شرح وظایف

وظایف دفتر سرپرستی دانشجویان غیرایرانی در دانشگاه‌ها به شرح زیر است:

بخش نهم: دانشجویی / ۶۰۵

الف) امور آموزشی:

- ۱- تبیین مقررات آموزشی برای دانشجویان و راهنمایی آنان در امور آموزشی از قبیل انتخاب گرایش مناسب، انتخاب واحد، آشناسازی با مفاهیم حذف و اضافه، حذف اضطراری، مشروط شدن با تشکیل جلسات و ارائه دفترچه‌های راهنما.
- ۲- ایجاد هماهنگی میان استادان راهنما و معاونت آموزشی برای رفع مشکلات آموزشی دانشجویان.
- ۳- ارزیابی و ارسال مرتب گزارش پیشرفت تحصیلی دانشجویان بورسیه همراه با آمار و اطلاعات کامل به اداره کل امور دانشجویان داخل وزارت.
- ۴- بررسی مشکلات تحصیلی دانشجویان و ارائه پیشنهاد به اداره کل امور دانشجویان داخل وزارت.

۵- برگزاری کلاس‌های کمک آموزشی بر حسب نیاز دانشجویان.

۶- هماهنگی در رفع مشکلات و انجام امور دانش‌آموختگان.

ب) امور رفاهی:

- ۱- استقبال از دانشجویان در بدو ورود به دانشگاه.
- ۲- هماهنگی با بخش‌های مختلف دانشگاه و آشناسازی دانشجویان برای استفاده مناسب از امکانات دانشگاهی.
- ۳- هماهنگی و پی‌گیری برای رفع مشکلات رفاهی دانشجویان در بخش‌های مختلف دانشگاه.
- ۴- توجه مستمر به وضعیت روحی و روانی دانشجویان و معرفی آنان به مراجع مربوط، در موارد لازم.
- ۵- فراهم کردن تسهیلات مقتضی برای ارتباط متقابل دانشجویان و خانواده‌های آنان.
- ۶- رسیدگی به امور بیمه و درمان دانشجویان و خانواده‌های آنان.
- ۷- نظارت بر پرداخت منظم مقرری دانشجویان بورسیه و رعایت مفاد شیوه‌نامه اعطای بورس به دانشجویان غیرایرانی.
- ۸- هماهنگی لازم در زمینه امور مربوط به تبدیل پروانه اقامت - تمدید اقامت - صدور پروانه خروج و ورود مجدد و لغو پروانه اقامت دانشجویان.

پ) امور فرهنگی:

- ۱- آشناسازی دانشجویان با فرهنگ و تمدن اسلام و ایران از طریق نمایش فیلم

تشکیل نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مختلف.

۲- ایجاد زمینه ارتباط آن با یکدیگر و با دانشجویان ایرانی.

۳- فراهم کردن زمینه شرکت آنان در برنامه‌های فرهنگی و فوق برنامه و آیین‌های ملی و مذهبی.

۴- برگزاری اردو، گردش‌های علمی و سیاحتی برای شناخت بهتر شهر، استان محل تحصیل و شهرهای دیگر جمهوری اسلامی ایران.

۵- کمک به دانشجویان در برگزاری مراسم ملی هر کشور و ارائه تسهیلات لازم.

تبصره - در دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی که به علت کم بودن تعداد دانشجویان غیرایرانی دفتر سرپرستی ایجاد نمی‌شود سرپرست دانشجویان غیرایرانی وظیفه هماهنگی و نظارت بر اجرای این امور توسط بخش‌های مختلف دانشگاه را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۳- تشکیلات

الف) دفتر سرپرستی می‌تواند به تناسب تعداد دانشجویان غیرایرانی و وسعت فعالیت‌ها، نسبت به کارگیری کارشناسان یا بهره‌گیری از امکانات موجود معاونت‌های مربوط، در هر یک از امور زیر اقدام نماید:

۱- امور آموزشی؛

۲- امور رفاهی؛

۳- امور فرهنگی.

ب) لازم است پیش‌بینی تشکیلات دفتر سرپرستی متناسب با نمودار سازمانی از سوی دانشگاه یا مؤسسه انجام پذیرد.

ماده ۴- اعتبارات

با توجه به مفاد مندرج در ماده ۵ شیوه‌نامه اعطای بورس به دانشجویان غیرایرانی، بخشی از هزینه‌های جاری و برنامه‌های دفاتر سرپرستی از محل اعتبارات متمرکز وزارت تأمین و پرداخت خواهد شد.

این آیین‌نامه در (۴) ماده و (۳) تبصره در تاریخ ۷۹/۱/۱۶ به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسیده است و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا می‌باشد.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - مصطفی معین

آیین‌نامه اعطای ارز و تسهیلات به دانشجویان ایرانی دوره‌های
فوق لیسانس و دکتری شاغل تحصیل خارج از کشور که از
بورس یا ارز دولتی استفاده نمی‌کنند مصوب جلسات ۲۲۱
مورخ ۱۳۶۸/۷/۱۵ و ۲۲۵ مورخ ۱۳۶۹/۷/۱۷
شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۱- اهداف

- الف) گسترش و توسعه توان علمی، تحقیقاتی کشور؛
ب) جذب نیروهای متخصص و کارآمد در نظام جمهوری اسلامی ایران؛
ج) جلوگیری از انحرافات سیاسی و اخلاقی؛
د) ایجاد تضمین‌های لازم برای بازگشت فارغ‌التحصیلان به داخل کشور؛
ه) راهنمایی و ارایه مشاوره جهت رفع مشکلات تحصیلی آنان.
- ماده ۲- وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برای آن دسته از دانشجویان مذکور که به صورت غیرقانونی (مشمولین خدمت و ممنوعین خروج از کشور) به خارج از کشور رفته‌اند با احراز شرایط زیر:
- الف) دارا بودن صلاحیت علمی (پرونده دانشجویی آنان رضایت بخش بوده و نمرات نسبتاً خوبی اخذ کرده باشند)؛
ب) اعتبار دانشگاه‌های محل تحصیل به تأیید وزارت مربوطه؛
ج) سپردن تعهد معتبر از ولی دانشجو جهت بازگشت آنان به ایران و اخذ تعهد از دانشجو مبنی بر آن که پس از اتمام تحصیلات به ایران باز گردد؛
د) صلاحیت اخلاقی و سیاسی، توسط دستگاه‌ها ذی‌ربط کارنامه ارزی و تسهیلات غیرارزی صادر می‌نمایند.
- ماده ۳- منظور از تسهیلات ارزی و غیرارزی به شرح ذیل می‌باشد.

۶۰۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- الف) صدور کارنامه ارزی و پرداخت ارز به نرخي که تعیین خواهد شد؛
ب) صدور معرفی نامه تحصیل؛
ج) صدور معرفی نامه تضمینی مالی به زبان لاتین؛
د) صدور معرفی نامه جهت اداره گذرنامه شهربانی جمهوری اسلامی ایران برای انجام امور گذرنامه؛
ه) صدور معرفی نامه جهت اداره گذرنامه شهربانی جمهوری اسلامی ایران برای صدور مهر خروج از کشور؛
و) صدور معرفی نامه بلیط رفت و برگشت؛
ز) اخذ معافیت تحصیلی برای آن دسته از دانشجویان مذکور که خدمت سربازی را انجام نداده‌اند.
- ماده ۴-** آیین نامه اجرایی این مصوبه توسط شورای جذب نخبگان تهیه و جهت تصویب تقدیم هیأت دولت خواهد شد.
- ماده ۵-** این آیین نامه در ۵ ماده در جلسات ۲۱۱ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۱۵ و ۲۲۵ مورخ ۶۹/۷/۱۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی با انجام اصلاحات مربوط به تصویب رسید.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - اکبر هاشمی رفسنجانی

**تصویب نامه هیأت وزیران در مورد استفاده از تخفیف شهریه
توسط دانشجویان خارج از کشور
مصوب مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱**

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱ به منظور تشویق و حمایت از انجام هر چه مطلوب تر تحصیلات عالی، مقرر نمود:
دانشجویان بورسیه‌ای که در نتیجه وضعیت مناسب تحصیلی در خارج از کشور و در رقابت با دیگر دانشجویان، موفق به اخذ امتیازاتی از قبیل تخفیف در پرداخت شهریه می‌گردند، می‌توانند مبلغ مورد تخفیف را شخصاً دریافت دارند.

معاون اول رییس جمهور - حسن حبیبی

**تصویب نامه هیأت وزیران در مورد معادل ریالی ارز مربوط به
دانشجویان بورسیه دستگاهها
مصوب مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷**

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷ مقرر نمود:
سازمان برنامه و بودجه معادل ریالی ارز مربوط به دانشجویان بورسیه دستگاهها به
استثنای وزارتخانههای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی،
همچنین معادل ریالی مربوط به ارز فرصت‌های مطالعاتی سفرهای اعضای هیأت علمی
دانشگاهها و نیز کتب و نشریات تخصصی مورد نیاز دانشجویان و اعضای هیأت علمی را
تأمین نماید.

معاون اول رییس جمهور - حسن حبیبی

اعزام دانشجویان آزاد به خارج از کشور با هزینه شخصی مصوب سیصد و سی و نهمین جلسه مورخ ۷۳/۷/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای عالی انقلاب فرهنگی بنا به تقاضای وزارت فرهنگ و آموزش عالی تصویب کرد که دولت جمهوری اسلامی ایران تسهیلات لازم را برای صدور مجوز خروج ارز برای دانشجویانی که از طریق وزارت فرهنگ و آموزش عالی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هزینه شخصی به خارج از کشور اعزام می‌شوند ایجاد کند و البته این ارز باید خارج از بودجه ارزی سالیانه این دو وزارتخانه باشد.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - اکبر هاشمی رفسنجانی

آیین‌نامه بورس ترددی مصوب مورخ ۱۳۷۸/۶/۸ وزارت فرهنگ و آموزش عالی

- تعاریف

در این آیین‌نامه جهت اختصار:
- وزارت فرهنگ و آموزش عالی، «وزارت».
- اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج، «اداره کل».
- دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و مراکز وابسته به «وزارت فرهنگ و آموزش عالی»، «مؤسسات».
- دستگاه‌های اجرایی اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و سایر مؤسسات، «دستگاه‌ها» نامیده می‌شوند.
- دانشجوی بورسیه ترددی به دانشجویی گفته می‌شود که در یک دانشگاه مورد تأیید وزارت در خارج از کشور ثبت نام کرده است و حداقل $\frac{1}{4}$ مدت دوره تحصیلی خود را داخل کشور تحت نظر یک استاد راهنمای داخل می‌گذراند و پس از فراغت از تحصیل مدرک خود را از دانشگاه خارجی دریافت می‌دارد.

- مقدمه

به منظور ارتقای سطح علمی اعضای هیأت علمی و متخصصان و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز کشور و توسعه روابط علمی بین دانشگاه‌ها و مؤسسات داخل و خارج از کشور، داوطلبان واجد شرایط می‌توانند با توجه به شرایط و ضوابط مندرج در این آیین‌نامه به صورت ترددی در دوره دکتری تحصیل نمایند.

- اهداف

الف) استفاده از امکانات تحقیقاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی خارج از کشور در جهت گسترش دوره‌های دکتری داخل؛

بخش نهم: دانشجویی / ۶۱۳

- ب) صرفه‌جویی در هزینه اعزام دانشجوی تمام‌وقت به خارج از کشور؛
ج) کاهش تأثیرات منفی فرهنگی ناشی از اقامت طولانی دانشجویان و خانواده آنان در خارج از کشور؛
د) استفاده بهینه از توان علمی اعضای هیأت علمی مؤسسات و متخصصان داخل در گسترش دوره‌های دکتری.

ماده ۱- شرایط داوطلبان

- ۱-۱- قبولی در آزمون اعزام و یا استفاده از سهمیه مربیان رسمی (قطعی یا آزمایشی) مؤسسات و دستگاه‌ها؛
۱-۲- داشتن شرایط عمومی مندرج در آیین‌نامه بورس و اعزام به خارج (به غیر از شرط تأهل)؛
۱-۳- حداکثر سن داوطلبان می‌تواند ۳ سال بیش از سقف تعیین شده در آیین‌نامه بورس و اعزام به خارج باشد؛
۱-۴- داشتن مدرک کارشناسی ارشد مورد تأیید وزارت؛
۱-۵- اخذ حد نصاب آزمون زبان مورد قبول وزارت با توجه به زبان تدریس در دانشگاه خارجی.

ماده ۲- نحوه اخذ پذیرش و تعیین استاد راهنما و موضوع پروژه

- ۱-۲- ارایه پذیرش ترددی بدون شرط از دانشگاه یا مؤسسه علمی خارج از کشور مورد تأیید وزارت به اداره کل؛
۲-۲- موضوع پروژه متقاضی باید به تأیید مؤسسه و یا دستگاه مربوط و اداره کل برسد؛
۳-۲- استاد راهنمای داخل باید مورد تأیید مؤسسه یا دستگاه مربوط و اداره کل باشد؛
۴-۲- استاد راهنمای داخل باید شرایط لازم برای راهنمایی پروژه دانشجویی دوره دکتری را طبق آیین‌نامه مربوط داشته باشد و موافقت دانشگاه خارج را برای این منظور کسب نموده باشد؛
۵-۲- ارایه توافق نامه‌های استاد راهنمای داخلی و استاد راهنمای خارجی در خصوص تعریف دقیق پروژه، طول مدت تحصیل و پیشنهاد زمان‌بندی حضور دانشجو

در کشور خارجی و در داخل کشور به اداره کل.

تبصره - شرایط مندرج در بندهای ۲-۳ تا ۲-۵ باید به تأیید نهایی مؤسسه محل اجرای پروژه دکتری رسیده و با امضای رییس یا معاون مربوط به اداره کل ارسال شود.

ماده ۳- نحوه پرداخت هزینه‌ها

۳-۱- کلیه هزینه‌های اعزام اعضای هیأت علمی مؤسسات شامل، صدور گذرنامه و خروج از کشور، بلیط رفت و برگشت، شهریه متعارف و مقرری زندگی، ۲ ماه هزینه ضروری سفر اول، هزینه سالانه، کتاب و هزینه رساله، کمک هزینه حمل بار (در پایان دوره) و بیمه در طول مدتی که دانشجوی در خارج از کشور به سر می‌برد از محل اعتبارات تأمین هیأت علمی وزارت قابل پرداخت است. در مدتی که دانشجوی در داخل کشور می‌باشد مأمور به تحصیل است و حقوق و مزایای خود را از مؤسسه مربوط دریافت می‌کند.

تبصره ۱- در مدتی که دانشجوی بورس تدریدی در خارج از کشور مشغول به تحصیل است و خانواده وی در داخل کشور زندگی می‌کنند، حقوق و مزایای دانشجوی به خانواده اش پرداخت می‌شود.

تبصره ۲- معادل ریالی یک ماه از هزینه ارزی ضروری سفر اول به نرخ شناور از سوی دانشجوی و یک ماه دیگر از محل اعتبارات تأمین هیأت علمی توسط وزارت تأمین می‌شود.

۳-۲- کلیه هزینه‌های مندرج در بند ۱-۳ برای دانشجویان بورسیه غیرهیأت علمی مؤسسات از محل بودجه اعزام دانشجوی به خارج توسط وزارت پرداخت می‌شود.

تبصره - در طول دوره تحصیل، هزینه‌ای معادل حقوق و مزایای مربی پایه ۱ به دانشجو یا خانواده وی پرداخت می‌شود.

۳-۳- پرداخت کلیه هزینه‌های مندرج در بند ۱-۳ برای دانشجویان دستگاه‌ها و سایر قبول شدگان آزمون اعزام (اعزام به هزینه شخصی) براساس نرخ ارز شناور بانک مرکزی به عهده دستگاه مربوط و یا شخص دانشجو می‌باشد و وزارت هیچ تعهدی در این ارتباط ندارد.

۳-۴- طول دوره تحصیل توسط دانشگاه مربوط در خارج از کشور و استاد راهنمای

بخش نهم: دانشجویی / ۶۱۵

داخل و موافقت اداره کل تعیین می‌شود، در شرایط خاص و در صورت پیشنهاد دانشگاه مربوط و استادان راهنما با موافقت اداره کل مدت تحصیل می‌تواند تا $\frac{1}{4}$ طول کل دوره افزایش یابد.

۳-۵- مدت اقامت دانشجوی در خارج در هر سال براساس زمان‌بندی پیشنهادی استادان راهنمای دانشجو و موافقت اداره کل تعیین می‌شود، مشروط به اینکه مجموع اقامت وی در خارج از $\frac{1}{4}$ طول دوره تجاوز نکند.

۳-۶- هزینه دانشجویان بورسیه تددی در خارج از کشور براساس ماه‌های حضور دانشجو در خارج، معادل مقرری دانشجویان بورسیه عادی مجرد خارج از کشور (محل تحصیل) به صورت علی‌الحساب به دانشجو پرداخت می‌شود و پس از هر بازگشت به کشور با ارایه گذرنامه و گزارش سفر نسبت به قطعی نمودن هزینه سفر برابر مدت اقامت در خارج از کشور اقدام می‌نمایند.

۳-۷- با نظر اداره کل برای یک بار در طول دوره و حداکثر به مدت سه ماه هزینه‌های ارزی خانواده همراه دانشجو (همسر و حداکثر ۲ فرزند) معادل بورسیه‌های عادی قابل پرداخت می‌باشد.

۳-۸- استاد راهنمای خارجی می‌تواند یک بار در طول دوره به ایران و استاد راهنمای داخل حداکثر دوبار به خارج سفر کند که هزینه‌های مربوط بر حسب مورد به عهده وزارت، دستگاه یا شخص دانشجو می‌باشد. تشخیص ضرورت به عهده اداره کل است. مدت هر سفر حداکثر دو هفته می‌باشد. هزینه سفر استاد راهنمای داخل طبق آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران در مورد مأموریت روزانه مأمورین دولت به خارج از کشور پرداخت می‌شود.

۳-۹- حق الزحمه استاد راهنمای داخل طبق مقررات دانشگاه‌ها در هر سال به پیشنهاد اداره کل و تصویب شورای مرکزی بورس تعیین و از محل اعتبارات تأمین کادر هیأت علمی پرداخت می‌شود.

۳-۱۰- حق الزحمه استاد راهنمای داخل دانشجویان تددی دستگاه‌ها و سایر قبول شدگان آزمون اعزام (اعزام به هزینه شخصی) طی قراردادی که به تأیید اداره کل می‌رسد با دانشگاه‌های مربوط توسط آن دستگاه و یا شخص دانشجو رأساً پرداخت می‌شود.

۳-۱۱- هزینه تحقیقات دانشجویان و استفاده از امکانات آموزشی مؤسسات در داخل کشور تا سقف چهل میلیون ریال با استفاده از تنخواه‌گردانی که میزان آن توسط اداره کل تعیین می‌شود با درخواست استاد راهنما قابل پرداخت می‌باشد. اسناد هزینه‌ها باید به تأیید اداره کل برسد. مواد باقیمانده و تجهیزات خریداری شده از این محل متعلق به مؤسسه محل اجرای پروژه می‌باشد.

ماده ۴- وظایف و تعهدات دانشجو

۴-۱- دانشجویان در مدتی که در ایران هستند باید در یک مؤسسه، مستقر و زیر نظر استاد راهنمای داخل مشغول به انجام پروژه دکتری خود شوند.

۴-۲- دانشجوی بورس ترددی گزارش شش‌ماهه تحصیلی خود را که به تأیید استادان راهنمای داخل و خارج و مؤسسه محل تحصیل داخل رسیده باشد به اداره کل ارسال نماید.

۴-۳- دانشجوی بورس ترددی نباید به کاری به استثنای خدمات پژوهشی مربوط به موضوع پایان‌نامه بپردازد.

۴-۴- دانشجوی ترددی به صورت تمام‌وقت به تحصیل می‌پردازد.

۴-۵- دانشجوی ترددی تابع مقررات تحصیلی مؤسسه‌ای است که در آنجا مشغول انجام پروژه می‌باشد.

۴-۶- دانشجو باید وثیقه ملکی را که مبلغ آن از طرف شورای مرکزی بورس تعیین می‌شود همراه با تعهد محضری به وزارت بسپارد.

این آیین‌نامه در ۴ ماده و ۲۷ بند و ۴ تبصره به تصویب شورای مرکزی بورس و در تاریخ ۱۳۷۸/۶/۸ به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و سایر بخشنامه‌ها در خصوص بورس ترددی از این تاریخ ملغی و این آیین‌نامه شامل دانشجویان بورسیه ترددی موجود نیز می‌شود.

دستورالعمل نحوه اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان دوره‌های دکترای تخصصی داخل مصوب مورخ ۲۸/۱۰/۷۷ وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مقدمه

هدف از تدوین این دستورالعمل، اعطای اختیارات بیشتر به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در زمینه تأمین اعضای هیأت علمی مورد نیاز و تسهیل در امر بورسیه نمودن دانشجویان دوره دکترای تخصصی است.

ماده ۱- در این دستورالعمل به وزارت فرهنگ و آموزش عالی «وزارت» و به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی «دانشگاه» و به اداره کل بورس و امور دانشجویان خارج، «اداره کل بورس» اطلاق می‌شود.

ماده ۲- دانشگاه می‌تواند از میان پذیرفته‌شدگان دوره‌های دکترای تخصصی داخل، که براساس دستورالعمل مصوب پذیرش دانشجویان دکترا و از طریق آزمون ورودی این دوره‌ها انتخاب و حائز شرایط دریافت بورس تحصیلی مذکور در ماده ۴ این دستورالعمل می‌باشند، بر مبنای نیاز و در قالب سهمیه‌ای که از سوی وزارت تعیین خواهد شد، دانشجوی بورسیه انتخاب و پس از اخذ تعهد رسمی، طبق ضوابط برای این دسته از دانشجویان مقرری بورس برقرار نماید.

تبصره - اداره کل بورس نیز می‌تواند با هماهنگی معاونت آموزشی وزارت و براساس نیازهای آتی بخش آموزش عالی کشور پس از تأیید وزیر فرهنگ و آموزش عالی به دانشجویان واجد شرایط بورس تحصیلی اعطا نماید. این دانشجویان باید متعهد شوند پس از فارغ‌التحصیلی در محل تعیین شده از سوی وزارت خدمت نمایند.

ماده ۳- مقرری بورس هر دانشجوی بورسیه مشمول این دستورالعمل به میزان حقوق و مزایای مربی پایه یک دانشگاه بورس دهنده تعیین می‌شود. این مبلغ از سوی

۶۱۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه بورس دهنده، در صورت احراز پیشرفت تحصیلی مناسب، به نحو مقتضی به دانشجوی بورسیه پرداخت خواهد شد.

تبصره - اداره کل بورس، همه ساله اعتبارات مورد نیاز را براساس سهمیه تعیین شده به دانشگاه بورس دهنده اختصاص خواهد داد.

ماده ۴ - شرایط اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان دوره دکترای تخصصی:

الف) سن داوطلبان بورس در زمان برگزاری آزمون دوره دکترا نباید از ۳۳ سال بیشتر باشد. برای رزمندگان، آزادگان و جانبازان به ازای مدت حضور در جبهه از یک تا حداکثر ۷ سال به شرط سنی فوق افزوده می‌شود. همچنین شرط سنی برای زوجه شهدا، مفقودان، آزادگان و جانبازان بالای ۷۰٪ حداکثر ۳۷ سال تعیین می‌شود.

ب) حداقل میانگین نمرات داوطلبان بورس در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به ترتیب ۱۴ و ۱۶ و در مقطع دکترای حرفه‌ای و کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۵ تعیین می‌شود.

تبصره - دانشگاه می‌تواند با بررسی توان علمی و قابلیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو در مورد پذیرش داوطلبانی که معدل آنها در دوره‌های فوق حداکثر نیم نمره پایین‌تر از حداقل تعیین شده می‌باشد تصمیم‌گیری نماید.

ماده ۵ - این دستورالعمل در ۵ ماده و ۳ تبصره تدوین و در تاریخ ۷۷/۱۰/۲۸ به امضای وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - مصطفی معین

آیین‌نامه عمومی مسابقات ورزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ وزیر فرهنگ و آموزش عالی

فصل اول - کلیات

مقدمه

یکی از راه‌های تعمیم و گسترش ورزش، برگزاری مسابقه‌های ورزشی است که در آن ضمن حمایت از فعالیت‌های پرورشی و مشارکت دانشجویان در رشته‌های مختلف ورزشی به زحمات مربیان ورزش و امر آموزشی ارجح نهاد می‌شود و ورزشکاران دانشجویی نیز ارزیابی شده و شناخت ورزشکاران با استعداد به منظور تأمین پشتوانه تیم‌های قوی در سطح کشور میسر می‌گردد. لذا تدوین ضوابط و مقررات متناسب جهت برقراری رقابت سالم ضروری بوده و مسابقه‌های رسمی ورزشی بین دانشجویان طبق مفاد این آیین‌نامه به طرز مطلوبی انجام می‌پذیرد.

تعریف

آیین‌نامه عمومی مسابقه‌های ورزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی شامل ضوابط و مقرراتی است که به منظور ایجاد نظم در برگزاری مسابقه‌ها تدوین گردیده است. در این آیین‌نامه از واژه «مسابقه» بجای مسابقه‌های ورزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی استفاده می‌شود.

ماده ۱- مسابقه‌ها طبق مقررات بین‌المللی و ضوابط داخلی با رعایت موازین و شؤن اسلامی انجام می‌پذیرد.

ماده ۲- مسابقه‌های داخلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به تفکیک برای خواهران و برادران برابر ماده ۱ این آیین‌نامه تحت نظارت انجمن‌های ورزشی ذی‌ربط

برگزار خواهد شد.

ماده ۳- دانشجویانی که به منظور شرکت در مسابقات جهانی و بین‌المللی در اردوهای تدارکاتی و انتخابی که از طرف اداره کل تربیت بدنی برگزار می‌گردد حضور دارند در صورتی که این فعالیت‌ها با امتحانات تداخل داشته باشد، معاونین آموزشی دانشگاه‌ها همکاری‌های لازم در مورد امتحانات و موجه نمودن غیبت‌های دانشجویان ورزشکار را به عمل می‌آورند.

ماده ۴- دانشجویانی می‌توانند در مسابقه‌های ورزشی دانشگاه‌ها شرکت نمایند که بر طبق آیین‌نامه آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی دانشجوی رسمی شناخته شده باشند.

تبصره ۱- شرکت دانشجویان سایر مؤسسات آموزش عالی که از طریق کنکور سراسری پذیرفته شده‌اند با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و موافقت اداره کل تربیت بدنی در مسابقات رسمی بلامانع است.

تبصره ۲- شرکت دانشجویان خارجی با توجه به شرایط ماده ۴ در مسابقه‌ها بلامانع است.

(دانشجویان خارجی که دوره زبان را می‌گذرانند دانشجو محسوب نخواهند شد).

تبصره ۳- مقرر است در هر رشته ورزشی تیم دانشگاه پیام‌نور پس از انجام مسابقات منطقه‌ای یا انتخابی از بین یکی از گروه‌های سه‌گانه انتخاب و به مسابقات سراسری دانشگاه‌ها اعزام گردد.

(مناطق ۱۰ گانه دانشگاه‌های پیام‌نور در قالب ۳ گروه ورزشی، طبقه‌بندی گردیده‌اند).

ماده ۵- داشتن کارت تحصیلی با برچسب ثبت نام ترم مربوطه و آرایه معرفی‌نامه که به تأیید و امضای معاون آموزشی دانشگاه رسیده جهت شرکت در مسابقه‌های داخلی الزامی است.

تبصره ۱- دانشجویانی که در نیم‌سال اول فارغ‌التحصیل می‌شوند تا آخر اسفند ماه همان سال و دانشجویانی که در تیر ماه فارغ‌التحصیل می‌شوند تا اول مهر ماه حق شرکت در مسابقات را دارند.

بخش نهم: دانشجویی / ۶۲۱

تبصره ۲- دانشجویانی که به دلایل مشکلات آموزشی و انضباطی از تحصیل منع گردیده یا در مرخصی تحصیلی بسر می‌برند، حق شرکت در مسابقات را ندارند.

تبصره ۳- در صورت فقدان یا مخدوش بودن کارت دانشجویی معرفی‌نامه رسمی عکس‌دار از سوی آموزش دانشگاه متبوع ملاک خواهد بود.

ماده ۶- دانشجویانی حق شرکت در مسابقه‌ها را دارند که از نظر سلامت و تندرستی به تأیید پزشک معتمد دانشگاه مربوطه رسیده باشند.

تبصره ۱- داشتن کارت بیمه ورزشی برای شرکت در کلیه مسابقات الزامی است.

ماده ۷- دانشجویان مهمان می‌بایست از دانشگاه محل تحصیل در مسابقات رسمی شرکت نمایند.

تبصره ۱- دانشجوی مهمان به شرطی می‌تواند در مسابقه‌ها شرکت نماید که دانشجوی تمام‌وقت دانشگاه میزبان باشد.

تبصره ۲- دانشجویانی که ترم تابستانی را در غیر از دانشگاه خود می‌گذرانند دانشجوی مهمان محسوب نخواهند شد.

تبصره ۳- در مسابقات رفت و برگشت که تا پایان سال تحصیلی ادامه خواهد داشت دانشجویان مهمان مجاز هستند تا ادامه مسابقات را از دانشگاه مبدأ شرکت نمایند.

فصل دوم - مقررات بازی‌ها و شرایط شرکت‌کنندگان

ماده ۸- در مسابقه‌های قهرمانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور هر دانشجو حق شرکت در حداکثر دو رشته ورزشی را دارد.

تبصره ۱- در صورتی که مسابقات قهرمانی دانشگاه‌ها به صورت المپیاد و چند رشته هم‌زمان برگزار گردد، هر دانشجو فقط حق شرکت در یک رشته ورزشی را دارد.

ماده ۹- کلیه مربیانی که تیم‌های ورزشی را به‌نحوی مربیگری می‌نمایند باید واجد شرایط و آگاه به امور ورزشی رشته مورد نظر باشند.

تبصره ۱- مربیان تیم‌های ورزشی باید دارای تحصیلات دانشگاهی در رشته تربیت

۶۲۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بدنی و یا کارت مربیگری معتبر باشند.

ماده ۱۰- سرپرست تیم اعزامی باید از اعضای رسمی دانشگاه مربوطه بوده و مسؤولیت کامل دانشجویان در طول اردو و مسابقه‌ها به‌عهده وی می‌باشد.

تبصره ۱- در مسابقاتی که به‌صورت متمرکز در چند رشته و المپیادهای ورزشی، بایستی هر دانشگاه علاوه بر سرپرست هر تیم یک نفر به‌عنوان سرپرست کل کاروان تعیین و معرفی نماید.

ماده ۱۱- سرپرست و مربی تیم شرکت‌کننده، حق شرکت به‌عنوان ورزشکار و یا قضاوت در آن دوره از مسابقه‌ها را ندارند.

تبصره ۱- در هر دوره از مسابقه‌ها یک فرد نمی‌تواند مربیگری بیش از یک تیم را عهده‌دار باشد.

تبصره ۲- در هر دوره از مسابقه‌ها یک فرد نمی‌تواند سرپرستی بیش از یک تیم را عهده‌دار باشد.

ماده ۱۲- سرپرستان، مربیان و کلیه ورزشکاران موظفند مقررات و نظم میادین و اردوهای ورزشی را رعایت نمایند.

تبصره ۱- شرح وظایف سرپرستان و مربیان تیم‌های ورزشی طی آیین‌نامه جداگانه‌ای تعیین و به دانشگاه‌ها ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۳- هرگونه پیشنهاد و انتقاد مربوط به اردو و مسابقه بایستی فقط از طریق سرپرست مربوطه به مسؤولین ذی‌ربط منعکس گردد.

ماده ۱۴- کلیه شرکت‌کنندگان در مسابقات باید ملبس به لباس متحدالشکل ورزشی باشند که بر روی آن نام یا نشان دانشگاه مربوطه مشخص شده باشند.

ماده ۱۵- همراه داشتن پرچم با آرم دانشگاه مربوطه با ابعاد $100\text{ cm} \times 175\text{ cm}$ برای شرکت در مسابقات دانشگاه‌ها الزامی است.

ماده ۱۶- ارایه کارت شرکت در مسابقات با فهرست ورزشکاران به سرپرست مسابقه‌ها الزامی است، در غیراین‌صورت از شرکت ورزشکاران در مسابقه‌ها جلوگیری به‌عمل خواهد آمد.

تبصره ۱- مدت اعتبار کارت برای همان دوره از مسابقات خواهد بود.

بخش نهم: دانشجویی / ۶۲۳

تبصره ۲- کلیه موارد مربوط به امور فنی مسابقات طی آیین نامه جداگانه قبل از اجرای هر مسابقه تهیه و به دانشگاهها ابلاغ خواهد شد.

فصل سوم- امور مالی

ماده ۱۷- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی موظفند براساس تقویم ارسالی از سوی اداره کل تربیت بدنی وزارتخانه اعتبارات لازم برای شرکت در مسابقه‌های سراسری و المپیا را پیش‌بینی نمایند.

ماده ۱۸- حق الزحمه کادر برگزاری مسابقه با موافقت اداره کل تربیت بدنی طبق «آیین نامه پرداخت حق الزحمه مصوبه شورای عالی تربیت بدنی و ورزش دانشگاهها» پرداخت می‌گردد.

فصل چهارم- وظایف میزبان مسابقات

ماده ۱۹- محل برگزاری مسابقه‌ها با توافق اداره کل تربیت بدنی وزارتخانه و دانشگاه متقاضی در مدت زمان مقرر تعیین می‌گردد.

ماده ۲۰- پیش‌بینی‌های لازم در زمینه امور بهداشتی و درمانی برای ورزشکاران و کادر برگزاری مسابقات قهرمانی دانشگاههای کشور:

الف) ایجاد درمانگاه در محل اردو؛

ب) پیش‌بینی پزشک و پزشک‌یار؛

ج) تهیه وسایل کمک‌های اولیه در محل مسابقه؛

د) هماهنگی با بیمارستان‌های مجاور محل مسابقات که دارای تخصص‌های مختلف

باشند؛

ه) پیش‌بینی وسیله نقلیه موتوری و آمبولانس؛

و) کنترل محل اردو و مسابقه‌ها از نظر بهداشتی (مکان مسابقه‌ها، دستشویی، حمام،

خوابگاه، رستوران و ...)

ز) تدارک اماکن و تأسیسات مناسب هر رشته ورزشی؛

- ح) تأمین خوابگاه و تغذیه مناسب با نظر اداره کل تربیت بدنی؛
ط) تدارک و نشر بولتن، ارسال اخبار مسابقات به رسانه‌های گروهی و ثبت و ضبط آمار شرکت‌کنندگان؛
ی) پیش‌بینی وسایل رفت و برگشت عوامل اجرایی و ورزشکاران در ایام برگزاری مسابقه‌ها؛
ک) پیش‌بینی برق اضطراری.

فصل پنجم - جوایز و یادبودها

- ماده ۲۱-** جوایز باید ارزش معنوی داشته و منطبق با مقررات آماتوریسم باشد. به ورزشکارانی که در مسابقه‌های انفرادی یا تیمی مقام‌های اول، دوم و سوم را کسب نموده‌اند حکم، مدال و به دانشگاه‌هایی که مقام اول، دوم و سوم را کسب نموده‌اند جام و حکم اهدا می‌گردد.
- تبصره ۱-** نحوه اعطای مدال به تیم‌ها و افراد و نحوه محاسبه آمار در هر رشته توسط اداره کل تربیت بدنی طی آیین‌نامه جداگانه‌ای تعیین و ابلاغ خواهد شد.
- تبصره ۲-** کلیه یادبودها و جام‌هایی که به تیم‌های شرکت‌کننده اعطا می‌گردد می‌بایست در تربیت بدنی دانشگاه یا مؤسسه مربوط ضبط و نگهداری شود.
- ماده ۲۲-** به سرپرستان و مربیان تیم‌های اول تا سوم حکم اهدا می‌شود.
- ماده ۲۳-** از دانشجویانی که رکورد قهرمانی کشور یا دانشگاه‌ها را بهبود بخشند به نحو مقتضی تشویق و قدردانی به عمل خواهد آمد.
- ماده ۲۴-** این آیین‌نامه در ۲۴ ماده و ۲۰ تبصره در چهارمین شورای عالی تربیت بدنی و ورزش دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور مورد تجدید نظر واقع و جایگزین آیین‌نامه قبلی قرار گرفت و در تاریخ ۷۴/۹/۲۲ به تصویب رسید و توسط مقام محترم وزارت برای اجرا ابلاغ گردید.

آیین نامه آزمون های نیمه متمرکز ورودی دوره دکتری مصوب مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

با توجه به اهداف و سیاست های کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در جهت بهبود سنجش علمی داوطلبان آزمون های دوره دکتری تخصصی و با توجه به افزایش ظرفیت دانشگاه ها در مقطع دکتری و افزایش چشمگیر فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد در رشته های مختلف از دانشگاه های گوناگون و همچنین تقاضای روزافزون آنها برای ورود به دوره دکتری، سازمان سنجش آموزش کشور آزمون هایی مشابه (GRE عمومی و تخصصی) طراحی و اجرا می کند.

ماده ۱- تعاریف: در آیین نامه تعاریف زیر به کار گرفته شده است:

الف) وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

ب) سازمان: سازمان سنجش آموزش کشور؛

ج) شورا: شورای برنامه ریزی آموزش عالی؛

د) دانشگاه: دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی پذیرنده دانشجوی دوره دکتری که دارای مجوز اجرای دوره از شورای گسترش آموزش عالی است؛

ه) داوطلب: متقاضی شرکت در آزمون دکتری که دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد مورد تأیید وزارتین می باشد؛

و) آزمون: آزمون ورودی دوره دکتری؛

ز) گروه آموزشی: گروه های نه گانه، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، دامپزشکی، پزشکی، زبان های خارجی و تربیت بدنی و علوم ورزشی.

ماده ۲- اهداف

آزمون به منظور تأمین اهداف زیر برگزار می شود:

- عدالت آموزشی و فرصت برابر برای متقاضیان ورودی به دوره دکتری؛
- سنجش علمی داوطلبان ورود به دوره دکتری؛
- ایجاد وحدت رویه و هماهنگی دانشگاه با سیاست‌های وزارت علوم در پذیرش دانشجوی؛

- کمک به دانشگاه برای پذیرش دانشجویان مستعد در دوره دکتری؛
- کمک به مؤسسات و وزارتخانه‌ها جهت ارزشیابی متقاضیان استخدام آنها؛
- کاهش هزینه اجرای آزمون‌های موازی و جلوگیری از اتلاف منابع؛
- جلوگیری از شرکت متعدد داوطلب در آزمون‌های مختلف.

ماده ۳- با رعایت سیاست‌ها و روش‌های زیر، سنجش علمی و پذیرش دانشجوی برای دوره دکتری صورت می‌گیرد

ماده ۱-۳- سیاست‌ها

الف) تفکیک فرایند سنجش علمی از فرایند پذیرش دانشجو؛
ب) ارتقای سطح بهداشت روانی و کاهش اضطراب و تنش داوطلبان؛
ج) تنوع بخشی به روش‌های سنجش علمی و استفاده از روش‌های جدید سنجش براساس موازین علمی و تجربیات جهانی؛
د) انطباق استعداد تحصیلی و توانایی‌های ویژه داوطلبان با رشته‌های دانشگاهی مورد تقاضا؛
ه) کاهش فاصله بین تقاضای اجتماعی برای ورود به دوره تحصیلات تکمیلی و ظرفیت پذیرش و نیز نوع تقاضا و نوع رشته با توجه به نیازهای اجتماعی به دانش‌آموختگان این دوره‌ها؛
و) پذیرش و گسترش ظرفیت‌ها براساس طرح جامع آموزش عالی مبتنی بر آمایش.

ماده ۲-۳- سنجش عملی

الف) انجام سنجش عملی یا آزمون‌های معیار کشوری طی دو نوبت در سال (آذرماه و فروردین ماه) توسط سازمان؛
ب) ارزشیابی سوابق آموزشی، پژوهشی و فناوری داوطلبان و احتساب نتایج آن برای پذیرش توسط دانشگاه.

ماده ۳-۳- پذیرش دانشجو

الف) انعطاف پذیری فرایند پذیرش در جهت پاسخ‌گویی به نیازهای کشورهای کشور و شرایط ویژه استان‌ها و مناطق مختلف؛

ب) مشارکت دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجوی خود و لحاظ نمودن شرایط علمی آنها؛

ج) توجه به مأموریت‌های منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی دانشگاه‌ها در پذیرش دانشجو؛

د) لحاظ نمودن علایق، استعدادها و توانایی‌های علمی داوطلبان در پذیرش.

ماده ۴- ملاک‌های سنجش و ارزیابی علمی

سنجش و ارزیابی علمی داوطلبان ورود به دوره دکتری دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، اعم از دولتی و غیردولتی، با رعایت اصول مندرج در ماده دو، بر مبنای معیارهای زیر انجام می‌گیرد:

الف) نمرات کسب شده در آزمون عمومی توسط سازمان؛

ب) سوابق تحصیلی دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد (معدل) توسط سازمان؛

ج) سوابق آموزشی، علمی، پژوهشی و فناوری به‌عهده دانشگاه.

ماده ۵- مواد امتحانی آزمون عمومی

الف) زبان عمومی در سطح (آزمون‌های عمومی بین‌المللی زبان) و تخصصی گروه آموزشی مربوط؛

تبصره- معرفی شدگان اولیه می‌بایست حد نصاب نمره تعیین شده را دارا باشند و حد نصاب با پیشنهاد کمیته تخصصی مرکب از نمایندگان از معاونت آموزشی وزارت، سازمان سنجش آموزش و یک نفر متخصص و تأیید معاون آموزشی وزارت تعیین خواهد شد.

ب) استعداد تحصیلی؛

تبصره- سؤالات استعداد تحصیلی براساس استعداد توانایی‌ها و مهارت‌های ویژه گروه امتحانی طراحی می‌شود.

ج) دروس در سطح کارشناسی و کارشناسی ارشد (حداکثر ۳ درس)؛

تبصره- این دروس براساس پیشنهاد‌های کمیته‌های تخصصی در هر یک از گروه‌های آموزشی شورا تعیین خواهد شد.

۶۲۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

د) سوابق تحصیلی (معدل تراز شده) دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد داوطلب.

تبصره - معدل براساس سطح علمی دانشگاه رشته تحصیلی و سطح علمی داوطلب تراز خواهد شد.

ماده ۶- روش پذیرش دانشجو

الف) داوطلبان واجد شرایط چند برابر براساس نسبت ۸۰ درصد آزمون عمومی که توسط سازمان برگزار می‌شود و ۲۰ درصد سوابق تحصیلی (معدل) به دانشگاه‌ها معرفی می‌شوند.

ب) دانشگاه‌ها برای کلیه افراد معرفی شده نمره‌ای براساس ملاک‌های خود (سوابق عملی، آموزشی، پژوهشی، فناوری و ...) تعیین و جهت گزینش نهایی به سازمان ارسال خواهند کرد.

ج) سازمان براساس نمره ارسالی دانشگاه‌ها و انتخاب داوطلبان گزینش نهایی را انجام و اسامی پذیرفته‌شدگان را اعلام خواهد نمود.

د) سهمیه‌های مصوب مراجع قانونی (مجلس شورای اسلامی و یا شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبه کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی کنکور در تخصیص ظرفیت برای سهمیه فوق‌الذکر) در پذیرش دانشجو برای دوره دکتری رعایت خواهد شد.

ماده ۷- اجرای آزمون

الف) مسؤولیت برنامه‌ریزی و اجرای کلیه مراحل آزمون عمومی اعم از ثبت نام، طرح سؤال، برگزاری آزمون عمومی و اعلام نتایج و نیز پاسخ‌گویی به‌عهده سازمان است.

ب) کلیه هزینه‌های برگزاری آزمون توسط سازمان برآورد و پس از تأیید و تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به‌عنوان حق ثبت نام از داوطلبان اخذ می‌گردد.

ماده ۸- نظارت

نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه بر عهده معاونت آموزشی است.

تبصره ۱- گزارش کمی و کیفی برگزاری آزمون‌های مختلف و نحوه پذیرش دانشجو

هر ساله توسط سازمان تهیه و به معاونت آموزشی وزارت ارائه می‌شود.

تبصره ۲- این آیین‌نامه به‌صورت آزمایشی دو سال اجرا خواهد شد و مورد ارزیابی

بخش نهم: دانشجویی / ۶۲۹

مجدد قرار خواهد گرفت.

این آیین‌نامه در ۸ ماده و ۶ تبصره تنظیم و در تاریخ ۸/۸/۸۹ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری - کامران دانشجو

موادی از قانون نظام وظیفه عمومی مصوب مجلس شورای اسلامی و اصلاحات سال ۱۳۹۰

ماده ۲۰- ماده (۳۱) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های الحاقی به ماده مذکور حذف می‌گردد:

ماده ۳۱- دانش‌آموزان مدارس و دانشجویان مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت آموزش و پرورش و یا مورد تأیید آن وزارت و دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی یا غیردولتی داخلی و خارجی مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم و بهداشت و طلاب حوزه‌های علمیه که در حین تحصیل به سن مشمولیت رسیده و یا می‌رسند، تا زمانی که به تحصیلات خود ادامه می‌دهند، از اعزام به خدمت دوره ضرورت معاف می‌باشند.^۱

ماده ۳۲- طلاب علوم دینی که قبل از رسیدن به سن مشمولیت و یا اعزام هم طبقه خود طبق ضوابط مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه یا نمایندگان رسمی آن و یا با مجوز رسمی شورای عالی حوزه‌های علمیه^۲ به تحصیل اشتغال ورزیده در مدت تحصیل می‌توانند از مزایای ماده ۳۱ قانون استفاده کنند؛ ارزشیابی میزان تحصیل با شورای مدیریت و یا نماینده آن خواهد بود.

تبصره- مشمولان دیپلمه که دوره سطح و یا حداقل ۶ سال دوره خارج را گذرانده باشند به ترتیب همانند مشمولان لیسانس و دکتری خواهند بود و چنانچه بدون دیپلم دوره‌های مذکور را گذرانده باشند همانند مشمولان فوق دیپلم و فوق لیسانس می‌باشند و در هر صورت طلابی که به درجه اجتهاد نایل گردند همانند مشمولین دکترا می‌باشند.

۱- اصلاحی به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی

۲- همان

ماده ۳۳- صدور معافیت تحصیلی دانش‌آموزان، دانشجویان و طلاب علوم دینی، موکول به ارائه گواهی اشتغال به تحصیل آنان از طریق مراجع ذی‌ربط است و مدت اعتبار آن تا یک‌سال پس از صدور گواهی پایان تحصیلات در هر مقطع می‌باشد.

تبصره ۱- حداکثر معافیت تحصیلی برای دانش‌آموزان تا سن بیست سال تمام و در هر یک از مقاطع تحصیلی کاردانی دو و نیم‌سال، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته سه سال، کارشناسی پیوسته پنج سال و کارشناسی ارشد پیوسته شش سال، دکترای پزشکی پیوسته هشت سال و دکترای تخصصی شش سال است.

تبصره ۲- در مواقع ضروری با تشخیص و اعلام کمیسیون موارد خاص دانشگاه‌های مربوط حداکثر یک‌سال به مدت فوق اضافه می‌شود.^۱

ماده ۳۴- دانش‌آموزان و دانشجویان و طلاب علوم دینی مشمول، در صورت ترک تحصیل، اخراج، انصراف یا فراغت از تحصیل، باید برای خدمت دوره ضرورت خود را معرفی نمایند. مقامات مسؤول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولین را با ذکر مشخصات کامل و نشانی و رشته تحصیلی به‌طور انفرادی، بدون تاخیر به سازمان محل ارسال دارند.

تبصره ۱- مهلت معرفی مشمولین مذکور حداکثر یک‌سال پس از تاریخ انصراف، ترک تحصیل و اخراج و فراغت از تحصیل است.

تبصره ۲- مشمولینی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می‌کنند، پس از ترک تحصیل یا اخراج یا انصراف یا فراغت از تحصیل، موظفند برای رسیدگی به وضع مشمولیت خود حداکثر ظرف یک‌سال خود را به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور معرفی نمایند.

تبصره ۳- متخلفین از اجرای این ماده برای بار اول به توبیخ کتبی و درج در پرونده و برای بار دوم علاوه بر توبیخ کتبی به یک ماه انفصال از خدمت و برای بار سوم به دو ماه انفصال از خدمت محکوم می‌شوند.^۲

۱- همان

۲- همان

ماده ۳۵- مشمولین دیپلم که حداکثر یکسال پس از فراغت از تحصیل در یکی از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخل یا خارج از کشور که مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم و بهداشت می‌باشند پذیرفته شوند تا زمانی که وفق تبصره (۱) ماده (۳۳) به تحصیل اشتغال دارند، می‌توانند مشروط به این که دارای غیبت غیرموجه نباشند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند. این معافیت برای هر مقطع فقط یک بار داده می‌شود.

تبصره ۱- معافیت تحصیلی دانشجویان انصرافی در طول مدت تحصیل فقط یک بار قابل تمدید است.

تبصره ۲- ترخیص کارکنان وظیفه بدون غیبت اولیه در حین خدمت جهت ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی و بالاتر به جز در زمان‌های اضطراری و جنگ بلامانع است.

ماده ۳۶- مشمولین دارای مدرک کارشناسی و بالاتر و معادل آن در حوزه‌های علمیه علاقه‌مند به تحصیل در خارج از کشور در صورتی که از نظر مقررات این قانون و وزارتخانه‌های علوم و بهداشت، حائز شرایط ادامه تحصیل در خارج از کشور باشند و دانشگاه‌ها و رشته‌های آنها مورد تأیید وزارتخانه‌های فوق باشد، می‌توانند با سپردن تضمین‌های لازم با استفاده از مقررات این قانون برای تحصیل به خارج از کشور مسافرت نمایند.^۱

ماده ۳۷- ایرانیان مقیم خارج از کشور، فرزندان مأمورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت، یا ولایت قانونی آنها می‌باشند، چنانچه در حین تحصیل در مدارس ایرانی مستقر در خارج از کشور و یا مؤسسات آموزشی کشورهای خارج مورد تأیید آموزش و پرورش و طلاب حوزه‌های علمیه مورد تأیید شورای عالی حوزه‌های علمیه به سن مشمولیت برسند، از معافیت تحصیلی بهره‌مند می‌گردند و ادامه تحصیل آنان تا سقف یکسال پس از فراغت از تحصیل در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی خارج از کشور که مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم و بهداشت هستند بلامانع می‌باشد.^۲

۱- همان

۲- همان

بخش نهم: دانشجویی / ۶۳۳

ماده ۳۸- آیین‌نامه اجرایی مواد این بخش، توسط وزارت دفاع با کسب نظر از شورای عالی حوزه‌های علمیه، وزارتخانه‌های کشور، علوم، بهداشت، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی و سازمان ظرف حداکثر شش ماه تهیه می‌شود و پس از تأیید ستاد کل به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.^۱

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

تصویب نامه در مورد کاهش مشکلات دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور مصوب ۱۳۸۵/۷/۱۲ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۲ به منظور کاهش مشکلات دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور موافقت نمود:

۱- وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است از طریق ستاد کل نیروهای مسلح نسبت به تعمیم تاریخ خروج از کشور مقرر در بخش نامه شماره ۲۹۳۰۰ مورخ ۱۳۸۳/۵/۲۷ از پایان سال ۱۳۸۲ به پایان شهریور سال ۱۳۸۵ و همچنین تمدید اعتبار بخش نامه مذکور تا پایان سال ۱۳۹۰ اقدام کند.

۲- وزارتخانه های امور خارجه، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند در کشورهایی که تعداد دانشجویان ایرانی به حد نصاب لازم رسیده یا می رسند، نسبت به تعیین و استقرار ریزن علمی و سرپرست ظرف سه ماه اقدام کنند. تشخیص حد نصاب لازم به عهده وزارتخانه های مذکور است. جهت انجام این وظیفه و امور فوق برنامه دانشجویان، سالانه مبلغ سیصد هزار (۳۰۰۰۰۰) یورو در اختیار هر یک از دفاتر ریزن علمی و سرپرستی دانشجویان از محل اعتبار نهاد ریاست جمهوری قرار خواهد گرفت.

۳- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با استفاده کامل از امکانات موجود دانشگاه های کشور و ایجاد تسهیلات لازم و رفع کمبودها نسبت به انتقال دانشجویان متقاضی به داخل کشور که در رشته های تحصیلی دانشگاه های مورد تأیید در خارج از کشور اشتغال به تحصیل دارند، با شرایط زیر اقدام کند:

الف) دارا بودن مدرک تحصیلی مورد تأیید مقاطع قبلی؛

ب) گذراندن حداقل دوازده واحد درسی با میانگین کل نمرات دو و نیم از چهار برای

بخش نهم: دانشجویی / ۶۳۵

مقاطع کاردانی و کارشناسی؛

پ) گذراندن حداقل شش واحد درسی با میانگین کل نمرات حداقل سه از چهار برای مقطع کارشناسی ارشد؛

ت) دانشجویان مقطع دکتری مشغول تحصیل؛

ث) میزان شهریه تحصیلی دریافتی از دانشجویان انتقالی نباید حداکثر از دو برابر سقف هزینه سرانه دانشگاه‌ها که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌شود، تجاوز کند.

۴- وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است از طریق ستاد کل نیروهای مسلح نسبت به کاهش ودیعه خروج از کشور دانشجویان مشمول وظیفه عمومی موضوع بخش‌نامه شماره ۱۳۸۵/۴/۲۸ مورخ ۲۳/۲/۷۰۱/۱۷/۲۷/۸۵ سازمان وظیفه عمومی (ناجا) از مبلغ یکصد و پنجاه میلیون (۱۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال به مبلغ پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال اقدام کند.

معاون اول رییس جمهور - پرویز داودی

**تخصیص بخشی از ظرفیت دانشجویی دانشگاه‌های کشور
اعم از دولتی و نیمه‌دولتی به پذیرش دانشجویان خارجی
(مصوب دویست و هفتاد و چهارمین جلسه مورخ
۷۰/۱۲/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی)**

حسب پیشنهادات مطروحه موافقت گردید که کلیه دانشگاه‌های کشور اعم از دولتی و نیمه‌دولتی بخشی از ظرفیت دانشجویی خود را به پذیرش دانشجویان خارجی اختصاص دهند.

آیین‌نامه اجرایی این مصوبه متعاقباً تهیه و به تصویب مراجع مربوط خواهد رسید

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - اکبر هاشمی رفسنجانی

ضوابط مربوط به گسترش بومی‌گزینی در آزمون سراسری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب جلسه ۶۲۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۰۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای عالی انقلاب فرهنگی، در جلسه ۶۲۸ مورخ ۸۷/۵/۱ بنا به پیشنهاد مورخ ۸۷/۳/۲۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، «ضوابط مربوط به گسترش بومی‌گزینی در آزمون سراسری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی» را به شرح ذیل تصویب می‌کند:

«۱- سازمان سنجش آموزش کشور موظف است براساس گسترش رشته‌های آموزش عالی و با هماهنگی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حداقل ۶۵ درصد حجم پذیرش دانشجو در دوره‌های روزانه دانشگاه‌ها مؤسسات آموزش عالی را به صورت بومی‌استانی انجام دهد.

۱- دانشگاه آزاد اسلامی موظف است با هماهنگی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حداقل ۷۰ درصد حجم پذیرش دانشجو در کلیه رشته‌ها (اعم از پزشکی و غیرپزشکی) را به صورت بومی‌استانی انجام دهد».

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - محمود احمدی‌نژاد

**آیین نامه مهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی
و کارشناسی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی
دولتی و غیردولتی مصوب مورخ ۱۳۸۹/۷/۱۰
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری**

مقدمه

این آیین نامه به منظور تسهیل در مهمانی و انتقال دانشجویان به ویژه دانشجویان دختر متقاضی به نزدیک ترین دانشگاه محل زندگی خانواده، تدوین می شود.

(الف)

ماده ۱- تعاریف

مهمان: در مواردی که دانشجو برای نیم سال تحصیلی مشخصی اقدام به تغییر محل تحصیل خود می نماید به عنوان دانشجوی مهمان برای همان نیم سال در دانشگاه مقصد شناخته می شود.

مهمان مبنا: مهمان براساس نمره آزمون سازمان سنجش آموزش کشور
مهمان دائم: دانشجو، کلیه واحدهای خود را به صورت مهمان می گذارند و در پایان هر نیم سال تحصیلی ریز نمرات وی به دانشگاه مبدأ ارسال و در پایان تحصیلات، مدرک ایشان توسط دانشگاه مبدا صادر می گردد.

انتقال: تغییر محل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته، همان دوره و همان مقطع تحصیلی است.

دانشگاه: دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی دولتی.

مؤسسه: دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی.

پیام نور: مراکز و واحدهای دانشگاه پیام نور.

گروه: تعدادی از دانشگاه‌ها و مؤسسات که براساس فراوانی تقاضای مهمانی و انتقال دانشجویان در یک ردیف قرار گرفته‌اند.

ماده ۲- در این آیین‌نامه، دانشگاه‌ها و مؤسسات به هشت گروه (طبق جدول پیوست) دسته‌بندی شده‌اند. توضیح این‌که این دسته‌بندی صرفاً براساس فراوانی تقاضای مهمانی و انتقال دانشجویان بوده و نشان دهنده اولویت یا برتری دانشگاه‌ها نمی‌باشد.

تبصره - گروه‌بندی در دانشگاه پیام‌نور براساس نواحی یک تا پنج آن دانشگاه می‌باشد.

ب) مهمان شدن

ماده ۳- مهمان مینا: در صورتی که سکونت دائمی خانواده دانشجوی در نزدیک‌ترین محل به دانشگاه مقصد باشد، دانشجو می‌تواند پس از اعلام قبولی از طرف سازمان سنجش آموزش کشور و یا در حین تحصیل در دانشگاه مبدا با احراز شرط زیر مهمان مینا شود:

برای هر یک از دانشگاه‌های گروه‌های ۲ تا ۶، کسب حداقل ۸۵٪ دانشگاه‌های گروه ۷، کسب حداقل ۹۰٪ و برای دانشگاه‌های گروه ۸، کسب حداقل ۹۵٪ نمره آزمون سراسری آخرین فرد پذیرفته شده در همان رشته در دانشگاه مقصد و یا نظر کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

تبصره - این ماده توسط سازمان سنجش آموزش کشور براساس دستورالعمل آن سازمان اجرا و داوطلب باید مستقیماً با آن سازمان مکاتبه نماید.

ماده ۴- مهمان: در صورتی که دانشجوی حداقل یک نیم‌سال تحصیلی را در دانشگاه یا مؤسسه مبدا یا میانگین کل حداقل ۱۳ گذرانده باشد، می‌تواند تقاضای مهمان شدن نماید.

تبصره ۱- مدت مهمانی می‌تواند تا سه نیم‌سال برای مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیم‌سال تحصیلی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ادامه یابد. پس از آن دانشجو باید یا به دانشگاه مبدا باز گردد و یا با احراز شرایط مندرج در این آیین‌نامه تبدیل به مهمان دائم شده و یا به دانشگاه مقصد منتقل گردد.

- تبصره ۲-** دانشجویان دانشگاه پیام‌نور برای مهمان شدن در مراکز و واحدهای آن دانشگاه، نیاز به کسب حداقل میانگین را ندارند.
- تبصره ۳-** مهمان شدن در دانشگاه‌های هم‌گروه و یا سایر گروه‌ها، بدون لحاظ گروه‌بندی، به شرط موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد و یا نظر کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امکان‌پذیر است.
- تبصره ۴-** مهمان شدن دانشجویان مؤسسات، بدون شرط گروه‌بندی، فقط در مؤسسات امکان‌پذیر است.
- تبصره ۵-** در صورتی که سکونت دائمی خانواده دانشجو در نزدیک‌ترین محل به دانشگاه مقصد باشد، دانشگاه‌ها باید در صورت احراز یکی از شرایط زیر نیز با مهمان شدن وی موافقت نمایند:
- ۱-۵- ازدواج دانشجوی دختر (در زمان دانشجویی) در صورتی که محل اشتغال دائم همسر دانشجو، قبل از ازدواج، در نزدیک‌ترین محل به دانشگاه مقصد باشد.
- ۲-۵- فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده، در زمان دانشجویی به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی به‌عنوان کفیل خانواده شناخته شود.
- ۳-۵- بیماری خاص دانشجو به تأیید مراجع ذی‌صلاح.
- ۴-۵- معلولیت مؤثر دانشجو که در زمان دانشجویی صورت گرفته باشد.
- ماده ۵-** مهمان دائم: دانشجوی مهمان در صورت کسب میانگین بالاتر از ۱۳ در دو نیم‌سال متوالی در دانشگاه مقصد می‌تواند با موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد و یا رأی کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مهمان دائم شود.
- تبصره -** در صورت مهمانی دائم، نیازی به مراجعه دانشجو در هر نیم‌سال به دانشگاه مبدا نمی‌باشد و صرفاً در پایان هر نیم‌سال، کارنامه دانشجو به دانشگاه مبدا ارسال و در پایان تحصیل، مدرک توسط دانشگاه مبدا صادر خواهد شد.
- ماده ۶-** انتخاب واحدهای درسی دانشجوی مهمان، چه به صورت تک‌درس و چه به صورت نیم‌سال تحصیلی کامل، باید با تأیید دانشگاه مبدا و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.
- تبصره ۱-** دانشجویان دوره روزانه دانشگاه‌ها در دوران مهمانی، ملزم به پرداخت

بخش نهم: دانشجویی / ۶۴۱

شهریه مطابق تعرفه دانشجویی نوبت دوم می‌باشند.

تبصره ۲- دانشجویان مؤسسات و دانشجویان نوبت دوم دانشگاه‌ها در طول دوره مهمانی، ملزم به پرداخت شهریه ثابت به مؤسسه یا دانشگاه مبداء و کل شهریه ثابت و متغیر به مؤسسه یا دانشگاه مقصد می‌باشند.

ماده ۷- واحدهایی را که دانشجوی مهمان در یک دانشگاه می‌گذراند عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدأ شرکت می‌شود و نمرات آنها در محاسبات میانگین نیم‌سال و میانگین کل او منظور خواهد شد.

ماده ۸- مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی مهمان، در هر صورت توسط دانشگاه مبدأ صادر می‌شود.

ماده ۹- سقف پذیرش دانشجوی مهمان در هر سال تحصیلی برای کلیه دانشگاه‌های گروه‌های ۷ و ۸، ۲۰٪ و برای گروه‌های ۲ تا ۶، ۲۵٪ تعداد پذیرش کل دانشجویان ورودی همان سال تحصیلی می‌باشد.

تبصره - سقف پذیرش دانشجویان مهمان برای مؤسسات در هر سال تحصیلی، ۱۵٪ تعداد پذیرش کل دانشجویان ورودی همان سال تحصیلی می‌باشد. مؤسسات مبدأ موظفند در صورت تطبیق درخواست مهمانی دانشجو با مفاد این آیین‌نامه، تا سقف فوق‌الذکر با تقاضاها موافقت نمایند.

ج) انتقال

ماده ۱۰- انتقال دانشجو به دانشگاه دیگر، مشروط به کسب معدل بالاتر از میانگین معدل دانشجویان ورودی‌های همان سال و همان رشته در دانشگاه مقصد، در مدت حداقل سه نیم‌سال متوالی مهمانی برای مقطع کارشناسی پیوسته و دو نیم‌سال متوالی برای مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته می‌باشد.

تبصره ۱- انتقال به دانشگاه‌های هم‌گروه و یا سایر گروه‌ها، بدون لحاظ گروه‌بندی به شرط موافقت دانشگاه‌های مبداء و مقصد و یا نظر کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امکان‌پذیر است.

تبصره ۲- انتقال دانشجویان دانشگاه پیام‌نور براساس نواحی پنج‌گانه می‌باشد و انتقال از ناحیه بالاتر به ناحیه هم‌تراز و پایین‌تر بلامانع است.

ماده ۱۱- انتقال از دوره شبانه به روزانه دانشگاه‌ها، از دانشگاه پیام‌نور به دوره‌های روزانه و شبانه دانشگاه‌ها و از مؤسسات به دانشگاه‌ها ممنوع می‌باشد ولی انتقال به عکس یا از دانشگاه پیام‌نور به مؤسسات با رعایت مفاد این آیین‌نامه بلامانع است.

د) شیوه اجرا

ماده ۱۲- دانشجوی متقاضی انتقال و یا مهمانی باید درخواست خود را با ذکر مورد در اردیبهشت ماه هر سال برای نیم‌سال اول تحصیلی و آبان ماه هر سال برای نیم‌سال دوم تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه مبدا تسلیم نماید. همچنین دانشجوی متقاضی مهمان مبنا براساس ماده ۳ آیین‌نامه و تبصره آن اقدام می‌نماید.

ماده ۱۳- دانشگاه مبدا موظف است براساس مفاد این آیین‌نامه، درخواست دانشجو را بررسی نموده و در صورت داشتن شرایط در نیمه اول خرداد ماه برای نیم‌سال اول و نیمه اول آذر ماه برای نیم‌سال دوم، ریز نمرات دانشجو را به دانشگاه مقصد ارسال نماید. دانشگاه مقصد ملکف است حداکثر تا ۱۰ شهریور ماه برای نیم‌سال اول و تا ۱۵ دی ماه برای نیم‌سال دوم نتیجه را به دانشگاه مبدا و دانشجو اعلام نماید.

تبصره ۱- در صورت عدم موافقت با درخواست دانشجو از طرف دانشگاه‌های مبدا و یا مقصد لازم است دانشگاه یا مؤسسه دلایل عدم موافقت با درخواست دانشجو را، به وی اعلام نماید.

تبصره ۲- در صورتی که دانشجو خود را واجد شرایط بداند، مدارک مربوطه، به کمیسیون بررسی موارد خاص استانی جهت رسیدگی ارائه می‌نماید. در صورت عدم موافقت کمیسیون مذکور، دانشجو می‌تواند مدارک مربوطه را، به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص جهت رسیدگی نهایی ارائه نماید. در هر حال، آرای کمیسیون بررسی موارد خاص استان و مرکز، بنا به مورد برای کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات و دانشجوی متقاضی لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱۴- در صورت انتقال، واحدهای گذرانده شده دانشجو در دانشگاه مبدا که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته می‌شود و پذیرفتن واحدهای با نمره کمتر از ۱۲، بر عهده دانشگاه مقصد می‌باشد.

تبصره - تمام نمرات درسی دانشجو (چه در دانشگاه مبدأ و یا مقصد) اعم از قبولی

بخش نهم: دانشجویی / ۶۴۳

و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده در محاسبه میانگین کل او محسوب می‌شود.

ماده ۱۵- مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می‌شود.

ماده ۱۶- انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل، در هر مقطع تحصیلی فقط یک بار مجاز است.

ماده ۱۷- در تمامی موارد مهمانی مبنا، مهمانی، مهمانی دائم و انتقال و با شرایط مساوی اولویت با دانشجویان دختر می‌باشد.

ه) نظارت بر اجرای آیین‌نامه

ماده ۱۸- بررسی تقاضای مهمانی و انتقال دانشجویانی که مشمول یکی از بندهای آیین‌نامه می‌باشند، احتیاجی به طرح در جلسات کمیسیون بررسی موارد خاص و یا شورای انتقال دانشگاه‌ها نداشته و ایجاد تسهیل در امر انتقال یا مهمانی براساس بندهای این آیین‌نامه، برای کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات لازم‌الاجرا می‌باشد. مسؤولیت نظارت و حسن اجرای این آیین‌نامه در هر دانشگاه مؤسسه یا پیام‌نور به‌عهده رییس آن دانشگاه، مؤسسه یا رییس پیام‌نور آن استان می‌باشد.

ماده ۱۹- نظارت عالی بر اجرای این آیین‌نامه به‌عهده معاونت دانشجویی وزارت می‌باشد. دانشگاه‌ها و مؤسسات موظفند در شروع هر نیم‌سال اسامی، رشته، مقطع و دوره دانشجویان مهمان و انتقال را به همراه دلیل موافقت به معاونت دانشجویی وزارت (اداره کل امور دانشجویان داخل) جهت تطبیق با مفاد آیین‌نامه اعلام نمایند.

ماده ۲۰- هرگونه تخلف از آیین‌نامه یا عدم اجرای مفاد آن تخلف اداری محسوب شده و وفق مقررات اقدام می‌شود.

این آیین‌نامه در ۲۰ ماده و ۱۶ تبصره در تاریخ ۱۳۸۹/۷/۱۰ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از مهر ماه سال ۱۳۸۹ به مدت دو سال لازم‌الاجرا است. کلیه آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با این آیین‌نامه کان لم یکن تلقی می‌گردند.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری - کامران دانشجو

۶۴۴ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

جدول گروه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات براساس فراوانی تقاضاهای مهمانی و انتفاعی

گروه ۱	گروه ۲	گروه ۳	گروه ۴	گروه ۵	گروه ۶	گروه ۷	گروه ۸
دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی (به غیر از مؤسسات مستقر در شهر تهران)	آیت الله بروجردی	ایلام	تربیت معلم آذربایجان	زنجان	ارومیه	اصفهان	الزهر (س)
	ایرانشهر	بجنورد	تربیت معلم سبزوار	سیستان و بلوچستان	اراک	تبریز	تربیت معلم تهران
	بناب	خرمشهر	بیرجند	شهید باهنر کرمان	بوعلی سینا	شیراز	تهران
	بهبهان	خلیج فارس	تفرش	صنعتی شاهرود	بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین	صنعتی اصفهان	شاهد
	تربت حیدریه	دامغان	زابل	صنعتی قم	رازی کرمانشاه	فردوسی مشهد	شهید بهشتی
	جندی شاپور	رامین اهواز	شهر کرد	صنعتی کرمانشاه	سمنان	صنعت نفت	صنعتی امیرکبیر
	چهرم	علوم دریایی چابهار	علوم کشاورزی ساری	علوم کشاورزی گرگان	شهید چمران اهواز		صنعتی خواجه نصرالدین طوسی
	حضرت معصومه (س)	فنی و مهندسی گلپایگان	قم	کاشان	صنعتی سهند تبریز		صنعتی شریف
	صنعتی بیرجند	صنعتی ارومیه	کردستان	لرستان	صنعتی شیراز		علامه طباطبایی
	صنعتی سیرجان	مراغه	گلستان	یزد	صنعتی نوشیروانی یابل		علم و صنعت ایران
	صنعتی کرمان	ملایر	محقق اردبیلی		گیلان		هنر تهران
	صنعتی همدان	هنر اسلامی تبریز	ولی عصر رفسنجان (عج)		مازندران		تربیت دبیر شهید رجایی
	فسا	یاسوج	هرمزگان		هنر اصفهان		صنعت آب و برق (شهید عباسپور)
	کارزون						سوره
	گنبد کاووس						صدرا
نیشابور						علم و فرهنگ	

آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور به دانشگاه‌ها، مؤسسه‌های آموزش عالی و مراکز پژوهشی داخل کشور مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۹ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

این آیین نامه با توجه به تجارب حاصل از اجرای آیین نامه‌های قبلی به منظور تسهیل، تشویق و ترغیب به بازگشت دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور در مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد (آموزش حضوری) و دکتری (آموزش حضوری یا نیمه حضوری) به داخل کشور و امکان ادامه تحصیل آنان در دانشگاه‌ها، مؤسسه‌های آموزش عالی و مراکز پژوهشی داخل تدوین گردیده است.

الف) تعاریف

ماده ۱- واژه‌های استفاده شده جهت اختصار به شرح ذیل می‌باشد:

۱-۱- آیین نامه: آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور به دانشگاه‌ها، مؤسسه‌های آموزش عالی (دولتی و غیردولتی) و مراکز پژوهشی داخل کشور.

۱-۲- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۱-۳- مؤسسه: دانشگاه، مؤسسه آموزش عالی یا مرکز پژوهشی دارای مجوز از شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا وزارت.

۱-۴- شورا: شورای انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور به مؤسسه‌های داخل کشور کمیته: کمیته منتخب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

۱-۵- دانشجویان: دانشجوی دارای تابعیت ایرانی شاغل به تحصیل در یکی از دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی خارج از کشور.

۱-۶- مأمور: کارمند رسمی دولت، عضو هیأت علمی و دانشجوی بورسیه که از طرف وزارت علوم، سازمان مستقل دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی مربوط با حکم رسمی به ترتیب جهت مأموریت‌های محوله، فرصت مطالعاتی و تحصیل، به خارج از کشور اعزام می‌شوند.

ماده ۲- شورا: شورا متشکل از ۱۲ نفر به شرح زیر است:

- معاون دانشجویی وزارت (رییس شورا)؛
 - مدیر کل امور دانشجویان داخل (دبیر شورا)؛
 - معاون آموزشی وزارت یا نماینده تام‌الاختیار ایشان (حداقل مدیر کل)؛
 - مدیر کل بورس و امور دانشجویان خارج؛
 - مدیر کل امور دانش‌آموختگان؛
 - رییس مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی وزارت علوم؛
 - رییس دانشگاه آزاد اسلامی یا نماینده تام‌الاختیار ایشان؛
 - رییس دانشگاه پیام‌نور یا نماینده تام‌الاختیار ایشان؛
 - رییس دانشگاه جامع علمی- کاربردی یا نماینده تام‌الاختیار ایشان؛
 - نماینده تام‌الاختیار سازمان سنجش آموزش کشور؛
 - دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، با انتخاب و حکم رییس شورا.
- تبصره- جلسات شورا با حضور حداقل هفت نفر از اعضای شورا رسمیت می‌یابد.

ماده ۳- کمیته: متشکل از ۵ نفر به شرح ذیل است:

- معاون دانشجویی وزارت؛
- مدیر کل حوزه وزارتی؛
- معاون آموزشی وزارت؛
- معاون فرهنگی اجتماعی وزارت؛
- رییس سازمان سنجش آموزش کشور.

ب) شرایط انتقال

ماده ۴- شرایط عمومی

۴-۱- معتبر بودن دانشگاه مبدأ از نظر اداره کل امور دانش‌آموختگان وزارت.^۱
تبصره- انتقال از دیگر دانشگاه‌های خارجی که مورد تأیید وزارت ذی‌صلاح آن کشور باشد، فقط برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی و به مؤسسه‌های پیام‌نور، علمی کاربردی، غیردولتی- غیرانتفاعی و آزاد اسلامی امکان‌پذیر است.
۴-۲- نداشتن منع قانونی برای ادامه تحصیل از نظر مقررات آموزشی وزارت و خدمت وظیفه عمومی.

۴-۳- نداشتن بیش از یک‌سال وقفه تحصیلی در زمان تسلیم تقاضا.
۴-۴- دارا بودن مدارک تحصیلی مقاطع قبلی مورد تأیید مراجع ذی‌صلاح.
تبصره ۱- در صورتی که مدارک تحصیلی مقاطع قبلی در خارج از کشور اخذ شده باشد، مدارک دیپلم و پیش‌دانشگاهی باید توسط وزارت آموزش و پرورش تأیید و مدارک مقاطع بالاتر باید توسط اداره کل امور دانش‌آموختگان وزارت، ارزشیابی گردد.
تبصره ۲- دانشجویانی که با دیپلم ۳ ساله متوسطه در هر یک از دانشگاه‌های خارج از کشور مشغول به تحصیل شده‌اند، برای انتقال و ادامه تحصیل در هر یک از مؤسسه‌های داخل، دارا بودن و ارایه مدرک پیش‌دانشگاهی یا پایه چهارم دوره متوسطه (مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش) الزامی است و چنانچه مدرک مذکور پس از ورود به دانشگاه مبدأ نیز اخذ شده باشد، بلامانع است.

ماده ۵- شرایط اختصاصی

۵-۱- دوره‌های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته): گذراندن حداقل ۱۲ واحد درسی اصلی با میانگین کل حداقل ۱۲ از ۲۰ یا معادل آن.
۵-۲- دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته: گذراندن حداقل ۶ واحد درسی اصلی (غیر از واحدهای جبرانی) با میانگین کل حداقل ۱۴ از ۲۰ یا معادل آن.

۱- اطلاعات اعتبار دانشگاه‌های مورد تأیید از نظر این اداره کل در کتاب "نظام ارزشیابی مدارک تحصیلی خارج از کشور" در پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت به آدرس: http://www.msrt.ir/sites/Grad_Dept/bppk.aspx موجود می‌باشد.

۳-۵- دوره‌های کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه‌ای دامپزشکی: گذراندن حداقل ۳۰ واحد درسی اصلی با میانگین کل حداقل ۱۳ از ۲۰ یا معادل آن.
۴-۵- دوره دکترای تخصصی: ثبت نام و اشتغال به تحصیل حداقل دو نیم‌سال تحصیلی به صورت حضوری یا نیمه‌حضوری در دانشگاه مبدأ و دارا بودن گزارش پیشرفت تحصیلی.

ج) تقاضای انتقال

ماده ۶- نحوه ارایه تقاضا: دانشجویان متقاضی واجد شرایط در کلیه مقاطع تحصیلی، اعم از دانشجویان اعزامی، با هزینه شخصی و همسر و فرزندان مأمور می‌توانند تقاضای انتقال و مدارک مورد نیاز (که شرح آن در شیوه‌نامه اجرایی الحاقی ذکر گردیده) را از طریق تکمیل تقاضانامه اینترنتی^۱ ارایه نمایند.

تبصره ۱- متقاضیان بایستی مؤسسه‌هایی را برای انتقال پیشنهاد نمایند که:

رشته تحصیلی آنان در همان مقطع تحصیلی در آن مؤسسه وجود داشته باشد. متناسب با وضعیت تحصیلی (معدل و محل اخذ مدارک تحصیلی مقاطع قبلی، معدل و تعداد واحدهای گذرانده در دانشگاه مبدأ) و همچنین سطح دانشگاه مبدأ (با توجه به جداول شماره ۱ و ۲ شیوه‌نامه الحاقی) باشد.

تبصره ۲- متقاضیان انتقال دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری در صورت داشتن پذیرش از مؤسسات داخل در اولویت انتقال خواهند بود.

ماده ۷- زمان ارایه تقاضا: ارایه تقاضا پس از اخذ گواهی و ریزنمرات رسمی از دانشگاه مبدأ امکان‌پذیر است و برای انتقال در هر نیم‌سال تحصیلی، باید حداکثر تا یک ماه قبل از شروع آن نیم‌سال تحصیلی تقاضا ارایه شود.

د) پردازش تقاضای انتقال

ماده ۸- نحوه بررسی و رسیدگی به تقاضاها

پس از تشکیل پرونده برای متقاضیان انتقال (متقاضیانی که تقاضای خود را از طریق تکمیل تقاضانامه اینترنتی و یا به وزارت ارایه می‌نمایند) در دبیرخانه شورا^۲،

۱- به آدرس: www.msrt.ir/sites/ddstu/Lists/List3/NewForm.aspx

۲- مستقر در اداره کل امور دانشجویان داخل

اعتبار دانشگاه مبدأ و مدارک تحصیلی دانشجو مورد بررسی قرار گرفته و پرونده جهت تصمیم‌گیری و تعیین دانشگاه مقصد در شورا مطرح می‌گردد.

تبصره ۱- تقاضای دانشجویانی که شرایط آنها با این آیین‌نامه تطبیق ندارد و دارای شرایط خاص باشند به تشخیص رییس شورا در کمیته قابل طرح، بررسی و تصمیم‌گیری می‌باشد.

تبصره ۲- تقاضا فقط برای همان مقطع تحصیلی که دانشجو در دانشگاه مبدأ مشغول به تحصیل بوده و یا مقاطع تحصیلی پایین‌تر (در صورت عدم منع قانونی مانند مقررات نظام وظیفه برای آقایان)، قابل بررسی است.

تبصره ۳- بررسی تقاضا با ارایه تصویر مدارک تحصیلی قابل انجام است لیکن در صورت موافقت با انتقال در زمان ثبت‌نام، ارایه اصل مدارک تحصیلی دانشجو با مهر "صحت صدور و تعلق" توسط نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل تحصیل تأیید رسمی شده، الزامی می‌باشد.

تبصره ۴- در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در هیچ‌یک از مؤسسه‌های داخل کشور وجود نداشته باشد تقاضا برای انتقال به رشته‌های مشابه یا مرتبط با واحدهای گذرانده دانشجو در دانشگاه مبدأ و به نزدیکترین مؤسسه به محل سکونت دائمی دانشجو در ایران قابل بررسی خواهد بود.

تبصره ۵- در صورتی که دانشجو متقاضی تغییر رشته هم‌زمان با انتقال باشد، تقاضا فقط برای تغییر رشته به یکی از رشته‌های تحصیلی مشابه و یا رشته تحصیلی مرتبط با واحدهای گذرانده قابل بررسی می‌باشد.

تبصره ۶- مؤسسات مورد تقاضای دانشجو برای انتقال، بایستی هم‌تراز با سطح دانشگاه مبدأ و همچنین متناسب با وضعیت تحصیلی دانشجو باشد و در هر صورت شورا حتی‌المقدور با در نظر گرفتن محل سکونت دائم دانشجو یا والدین نسبت به تعیین نزدیکترین مؤسسه که از نظر علمی و هم‌ترازی تطبیق داشته باشد برای انتقال اقدام می‌نماید.

تبصره ۷- تقاضای دانشجویان دوره دکتری برای انتقال به مؤسساتی که پذیرش اخذ نموده باشند، در اولویت بررسی خواهد بود.

تبصره ۸- انتقال دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی که درخواست خود را

۶۵۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مستقیماً به مؤسسه مورد نظر ارایه می‌نمایند، در صورت موافقت مؤسسه، از نظر وزارت بلامانع است.

۵) شهریه

ماده ۹- میزان شهریه تحصیلی دانشجویان انتقالی پرداخت شهریه تحصیلی به شرح

جدول ذیل خواهد بود:

شهریه تحصیلی		وضعیت دانشجو	نوع مؤسسه
دکتری	مقاطع کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد		
بر اساس مصوبه هیأت امنای مؤسسه پذیرنده	مطابق شهریه مصوب هیأت امنای دانشگاه	دانشجوی با هزینه شخصی	دانشگاه‌های برتر ^۱
	حداکثر تا ۲ برابر شهریه نوبت دوم	همسر یا فرزند مأمور	
	برای مقاطع کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) حداکثر تا ۲ برابر شهریه نوبت دوم و برای مقطع کارشناسی ارشد حداکثر ۱/۵ برابر شهریه نوبت دوم	همه دانشجویان (اعم از همسر و یا فرزند مأمور و دانشجوی با هزینه شخصی)	سایر دانشگاه‌های دولتی
	حداکثر تا ۲ برابر شهریه سایر دانشجویان داخل پذیرفته‌شده در مؤسسه از طریق آزمون ^۲	دانشجوی با هزینه شخصی	دانشگاه‌های پیام‌نور، جامع علمی کاربردی و سایر دانشگاه‌های وابسته
	برابر شهریه سایر دانشجویان داخل پذیرفته‌شده از طریق آزمون ^۳	همسر و یا فرزند مأمور	
	برابر شهریه دانشجویان پذیرفته‌شده از طریق آزمون	همه دانشجویان (اعم از همسر و یا فرزند مأمور و دانشجوی با هزینه شخصی)	مؤسسه‌های غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی
	برابر شهریه مؤسسه پذیرنده	همه دانشجویان (اعم از همسر و یا فرزند مأمور و دانشجوی با هزینه شخصی)	واحدهای بین‌المللی دانشگاه‌ها در مناطق آزاد

۱- دانشگاه‌های برتر هر دو سال یکبار توسط وزارت تعیین و اعلام می‌گردد.

۲- دانشگاه‌های وابسته‌ای که از سایر دانشجویان پذیرفته‌شده از طریق آزمون شهریه دریافت نمی‌نمایند

نمی‌نمایند حداکثر تا دو برابر تعرفه دانشجویان پذیرفته‌شده در دانشگاه‌ها و مؤسسات غیردولتی

۳- دانشگاه‌های وابسته‌ای که از سایر دانشجویان پذیرفته‌شده از طریق آزمون شهریه دریافت نمی‌نمایند

نمی‌نمایند حداکثر به میزان تعرفه دانشجویان پذیرفته‌شده در دانشگاه‌ها و مؤسسات غیردولتی

بخش نهم: دانشجویی / ۶۵۱

تبصره ۱- در صورت موافقت با انتقال همسر و یا فرزند مأمور به هر یک از دانشگاه‌های برتر و یا دانشگاه‌های دولتی ۵۰٪ شهریه (حداکثر به‌میزان شهریه نوبت دوم) توسط دانشجو و ۵۰٪ باقیمانده توسط وزارت به مؤسسه پرداخت می‌شود.

تبصره ۲- پرداخت ۵۰٪ شهریه مندرج در تبصره ۱ برای مواردی که مؤسسه مستقیماً نسبت به پذیرش و انتقال آنان اقدام می‌نماید، منوط به ارسال گزارش پذیرش و ثبت‌نام آنها به دبیرخانه شورا می‌باشد.

تبصره ۳- استفاده از تسهیلات شهریه برای همسر و یا فرزند مأمور (ذکر شده در تبصره ۱) در صورتی امکان‌پذیر است که شروع به تحصیل آنان در دانشگاه‌های خارج از کشور در زمان مأموریت یا فرصت مطالعاتی و یا تحصیل همسر و والدین بوده و تقاضای انتقال دانشجو نیز حداکثر ۶ ماه پیش یا پس از اتمام مأموریت مأمور یا اتمام تحصیل دانشجوی بورسیه ارایه شود.

(و) ارزشیابی و تطبیق واحدهای گذرانده دانشجو

ماده ۱۰- ارزشیابی و معادل‌سازی واحدهای درسی: معادل‌سازی و تطبیق واحدهای درسی بر عهده مؤسسه می‌باشد و مؤسسه موظف است حداقل ۳۰٪ واحدهای اصلی دانشجویان انتقالی دوره‌های کاردانی و کارشناسی که در دانشگاه مبدأ با حداقل نمره ۱۲ گذرانده را معادل‌سازی نماید.

تبصره - دانشگاه‌های برتر ملزم به رعایت این امر نمی‌باشند.

ماده ۱۱- محاسبه سنوات: سنوات دانشجو صرف‌نظر از تاریخ شروع و طول زمان تحصیل در دانشگاه مبدأ، صرفاً متناسب با واحدهای معادل‌سازی وی محاسبه و منظور می‌گردد و میانگین نمرات واحدهای معادل‌سازی‌شده آنها نیز در میانگین کل منظور می‌گردد.

(ز) نظارت بر حسن اجرای انتقال

ماده ۱۲- انتقال و ثبت‌نام دانشجویان توسط مؤسسه: مؤسسه موظف است نسبت به ثبت‌نام دانشجویانی که با حکم انتقال توسط شورا به مؤسسه معرفی می‌شوند اقدام نماید و گزارش ثبت‌نام کلیه دانشجویان انتقالی اعم از دانشجویانی که با حکم شورای انتقال معرفی می‌شوند و دانشجویانی که مؤسسه رأساً نسبت به انتقال و ثبت‌نام آنان

۶۵۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

اقدام می‌نماید را حداکثر تا ۲ ماه پس از ثبت‌نام به دبیرخانه شورا ارسال نماید.

ماده ۱۳- لازم‌الاجرا بودن تصمیم‌ها و احکام صادره از طرف شورا: کلیه مصوبات، بخش‌نامه‌ها و احکام انتقال صادره در مقاطع مختلف تحصیلی توسط شورا یا کمیته، برای همه مؤسسات لازم‌الاجرا می‌باشد. هرگونه تخلف از آیین‌نامه یا عدم‌اجرای مصوبات و احکام انتقال، تخلف اداری محسوب و وفق مقررات عمل می‌شود. همچنین در خصوص تمدید و یا اعطای مجوزها، تسهیلات و هرگونه خدمات به مؤسسات، ابتدا عملکرد آنها در خصوص چگونگی اجرای آیین‌نامه بررسی و سپس تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد شد.

ماده ۱۴- فرایند و گردش کار این آیین‌نامه براساس شیوه‌نامه اجرایی الحاقی می‌باشد. این آیین‌نامه در ۱۴ ماده و ۱۸ تبصره در تاریخ ۱۳۸۹/۹/۲۹ با تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب به مدت ۴ سال لازم‌الاجرا می‌باشد. ضمناً از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، کلیه آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های قبلی انتقال فاقد اعتبار می‌باشد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری- کامران دانشجو

جدول شماره ۱- اعتبارسنجی دانشگاه‌های خارج از کشور برای انتقال دانشجویان ایرانی به داخل

(موضوع تبصره ۱ ماده ۶ آیین‌نامه انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور به دانشگاه‌ها، مؤسسه‌های آموزش عالی و مراکز پژوهشی داخل کشور)

دانشگاه‌هایی که صرفاً برای انتقال به داخل معتبرند ^۲	دانشگاه‌های معتبر گروه ۳*	دانشگاه‌های معتبر گروه ۲*	دانشگاه‌های معتبر گروه ۱*	گروه‌بندی دانشگاه‌های خارج از کشور دسته‌بندی کشورها
تقاضای انتقال برای دانشگاه‌های گروه‌های "د" داخل کشور (مطابق جدول ۲) قابل بررسی است.	تقاضای انتقال برای دانشگاه‌های گروه‌های "ب"، "ج" و "د" داخل کشور (مطابق جدول ۲) قابل بررسی است.		تقاضای انتقال برای دانشگاه‌های گروه‌های "الف"، "ب"، "ج" و "د" داخل کشور (مطابق جدول ۲) قابل بررسی است.	دسته ۱: آلمان، آمریکا، اتریش، اسپانیا، انگلستان، استرالیا، ایتالیا، ایرلند، بلژیک، پرتغال، چین، دانمارک، روسیه، زلاندنو، ژاپن، سوئد، سوئیس، فرانسه، فنلاند، کانادا، نروژ، هلند
	تقاضای انتقال برای دانشگاه‌های گروه‌های "ج" و "د" داخل کشور (مطابق جدول ۲) قابل بررسی است.		تقاضای انتقال برای دانشگاه‌های گروه‌های "ب"، "ج" و "د" داخل کشور (مطابق جدول ۲) قابل بررسی است.	دسته ۲: امارات، اوکراین، ایسلند، ترکیه، بلاروس، کره، مالزی، مجارستان، ونزوئلا، هندوستان، یونان، آفریقای جنوبی، هنگ کنگ، اردن، بحرین، سودان، سوریه، عراق، عربستان، عمان، قبرس، قطر، کویت، لبنان، مصر، یمن، الجزایر، لیبی، مراکش
	تقاضای انتقال برای دانشگاه‌های گروه‌های "ج" و "د" داخل کشور (مطابق جدول ۲) قابل بررسی است.			دسته ۳: جمهوری‌های تازه استقلال یافته (مستقل مشترک‌المنافع)، اندونزی، پاکستان، فیلیپین

※انتقال دانشجو از دانشگاه‌های مادر یا معتبر گروه ۱ کشورهای دسته ۲ به دانشگاه‌های گروه "الف" داخل کشور در برخی از رشته‌ها براساس توانمندی علمی دانشگاه مبدأ و

۱- نام این دانشگاه‌ها به تفکیک کشورها در کتاب ارزشیابی مدارک تحصیلی خارج از کشور به آدرس: http://www.msrt.ir/sites/Grad_Dept/book.aspx موجود می‌باشد.

۲- دانشگاه‌هایی هستند که نام آنها در کتاب ارزشیابی مدارک تحصیلی خارج از کشور نیامده ولی از نظر وزارت ذی‌صلاح همان کشور مورد تأیید می‌باشد.

۶۵۴ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

همچنین معدل و وضعیت تحصیلی دانشجو به تشخیص شورا امکان پذیر است.

* انتقال از دانشگاه‌های کشورهایی که نامشان در جدول فوق نیامده و مورد تأیید وزارت ذی‌صلاح آن کشور باشد فقط به دانشگاه‌های گروه "د" امکان پذیر است.

* موافقت با انتقال دانشجو مستقیماً توسط هر یک از دانشگاه‌های داخل، مطابق آیین‌نامه اما خارج از چارچوب جدول فوق نیز بلامانع است.

جدول شماره ۲- گروه‌بندی دانشگاه‌های داخل کشور صرفاً جهت انتقال دانشجویان ایرانی از دانشگاه‌های خارج از کشور

(موضوع تبصره ۱ ماده ۶ آیین‌نامه انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور به دانشگاه‌ها، مؤسسه‌های آموزش عالی و مراکز پژوهشی داخل کشور)

گروه الف	گروه ب	گروه ج	گروه د
اصفهان	اراک	آیتاله بروجردی	مؤسسات غیرانتفاعی (بجز موارد مندرج در گروه ب و ج)
الزهر	ارومیه	ایرانشهر	دانشگاه‌های آزاد اسلامی (بجز موارد گروه ب و ج)
تبریز	بوعلی سینا همدان	ایلام	دانشگاه‌های پیام‌نور (بجز موارد گروه ج)
تربیت مدرس	بیرجند	بجنورد	مراکز دانشگاه جامع علمی کاربردی
تربیت معلم تهران (کرج)	بین‌المللی امام خمینی قزوین	بناب	
تهران	تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان	تربت حیدریه	
شهید بهشتی	تربیت معلم آذربایجان و سبزوار	چهرم	
شیراز	تفرش	خوانسار	
صنعتی اصفهان	خلیج فارس بوشهر	دامغان	
صنعتی امیرکبیر	رازی کرمانشاه	زابل	
صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	زنجان	سیستان و بلوچستان	
صنعتی شریف	سمنان	صنعتی ارومیه	
علامه طباطبائی	شاهد	صنعتی بابل	
علم و صنعت ایران	شهر کرد	صنعتی بیرجند	
فردوسی مشهد	شهید باهنر کرمان	علوم دریایی و دریانوردی چابهار	

بخش نهم: دانشجویی / ۶۵۵

هنر تهران (کرج)	شهید چمران اهواز	علوم کشاورزی و منابع طبیعی رامین
	صنعتی سهندتبریز، صنعتی شاهرود، صنعتی شیراز	فسا
	علوم اقتصادی	کازرون
	علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان و ساری	کردستان
	فنی مهندسی گلبایگان	گلستان
	قم	گنبد کاوس
	کاشان	لرستان
	گیلان	محقق اردبیلی
	مازندران	مراغه
	واحد‌های بین‌المللی دانشگاه‌ها	ملایر
	هرمزگان	نیشابور
	هنر اصفهان، هنر اسلامی تبریز	ولی عصر رفسنجان
	یزد	یاسوج
	تربیت دبیر شهید رجایی	غیرانتفاعی سوره، ارشاد دماوند، خاتم، شیخ بهایی، خیام، سجاد، شمال (امل)، رجاء قزوین، شهید اشرفی اصفهانی، محدث نوری، امام رضا (ع)، علوم و فنون مازندران
	صنعت آب و برق شهید عباسپور	آزاد اسلامی واحد‌های مرکز شهرهای بزرگ (بجز موارد گروه ب)
	غیرانتفاعی علم و فرهنگ	پیام‌نور - واحد‌های تهران و مرکز شهرهای بزرگ
	آزاد اسلامی (واحد‌های: علوم تحقیقات تهران، تهران شمال، تهران جنوب، تهران مرکز، کرج، قزوین، خوراسگان، نجف‌آباد، اراک، تبریز، مشهد و شوشتر)	

آیین نامه انتخاب و معرفی دانشجوی نمونه مصوب ۱۳۸۹/۹/۳۰ وزیرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

به منظور شناسایی و معرفی الگوی مناسب دانشجویی، افزایش مراتب معنوی و تشویق دانشجویان در پای بندی به هویت ملی و گسترش اصول و ارزش های اسلامی و اخلاق حرفه ای و با هدف افزایش تحرک، نوآوری و شادابی اجتماعی و شناسایی استعداد های برتر علمی فرهنگی در بین دانشجویان، آیین نامه انتخاب و معرفی دانشجوی نمونه تدوین می گردد.

ماده ۱- تعاریف

دانشجوی نمونه: فردی است که به لحاظ ویژگی های علمی، فرهنگی، اجتماعی و رعایت شؤون دانشجویی سرآمد دانشجویان دیگر باشد. این دانشجویان به لحاظ سطح انتخاب به دو دسته تقسیم می شوند:

الف) دانشجوی نمونه دانشگاهی: به دانشجویی اطلاق می گردد که در سطح دانشگاه بالاترین امتیاز را حسب گروه تخصصی و مقطع تحصیلی در میان شرکت کنندگان دانشگاه محل تحصیل خود کسب و به عنوان دانشجوی نمونه همان دانشگاه انتخاب و معرفی می شود.

ب) دانشجوی نمونه کشوری: به آن دسته از دانشجویان نمونه دانشگاهی اطلاق می گردد که به واسطه کسب بالاترین امتیازات در گروه و مقطع، توسط دانشگاه مدارک آنان برای ارزیابی به وزارتین ارسال و در هیأت های داوری وزارتین مورد ارزیابی و به لحاظ کسب بالاترین امتیاز در گروه تخصصی و مقطع تحصیلی در میان شرکت کنندگان، توسط معاونت های دانشجویی / آموزشی وزارتین به عنوان دانشجوی نمونه کشوری معرفی می گردند.

بخش نهم: دانشجویی / ۶۵۷

ج) ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی: شامل فعالیت‌های ایثارگری، قرآنی، اجتماعی، سیاسی، ورزشی، هنری و ادبی.

د) ویژگی‌های علمی: شامل فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی

ه) شؤون دانشجویی: شامل رعایت ضوابط و مقررات، رفتار، اخلاق، مسؤولیت پذیری، اعتقادات دینی و مذهبی.

ز) دانشگاه: هر یک از دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و دانشکده‌ها و پژوهشکده‌های مستقل، مراکز، مؤسسات و مجتمع‌های آموزشی عالی مستقل اعم از دولتی و غیردولتی.

ح) گروه تخصصی: شامل گروه‌های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، علوم پایه پزشکی و بهداشت، کشاورزی و دامپزشکی، فنی مهندسی، هنر، علوم پایه و علوم انسانی می‌گردد.

ماده ۲- شرایط شرکت‌کنندگان

دانشجویانی که حداقل یک نیم‌سال تحصیلی را با معدل کل در هر یک از مقاطع کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته (۱۶)، کارشناسی ارشد (۱۷)، دکترای حرفه‌ای (۱۶) و دکتری تخصصی Ph.D (۱۷) و دکتری تخصصی بالینی (۱۵) گذرانده باشند می‌توانند در این رقابت شرکت نمایند.

تبصره ۱- دانشجویانی که تا پایان شهریور ماه هر سال دانش‌آموخته می‌شوند می‌توانند در همان سال در این رقابت شرکت نمایند.

تبصره ۲- هر دانشجو در هر مقطع یک بار می‌تواند به‌عنوان دانشجوی نمونه کشوری انتخاب شود.

تبصره ۳- داشتن حداقل معدل کل و کسب حداقل امتیاز از بخش‌های پژوهشی، فرهنگی، اجتماعی و شؤون دانشجویی (صرفاً از ردیف اول و دوم) برای شرکت در این رقابت الزامی است.

تبصره ۴- دانشجویان دارای سابقه محکومیت در شورای انضباطی دانشگاه و یا مراجع قانونی ذی‌ربط امکان شرکت در این رقابت را ندارند.

تبصره ۵- ارایه تأییدیه برای کلیه فعالیت‌های علمی و فرهنگی، اجتماعی ضروری است و صرفاً فعالیت‌های صورت‌گرفته در مقطع فعلی دانشجو ملاک محاسبه و امتیاز می‌باشد.

تبصره ۶- ارایه مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا معاونت پژوهشی و

۶۵۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فناوری دانشگاه / تحقیقات و فناوری وزارتین و گواهی در دست چاپ بودن از انتشارات برای کلیه تألیفات، ترجمه و یا گردآوری ضروری است.

تبصره ۷- مدارک دانشجویان بر حسب گروه تخصصی و مقطع مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

ماده ۳- نحوه محاسبه امتیاز

جمع	شؤونات حداکثر- حداقل	فرهنگی و اجتماعی حداکثر- حداقل	علمی			مقطع تحصیلی
			پژوهشی حداکثر- حداقل	المپیادهای علمی	آموزشی	
۱۰۰	۳-۵	۱۰-۲۵	۳-۲۵	۰-۲	۴۳	کاردانی و کارشناسی ناپیوسته
۱۰۰	۳-۵	۱۰-۲۵	۶-۳۰	۰-۲	۳۸	کارشناسی پیوسته
۱۰۰	۳-۵	۱۰-۲۵	۱۵-۴۰	۰-۲	۲۸	کارشناسی ارشد
۱۰۰	۳-۵	۱۰-۲۵	۱۰-۲۵	۰-۲	۴۳	پزشکی داروسازی دندانپزشکی دامپزشکی
۱۰۰	۳-۵	۱۵-۳۰	۱۰-۳۰	۰-۲	۳۸	کارشناسی ارشد پیوسته
۱۰۰	۵-۱۰	۱۵-۳۰	۲۰-۴۸	-	۱۲	Ph.D
۱۰۰	۵-۱۰	۱۵-۳۰	۱۰-۳۰	-	۳۰	بالینی

ماده ۴- نحوه محاسبه امتیاز بخش علمی

۴-۱- آموزشی: از مجموع امتیاز آموزشی، بخشی به معدل کل واحدهای گذرانده اختصاص و بخش دیگر به معدل هر نیمسال تحصیلی دانشجو براساس جدول زیر تعلق می‌گیرد. در صورتی که واحدها زودتر از سنوات تعیین شده اتمام یابد به نیمسال باقیمانده، امتیاز بالاترین معدل نیمسال تعلق می‌گیرد.

کاردانی و کارشناسی ناپیوسته		
نحوه محاسبه امتیاز		معدل کل واحدهای گذرانده امتیاز ۳۵
۵× (معدل - ۱۳)		
امتیاز	معدل هر نیمسال	معدل نیمسال‌های تحصیلی
۰/۷۵	۱۶-۱۷	
۱	۱۷/۱-۱۸	
۱/۵	۱۸/۱-۱۹	
۲	۱۹/۱-۲۰	۸ امتیاز برای ۴ نیمسال

بخش نهم: دانشجویی / ۶۵۹

کارشناسی پیوسته			
نحوه محاسبه امتیاز			معدل کل واحدهای گذرانده امتیاز ۳۰
۵× (معدل - ۱۴)			
امتیاز	معدل هر نیمسال	۸ امتیاز برای ۸ نیمسال	معدل نیمسال تحصیلی
۰/۵	۱۷-۱۸		
۰/۷۵	۱۸/۱-۱۹		
۱	۱۹/۱-۲۰		

کارشناسی ارشد ناپیوسته			
نحوه محاسبه امتیاز			معدل کل واحدهای گذرانده ۲۴ امتیاز
۶× (معدل - ۱۶)			
امتیاز	معدل در هر نیمسال	۴ امتیاز برای ۴ نیمسال	معدل نیمسالهای تحصیلی
۰/۵	۱۷-۱۸		
۰/۷۵	۱۸/۱-۱۹		
۱	۱۹/۱-۲۰		

کارشناسی ارشد پیوسته			
نحوه محاسبه امتیاز			معدل کل واحدهای گذرانده ۲۰ امتیاز
۴× (معدل - ۱۵)			
امتیاز	معدل در هر نیمسال	۱۸ امتیاز برای ۱۲ نیمسال	معدل نیمسالهای تحصیلی
۰/۷۵	۱۷-۱۸		
۱	۱۸/۱-۱۹		
۱/۵	۱۹/۱-۲۰		

دکتری حرفه‌ای			
نحوه محاسبه امتیاز			معدل کل واحدهای گذرانده امتیاز ۲۴
۶× (معدل - ۱۶)			
امتیاز	معدل هر نیمسال	۱۵ امتیاز برای ده نیمسال	معدل نیمسالهای تحصیلی
۰/۷۵	۱۶/۱-۱۷		
۱	۱۷/۱-۱۸		
۱/۲۵	۱۸/۱/۱۹		
۱/۵	۱۹/۱-۲۰		

- سایر امتیازات آموزشی دکترای حرفه‌ای

۶۶۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

امتیاز (حداکثر ۴- امتیاز)			عنوان	نوع آزمون
دامپزشکی	داروسازی و دندانپزشکی	پزشکی		
-	۲	۲	اول	جامع علوم پایه کشوری
-	۱/۵	۱/۵	دوم تا چهارم	
-	۱	۱	پنجم تا هفتم	
-	۰/۵	۰/۵	هشتم تا دهم	
-	-	۲	اول	جامع پیش کارورزی کشوری
-	-	۱/۵	دوم تا چهارم	
-	-	۱	پنجم تا هفتم	
-	-	۰/۵	هشتم تا دهم	
۴	-	۱	اول	جامع پیش کارورزی دانشگاهی
۳	-	۰/۵	دوم	
۲	-	۰/۲۵	سوم	
-	۲	۱	اول	جامع علوم پایه دانشگاهی
-	۱/۵	۰/۵	دوم	
-	۱	۱/۲۵	سوم	
۴	۴	۴	سقف امتیاز	

Ph.D دکترای تخصصی			
نحوه محاسبه امتیاز			معدل کل واحدهای گذرانده امتیاز ۹
۳× (معدل) - ۱۷			
امتیاز	معدل در هر نیم سال	۳ امتیاز برای ۳ نیم سال	معدل نیم سال های تحصیلی
۰/۵	۱۷-۱۸		
۰/۷۵	۱۸/۱-۱۹		
۱	۱۹/۱-۲۰		

دکترای تخصصی بالینی			
امتیاز	نمره در هر سال	حداکثر ۱۵ امتیاز برای ۴ سال	نمره کتبی ارتقای هر سال
۰/۷۵	۹۵-۱۰۰		
۱	۱۰۰-۱۱۰		
۲	۱۱۰-۱۲۰		
۲/۵	۱۲۵-۱۳۵		
۲/۷۵	۱۳۵-۱۵۰		
امتیاز	نمره در هر سال	حداکثر ۱۵ امتیاز ۴ سال	نمره شفاهی ارتقای هر سال
۰/۷۵	۹۵-۱۰۰		
۱	۱۰۰-۱۱۰		
۲	۱۱۰-۱۲۰		
۲/۵	۱۲۰-۱۲۵		
۳/۷۵	۱۳۵-۱۵۰		

* با افزایش سنوات سقف تحصیلی حداکثر تا سقف ۳۰ امتیاز محاسبه خواهد شد.

۲-۴ المپیادهای علمی

امتیاز	عنوان	المپیادهای علمی
۲	اول	
۱/۵	دوم	
۱	سوم	

۳-۴- پژوهشی

تبصره ۱- کلیه فعالیت‌های بخش پژوهشی باید مرتبط با رشته و مقطع تحصیلی دانشجو باشد.

تبصره ۲- کلیه فعالیت‌های پژوهشی که به صورت مشترک با اساتید دانشگاه صورت گرفته است انفرادی محسوب و دارای امتیاز انفرادی می‌باشد.

تبصره ۳- در صورتیکه فعالیت‌های پژوهشی دانشجو بیشتر از سقف تعیین شده پژوهشی باشد تا سقف ۱۰ امتیاز به عنوان امتیاز ترجیحی به مجموع امتیاز این بخش آنان قابل افزایش خواهد بود.

الف) مقالات

تبصره - حداکثر امتیاز بخش مقالات سی درصد امتیاز بخش پژوهشی متناسب هر مقطع می‌باشد.

۱-۳-۴- چاپ هر مقاله در مجلات نمایه شده معتبر خارجی و مجلات دارای امتیاز علمی و پژوهشی.

امتیاز	تعداد نویسنده یا نویسندگان
۵	یک تا دو نفره
۴	بیشتر از ۲ نفر

۲-۳-۴- چاپ هر مقاله در سایر مجموعه‌های معتبر علمی ترویجی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی داخل کشور و مجلات علمی تخصصی.

امتیاز	تعداد نویسنده یا نویسندگان
۳	یک تا دو نفره
۲	بیشتر از ۲ نفر

۶۶۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳-۳-۴- رایحه یا چاپ مقاله (سخنرانی، پوستر) در کنفرانس‌ها و مجامع علمی بین‌المللی و داخلی.

ب) فعالیت‌های تحقیقاتی

تبصره - حداکثر امتیاز بخش فعالیت‌های تحقیقاتی سی درصد امتیاز بخش پژوهشی متناسب هر مقطع می‌باشد.
- فعالیت و همکاری در هر طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه، طرح‌های ملی و تحقیقات کاربردی.

سقف امتیاز					نحوه اجرا
دکترای تخصصی Ph.D و دکتری بالینی	دکترای حرفه‌ای کارشناسی ارشد پیوسته	کارشناسی ارشد ناپیوسته	کارشناسی	کاردانی	
۱۰	۷	۷	۵	۴	مجری مستقیم
۶	۴	۴	۳	۲	همکاری در طرح

تبصره ۱- امتیاز فعالیت و همکاری در طرح‌های ملی با ضریب دو محاسبه می‌گردد.
تبصره ۲- در صورت رایحه یک طرح تحقیقاتی در جشنواره‌های متعدد صرفاً یک بخش در نظر گرفته خواهد شد.

ج) تألیف کتاب

- تألیف هر کتاب چاپ شده یا در دست چاپ؛
- به تألیف کتاب به صورت تصنیفی یا کتب مرجع ده امتیاز تعلق می‌گیرد

سقف امتیاز					تعداد نویسندگان یا نویسندگان
دکترای تخصصی Ph.D و دکتری بالینی	دکترای حرفه‌ای کارشناسی ارشد پیوسته	کارشناسی ارشد ناپیوسته	کارشناسی	کاردانی	
۹	۷	۷	۴	۳	۱ نفره
۶	۵	۵	۳	۲	۲ نفره
۳	۳	۳	۲	۱	۲ نفر به بالا

د) ترجمه یا گردآوری کتاب

ترجمه یا گردآوری کتاب (چاپ شده یا در دست چاپ)

بخش نهم: دانشجویی / ۶۶۳

سقف امتیاز					تعداد نویسندگان یا نویسندگان
دکترای تخصصی Ph.D و دکتری بالینی	دکترای حرفه‌ای کارشناسی ارشد پیوسته	کارشناسی ارشد ناپیوسته	کارشناسی	کاردانی	
۷	۵	۵	۳	۲	۱ نفره
۶	۴	۴	۲	۱	۲ نفره
۵	۳	۳	۱	۰/۵	۲ نفر به بالا

ه) اختراع، ابداع و نوآوری

تبصره - حداکثر امتیاز بخش اختراع، ابداع و نوآوری سی درصد امتیاز بخش پژوهشی متناسب هر مقطع می‌باشد.

- به اختراع، ابداع و یا نوآوری دارای تأییدیه از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، دبیرخانه جشنواره خوارزمی، ابن سینا، رازی، فارابی و سایر جشنواره‌های مورد تأیید وزارتین امتیاز ذیل تعلق می‌گیرد.

سقف امتیاز					تعداد
دکترای تخصصی Ph.D و دکتری بالینی	دکترای حرفه‌ای کارشناسی ارشد پیوسته	کارشناسی ارشد ناپیوسته	کارشناسی	کاردانی	
۹	۷	۷	۴	۳	۱ نفره
۶	۵	۵	۳	۲	۲ نفره
۳	۳	۳	۲	۱	۲ نفر به بالا

و) تجاری‌سازی علم

تبصره - حداکثر امتیاز این بخش ده درصد امتیاز بخش پژوهشی متناسب هر مقطع می‌باشد.

به هرگونه ارایه طرح و یا ایده اجرا شده در کلیه بخش‌های مختلف صنعتی، خدماتی، عمومی، اجتماعی و دانشگاهی با گواهی بالاترین مقام آن بخش و تأیید معاون پژوهشی / تحقیقات و فناوری دانشگاه، حسب نوع و سطح آن از یک تا پنج امتیاز تعلق می‌گیرد.

ماده ۵- نحوه امتیازدهی بخش فرهنگی، اجتماعی (حداکثر ۲۵ امتیاز)

تبصره - صرفاً فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی که در مقطع تحصیلی فعلی دانشجو

۶۶۴ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

صورت گرفته باشد مورد پذیرش خواهد بود.

۵-۱- فعالیت‌های قرآنی

- کسب مقام در مسابقات قرآن (حفظ، قرائت، تفسیر) و نهج البلاغه

عنوان	بین‌المللی	کشوری	سطح دانشگاه‌ها
مقام اول	۲۵	۱۹	۱۴
مقام دوم	۲۲	۱۷	۱۲
مقام سوم	۲۰	۱۵	۱۰

- تألیف، ترجمه یا گردآوری با موضوعات قرآنی

نحوه اجرا	در سطح بین‌الملل	در سطح کشوری	سطح دانشگاه‌ها
یک نفره	۲۵	۱۵	۱۰
دو نفره به بالا	۱۵	۱۰	۸

تبصره - تألیفات دانشجویان رشته‌های علوم قرآنی با موضوعات قرآنی در بخش

پژوهشی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

- عضویت و همکاری در کانون‌های قرآنی، عترت و نماز در سطح دانشگاه ۵ و در

سطح کشوری ۷ امتیاز تعلق می‌گیرد؛

- مربیان قرآنی دارای تأییدیه از نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و یا

سازمان دارالقرآن کریم سازمان تبلیغات اسلامی، پنج امتیاز.

۵-۲- فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی: (شامل مصادیق زیر می‌باشد)

- به ازای هر سال عضویت در تشکل دارای مجوز از هیأت نظارت دانشگاه (که

فعالیت آنان مورد تأیید هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی می‌باشد) یک امتیاز؛

- به ازای هر سال عضویت در شوراهای صنفی یک امتیاز؛

- به ازای هر سال همکاری با نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه و یا

کمیته‌ها و انجمن‌های علمی و پژوهشی / کمیته تحقیقات دانشگاه یک امتیاز.

تبصره - حداکثر امتیاز این بخش بیست و یک امتیاز بوده و در صورت عضویت هم

زمان در هر یک از موارد یاد شده، تنها به یک عضویت امتیاز تعلق می‌گیرد.

- تألیف با موضوعات اجتماعی و سیاسی دارای تأییدیه از هیأت نظارت بر نشریات

دانشگاه (حداکثر ده امتیاز)؛

نحوه اجرا	چاپ شده	در دست چاپ
یک نفره	۶	۴
دو نفر و بالاتر	۴	۲

- عضویت فعال در کانون‌های هلال احمر و گروه‌های امداد و نجات و اردوهای سازندگی به ازای هر سال، امتیاز زیر تعلق می‌گیرد (حداکثر هفت امتیاز)؛

امتیاز	نحوه عضویت
۱	عضویت فعال
۵	مشارکت و حضور در امدادسانی در حوادث غیرمترقبه

- مشارکت و همکاری در تهیه نشریات دانشگاهی دارای مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه که مورد تأیید هیأت نظارت بر نشریات دانشجویی کشور باشد به ازای هر سال امتیاز ذیل تعلق می‌گیرد (حداکثر هفت امتیاز).

امتیاز	وضعیت همکاری
۴	مدیر مسؤول یا سر دبیر
۲	عضو شورای سر دبیری و هیأت تحریریه
۱	همکاری

۳-۵- فعالیت‌های ادبی، هنری و اجتماعی

- به کسب عناوین در مسابقات، جشنواره‌های معتبر هنری و ادبی امتیاز ذیل تعلق می‌گیرد:

عنوان	بین‌المللی	کشوری	در سطح دانشگاه‌ها
اول	۲۰	۱۲	۸
دوم	۱۷	۱۰	۶
سوم	۱۵	۸	۴

- به دانشجویانی که در یکی از رشته‌های هنری و ادبی دارای مدرک مربیگری از اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشند، منوط به عدم تطابق رشته با مدرک مربیگری ۶

امتیاز تعلق می‌گیرد.

- تألیف با موضوعات ادبی و هنری دارای تأییدیه از هیأت نظارت بر نشریات دانشگاه منوط به عدم تطابق رشته با فعالیت (حداکثر شش امتیاز).
- به مشارکت و همکاری در کانون‌های ادبی و هنری به ازای هر سال منوط به عدم تطابق رشته با فعالیت یک امتیاز تعلق می‌گیرد.
- به آثار و فعالیت‌های ادبی و هنری بارز با توجه به ارزش اثر حداکثر ۶ امتیاز تعلق می‌گیرد. تشخیص ارزش اثر به عهده مدیریت فرهنگی دانشگاه و یا ارایه تأییدیه از اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشد.
- برگزاری نمایشگاه‌هایی در دانشگاه که معرف آثار و فعالیت‌های فرهنگی، ادبی و هنری شخص دانشجو می‌باشد ۳ امتیاز تعلق می‌گیرد.
- برگزاری نمایشگاه با موضوعات قرآنی و دفاع مقدس ۵ امتیاز تعلق می‌گیرد.
- به دانشجویان شرکت‌کننده در کارگاه‌های آموزشی مهارت‌های زندگی و سایر کارگاه‌هایی که توسط دفاتر مشاوره دانشگاه‌ها برگزار می‌شود یک امتیاز تعلق می‌گیرد.
- به دانشجویان فعال در برگزاری کرسی‌های نظریه‌پردازی و آزاد اندیشی دو امتیاز تعلق می‌گیرد.
- به دانشجویان شرکت‌کننده در جشنواره ملی حرکت و یا سایر جشنواره‌های مورد تأیید وزارتین دو امتیاز تعلق می‌گیرد.
- به ازای هر سال عضویت و همکاری در بنیادهای خیریه و عام‌المنفعه دانشجویی رسمی از قبیل دارالایتام و غیره دو امتیاز تعلق می‌گیرد. به عضویت در هیأت امنای مؤسسات خیریه رسمی سه امتیاز تعلق می‌گیرد.
- به اعضای تعاونی‌های دانشجویی که به‌طور رسمی فعالیت می‌نمایند دو امتیاز تعلق می‌گیرد.

ماده ۶- ایثارگری

- جانبازان ۷۰ درصد: بیست و پنج امتیاز؛
- جانبازان ۲۵ تا ۶۹ درصد: معادل یک سوم درصد جانبازی (حداقل امتیاز ۱۰)؛
- آزادگان و رزمندگان به ازای هر ماه اسارت و یا حضور دواطلبانه در جبهه

یک امتیاز؛

- فرزند و همسر (شهید، جانباز پنجاه درصد به بالا، آزاده) پانزده امتیاز؛
- فرزند و همسر جانباز ۲۵ تا ۴۹ درصد ده امتیاز.

تبصره ۱- امتیاز میزان حضور خواهران در اسارت و جبهه با ضریب دو محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲- حداکثر امتیاز بخش فرهنگی جانبازان دارای فعالیت فرهنگی ۳۵ امتیاز می باشد.

ماده ۷- فعالیت های ورزشی

- به کسب عناوین ورزشی امتیاز ذیل تعلق می گیرد:

عنوان	بین المللی	کشوری	دانشگاهی
اول	۲۰	۱۲	۶
دوم	۱۷	۱۰	۴
سوم	۱۵	۸	۲

تبصره ۱- به عناوین کسب شده در مسابقات استانی که در مقطع فعلی دانشجو باشد امتیاز بخش دانشگاهها تعلق می گیرد.

تبصره ۲- مرجع تأیید کننده عناوین در دانشگاه، معاونت دانشجویی و فرهنگی و در خارج از دانشگاه مراجع ذی ربط می باشد.

- به دانشجویان دارای کارت مربیگری و داوری در یکی از رشته های ورزشی از انجمن ها و فدراسیون های ورزشی که به تأیید اداره تربیت بدنی دانشگاه رسیده باشد، ۶ امتیاز تعلق می گیرد.

تبصره - تألیفات دانشجویان رشته های تربیت بدنی با موضوعات ورزشی در بخش پژوهشی مورد رسیدگی قرار می گیرد.

ماده ۸- شؤون دانشجویی

شاخص های امتیاز شؤون دانشجویی به شرح ذیل می باشد که پس از تعیین امتیاز در هر یک از موارد شش گانه مجموع امتیاز بدست آمده بر عدد شش تقسیم و عدد حاصله امتیاز بخش شؤون دانشجو می باشد.

ردیف	عنوان	محدوده امتیاز
۱	پای‌بندی به انجام فرایض دینی و متعهد بودن	۰ تا ۱۰
۲	رعایت پوشش اسلامی برادران و خواهران	۰ تا ۱۰
۳	رعایت مقررات و شؤون دانشجویی و هنجارهای اجتماعی	۰ تا ۱۰
۴	رعایت اخلاق و مسؤولیت‌های حرفه‌ای	۰ تا ۱۰
۵	احترام به اساتید، دانشجویان و سایرین	۰ تا ۱۰
۶	سایر ویژگی‌های برجسته دانشجو	۰ تا ۱۰

ماده ۹- سایر مقررات

به منظور بررسی و معرفی دانشجویان واجد شرایط در هر دانشگاه / دانشکده ستادی تحت عنوان ستاد اجرایی انتخاب دانشجوی نمونه دانشگاه / دانشکده متشکل از معاونین دانشجویی و فرهنگی، مدیر امور آموزشی، مدیر پژوهشی، مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر و معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه و مدیر حراست به ریاست معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه تشکیل و پس از بررسی و ارزیابی، پرونده سه نفر اول در هر مقطع و گروه تخصصی که حداقل ۶۰ درصد امتیاز این آیین‌نامه را کسب نموده باشند را به همراه لیست امتیاز کلیه دانشجویان شرکت کننده دانشگاه را به وزارتخانه‌های متبوع ارسال خواهند نمود. ضمناً این ستاد در خصوص امتیاز بخش شؤون دانشجویی تصمیم‌گیری خواهد نمود.

تبصره - دانشگاه‌ها موظفند از دانشجویان نمونه دانشگاهی در سطح دانشگاه تقدیر نمایند. تسهیلات در نظر گرفته برای آن دسته از دانشجویان نمونه دانشگاهی که نمونه کشوری انتخاب نشده‌اند شامل نمی‌گردد.

تبصره - به دانشجویان معلول در صورت کسب ۹۰ درصد حد نصاب امتیاز لازم برای شرکت در این رقابت ده امتیاز تشویقی تعلق می‌گیرد. ارائه تأییدیه از سازمان بهزیستی برای این گروه از دانشجویان ضروری است.

تبصره - مرجع رسیدگی امتیازات بخش‌های علمی، فرهنگی و شؤون دانشجویی به ترتیب با معاونت‌های آموزشی و پژوهشی، دانشجویی و فرهنگی دانشگاه / دانشکده مربوط می‌باشد.

در هر یک از وزارتخانه‌های ذی‌ربط، ستاد مرکزی انتخاب دانشجوی نمونه تشکیل و با تعیین هیأت‌های داوری نسبت به بررسی پرونده‌های واصله اقدام و در پایان، اسامی

بخش نهم: دانشجویی / ۶۶۹

دانشجویانی که حایز بالاترین امتیاز می‌باشند را به ستاد هماهنگی معرفی دانشجویی نمونه اعلام می‌نمایند.

به منظور هماهنگی، برنامه‌ریزی و معرفی دانشجویان نمونه کشور ستاد هماهنگی معرفی دانشجویان نمونه متشکل از معاونین و مدیران کل مرتبط با حوزه دانشجویی / آموزشی وزارتین تشکیل و دانشجویان نمونه را انتخاب و معرفی خواهند نمود. تعداد دانشجویان نمونه و سهم هر یک از گروه‌های آموزشی در جلسه ستاد هماهنگی معرفی دانشجویان نمونه تعیین می‌گردد.

این آیین‌نامه در ۹ ماده و بیست تبصره در تاریخ ۱۳۸۹/۹/۳۰ به تأیید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده و از تاریخ تصویب برای مدت دو سال لازم‌الاجرا و کلیه آیین‌نامه‌های قبلی لغو می‌گردد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری - کامران دانشجو

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - مرضیه وحید دستجردی

**پذیرش قهرمانان ورزشی المپیک، جهانی و آسیایی در رشته
تربیت بدنی و علوم ورزشی بدون شرکت در آزمون سراسری
مصوب جلسه ۱۰۶ مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۲
شورای عالی انقلاب فرهنگی**

- بنا به پیشنهاد کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران در مورد پذیرش قهرمانان ملی دردانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تصویب کرد:
- ۱- قهرمانان اول تا سوم مسابقات قهرمانی المپیک جهانی و المپیک آسیایی، قهرمانی جهان و قهرمانی آسیا می توانند بدون شرکت در آزمون سراسری در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ادامه تحصیل دهند.
 - ۲- افراد موضوع بند یک از سوی کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی به وزارت فرهنگ و آموزش عالی معرفی می شوند.
 - ۳- گزینش عمومی این افراد توسط هیأت مرکزی گزینش وزارت مذکور پس از استعلام از کمیته ملی المپیک انجام می شود.
 - ۴- آیین نامه اجرایی این مصوبه با هماهنگی کمیته ملی المپیک تهیه و به تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی خواهد رسید.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سیدعلی خامنه‌ای

آیین نامه اجرایی پذیرش قهرمانان ملی در رشته تربیت بدنی
و علوم ورزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی،
موضوع بند ۴ مصوبه یکصد و ششمین جلسه مورخ
۶۵/۱۲/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب
۱۳۸۲/۵/۱۴ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

به منظور فراهم آوردن زمینه لازم برای اجرای مصوبه فوق و تجدیدنظر در آیین نامه های قبلی، این آیین نامه در مورد پذیرش قهرمانان ملی ورزشی در رشته تربیت بدنی ابلاغ می شود.

ماده ۱- ورزشکارانی که در رویدادهای ورزشی جدول زیر شرکت نموده و حائز مقام های اول تا سوم شوند، به عنوان قهرمان موضوع مصوبه فوق تلقی و با اعلام مراجع ذی ربط (سازمان تربیت بدنی و کمیته ملی المپیک) از طریق مدیر کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به سازمان سنجش آموزش کشور معرفی می شوند.

ردیف	رویدادهای ورزشی موردنظر
۱	بازی های المپیک (تابستانی و زمستانی)
۲	بازی های آسیایی
۳	مسابقات جهانی (نوجوانان، جوانان، بزرگسالان)
۴	مسابقات قهرمانی آسیا (نوجوانان، جوانان، بزرگسالان و باشگاهها)
۵	یونیورسیاد جهانی دانشجویان
۶	مسابقات قهرمانی جهان دانشجویان
۷	مسابقات ارتش های جهان

تبصره - مرجع معرفی دانشجویان موضوع ردیف های ۵ و ۶ جدول رویدادهای

۶۷۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ورزشی به سازمان سنجش آموزش کشور، اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

ماده ۲- این آیین نامه شامل آن دسته از رشته های ورزشی رسمی است که در کشور دارای فدارسیون ملی بوده و رقابت جهانی یا آسیایی آنها از کمیت و کیفیت لازم برخوردار باشد.

تبصره - مرجع تشخیص رشته های ورزشی رسمی اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

ماده ۳- قهرمانان باید واجد کلیه شرایط و ضوابط عمومی و اختصاصی مندرج در دفترچه راهنمای آزمون سراسری سال تحصیلی مربوط باشند.

ماده ۴- محل تحصیل قهرمانان توسط سازمان سنجش آموزش کشور، با توجه به انتخاب قهرمانان و همکاری مراجع معرفی کننده (سازمان تربیت بدنی، کمیته ملی المپیک و اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) تعیین می شود.

ماده ۵- پذیرفته شدگان باید در طول تحصیل برای حضور در باشگاه های ورزش دانشجویی به اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعهد دهند.

ماده ۶- پس از دانشجو شدن قهرمانان ورزشی، کلیه آیین نامه های آموزشی دانشجویان در مورد آنها قابل اجرا است.

ماده ۷- قهرمانان اول تا سوم بازی های المپیک و اول تا سوم بازی های آسیایی در صورتی که در زمان احراز مقام، دانشجو بوده و یا دارای مدرک کارشناسی باشند و دانشجویانی که در یونیورسیادها و رقابت های جهانی دانشجویی مقام های اول تا سوم را احراز نمایند، می توانند به یک مقطع بالاتر در رشته تربیت بدنی معرفی شوند. این گونه قهرمانان باید در صورت تشخیص گروه مربوط دروس جبرانی لازم را نیز بگذرانند.

تبصره - معرفی به مقطع دکتری با اخذ پذیرش از دانشگاه امکان پذیر است.

ماده ۸- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با توجه به تعداد و نوع تخصص های مورد نیاز اعلام شده از جانب دانشگاه ها مجاز است قهرمانان پذیرفته شده در دوره های تحصیلات تکمیلی را به تشخیص اداره کل تربیت بدنی وزارت بورد بورد بورسیه نماید.

ماده ۹- قهرمانان ورزشی کشور در صورت جابجا نمودن سه بار رکوردهای ملی یا

بخش نهم: دانشجویی / ۶۷۳

سه بار احراز مقام قهرمانی و یا دو سال عضویت متوالی در تیم‌های ملی با معرفی سازمان تربیت‌بدنی و قهرمانان نخبه و برجسته آموزشگاه‌های کشور (دبیرستانی) با معرفی اداره کل تربیت‌بدنی وزارت آموزش و پرورش می‌توانند جهت تحصیل در دوره کارشناسی تربیت‌بدنی، پس از تأیید اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به سازمان سنجش آموزش کشور معرفی و توسط این سازمان به دانشگاه پیام‌نور یا دانشگاه‌های غیرانتفاعی و یا دوره‌های فراگیر سایر دانشگاه‌ها معرفی شوند.

ماده ۱۰- این آیین‌نامه در ۱۰ ماده و ۳ تبصره بنا به پیشنهاد سازمان سنجش آموزش کشور، در تاریخ ۸۲/۵/۱۴ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و پس از ابلاغ لازم‌الاجرا است. سایر دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های قبلی در این خصوص ملغی‌الاثرباشد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری- مصطفی معین

آیین‌نامه تسهیلات تشویقی قهرمانان رتبه‌های اول تا سوم مصوب ۱۳۷۶/۵/۸ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۵/۸ بنا به پیشنهاد شماره ۴۲۸۶۹-۱ مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ سازمان تربیت‌بدنی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه تسهیلات تشویقی قهرمانان رتبه‌های اول تا سوم را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه تسهیلات تشویقی قهرمانان رتبه‌های اول تا سوم

ماده ۱- تسهیلات تحصیلی

الف) قهرمانان مسابقات المپیک، آسیایی، قهرمانی دانشجویان جهان، ارتش‌های جهان (سیزم)، قهرمانی کشور و عضویت تیم ملی و قهرمانان رکوردشکن ملی و قهرمانان آموزشگاه‌های کشور به شرح زیر می‌توانند بدون کنکور در مقاطع تحصیلی زیر در مؤسسات تابعه وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ادامه تحصیل دهند:

- ۱- قهرمانان مسابقات المپیک- تا کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی؛
- ۲- قهرمانان مسابقات آسیایی- تا کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی؛
- ۳- قهرمانان مسابقات دانشجویان جهان- تا کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی؛
- ۴- قهرمانان مسابقات ارتش‌های جهان (سیزم)- تا کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی؛
- ۵- قهرمانان کشور (در صورت احراز سه بار مقام قهرمانی) و یا جایجا نمودن سه بار رکوردهای ملی و یا دو سال عضویت متوالی تیم ملی، به گواهی سازمان تربیت‌بدنی تا کارشناسی تربیت‌بدنی؛
- ۶- قهرمانان مسابقات المپیک جهانی و آسیایی و قهرمانی دانشجویان جهان در صورت تمایل به شرکت در آزمون مقطع کارشناسی ارشد از ۲۰٪ ارفاق در نمرات

حاصله استفاده خواهد نمود.

ماده ۲- تسهیلات اشتغال

سازمان امور اداری و استخدامی کشور حسب معرفی سازمان تربیت‌بدنی، نسبت به فراهم نمودن تسهیلات لازم برای استخدام قهرمان مسابقات المپیک، جهانی، آسیایی، دانشجویان جهان و قهرمانی کشور در وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها، در مشاغلی که شرایط احراز آنها را دارند، اقدام خواهد نمود.

ماده ۳- تسهیلات زندگی

برای قهرمانان کشوری- آسیایی- جهانی و المپیک به تشخیص سازمان تربیت‌بدنی و به تناسب رشته و رنگ مدال و اهمیت مقام کسب شده مزایایی از قبیل تسهیلات مسکن، زمین، اتومبیل ساخت داخل و هدایای نقدی در نظر گرفته شده و اعطا می‌شود. میزان این هدایا توسط سازمان تربیت‌بدنی حسب مورد مشخص می‌شود و اعتبار مورد نیاز برای اجرای این ماده همه ساله به پیشنهاد سازمان تربیت‌بدنی توسط سازمان برنامه و بودجه تأمین و در ردیف اعتبارات جاری سازمان منظور خواهد شد.

ماده ۴- از کار افتادگی ورزشی

قهرمانان کشوری- آسیایی- جهانی- المپیک، سیزم- قهرمانی دانشجویان جهان و آموزشگاه‌های کشور در حین تمرین و یا انجام مسابقه از بیمه جسمانی برخوردار بوده و در صورتی که دچار حادثه منجر به صدمه دیدن یا نقص عضو یا فوت شوند از این مزایا استفاده می‌نمایند. این امر توسط سازمان تأمین اجتماعی به صورت خدمات بلاعوض انجام و آیین‌نامه آن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴- اعطای نشان

قهرمان، مربیان و مدیرانی که به دلیل تداوم پیروزی‌ها و یا خدمت شایسته به ورزش به خصوص در امر مسابقات جهانی و المپیک شایسته دریافت نشان باشند بنا به پیشنهاد سازمان تربیت‌بدنی و تصویب کمیته اعطای نشان‌های دولتی مفتخر به اخذ نشان شجاعت خواهند شد.

آیین‌نامه اجرایی قانون تسهیلات تشویقی قهرمانان ورزشی (رتبه‌های اول تا سوم) مصوب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

ورزش به‌عنوان یک پدیده مهم فرهنگی و اجتماعی، نقش بسزایی در تندرستی و رواندردستی اقشار مختلف جامعه و به‌ویژه جوانان دانشجوی دارد. جوانان ورزشکار نخبه کشور در رقابت‌های ملی و بین‌المللی نه تنها تصویر روشنی از سلامتی و نشاط را به منصفه ظهور می‌کشانند، بلکه افتخارات ملی و بین‌المللی را برای ملت بزرگ ایران به ارمغان می‌آورند، قهرمانان نه تنها در بین جوانان، باعث می‌گردد تا به‌عنوان الگو و سمبل قرار بگیرند و موجب گرایش و اقبال عمومی را به سوی فعالیت‌های ورزشی فراهم نمایند. در کنار اجرای برنامه‌های هدفمند، تشویق و ترغیب قهرمانان و ارتقای سطح انگیزه آنان، در کسب افتخارات ملی تأثیرات بسزایی دارد. بدین منظور آیین‌نامه تشویقی قهرمانان ورزشی و دانشجویان قهرمان تدوین شد، تا با افزایش انگیزه‌های قهرمانان، شاهد درخشش هر چه بیشتر ورزشکاران و جوانان دانشجوی کشور باشیم و از این رهگذر انگیزه جامعه ورزش را برای پیمودن راه این جوانان نخبه ارتقا بخشیم.

ماده ۱- اهداف

۱) تقویت انگیزه جهت تداوم کسب افتخارات ملی و بین‌المللی؛
۲) ارتقای جایگاه ورزش کشور و ورزش دانشجویی در صحنه‌ها و رقابت‌های ورزشی ملی و بین‌المللی؛

۳) رشد کمی و کیفی رقابت‌های ورزشی دانشجویان.

ماده ۲- تعاریف سطوح مختلف رویدادهای ورزش ملی

۱- بازی‌های المپیک: بزرگ‌ترین و کیفی‌ترین رویداد ورزشی جهان محسوب

بخش نهم: دانشجویی / ۶۷۷

می‌شود، المپیک زمستانی از سوی کمیته بین‌المللی المپیک (IOC) هر چهار سال یک‌بار برگزار می‌گردد.

۲- بازی‌های آسیایی: این بازی‌ها بالاترین سطح رویدادهای ورزشی کشورهای آسیایی است که هر چهار سال زیر نظر شورای المپیک آسیا و به میزبانی یکی از کشورهای آسیایی در رشته‌های مختلف ورزشی برگزار می‌شود.

۳- مسابقه جهانی: این مسابقات به صورت سالیانه توسط فدراسیون جهانی رشته ذی‌ربط به میزبانی یکی از کشورهای جهان برگزار می‌شود و پس از المپیک بالاترین سطح رقابتی هر رشته ورزشی می‌باشد.

۴- مسابقات قهرمانی آسیا: این مسابقات سالیانه تحت نظر کنفدراسیون رشته‌های ورزشی ذی‌ربط در قاره آسیا و در یکی از کشورهای آسیایی برگزار می‌شود.

۵- یونیورسیاد دانشجویی: پس از بازی‌های المپیک مهم‌ترین رویداد ورزشی جهان محسوب می‌شود، یونیورسیاد تابستانی و یونیورسیاد زمستانی از سوی فدراسیون بین‌المللی ورزش دانشگاه‌ها (FISU) در کشور میزبان به ترتیب از سال ۱۹۵۹ و ۱۹۶۰ هر دو سال یک‌بار برگزار می‌شود.

۶- مسابقات جهانی دانشجویان: این مسابقات از سال ۱۹۲۶ آغاز و هر دو سال یک‌بار برگزار می‌شود.

۷- مسابقات و بازی‌های آسیایی دانشجویی: تحت نظارت فدراسیون ورزش‌های دانشگاهی برگزار می‌شود، این مسابقات منحصر به دانشگاه‌های کشورهای قاره آسیا می‌باشد.

۸- مسابقات قهرمانی ارتش‌های جهان (سیزم): این مسابقات بین نظامیان کشورهای جهان در رشته‌های مختلف برگزار می‌گردد.

۹- مسابقات قهرمانی کشور: در صورت احراز ۳ بار قهرمانی و یا دو سال عضویت متوالی در تیم ملی به گواهی سازمان تربیت‌بدنی افراد می‌توانند از تسهیلات این آیین‌نامه بهره‌مند شوند.

ماده ۳- کلیه قهرمانان مشمول این آیین‌نامه می‌بایست از جانب دستگاه‌های ذی‌ربط (سازمان تربیت‌بدنی و کمیته ملی المپیک) به اداره کل تربیت‌بدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معرفی و لیست اسامی واجدین شرایط پس از تأیید توسط اداره کل مذکور به سازمان سنجش آموزش کشور جهت ادامه تحصیل منعکس شود.

۶۷۸ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ماده ۴- قهرمانانی می‌توانند برای ادامه تحصیل به مقطع بالاتر از تسهیلات این آیین‌نامه بهره‌مند شوند که قبلاً توسط سازمان سنجش آموزش کشور در مقطع پایین‌تر به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی سراسر کشور معرفی شده باشد.

ماده ۵- قهرمانان مشمول این آیین‌نامه موظفند که تعهد لازم را جهت عضویت در تیم‌های ورزشی باشگاه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به اداره کل تربیت‌بدنی وزارت متبوع بسپارند.

ماده ۶- سازمان سنجش آموزش کشور، قهرمانان واجد شرایط را با توجه به ظرفیت دانشگاه‌های مورد نظر جهت ثبت نام معرفی می‌نماید. دانشجویان مذکور موظفند پس از طی مراحل فوق در حین تحصیل خود در آزمون سراسری سال بعد شرکت نمایند.

ماده ۷- دانشجویان مشمول این آیین‌نامه که در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی ادامه تحصیل می‌دهند، می‌توانند به شرط تأیید گروه آموزش دانشگاه مربوطه در مقطع کارشناسی سایر رشته‌های علوم انسانی تغییر رشته دهند.

ماده ۸- این آیین‌نامه به منظور اجرای قانون تسهیلات تشویقی قهرمانان ورزشی رتبه‌های اول تا سوم مورخ ۷۶/۵/۸ هیأت محترم دولت تنظیم و توسط وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری در تاریخ تصویب و جهت اجرا ابلاغ گردید.

مقام احراز شده	تسهیلات تشویقی
اول	پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی
دوم	پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی
سوم	پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی
اول	پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی
دوم	پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی
سوم	پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی
اول	پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی
دوم	پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی
سوم	پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی
اول	پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی
دوم	پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی
سوم	پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی
اول	ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه
دوم	ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه

۱- بازی‌های المپیک (تابستانی و زمستانی)

۲- بازی‌های آسیایی

۳- مسابقات جهانی

۴- مسابقات قهرمانی آسیا

۵- یونیورسیاد دانشجویی

بخش نهم: دانشجویی / ۶۷۹

تسهیلات تشویقی	مقام احراز شده	
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	سوم	
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	اول	۶- مسابقات جهانی دانشجویان
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	دوم	
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	سوم	
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	اول	
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	دوم	۷- مسابقات قهرمانی و بازی‌های آسیایی دانشجویان
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	سوم	
ادامه تحصیل به مقطع بالاتر در رشته مربوطه	اول	
پذیرش در رشته کارشناسی رشته تربیت‌بدنی	اول	۸- مسابقات ارث‌های جهان (سیزم)
پذیرش در رشته کارشناسی رشته تربیت‌بدنی	دوم	
پذیرش در رشته کارشناسی رشته تربیت‌بدنی	سوم	
پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی	کسب سه بار مقام قهرمانی	۹- مسابقات قهرمانی کشور
پذیرش در مقطع کارشناسی رشته تربیت‌بدنی	دو بار عضویت در تیم ملی	

آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۱۶ وزیر فرهنگ و آموزش عالی

کمیسیون بررسی موارد خاص که از این پس به لحاظ اختصار کمیسیون نامیده می شود در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی تشکیل می گردد تا با رعایت مفاد این آیین نامه فقط به وضعیت تحصیلی دانشجویانی که مورد خاص تشخیص داده می شوند، رسیدگی و رأی نهایی صادر نماید.

ماده ۱- تعریف موارد خاص

موارد خاص به وضعیت دانشجویانی گفته می شود که جریان تحصیل آنان به خاطر عللی خارج از اراده و اختیار آنها که در تحصیلشان مؤثر بوده با مشکل مواجه گردیده و حل آن با مقررات و آیین نامه های موجود ممکن نیست و رسیدگی به مشکلات تحصیلی آنها و ارایه راه حل منطقی به بررسی بیشتر و قضاوت دقیقتر و همه جانبه نیاز داشته باشد.

ماده ۲- اختیارات کمیسیون

کمیسیون مسایل مربوط به دانشجویان شاغل به تحصیل و در حال اخراج آموزشی مؤسسه آموزشی عالی را به صورت موردی و خاص بررسی می کند و در چارچوب اختیارات زیر تصمیم گیری و رأی خود را صادر می نماید.

الف) اختیارات مربوط دانشجویان دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد

پیوسته؛

الف-۱) اجازه ادامه تحصیل به دانشجویانی که با وجود رعایت ماده ۲۷ آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفند ۶۹ شورای عالی برنامه ریزی در معرض اخراج قرار گرفته اند به شرط آنکه میانگین کلشان کمتر از ده نباشد و بعد از آن دیگر مشروط نگردند.

بخش نهم: دانشجویی / ۶۸۱

الف-۲) اجازه انتقال موقت یا دائم از یک دانشگاه دیگر به دانشجویانی که براساس آیین‌نامه آموزشی موجود واجد شرایط انتقال نیستند در صورت موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌های مبدا و مقصد.

تبصره- انتقال دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی، نیمه متمرکز و دانشگاه پیام‌نور به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و نیز انتقال دانشجویان دوره شبانه به دوره روزانه مطلقاً ممنوع است و توسط کمیسیون قابل بررسی نمی‌باشد، ولی کمیسیون می‌تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دوره روزانه به دوره شبانه، دانشگاه پیام و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار داده و درباره آن تصمیم‌گیری کند.

الف-۳) موافقت با افزایش سنوات تحصیلی به مدت یک نیم‌سال برای دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و دو نیم‌سال برای دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته‌ای که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی مانعی نداشته باشد.

الف-۴) موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که بدلائل موجه با ارایه مدارک مستدل حداکثر یک‌سال برای ثبت نام و ادامه تحصیل مراجعه ننموده‌اند و مشکلی از لحاظ خدمت نظام وظیفه ندارند.

الف-۵) موافقت با حداکثر یک‌سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا کسانی که با تأیید وزیر مربوط به کار آنان نیاز مبرم می‌باشد.

الف-۶) موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک رشته به رشته‌ای دیگر در همان گروه آزمایشی و مقطع تحصیلی، در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را دست داده باشد با حفظ حداقل نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

الف-۷) موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک گروه آزمایشی به گروه آزمایشی دیگر در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته‌های گروه آزمایشی خود

۶۸۲ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

را از دست داده باشد به شرط داشتن حداقل نسبت نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

(ب) اختیارات مربوط به دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته؛

ب-۱) موافقت با یکسال افزایش سنوات تحصیلی برای دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز به ادامه تحصیل هستند.^۱

ب-۲) موافقت با حداکثر یکسال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا کسانی که با تأیید وزیر مربوط به کارشان نیاز مبرم باشد.

(ج) در کلیه موارد اصول زیر باید رعایت شود:

(۱) حفظ کیفیت آموزشی؛

(۲) حفظ حداقل واحد مقرر و معدل لازم برای فراغت از تحصیل؛

(۳) حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس؛

(۴) حفظ حداقل نمره آزمون و یا نسبت نمره آزمون سراسری حسب مورد در کل

کشور در سهمیه مربوط؛

(۵) عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین‌تر به بالاتر.

ب-۳) موافقت با انتقال دائم دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در صورت

موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌های مبدأ و مقصد.

تبصره - انتقال دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و دانشگاه پیام‌نور به

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی مطلقاً ممنوع است و توسط کمیسیون قابل

بررسی نمی‌باشد، ولی کمیسیون می‌تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دانشگاه‌های

دولتی به دانشگاه پیام‌نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار

داده و درباره آن تصمیم‌گیری نمایند.^۲

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۸۳/۴/۲

۲- الحاقی به موجب مصوبه مورخ ۸۳/۴/۲

- بندهای الحاقی

۱- افزایش سنوات تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر آیین‌نامه آموزشی به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز است، بنا به تقاضای کتبی دانشجو حداکثر برای دو نیم‌سال در نظام شبانه؛

۲- موافقت با ادامه تحصیل دانشجویان ورودی سال‌های ۷۶ و بعد که علی‌رغم برخورداری از مفاد بخش‌نامه شماره ۴۱/۳۲۸۲ مورخ ۷۸/۲/۲۰ معاون دانشجویی وزارت، برای اخذ مدرک (کارشناس یا کاردانی) به یک نیم‌سال فرصت اضافی نیاز دارند بنا به تقاضای دانشجو در نظام شبانه؛

۳- اعطای حداکثر سه سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی به دانشجویانی که به مأموریت خارج اعزام می‌شوند، به شرط تأیید معاون ذی‌ربط وزارت متبوع دانشجو؛

۴- بررسی درخواست و موافقت دانشگاه پیام‌نور با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلایل موجه بیش از یک نیم‌سال برای انتخاب واحد و ادامه تحصیل مراجعه ننموده‌اند، مشروط به نداشتن مشکل نظام وظیفه و امکان اتمام تحصیلات خود طی سنوات مجاز (برابر آیین‌نامه آموزشی) و با استفاده از بند ۱ این بخش‌نامه و با رعایت ضوابط دانشگاه پیام‌نور؛

۵- بررسی درخواست و موافقت دانشگاه پیام‌نور با پذیرش دانشجویانی که در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی حضوری دولتی حق ادامه تحصیل از آنها سلب شده است، در صورت معرفی دانشگاه مربوط برای ادامه تحصیل در دوره نیمه‌حضوری و با رعایت ضوابط دانشگاه پیام‌نور.^۱

الحاق ۵ بند به ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در تاریخ ۸۳/۴/۲ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

ماده ۳- ترکیب اعضا

(۱) رئیس دانشگاه به‌عنوان رئیس کمیسیون؛

۱- پنج بند فوق در تاریخ ۸۳/۴/۲ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید.

۲) معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه به‌عنوان دبیر کمیسیون؛

۳) معاون آموزشی دانشگاه؛

۴) چهار نفر از اعضای هیأت علمی صاحب‌نظر و متعهد دانشگاه به پیشنهاد دبیر کمیسیون.

تبصره ۱- مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر، مدیر کل امور آموزشی، مدیر کل تحصیلات تکمیلی و مدیر کل امور فرهنگی چنانچه عضو هیأت علمی باشند، برای عضویت در کمیسیون در اولویت قرار دارند.

تبصره ۲- کلیه اعضای با حکم ریاست دانشگاه منصوب می‌شوند و رونوشت حکم آنان برای معاونت دانشجویی وزارت ارسال می‌گردد.

ماده ۴- نحوه ارجاع پرونده‌ها به کمیسیون

کمیسیون وضعیت تحصیلی و درخواست‌هایی که به یکی از دو طریق زیر ارجاع گردد را مورد رسیدگی قرار می‌دهد:

۱- مواردی که پس از طرح در کمیسیون آموزشی با شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه یا امضای معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع شود.

۲- تقاضای دانشجویانی که به تشخیص رئیس دانشگاه، معاون دانشجویی و یا معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع گردد.

تذکر ۱- جلسات کمیسیون با حضور رئیس دانشگاه، معاونین دانشجویی، آموزشی و نصف به‌علاوه یک اعضا رسیمت می‌یابد و تصمیمات کمیسیون با رأی مثبت نصف به اضافه یک کلیه اعضا معتبر می‌باشد.

تبصره ۵- در صورت عدم امکان حضور رئیس دانشگاه، جلسه با حضور نماینده تام‌الاختیار ایشان تشکیل خواهد شد.

تذکر ۲- جلسات کمیسیون حداقل هر ۱۵ روز یک‌بار و در صورت ضرورت بنا به تشخیص دبیر کمیسیون به‌صورت فوق‌العاده تشکیل می‌شود.

تذکر ۳- صورت‌جلسات کمیسیون با شرح وضعیت تحصیلی دانشجویان و دلایل خاص بودن آنها پس از امضای کلیه اعضای حاضر در جلسه جهت تأیید رئیس دانشگاه ارسال می‌گردد.

تذکر ۴- آرای صادره پس از امضای رییس دانشگاه و ابلاغ به معاون آموزشی لازم‌الاجراست.

تذکر ۵- دبیر کمیسیون پس از بررسی مقدماتی سوابق امر، موارد را جهت رسیدگی در کمیسیون مطرح می‌نماید.

ماده ۵- گزارش به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص

دبیر کمیسیون موظف است حداقل هر دو ماه یکبار گزارشی مکتوب از فعالیت‌ها و مصوبات را به همراه صورت‌جلسات کمیسیون به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مستقر در حوزه معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال کند.

ماده ۶- موارد استثنایی

مواردی را که از اختیارات کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه نمی‌باشد و کمیسیون دانشگاه تشخیص می‌دهد تا در کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص رسیدگی گردد وضعیت تحصیلی دانشجو حسب فرم مربوط به همراه سایر مدارک با امضای ریاست دانشگاه به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص ارسال شود. تذکر- آرای کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم‌الاجراست.

ماده ۷-

آرای کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه در معاونت دانشجویی وزارت مورد بررسی قرار می‌گیرد و چنانچه خارج از اختیارات کمیسیون دانشگاه تشخیص داده شود به آن رسیدگی خواهد شد.

این آیین‌نامه در ۷ ماده در تاریخ ۷۴/۱۲/۱۶ به تأیید وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب جایگزین آیین‌نامه قبلی می‌شود.

موضوع ادامه تحصیل دانشجویان ورودی سال ۷۶ که با توجه به مفاد ماده ۲۹ آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی مصوب اردیبهشت ماه ۷۶ شورای عالی برنامه‌ریزی در شرف اخراج قرار گرفته‌اند در کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مورخ ۸۷/۲/۴ مورد قرار گرفت و مقرر شد به کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اجازه داده شود تا تقاضای ادامه تحصیل دانشجویان ورودی سال ۷۶ و سال‌های بعد از آن را که با توجه به مقررات آموزشی بدلیل مشروطی بیش از حد

۶۸۶ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مقرر در شرف اخراج قرار گرفته‌اند را به صورت مورد بررسی و در صورت داشتن شرایط خاص به شرط آنکه میانگین کل نمراتشان کمتر از ده نباشد و در نیمسال‌های بعدی مشروط نگردند با ادامه تحصیل آنان موافقت نمایند. همچنین دانشگاه می‌تواند مواردی که از طرف دانشگاه خاص تشخیص داده می‌شود ولیکن تصمیم‌گیری درباره آنها خارج از اختیارات کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه می‌باشد را برای بررسی و اتخاذ تصمیم به همراه وضعیت تحصیلی دانشجو حسب فرم مربوط به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص ارسال نماید.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی - سیدمحمد رضا هاشمی گلپایگانی

آیین‌نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص استانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۸۷/۷/۲۷ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

بدین‌وسیله کمیسیون بررسی موارد خاص استانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به نیابت از طرف کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص وزارت تشکیل می‌گردد تا با رعایت مفاد این آیین‌نامه فقط به وضعیت تحصیلی دانشجویانی که مورد خاص تشخیص داده می‌شوند رسیدگی و رأی نهایی صادر نماید.

ماده (۱) تعاریف

- ۱-۱- موارد خاص: به وضعیت دانشجویانی اطلاق می‌شود که جریان تحصیل آنان به عللی خارج از اراده و اختیار آنها با مشکل مواجه گردیده و رفع آن با مقررات و آیین‌نامه‌های موجود ممکن نیست.
- ۱-۲- مؤسسه: کلیه دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی دولتی، غیردولتی و آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای استان.
- ۱-۳- کمیسیون استانی: کمیسیون بررسی موارد خاص استانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی.
- ۱-۴- کمیسیون مرکزی: کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص وزارت.

ماده ۲- وظایف و اختیارات کمیسیون استانی

کمیسیون استانی، مسؤول رسیدگی به مشکلات تحصیل دانشجویان و ارایه راه‌حل منطقی برای پرونده‌هایی که بررسی بیشتر و قضاوت دقیق‌تر و همه‌جانبه نیاز دارد، می‌باشد. لذا مسایل مربوط به دانشجویان شاغل به تحصیل و محروم از تحصیل مؤسسات به دلایل آموزشی به‌صورت موردی و خاص، بررسی و در چارچوب اختیارات

زیر تصمیم‌گیری می‌شود و رأی صادره کمیسیون استانی برای مؤسسات متعلق به پرونده لازم‌الاجرا می‌باشد.

الف) وظایف و اختیارات مربوط به دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته؛

الف-۱) صدور اجازه ادامه تحصیل به دانشجویانی که با وجود رعایت مقررات آموزشی در شرف اخراج قرار گرفته‌اند، به شرط آنکه میانگین کل کمتر از ده نباشد. تبصره- رعایت مقررات آموزشی برای دانشجویان دوره کارشناسی ارشد پیوسته در فاصله‌ای که به دوره کارشناسی ارشد می‌رسند ضروری است.

الف-۲) صدور اجازه انتقال موقت (مهمانی) یا انتقال دائم از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر به دانشجویانی که براساس آیین‌نامه آموزشی موجود واجد شرایط انتقال نیستند (در صورت موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد).

تبصره- انتقال دائم دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیردولتی- غیرانتفاعی، دانشگاه جامع علمی کاربردی و دانشگاه پیام‌نور به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و نیز انتقال دانشجویان نوبت دوم (دوره شبانه) به دوره روزانه مطلقاً ممنوع است. بالعکس کمیسیون استانی می‌تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دوره روزانه به نوبت دوم، دانشگاه پیام‌نور و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی- غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار داده و درباره آن تصمیم‌گیری کند.

الف-۳) موافقت با افزایش سنوات تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده ولی ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی مانعی نداشته باشد.

الف-۴) موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که بدلائیل موجه (با ارایه مدرک مستدل) چند نیم‌سال برای انتخاب واحد و ادامه تحصیل مراجعه ننموده و مشکلی از لحاظ خدمت نظام وظیفه ندارند.

الف-۵) موافقت با مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که دارای مشکلات حاد خانوادگی هستند و یا با ارایه مدرک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا دانشجویانی که با تأیید بالاتری مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط به خدمات آنان برای

حداکثر ۳ سال نیاز مبرم باشد.

الف-۶) موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک رشته به رشته‌ای دیگر در همان گروه آزمایشی و مقطع تحصیلی در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد با حفظ حداقل نمره آزمون سراسری رشته موردتقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

الف-۷) موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک گروه آزمایشی به گروه آزمایشی دیگر در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته‌های گروه آزمایشی خود را از دست داده باشد به شرط داشتن حداقل نسبت نمره آزمون سراسری رشته موردتقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

ب) وظایف و اختیارات مربوط به دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته؛

ب-۱) موافقت با افزایش سنوات تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده ولی از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز به ادامه تحصیل هستند.

ب-۲) موافقت با مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که دارای مشکلات حاد خانوادگی هستند و یا با ارایه مدرک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا دانشجویانی که با تأیید بالاتری مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط به خدمات آنان برای حداکثر ۳ سال نیاز مبرم باشد.

ب-۳) موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که بدلائیل موجه (با ارایه مدرک مستدل) چند نیم‌سال برای انتخاب واحد و ادامه تحصیل مراجعه ننموده و مشکلی از لحاظ خدمت نظام وظیفه ندارند.

ب-۴) اجازه انتقال موقت یا دائم از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر به دانشجویانی که براساس آیین‌نامه آموزشی موجود مجاز به انتقال نیستند (در صورت موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد در موارد استثنایی و خاص).

تبصره- انتقال دائم دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی، دانشگاه جامع علمی کاربردی و دانشگاه پیام‌نور به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و نیز انتقال دانشجویان نوبت دوم به دوره روزانه مطلقاً ممنوع است. بالعکس

کمیسیون استانی می‌تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دوره روزانه به نوبت دوم، دانشگاه پیام‌نور و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار داده و درباره آن تصمیم‌گیری کند.

ج) در کلیه موارد اصول زیر باید رعایت شود:

ج-۱) حفظ کیفیت آموزشی در حد متوسط گروه آموزشی به بالا؛

ج-۲) حفظ حداقل واحد مقرر و میانگین لازم برای فراغت از تحصیل؛

ج-۳) حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس؛

ج-۴) حفظ حداقل نمره آزمون و یا نسبت نمره آزمون سراسری برای تغییر رشته

حسب مورد در کل کشور در سهمیه مربوط؛

ج-۵) عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین‌تر به بالاتر؛

ج-۶) عدم اجازه ادامه تحصیل به دانشجویان دوره کارشناسی ارشدی که بیش از

حد مقرر مشروط شده‌اند.

ماده ۳- ترکیب اعضای کمیسیون استانی

۳-۱- رییس دانشگاه دولتی منتخب استان (با نظر معاونان دانشجویی و آموزشی

وزارت) به‌عنوان رییس کمیسیون استانی؛

۳-۲- معاون آموزشی دانشگاه دولتی منتخب استان به‌عنوان نایب رییس کمیسیون استانی؛

۳-۳- معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه دولتی منتخب استان به‌عنوان دبیر و

سخنگوی کمیسیون استانی؛

۳-۴- معاونان آموزشی سایر دانشگاه‌های دولتی استان؛

۳-۵- مدیر امور دانشجویان شاهد و ایثارگر یکی از دانشگاه‌های استان؛

۳-۶- رییس دانشگاه پیام‌نور استان؛

۳-۷- رییس یکی از مؤسسات آموزش عالی غیردولتی - غیرانتفاعی به انتخاب رؤسای

کلیه مؤسسات مذکور آن استان؛

۳-۸- معاونان دانشجویی و فرهنگی سایر دانشگاه‌های دولتی استان حسب مورد با

دعوت دبیر کمیسیون استانی (بدون حق رأی).

تبصره ۱- حکم رییس کمیسیون استانی توسط معاون دانشجویی وزارت و سایر اعضا با

پیشنهاد رییس کمیسیون و حکم معاون دانشجویی وزارت به مدت دو سال صادر می‌گردد.

تبصره ۲- عضویت مندرج در این ماده قابل واگذاری به شخص دیگری نمی‌باشد.

ماده ۴- نحوه تشکیل جلسات کمیسیون استانی

۴-۱- جلسات کمیسیون با حضور رییس (و در موارد استثنایی نایب رییس) و با شرکت دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات کمیسیون با رأی مثبت نصف به علاوه یک اعضای دایم کمیسیون معتبر می‌باشد.

۴-۲- جلسات کمیسیون استانی حداقل هر ماه یک‌بار و در صورت ضرورت بنا به تشخیص دبیر کمیسیون استانی به صورت فوق‌العاده تشکیل می‌شود.

۴-۳- دبیر کمیسیون پس از بررسی مقدماتی سوابق امر، موارد را جهت رسیدگی در کمیسیون مطرح می‌نماید.

۴-۴- صورت جلسات کمیسیون استانی با شرح وضعیت تحصیلی دانشجویان و دلایل خاص بودن آنها پس از امضای کلیه اعضای حاضر در جلسه به رییس دانشگاه تقدیم می‌گردد.
۴-۵- آرای صادره فقط پس از تأیید رییس کمیسیون و ابلاغ به دانشگاه محل تحصیل لازم‌الاجراست.

ماده ۵- نحوه ارجاع پرونده‌ها به کمیسیون استانی

کمیسیون وضعیت تحصیلی و درخواست‌هایی که فقط به یکی از دو طریق زیر ارجاع می‌گردد را مورد رسیدگی قرار می‌دهد:

۵-۱- تقاضای دانشجویانی که به تشخیص مدیر کل امور دانشجویان داخل وزارت، رییس کمیسیون استانی، دبیر کمیسیون استانی، یا رییس کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه به کمیسیون استانی ارجاع گردد.

۵-۲- تقاضای دانشجویان مؤسساتی که دارای مجوز تشکیل کمیسیون بررسی موارد خاص نیستند پس از طرح در شورای آموزشی یا شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه و با امضای رییس یا معاون آموزشی مؤسسه به کمیسیون استانی ارجاع شود.

ماده ۶- گزارش به کمیسیون مرکزی

دبیر کمیسیون موظف است حداقل هر سه ماه یک‌بار گزارشی مکتوب از فعالیت‌ها و مصوبات را به همراه رونوشت صورت جلسات کمیسیون استانی به کمیسیون مرکزی مستقر در معاونت دانشجویی وزارت، ارسال نماید.

ماده ۷- موارد استثنایی

پرونده‌هایی که کمیسیون استانی تشخیص می‌دهد تا در کمیسیون مرکزی رسیدگی گردد، باید شامل وضعیت تحصیلی دانشجو حسب کاربرد مربوط به همراه سایر مدارک و پیشنهاد مشخص کمیسیون بوده و برای تصمیم‌گیری نهایی فقط با امضای رییس کمیسیون استانی به کمیسیون مرکزی ارسال گردد.

کمیسیون مرکزی موضوع و پیشنهاد را حداکثر طی دو ماه رسیدگی و اظهار نظر قطعی خواهد نمود. در صورت عدم ارسال پاسخ از سوی کمیسیون مرکزی پس از گذشت دو ماه از ارسال مدارک، پیشنهاد اولیه کمیسیون استانی (ارسال شده به کمیسیون مرکزی) تأیید تلقی و قابل اجرا می‌باشد.

تذکر- آرای کمیسیون مرکزی یا کمیسیون استانی برای کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم‌الاجراست.

ماده ۸- نظارت و ارزیابی

عملکرد کمیسیون استانی از طرف وزارت به صورت سالیانه مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. در این ارزیابی چگونگی انجام امور جاری کمیسیون، پیشنهادات روان‌سازی امور و پیام‌رسانی خط‌مشی آموزش عالی، ایجاد وحدت رویه بین کلیه کمیسیون‌ها مورد بحث، بررسی و تبادل نظر قرار خواهد گرفت. ارزیابی عملکرد کمیسیون استانی توسط هیأت نظارت، بررسی و در صورت عدم رعایت اختیارات واگذار شده تصمیمات لازم جهت ادامه کار کمیسیون استانی توسط معاون دانشجویی وزارت اتخاذ خواهد شد.

ماده ۹- رسیدگی به اعتراضات

چنانچه دانشجویی نسبت به آرای صادره توسط کمیسیون استانی اعتراض داشته باشد ابتدا درخواست خود را به رییس کمیسیون استانی ارائه خواهد داد و در صورت عدم رسیدگی، دانشجو می‌تواند از طریق دفتر بازرسی و پاسخ‌گویی به شکایات وزارت تقاضای رسیدگی نماید.

ماده ۱۰- این آیین‌نامه در ده ماده، پنج تبصره و یک تذکر در تاریخ ۸۷/۷/۲۷ به تأیید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب به مدت دو سال به صورت آزمایشی قابل اجرا می‌باشد.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری- محمد مهدی زاهدی

برگزاری مسابقات علمی دانشجویی مصوب جلسه ۶۶۴ مورخ ۱۳۸۹/۳/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده واحده «برگزاری مسابقات علمی دانشجویی» که در جلسه ۶۶۴ مورخ ۱۳۸۹/۳/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بنا به پیشنهاد مورخ ۱۳۸۸/۷/۴ معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و رییس سازمان سنجش آموزش کشور، به تصویب رسیده است، به شرح ذیل اجرا ابلاغ می‌شود:

«ماده واحده - به منظور شناسایی و معرفی استعداد های برتر دانشجویان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور، ترغیب و تشویق دانشجویان به مطالعه و تحقیق، ایجاد انگیزه بیشتر برای یادگیری عمیق تر، پرورش روحیه علمی و پژوهشی، دسترسی بهتر مسؤولان ذی ربط آموزش عالی به ملاک‌های مناسب جهت بازنگری برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌ها و دستیابی مناسب به اطلاعات واقعی و سطح علمی و کیفیت آموزشی دانشگاه‌ها، مسؤولیت اجرای مسابقات علمی دانشجویی (المپیاد) به سازمان سنجش آموزش کشور واگذار می‌شود.

تبصره ۱ - به منظور ترویج فرهنگ و تعمیق دوستی و تفاهم با دانشجویان دیگر کشورها (به ویژه کشورهای اسلامی)، سازمان سنجش آموزش کشور مجاز است که مسابقات را با ضوابط ملی و بین‌المللی برگزار نماید.

تبصره ۲ - اعضا، وظایف و اختیارات شورا و کمیته‌ها و منابع تأمین بودجه برگزاری المپیاد با همکاری کمیسیون مشورتی شورای عالی انقلاب فرهنگی و سازمان‌های ذی ربط تهیه و تدوین و به تصویب دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید».

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - محمود احمدی‌نژاد

**امکان ادامه تحصیل دانشجویان دختر مسلمان محجبه
دانشگاه‌های فرانسه، آلمان و ترکیه در دانشگاه‌های ایران
مصوب جلسه ۵۴۵ مورخ ۱۳۸۳/۶/۱۷
شورای عالی انقلاب فرهنگی**

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۴۵ مورخ ۱۳۸۳/۶/۱۷ امکان ادامه تحصیل دانشجویان دختر مسلمان محجبه دانشگاه‌های فرانسه، آلمان و ترکیه در دانشگاه‌های ایران را به شرح زیر تصویب کرد:

دانشجویان دختر مسلمان محجبه دانشگاه‌های فرانسه، آلمان و ترکیه در صورت تمایل می‌توانند در همان رشته و در چارچوب ضوابط مربوط و مازاد بر سهمیه موجود در دانشگاه‌های ایران به تحصیل خود ادامه دهند. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نیز دانشگاه آزاد اسلامی موظفند تمهیدات لازم را در این خصوص فراهم نمایند.

همچنین به سازمان کنفرانس اسلامی و سایر مجامع علمی و فرهنگی جهان اسلام پیشنهاد می‌شود برای تأسیس دانشگاه در کشورهایی که دختران مسلمان از داشتن حجاب منع شده‌اند اقدامات بایسته را به عمل آورند.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سیدمحمدخاتمی

**ماده واحده ایجاد شرایط تسهیل زمینه‌های ادامه تحصیل
دانش‌آموزان و دانشجویان افغانی و عراقی مقیم ایران
مصوب جلسه ۶۴۶ مورخ ۱۳۸۸/۴/۳۰
شورای عالی انقلاب فرهنگی**

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۶۴۶ مورخ ۸۸/۴/۳۰ و بنا به پیشنهاد کارگروه منتخب شورای عالی، ماده واحده «ایجاد شرایط تسهیل زمینه‌های ادامه تحصیل دانش‌آموزان و دانشجویان تبعه افغانی و عراقی مقیم ایران» را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده واحده- ادامه تحصیل دانش‌آموزان و دانشجویان تبعه افغانی و عراقی مقیم ایران براساس شرایط موضوع بندهای ذیل، مجاز می‌باشد:

۱- به منظور برنامه‌ریزی برای امور آموزشی دانش‌آموزان و دانشجویان افغانی و عراقی در سطوح دبستان، دبیرستان و دانشگاه‌ها طبق ضوابط مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، کمیته‌ای با مسؤولیت آقای دکتر قمی و مرکب از نمایندگان شورای عالی امنیت ملی، وزارتخانه‌های کشور، امور خارجه، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش، دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، تحت نظارت شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می‌شود.

۲- وزارت آموزش و پرورش موظف است از طریق هماهنگی با کمیته موضوع بند ۱ فوق، اقدامات ذیل را انجام دهد:

الف) صدور مجوز، حمایت و نظارت بر مدارس غیرانتفاعی موضوع این مصوبه، مطابق با نظام آموزشی کشور؛

ب) برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت آموزشی برای کودکان واجب‌التعلیم افغانی و

عراقی که به صورت غیرمجاز در ایران حضور دارند؛
(ج) تأسیس مدارس ایرانی-افغانی در داخل افغانستان.
تبصره- دولت موظف است بودجه لازم برای اجرای این مصوبه را در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار دهد.

۳- به منظور کاهش مهاجرت و تشویق مهاجران به بازگشت به کشورشان، نهادهای ذی ربط نسبت به مساعدت‌های لازم با نیروهای همسو با انقلاب اسلامی در داخل افغانستان برای راه‌اندازی مدارس غیرانتفاعی، اقدام می‌نمایند.

۴- وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند نسبت به فراهم سازی زمینه حضور اتباع افغانی و عراقی دارای اقامت مجاز در آزمون سراسری دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور همراه با:

الف) دقت کامل در گزینش علمی و عمومی؛

ب) تعیین سقف و رعایت اولویت‌ها و اعمال مدیریت لازم به خصوص در مسایل فرهنگی در طول تحصیل (با مشارکت نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها) اقدام لازم را انجام دهند.

۵- مصوبات کمیته موضوع بند ۱ فوق حسب مورد و در صورت لزوم، به تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید.

۶- این ماده واحده در ۶ بند و یک تبصره در جلسه ۶۴۶ مورخ ۸۸/۴/۳۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - محمود احمدی‌نژاد

اهداف و سیاست‌های ناظر بر برگزاری اردوهای دانش‌آموزی و دانشجویی مصوب جلسه ۵۳۴ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۳۴ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۵، اهداف و سیاست‌های برگزاری اردوها به این شرح تصویب کرد:

به‌منظور ایجاد نظم و هماهنگی و فراهم آوردن زمینه مناسب برای برگزاری اردوهای دانش‌آموزی و دانشجویی اهداف و سیاست‌های ناظر بر این اردوها به‌شرح ذیل تعیین می‌شود:

ماده ۱- تعریف اردو

مقصود از اردو در این مصوبه سفر دسته جمعی گروهی از دانش‌آموزان یا دانشجویان با مقاصد علمی، آموزشی، فرهنگی، زیارتی، سیاحتی و ورزشی می‌باشد که با مجوز مراجع ذی‌ربط برگزار می‌شود.

ماده ۲- اهداف اردو

- ۱- ایجاد بستر مناسب برای تمرین یک زندگی دسته جمعی منبسط از ارزش‌های اسلامی؛
- ۲- تقویت و تحکیم بنیه اعتقادی، اخلاقی جوانان و نوجوانان؛
- ۳- کسب تجربه در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی؛
- ۴- کمک به فرآیند اجتماعی شدن و ارتقای مهارت‌های اجتماعی؛
- ۵- ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی استعدادهای فردی؛
- ۶- افزایش آگاهی‌های عمومی در زمینه تاریخ، جغرافیا و فرهنگ ایران و جهان و آشناسازی شرکت‌کنندگان با تاریخ و تمدن ایران و اسلام؛
- ۷- گسترش و تعمیق مهارت‌های فردی و ارتقای سطح هوشیاری و قدرت درک و دریافت شرکت‌کنندگان؛
- ۸- جهت‌گیری ویژه برای تعمیق روحیه وطن‌خواهی و دلبستگی به کشور؛

۹- آشناسازی شرکت کنندگان با شرایط معیشتی مردم در مناطق محروم.

ماده ۳- سیاست‌های ناظر بر برگزاری اردو

- ۱- در برگزاری اردوها تدارک برنامه‌ها می‌بایست به نحوی باشد که منجر به تقویت و گسترش معیارها و ارزش‌های اسلامی شود؛
- ۲- در برنامه‌ریزی و اجرای اردوها می‌بایست جذابیت، تنوع، نشاط و شادابی و نیز مشارکت فعالانه شرکت کنندگان مورد توجه قرار گیرد؛
- ۳- برنامه‌ها می‌بایست با نیازهای عاطفی، اجتماعی و جسمی شرکت کنندگان در جنسیت و مقاطع مختلف تحصیلی مطابقت داشته باشد و تنوع و تعداد اردوها به نحوی لحاظ گردد که ذائقه شرکت کنندگان را پوشش دهد؛
- ۴- دوره‌های آموزشی مستقیم و غیر مستقیم کوتاه مدت در برخی اردوهای خاص مورد توجه قرار گیرد؛
- ۵- در برگزاری و اجرای اردوها می‌بایست تمهیدات و اقدامات مقتضی به‌منظور تأمین کامل امنیت فردی و جمعی شرکت کنندگان پیش‌بینی و اعمال شود؛

ماده ۴- تهیه آیین‌نامه اجرایی

- ۴-۱- دستورالعمل اجرایی اردوهای دانش‌آموزی مطابق با این سیاست‌ها، ظرف مهلت شش ماه از تاریخ تصویب این مصوبه توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و با امضای وزیر آموزش و پرورش به واحدهای تابعه آن وزارتخانه ابلاغ می‌شود؛
 - ۴-۲- دستورالعمل اجرایی اردوهای دانشجویی مطابق با این سیاست‌ها ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این مصوبه توسط کمیته مشترک وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و با امضای وزاری این وزارتخانه‌ها به دانشگاه‌ها و واحدهای تابعه ابلاغ می‌شود؛
 - ۴-۳- دستورالعمل اجرایی اردوهای دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این سیاست‌ها توسط این دانشگاه تهیه و با امضای رییس دانشگاه آزاد اسلامی به دانشگاه‌ها و واحدهای تابعه این دانشگاه ابلاغ می‌شود؛
- ماده ۵)** هیأت نظارت و بازرسی شورای عالی انقلاب فرهنگی مسؤولیت نظارت و پیگیری این مصوبه را بر عهده خواهد داشت.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سیدمحمد خاتمی

دستورالعمل اردوهای دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب مورخ ۸۶/۱۰/۱۰ وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه

به منظور افزایش نشاط روحی، تقویت حس خود اتکایی، آشنایی با مواریت دینی و فرهنگی و تحکیم هویت ملی، تعمیق بینش علمی، زیارت اماکن متبرکه، دیدار از جاذبه‌های طبیعی و اماکن تفریحی و ضرورت ساماندهی و نظارت بر سفرهای دانشجویی برای بهره‌برداری مناسب تر از این سفرها، اردوهای دانشجویی با شرایط مندرج در این دستورالعمل برگزار می‌شوند. این دستورالعمل براساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح زیر تدوین و ابلاغ می‌شود:

- ۱- «ماده واحده مقررات سفرهای دانشجویی الحاقی به آیین‌نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی» مصوب جلسه ۵۳۰ مورخ ۸۲/۹/۲۵؛
- ۲- «اهداف و سیاست‌های ناظر بر برگزاری اردوهای دانش‌آموزی و دانشجویی» مصوب جلسه ۵۳۴ مورخ ۸۲/۱۲/۵، بند ۲ از ماده ۴.

بخش اول - تعاریف

ماده ۱- اردوهای دانشجویی، سفر جمعی گروهی از دانشجویان است که با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه برگزار می‌شود.

ماده ۲- اردوهای دانشجویی به دو دسته تقسیم می‌شوند:

الف) اردوهای فرهنگی شامل سفرهای زیارتی، ورزشی، هنری، سیاحتی و شرکت در

جشنواره‌های فرهنگی و هنری؛

ب) اردوهای علمی: شامل شرکت در نمایشگاه‌ها و بازدیدهای تخصصی، کنفرانس‌ها، نشست‌ها و بازدیدهای علمی و سفرهای آموزشی - پژوهشی.
تبصره - سفرهای آموزشی و پژوهشی (مرتبط با واحدهای درسی) که با حضور استاد و مجوز گروه آموزشی دانشکده برگزاری می‌شود، از شمول این دستورالعمل خارج است.

ماده ۳- اهداف اردو

الف) ایجاد بستر مناسب برای تمرین یک زندگی دسته جمعی منبعت از ارزش‌های اسلامی؛

ب) تقویت و تحکیم بنیه اعتقادی، اخلاقی جوانان؛

ج) کسب تجربه در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی؛

د) کمک به فرآیند اجتماعی شدن و ارتقای مهارت‌های اجتماعی؛

ه) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی استعداد‌های فردی؛

و) افزایش آگاهی عمومی در زمینه تاریخ، جغرافیا و فرهنگ ایران و جهان و آشناسازی شرکت‌کنندگان با تاریخ و تمدن ایران و اسلام؛

ز) گسترش و تعمیق مهارت‌های فردی و ارتقای سطح هوشیاری و قدرت درک و دریافت شرکت‌کنندگان؛

ح) جهت‌گیری ویژه برای تعمیق روحیه وطن‌خواهی و دلبستگی به کشور؛

ط) آشناسازی شرکت‌کنندگان با شرایط معیشتی مردم در مناطق محروم.

ماده ۴- برگزار کننده اردو

همه نهادها، تشکل‌ها، انجمن‌ها و کانون‌های دارای مجوز فعالیت همچنین واحدهای اداری دانشگاه در راستای شرح وظایف خود می‌توانند مجوز برگزاری اردو دریافت کنند.

ماده ۵- سرپرست اردو

یکی از دانشگاهیان (دانشجو، هیأت علمی یا یکی از کارکنان دانشگاه) است که با معرفی برگزار کننده و تأیید و ابلاغ معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه به سرپرستی اردو منصوب می‌شود.

بخش نهم: دانشجویی / ۷۰۱

ماده ۶- محل برگزاری اردو و مسیر آن در اطلاق مقررات به منزله محدوده دانشگاه محسوب می‌شود و در مدت برگزاری اردو رعایت مقررات انضباطی دانشگاه و مفاد این دستورالعمل الزامی است.

بخش دوم - شرایط عمومی برگزاری اردو

ماده ۷- در برگزاری اردوها، تدارک برنامه‌ها می‌بایست به نحوی باشد که منجر به تقویت و گسترش معیارها و ارزش‌های اسلامی شود.

ماده ۸- در برنامه‌ریزی و اجرای اردوها می‌بایست جذابیت، تنوع، نشاط، و شادابی و نیز مشارکت فعالانه شرکت‌کنندگان مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۹- برنامه‌ها می‌بایست با نیازهای عاطفی، اجتماعی و جسمی شرکت‌کنندگان در جنسیت و مقاطع مختلف تحصیلی مطابقت داشته باشد و تنوع و تعداد اردوها به نحوی لحاظ گردد که ذائقه شرکت‌کنندگان را پوشش دهد.

ماده ۱۰- دوره‌های آموزشی مستقیم و غیر مستقیم کوتاه مدت در برخی اردوهای خاص مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۱۱- برگزاری اردوهای دانشگاه، به صورت مختلط مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۲- زمان برگزاری اردو نباید در نظم آموزش دانشگاه اختلال ایجاد کند.

تبصره - مرجع صدور اردو می‌تواند در صورت ضرورت، مجوز برگزاری اردو در روزهای فعال دانشگاه را صادر کند. مسؤولیت رعایت مقررات آموزشی دانشگاه در مورد نداشتن غیبت بیش از حد مجاز به عهده دانشجو است.

تبصره - مرجع صدور اردو می‌تواند در صورت ضرورت، مجوز برگزاری اردو در روزهای فعال دانشگاه را صادر کند.

مسؤولیت رعایت مقررات آموزشی دانشگاه در مورد نداشتن غیبت بیش از حد مجاز به عهده دانشجو است.

بخش سوم - وظایف برگزار کننده و سرپرست اردو

- ماده ۱۳-** برگزار کننده اردو برای اخذ مجوز باید درخواست کتبی حاوی اطلاعات زیر را به مرجع مندرج در ماده ۲۲ ارایه کند:
- ۱- نوع اردو (براساس ماده ۲)، ۲- مبداء و مقصد، ۳- تاریخ رفت و برگشت، ۴- مسیر حرکت، ۵- محل اقامت، ۶- نوع وسیله نقلیه، ۷- نام سرپرست ۸- منابع مالی ۹- برنامه روزانه، ۱۰- تعداد شرکت کنندگان.
- همچنین یک روز پیش از آغاز اردو باید اسامی و امضای شرکت کنندگان و عوامل اجرایی به معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه ارایه شود.
- ماده ۱۴-** برگزار کننده اردوهای داخل کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل ۲۰ روز پیش از زمان پیش‌بینی شده آغاز اردو به مرجع مربوط ارایه کند.
- ماده ۱۵-** برگزار کننده اردوهای خارج کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل ۲ ماه پیش از زمان پیش‌بینی شده آغاز اردو به مرجع مربوط ارایه کند.
- ماده ۱۶-** هرگونه ثبت درخواست برگزاری اردو خارج از ظرف زمانی تعیین شده در مواد ۱۴ و ۱۵ برای اردوهای داخل و خارج کشور با صلاحدید مراجع مربوطه قابل بررسی است.
- ماده ۱۷-** برگزار کننده و سرپرست اردو موظف به رعایت مقررات دانشگاه و مفاد این دستورالعمل در برگزاری اردو هستند.
- ماده ۱۸-** سرپرست اردو ضمن عمل به شرح وظایف، مسؤولیت کامل برگزاری، نظارت و اجرای دقیق برنامه اردو را؛ که در درخواست اخذ مجوز ارایه شده است؛ بر عهده خواهد داشت. تنها در صورت بروز حوادث پیش‌بینی نشده و بنا به مصالح، سرپرست اردو می‌تواند در برنامه اردو تغییراتی ایجاد کند.
- ماده ۱۹-** در طول برگزاری اردو، شرکت کنندگان نمی‌توانند بدون اجازه سرپرست، اردو را ترک کنند.
- ماده ۲۰-** برگزار کننده اردو باید حداکثر ۱۰ روز پس از پایان اردو، گزارش جامع و مکتوب اردو را، به همراه فرم نظرسنجی شرکت کنندگان به معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه تحویل دهد.

بخش نهم: دانشجویی / ۷۰۳

ماده ۲۱- اطلاع‌رسانی درباره برگزاری اردوها باید از سوی برگزار کننده اردو به صورت علنی و عمومی انجام شود تا کلیه دانشجویان واجد شرایط به صورت عادلانه امکان ثبت نام در اردو را داشته باشند.

بخش چهارم - مجوز برگزاری اردو

ماده ۲۲- برگزاری هر اردو و یا سفر دانشگاهی با شرایط زیر مستلزم اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه است.

۱- استفاده از امکانات یا اموال دانشگاه در طول برگزاری اردو؛

۲- تأمین تمام یا بخشی از هزینه اردو از سوی دانشگاه؛

۳- نصب اطلاعیه رسمی در فضاهای متعلق به دانشگاه؛

۴- استفاده از عنوان دانشگاه یا یکی از تشکلهای رسمی دانشگاه.

ماده ۲۳- مرجع صدور مجوز می‌باید ظرف دو هفته پس از ثبت درخواست برگزاری اردوهای داخل کشور و دو ماه پس از ثبت درخواست برگزاری اردوهای خارج کشور، نظر نهایی خود را به برگزار کننده اردو اعلام کند.

تبصره- شورای فرهنگی دانشگاه موظف است حداکثر ۱۰ روز بعد از طرح درخواست برگزاری اردوی خارج کشور، در صورت موافقت، نظر معاونت فرهنگی و اجتماعی یا شورای فرهنگی وزارت متبوع را نیز استعلام نماید.

ماده ۲۴- شرکت افراد خارج از دانشگاه در اردوهای دانشجویی - حسب مورد- تنها با تأیید مرجع صدور مجوز اردو امکان‌پذیر است.

ماده ۲۵- کلیه سفرهای جمعی دانشجویی که با برنامه‌ریزی متمرکز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سایر نهادهای رسمی کشور اعلام و برگزار می‌شود از شمول این دستورالعمل خارج است.

ماده ۲۶- معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه موظف است شرح وظایف سرپرست و عوامل اجرایی اردو از جمله رانندگان و مقررات ویژه شرکت‌کنندگان در اردو را تهیه کند و پیش از برگزاری اردو به اطلاع و امضای ایشان برساند.

ماده ۲۷- معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه می باید جهت نظارت بر چگونگی برگزاری کنندگان، فرمهایی را برای نظرسنجی از شرکت کنندگان در اردو تهیه کند و در اختیار ایشان قرار دهد.

ماده ۲۸- معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه همه سوابق و مستندات هر اردو اعم از درخواست برگزاری اردو، فهرست اسامی شرکت کنندگان و عوامل اجرایی، برگه های امضا شده شرح وظایف و فرم های تکمیل شده نظرسنجی را نگهداری و اطلاعات این مستندات را در قالب فرم های گزارش گیری سالانه وزارتین استخراج کرده و به معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت متبوع ارسال نماید.

بخش پنجم- ایمنی سفر

ماده ۲۹- برگزار کننده اردو موظف است نکات مربوط به ایمنی سفر را رعایت کند.
از جمله:

- ۱- استفاده از اتوبوس دارای برگه معاینه فنی و بیمه نامه همراه با رانندگان صلاحیت دار مسیرهای بین شهری؛
- ۲- استفاده از دو راننده برای مسیرهای طولانی (بیش از ۵۰۰ کیلومتر)؛
- ۳- همراه داشتن وسایل و تجهیزات کمک های اولیه؛
- ۴- بیمه کلیه شرکت کنندگان در طول برگزاری اردو؛
- ۵- جلوگیری از حضور سرنشین اضافه بر ظرفیت در وسیله نقلیه؛
- ۶- توجه به بهداشت عمومی (غذا، خوارکی ها، مکان ها و...).

تبصره ۱- لازم است معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه ضرورت رعایت موارد فوق را به اطلاع برگزاری کننده اردو برساند.

تبصره ۲- در مواردی که ایمنی سفر به عوامل سفر اعم از: برگزار کننده، عوامل اجرایی، و دانشجویان نیاز به آموزش پیش از اردو داشته باشد، معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه ملزم به برگزاری کلاس آموزشی می باشد.
تشخیص لزوم برگزاری دوره آموزشی با شورای فرهنگی دانشگاه است.

ماده ۳۰- در مواردی که سفر با هواپیما، قطار یا کشتی انجام می شود بررسی موارد

ایمنی سفر بر عهده شورای فرهنگی دانشگاه خواهد بود.

بخش ششم - تخلفات، شکایات و تنبیهات

ماده ۳۱- هرگونه عدول از مقررات و آیین‌نامه‌های دانشگاه، این دستورالعمل و تعهدات از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی (اعم از برگزار کنندگان، شرکت‌کنندگان و عوامل اجرایی) تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۳۲- چنانچه تخلفی در اردوها صورت پذیرد مرجع تشخیص، شورای فرهنگی دانشگاه و مراجع رسیدگی به آن کمیته انضباطی دانشگاه، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری می‌باشد که پس از بررسی اولیه و در صورت لزوم طبق مواد ۳۳، ۳۴ و سایر مقررات دانشگاه حسب مورد تصمیم‌گیری می‌کنند.

ماده ۳۳- آیین‌نامه‌های کمیته انضباطی، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات دانشگاه؛ حسب مورد، مبنای رسیدگی به تخلفات است.

ماده ۳۴- اگر تخلف از سوی اشخاص حقیقی (اعم از شرکت‌کنندگان یا عوامل اجرایی) صورت گیرد طبق ضوابط و آیین‌نامه‌های موجود به آن رسیدگی می‌شود.

ماده ۳۵- این دستورالعمل در یک مقدمه، شش بخش، ۳۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۸۶/۱۰/۱۰ به امضای وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم‌الاجرا است.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری - محمد مهدی زاهدی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - علی باقری لنگرانی

**ماده واحده مقررات سفرهای دانشجویی الحاقی به آیین نامه
حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات
آموزش عالی مصوب جلسه ۵۳۰ مورخ ۱۳۸۲/۹/۲۵
شورای عالی انقلاب فرهنگی^۱**

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۳۰ مورخ ۱۳۸۲/۹/۲۵ ماده واحده مقررات سفرهای دانشجویی الحاقی به آیین نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (ابلاغیه شماره ۱۹۰۸/دش مورخ ۶۶/۵/۱۳) را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده واحده - سفرهای دانشجویی مشمول مقررات ذیل خواهد بود:

۱- سفرهای دانشجویی باید با تصویب و صدور مجوز توسط شورای فرهنگی دانشگاه انجام شود؛

تبصره ۱- مقصود از سفر دانشجویی، کلیه مسافرت‌های فرهنگی و بازدیدهای علمی دسته جمعی گروهی از دانشجویان یک دانشگاه است که به منظور زیارت، سیاحت و تفریح، با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه برگزار می‌شود.

تبصره ۲- واحدهای برگزار کننده اردوی دانشجویی غیردولتی خارج از دانشگاه، می‌بایست نسبت به اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه اقدام نماید.

تبصره ۳- سفرهای درسی و پژوهشی که با حضور استاد و مجوز گروه آموزشی دانشکده برگزار می‌شود از شمول این مصوبه مستثنا می‌باشد.

۲- برگزاری اردوهای مختلط (دختر و پسر) صرفاً با تأیید مکتوب مرجع صادر کننده

۱- آیین نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب جلسه ۱۲۶ مورخ ۱۳۶۶/۵/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و الحاقیه فوق در بخش فرهنگی (هشتم) درج گردیده است.

بخش نهم: دانشجویی / ۷۰۷

مجوز قابل اجرا است؛

۳- در سفرهای دانشجویی، محل برگزاری اردو و مسیر آن در اطلاق مقررات به منزله محدوده دانشگاه محسوب و در این مدت رعایت مقررات انضباطی دانشگاه و سایر مقررات مربوط الزامی است؛

۵- دستورالعمل اجرایی موضوع این الحاقیه توسط بالاترین مقام دستگاه مربوط برای اجرا ابلاغ می‌شود.

رییس جمهور و رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی - سیدمحمد خاتمی

آیین نامه تأسیس مؤسسات و شرکتهای خدمات اعزام دانشجو به خارج از کشور مصوب مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ بنا به پیشنهاد شماره ۷۲۵/۱۰۴۰ مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۶ وزارت امور خارجه و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه تأسیس مؤسسات و شرکتهای خدمات اعزام دانشجو به خارج از کشور را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- مؤسسات و شرکتهای خدمات اعزام دانشجو به خارج از کشور- که در این آیین نامه به اختصار مؤسسات و شرکتهای نامیده می شوند. اشخاص حقوقی غیردولتی هستند که به منظور فراهم نمودن تسهیلات لازم برای متقاضیان ادامه تحصیل در خارج از کشور با هزینه شخصی فعالیت می کنند.

تبصره - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در این زمینه فعالیت می کنند مشمول این آیین نامه هستند.

ماده ۲- به منظور نظارت بر تأسیس و فعالیت مؤسسات و شرکتهای متقاضی فعالیت موضوع ماده (۱) این آیین نامه، کار گروه نظارت بر اعزام دانشجو به خارج از کشور- که در این آیین نامه کار گروه نظارت نامیده می شود- از اعضای زیر تشکیل می شود:

۱- مدیر کل بورس و امور دانشجویان خارج از کشور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (رییس)؛

۲- مدیر کل بورس ها، دانشجویان و دانش آموختگان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (نایب رییس)؛

۳- مدیر کل کنسولی وزارت امور خارجه؛

۴- مدیر کل دفتر مجامع و فعالیت های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛

۵- نماینده وزارت اطلاعات؛

۶- نماینده وزارت دادگستری (حقوقدان امور بین‌الملل).

تبصره ۱- اعضای ردیف‌های (۱) تا (۴) این ماده می‌توانند برای شرکت در جلسات کارگروه نظارت نماینده تام‌الاختیار معرفی نمایند.

تبصره ۲- دبیرخانه کارگروه نظارت در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مستقر می‌شود و دبیر کارگروه نیز توسط رییس مشخص خواهد شد.

ماده ۳- هرگونه فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی در رابطه با اعزام متقاضیان ادامه تحصیل با هزینه شخصی به خارج از کشور، برای مقاطع بالاتر از دیپلم موکول به کسب مجوز از کارگروه نظارت است.

تبصره ۱- اداه ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی موظف است از ثبت مؤسسات و شرکت‌هایی که فاقد مجوز موضوع این ماده هستند، خودداری نماید.

تبصره ۲- ثبت هرگونه تغییر و اصلاح در اساسنامه مؤسسات و شرکت‌های دارای مجوز توسط اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی صرفاً با موافقت کارگروه نظارت امکان‌پذیر است.

ماده ۴- وظایف و اختیارات کارگروه نظارت به این شرح است:

۱- بررسی و اعلام نظر در خصوص صلاحیت عمومی و تخصصی مؤسسات و شرکت‌های موجود و متقاضیان تأسیس مؤسسه و شرکت و اشتغال به فعالیت‌های موضوع این آیین‌نامه براساس ماده (۷) این آیین‌نامه و سایر قوانین و مقررات مربوط؛

۲- تعیین حدود اختیارات و وظایف مؤسسات و شرکت‌ها به صورت موردی؛

۳- صدور مجوز فعالیت مؤسسات و شرکت‌ها پس از احراز شرایط مندرج در این

آیین‌نامه؛

۴- نظارت بر عملکرد مؤسسات و شرکت‌ها و بررسی گزارش‌ها و شکایت‌های واصل

شده؛

۵- رسیدگی به تخلفات مؤسسات و شرکت‌ها و اتخاذ تدابیر لازم براساس مقررات

این آیین‌نامه؛

۶- صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های لازم در خصوص شرایط تأسیس، ثبت، نحوه

۷۱۰ / مجموعه قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

نظارت بر فعالیتهای تخصصی، تعیین ضوابط برای خدمات قابل ارایه در چارچوب قوانین و مقررات کشور.

ماده ۵- شرایط صدور مجوز توسط کار گروه نظارت بر فعالیت اشخاص حقیقی و شرایط اعضای هیأت مؤسس و هیأت امنای مدیره اشخاص حقوقی حسب مورد برای اقدام به فعالیتهای موضوع این آیین نامه به شرح زیر است:

۱- شرایط عمومی:

الف) تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران؛

ب) حسن شهرت؛

پ) عدم وجود سوء پیشینه کیفری مؤثر؛

ت) دارا بودن کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت از آن برای متقاضیان ذکور؛

ث) عدم اعتیاد به مواد مخدر با تأیید مراجع ذیصلاح؛

ج) داشتن حداقل سی (۳۰) سال سن؛

چ) تاهل.

۲- شرایط اختصاصی:

الف) داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی یا معادل آن؛

ب) دارا بودن توانایی لازم برای انجام وظایف و امور مربوط؛

پ) آشنایی و سابقه کار در امور فرهنگی، آموزشی یا خدمات دانشجویی.

تبصره- تشخیص دارا بودن شرایط مندرج در بند (۲) این ماده بر عهده کار گروه نظارت است.

ماده ۶- وظایف و مسؤولیتهای مؤسسات و شرکتها به شرح زیر است:

۱- ارایه اطلاعات کامل و واقعی به متقاضی تحصیل در خارج از کشور در خصوص نوع و میزان خدمات و تعهدات خود؛

۲- تنظیم قرارداد با متقاضی و ارایه خدمات در چارچوب آن؛

۳- رعایت بخشنامهها و دستورالعملهای صادر شده توسط کارگروه نظارت.

تبصره- مؤسسات و شرکتها صرفاً می توانند از دانشگاهها و مراکز آموزشی خارجی که ارزش مدرک تحصیلی آنها در مقطع مورد نظر به تأیید وزارتخانههای ذی ربط رسیده

باشد برای متقاضیان تقاضای پذیرش نمایند.

ماده ۷- چنانچه تخلف اشخاص حقیقی و مؤسسات و شرکت‌های دارای مجوز پس از بررسی به تأیید کارگروه نظارت برسد بنا بر شدت و دفعات تکرار تخلف میزان خسارات احتمالی ناشی از آن، اقدامات زیر به تشخیص کارگروه یاد شده قابل انجام است:

۱- تذکر شفاهی؛

۲- تذکر کتبی با درج در پرونده؛

۳- اخطار کتبی با درج در پرونده؛

۴- لغو مجوز بطور دائم و اعلام عدم صلاحیت اشتغال به این فعالیت.

تبصره- در صورتی که اقدام مؤسسات و شرکت‌ها، عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین و مقررات جزایی کشور را دارا باشد کارگروه نظارت مکلف است مراتب را به مراجع صالح قضایی منعکس نماید.

در این صورت انعکاس مراتب به مراجع صالح، مانع از اقدامات موضوع این ماده نخواهد بود.

ماده ۸- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که قبل از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه در زمینه خدمات اعزام دانشجویان به خارج از کشور فعالیت داشته اند موظفند حداکثر تا شش ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه ضمن تطبیق شرایط خود با مقررات این آیین‌نامه، مجوز لازم را از کارگروه نظارت دریافت نمایند در غیر این صورت از فعالیت آنها ممانعت به عمل خواهد آمد.

ماده ۹- مجوز صادر شده توسط کارگروه نظارت قابل واگذاری یا انتقال به غیر نمی‌باشد.

ماده ۱۰- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است اسامی شرکت‌های موضوع این آیین‌نامه را به صورت سالانه منتشر نماید.

آیین‌نامه ارزشیابی مدارک تحصیلی دانشگاه‌های خارج از کشور مصوب مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۰ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

در اجرای ردیف ۴ از بند ج ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و به‌منظور بررسی مدارک تحصیلی دانشگاه‌های خارج از کشور و ارزشیابی مدارک تحصیلی مربوط، این آیین‌نامه تنظیم و پس از تصویب به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱- تعاریف

- ۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۲- سازمان: سازمان امور دانشجویان.
- ۳- اداره کل: اداره کل امور دانش‌آموختگان سازمان امور دانشجویان.
- ۴- مؤسسه/ مؤسسات: هر یک/ همه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی خارج از کشور.
- ۵- مدرک تحصیلی: مدرک صادره از مؤسسه/ مؤسسات است که در ارتباط با رشته‌های تحصیلی وزارت متبوع بوده و از طرف مؤسسه/ مؤسسات به دانش‌آموختگان مربوط اعطا می‌شود.
- ۶- دانش‌آموختگان: کسانی که در یکی از مؤسسات، تحصیل کرده و موفق به دریافت مدرک تحصیلی شده‌اند.
- ۷- دانشگاه/ دانشگاه‌ها: منظور دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی داخل کشور می‌باشند که تحت نظر وزارت به فعالیت مشغول می‌باشند.
- ۸- ارزشیابی: تعیین و تطبیق ارزش علمی مدارک تحصیلی صادره در خارج از

بخش نهم: دانشجویی / ۷۱۳

کشور، همپراز با یکی از مقاطع تحصیلی رسمی در آموزش عالی داخل کشور.
۹- اعتبارسنجی: تعیین اعتبار علمی مؤسسه/ مؤسسات براساس مقررات وزارت
متبوع و موازین این آیین‌نامه.

۱۰- شورای ارزشیابی: شورای تعیین ضابطه‌های لازم در مورد ارزشیابی و
اعتبارسنجی مدارک تحصیلی صادره از خارج از کشور.

۱۱- طول دوره تحصیل و اقامت: مدت زمان رسمی دوره‌های آموزش عالی هر
مؤسسه به استناد تقویم آموزشی رسمی مربوط بررسی و مطابق با جدول ذیل همپراز
می‌شود و همچنین حداقل مدت زمان اقامت الزامی دانشجویی دانش‌آموختگان در کشور
محل تحصیل برای تطبیق با انواع تحصیلات حضوری و نیمه‌حضوری، به استناد اسناد
رسمی قابل قبول ارایه شده به اداره کل به شرح همان جدول تعیین می‌شود. طول
دوره‌های تحصیلی و حداقل مدت (ماه) اقامت دانشجویی برای انواع تحصیلات حضوری
و نیمه‌حضوری به شرح ذیل می‌باشد:

دوره تحصیلی	طول دوره تحصیلی	حداقل مدت اقامت دانشجویی لازم برای تحصیلات حضوری	حداقل مدت اقامت دانشجویی لازم برای تحصیلات نیمه‌حضوری
کاردانی	۲۴	۱۶	-----
کارشناسی سه ساله	۳۶	۲۴	-----
کارشناسی چهارساله	۴۸	۳۲	-----
کارشناسی‌ارشد ناپیوسته	۲۴	۱۶	-----
کارشناسی‌ارشد پیوسته	۶۰	۴۰	-----
دکترای سه ساله	۳۶	۲۴	۱۸
دکتری چهار ساله	۴۸	۳۲	۲۴

۱۲- کمیسیون‌های ارزشیابی مدارک: کمیسیون‌های تخصصی در رشته‌های مختلف
که هر یک از مدارک تحصیلی و مدارک مرتبط دانش‌آموختگان را وفق مقررات قانونی
مرتبط، طبق این آیین‌نامه و مصوبات شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی مورد بررسی و
ارزشیابی قرار می‌دهند.

۱۳- ارزشنامه: مدرکی است که براساس مفاد این آیین‌نامه و به تصویب هر یک از

کمیسیون‌های ارزشیابی مدارک، به عنوان هم‌مطرازی تحصیل در مؤسسه/ مؤسسات توسط اداره کل صادر و به امضای رئیس سازمان می‌رسد.

۱۴- شیوه آموزشی: تحصیل دانش‌آموخته براساس مفاد این آیین‌نامه، حضوری، نیمه‌حضوری و یا غیرحضوری تعیین می‌شود، حتی اگر متقاضی در مؤسسه ذی‌ربط به عنوان حضوری ثبت‌نام و یا مدرک تحصیلی حضوری صادر شده باشد.

ماده ۲- ترکیب اعضای شورا و کمیسیون‌های ارزشیابی

الف) ترکیب اعضای شورای ارزشیابی

- ۱- رییس سازمان (رییس شورا)؛
- ۲- مدیرکل امور دانش‌آموختگان (دبیرشورا)؛
- ۳- معاون آموزشی وزارت یا نماینده تام‌الاختیار؛
- ۴- معاون پژوهشی وزارت یا نماینده تام‌الاختیار؛
- ۵- رییس مرکز نظارت و ارزیابی آموزش عالی.
- ۶- پانزده تن از شخصیت‌های علمی- فرهنگی و آشنا به نظام‌های مختلف آموزشی و پژوهشی که با پیشنهاد رییس شورا و با تایید و حکم وزیر برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند.

ب) ترکیب اعضای کمیسیون‌ها

- ۱- حسب تشخیص و تصویب شورای ارزشیابی کمیسیون‌های تخصصی به تعداد مورد نیاز تشکیل می‌شود و هر کمیسیون، متشکل از حداقل پنج تن از اعضای هیات علمی برجسته دانشگاه‌ها به پیشنهاد اداره کل و حکم رییس سازمان انتخاب می‌گردند.
- ۲- یک تن از اعضای مذکور باید حداقل در مرتبه دانشیاری باشند.
- ۳- تصمیمات کمیسیون با موافقت حداقل سه تن از اعضاء معتبر خواهد بود.

ماده ۳- اعتبارسنجی مؤسسه

- ۱- هر یک از مؤسسات و شعب آنان در کشورهای مختلف، براساس ویژگی‌های عمومی، آموزشی، پژوهشی و فناوری، اداری- مالی و رفاهی، بررسی و با تصویب شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی، به یکی از گروه‌های زیر سطح‌بندی می‌شوند و به نحو مقتضی از طریق اداره کل اطلاع رسانی می‌گردد.

گروه الف) مؤسسات ممتاز؛

گروه ب) مؤسسات خوب؛

گروه ج) مؤسسات متوسط؛

گروه د) مؤسسات ضعیف؛

گروه ه) مؤسسات غیر قابل قبول.

۲- جهت اعتبارسنجی دانشگاه‌های خارجی عنداللزوم حضور رایزنان علمی یا اخذ نظریه مکتوب آنان در بررسی و تصویب ضروری است.

۳- اعتبارسنجی مؤسسات خارجی هر ۵ سال یکبار انجام می‌شود.

۴- در مواردی که اعتبار مؤسسه‌ای تنزل یافته است، موضوع در شورای ارزشیابی مطرح و اعتبار مؤسسه مورد بررسی و ارزیابی مجدد قرار می‌گیرد.

ماده ۴- شرایط عمومی ارزشیابی

۱- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی، علاوه بر رعایت قوانین و مقررات آموزش عالی کشور و مفاد این آیین‌نامه، ضوابط و مقررات عمومی و ضوابط خاص آموزشی هر کشور که به پیشنهاد اداره کل و تصویب شورای ارزشیابی می‌رسد الزامی است. به همین منظور مقررات مرتبط جهت اطلاع رسانی در سایت اداره کل درج می‌شود.

۲- مدارک تحصیلی در دوره‌های حضوری برای کلیه مقاطع تحصیلی و نیمه‌حضوری صرفاً در مقطع دکتری با رعایت سایر ضوابط و مقررات امکان‌پذیر است.

۳- مدارک تحصیلی کلیه مقاطع غیرحضوری صادره توسط دانشگاه‌های خارج از کشور به هیچ عنوان قابل بررسی و ارزشیابی نیست.

۴- مدارک تحصیلی مؤسسات غیرقابل قبول، به هیچ عنوان قابل بررسی و ارزشیابی نیست.

۵- مدارک تحصیلی مؤسسات ضعیف در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری به هیچ عنوان قابل بررسی و ارزشیابی نیست.

۶- مدارک تحصیلی در چارچوب مقاطع رسمی داخل کشور و شامل: کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری ارزشیابی می‌شود. کمیسیون‌های ارزشیابی مدارک، برای تعیین عنوان رشته تحصیلی، رشته و گرایش، وضعیت تحصیلی قبلی متقاضی را مورد توجه و بررسی قرار می‌دهند.

۷- مدارک تحصیلی دانش‌آموختگانی که صرفاً دارای ارزش استخدامی یا معادل بوده

حتی اگر در یکی از مؤسسات معتبر ادامه تحصیل داده و مدرک بالاتر اخذ نموده باشند، غیرقابل بررسی و ارزشیابی است.

۸- مدارک تحصیلی رشته‌های مرتبط با "زبان و ادبیات فارسی" از کلیه مؤسسات معتبر خارجی مورد تایید وزارت، صرفاً در مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی‌ارشد، با بررسی کیفی جامع و دقیق، قابل بررسی و ارزشیابی می‌باشد و به هیچ عنوان، مدارک دوره دکتری کشورهای خارجی حتی از شبه قاره، تاجیکستان و افغانستان، قابل بررسی و ارزشیابی نمی‌باشد.

۹- مدارک تحصیلی دوره‌های شش ساله دامپزشکی (MWM) در صورت ارایه پایان نامه و گذراندن حداقل ۲۲۰ واحد در مقطع "دکتری عمومی حرفه‌ای دامپزشکی" و بدون نیاز به ارایه پایان نامه و دوره‌های پنج ساله دامپزشکی با ارایه پایان نامه، صرفاً با اخذ مدرک "کارشناسی‌ارشد دامپزشکی" ارزشیابی می‌گردد.

ماده ۵- ارزشیابی اختصاصی مدارک تحصیلی حضوری

۵-۱- ارزشیابی مدارک تحصیلی کاردانی

۱- مدارک تحصیلی کاردانی کلیه مؤسسات سه گروه اول شامل ممتاز، خوب و متوسط، پس از بررسی و اطمینان از صحت صدور و تعلق آن، ارزشیابی و ارزشنامه مربوط صادر می‌شود.

۲- مدرک تحصیلی کاردانی مؤسسات ضعیف توسط کمیسیون تخصصی ذی‌ربط بررسی و اتخاذ تصمیم می‌شود.

۵-۲- ارزشیابی مدارک تحصیلی کارشناسی

۱- ارزشیابی مدارک تحصیلی مؤسسات ممتاز و خوب، منوط به داشتن مدرک دیپلم دوازده (۱۲) ساله یا پیش‌دانشگاهی معتبر است.

۲- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی مؤسسات متوسط و ضعیف، علاوه بر داشتن مدرک دیپلم دوازده ساله یا پیش‌دانشگاهی لازم است:

الف) معدل دیپلم یا پیش‌دانشگاهی دانش‌آموخته، حداقل ۱۴ یا هم‌تراز آن باشد؛

ب) رشته تحصیلی دانش‌آموخته با رشته تحصیلی دبیرستانی و پیش‌دانشگاهی وی

سازگار باشد؛

ج) در صورت نداشتن شرایط بندهای "الف" یا "ب"، مشروط به شرکت در آزمون کتبی و مصاحبه علمی و احراز توانمندی‌های علمی تخصصی و حرفه‌ای متقاضی به تشخیص کمیسیون تخصصی ذی‌ربط.

۵-۳- ارزشیابی مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد

۱- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از مؤسسات ممتاز و خوب، داشتن مدرک کارشناسی معتبر از دانشگاه‌های داخل یا مؤسسات گروه‌های ممتاز یا خوب لازم است.

۲- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از مؤسسات متوسط، علاوه بر داشتن مدرک کارشناسی معتبر از دانشگاه‌های داخل یا مؤسسات گروه‌های ممتاز یا خوب، لازم است:

الف) رشته تحصیلی کارشناسی ارشد با رشته تحصیلی مقطع کارشناسی هماهنگ باشد؛

ب) معدل کل مدرک کارشناسی، حداقل ۱۴ یا معادل آن باشد؛

ج) در صورت نداشتن هر یک از شروط "الف" یا "ب" به شرط بررسی کیفی و احراز توانمندی‌های علمی، پژوهشی و حرفه‌ای متقاضی از طریق اخذ آزمون، مصاحبه علمی، ارائه مقاله علمی - پژوهشی (حسب مورد یک یا همه آنها)، به تشخیص کمیسیون تخصصی ذی‌ربط.

۵-۴- ارزشیابی مدارک تحصیلی دکتری

۱- ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از مؤسسات ممتاز، منوط به داشتن مدرک کارشناسی ارشد معتبر از دانشگاه‌های داخل و یا مؤسسات گروه‌های ممتاز یا خوب، می‌باشد.

۲- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از مؤسسات خوب، شرایط ذیل لازم است:
الف) داشتن مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد معتبر از دانشگاه‌های داخل و یا مؤسسات گروه‌های ممتاز یا خوب؛

ب) داشتن رساله کیفی به تشخیص متخصصین منتخب کمیسیون تخصصی ذی‌ربط.

۳- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی صادره از مؤسسات متوسط، شرایط ذیل لازم است:

الف) داشتن مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد معتبر از دانشگاه‌های داخل یا مؤسسات گروه‌های ممتاز یا خوب؛
ب) معدل کارشناسی ارشد باید حداقل ۱۵ به بالا باشد؛
ج) ارتباط مستقیم رشته تحصیلی دکتری با رشته تحصیلی مقطع کارشناسی ارشد؛
د) داشتن رساله کیفی به تشخیص صاحب‌نظران متخصص منتخب کمیسیون تخصصی ذی‌ربط؛

ه) چاپ حداقل ۲ مقاله علمی- پژوهشی مستخرج از رساله.

ماده ۶- ارزشیابی اختصاصی مدارک تحصیلی نیمه‌حضوری در مقطع

دکتری

۱- مدارک تحصیلی مربوط به دوره‌های نیمه‌حضوری صرفاً در مقطع دکتری برای مؤسسات ممتاز و خوب ارزشیابی می‌شود.

۲- شرایط لازم برای ارزشیابی مدارک تحصیلی دوره‌های نیمه‌حضوری در مقطع دکتری برای مؤسسات ممتاز و خوب همان شرایط لازم برای ارزشیابی مدارک تحصیلی دکتری حضوری صادره از مؤسسات متوسط می‌باشد.

۳- مدارک تحصیلی ناشی از تحصیلات نیمه‌حضوری مؤسسات متوسط و ضعیف، غیرقابل ارزشیابی می‌باشند.

۴- بررسی و ارزشیابی مدارک تحصیلی دکتری کسانی که از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، شروع به تحصیل در دوره‌های نیمه‌حضوری نمایند، منوط است به:

الف) تحصیل منحصراً در دانشگاه‌های ممتاز و خوب و در رشته‌های مرتبط با تحصیلات قبلی انجام شده باشد؛

ب) داشتن استاد راهنمای دوم داخلی، از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های داخل که مجاز به داشتن دانشجوی دکتری می‌باشند و مبتنی بر اخذ موافقت رسمی از معاونت آموزشی دانشگاه و پرداخت هزینه‌های مربوط به تشخیص دانشگاه.

ماده ۷- سایر مقررات

۱- کلیه مقالات علمی- پژوهشی موضوع این آیین‌نامه باید واجد شرایط زیر باشند:

الف) دانش‌آموخته مولف اصلی آنها باشد؛

ب) موضوع و محتوای آنها، هماهنگ با پایان‌نامه تحصیلی یا رساله دکتری باشد؛

- ج) به تشخیص کمیسیون تخصصی ذی ربط ارزشیابی مدارک، در نشریات علمی- پژوهشی دارای نمایه بین‌المللی معتبر منتشر شده باشد.
- ۲- انتخاب پایان‌نامه یا رساله در ارتباط با نیازهای داخل کشور، منوط به داشتن یک استاد راهنمای دوم از میان اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها می‌باشد.
- ۳- مدارک تحصیلی مقطع دکتری که بدون گذراندن دوره کارشناسی ارشد و پس از اتمام دوره کارشناسی اخذ شده باشد، قابل بررسی و ارزشیابی نمی‌باشد.
- ۴- مدرک تحصیلی دکتری کسانی که دارای مدرک کارشناسی با درجه ممتاز باشند، در صورتی که به علت ممتاز بودن به صورت مستقیم و بدون گذراندن دوره کارشناسی ارشد، به دوره دکتری مؤسسات ممتاز و خوب وارد شده باشند، مشروط به بررسی و تایید کیفیت رساله و ارزیابی توانمندی‌های علمی و پژوهشی متقاضی از طریق انجام مصاحبه تخصصی و یا درخواست مقاله و رعایت کلیه ضوابط و مقررات توسط کمیسیون ذی ربط، به ماخذ دکتری قابل بررسی و ارزشیابی است.
- ۵- در هنگام ارزشیابی همزمان مدارک تحصیلی دو مقطع متوالی تحصیلی، چنانچه مدرک تحصیلی مقطع قبلی از مؤسسه‌ای اخذ شده باشد، که آن مؤسسه از نظر وزارت معتبر نباشد، اما مدرک تحصیلی مقطع بالاتر، از مؤسسه معتبر گروه‌های ممتاز و خوب باشد، مدرک تحصیلی مقطع بالاتر به ترتیب با ضوابط مربوط به مؤسسات متوسط و ضعیف ارزشیابی خواهد شد. در صورتی که مدرک تحصیلی مقطع بالاتر از مؤسسه معتبر گروه‌های متوسط و ضعیف باشد، مدرک مقطع مورد نظر غیرقابل ارزشیابی است.
- ۶- مدارک تحصیلی مربوط به رشته‌های تحصیلی هنری، صنعتی و مانند آنها که علاوه بر دروس نظری، مهارت‌های حرفه‌ای خاصی نیز از سوی مؤسسه محل تحصیل به دانشجویان ارائه می‌شود، مشروط به اعتبار مؤسسه، براساس ضوابطی که به تصویب شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی خواهد رسید می‌باشد و در ارزشنامه صادره در کنار ذکر مقطع تحصیلی، کلمه "حرفه‌ای" نیز درج می‌شود.
- ۷- مدارک دوره (Doctor of Business Administration) DBA، چنانچه متضمن تهیه و دفاع از رساله بوده باشد، به ماخذ دکتری و در غیر این صورت با ارایه حداقل یک مقاله علمی- پژوهشی به ماخذ دکتری با رعایت مفاد مواد (۵) و (۶) و بند (۱) این ماده قابل بررسی و ارزشیابی است.

۸- بررسی و ارزشیابی مدارک مقطع دکتری رشته‌های مربوط به زبان و ادبیات خارجی که بنا به ضوابط خاص ارزشیابی مدارک کشورهای مربوط نیازمند انتشار مقاله در نشریات دارای نمایه بین‌المللی است، می‌تواند در قبال آرایه مقالات چاپ شده در نشریات علمی- پژوهشی معتبر در کشورهای مربوط (کشورهای عربی، روسیه و...) به تشخیص کمیسیون تخصصی ذی‌ربط مورد بررسی و ارزشیابی قرار گیرد.

ماده ۸- رسیدگی به درخواست ارزشیابی (فرآیند ارزشیابی)

۱- مدارک تحصیلی دانش‌آموختگان پس از وصول به اداره کل، به لحاظ تطبیق با مدت اقامت دانشجویی برابر جدول فوق، مورد بررسی قرار می‌گیرد. تشکیل پرونده برای تعیین مراحل ارزشیابی صرفاً برای مدارک تحصیلی کامل امکانپذیر بوده و به مدارک ناقص هیچ ترتیب اثری داده نمی‌شود.

۲- اداره کل مکلف است در ظرف یک ماه از تاریخ دریافت مدارک دانش‌آموخته اقدام به تشکیل کمیسیون تخصصی ذی‌ربط نماید.

۳- برای ارزشیابی مدارک تحصیلی، آرایه اصل و فتوکپی کلیه مستندات مورد اشاره در این آیین‌نامه با داشتن مهرهای معتبر مراکز صادرکننده الزامی است.

۴- کلیه مدارک تحصیلی اصلی آرایه شده باید به مهر و تایید نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور رسیده باشد.

۵- مهر و تایید نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور صرفاً از جهت رعایت تشریفات اداری بوده و هیچ حقی برای متقاضی برای قبول و تایید مدارک ایجاد نمی‌کند.

۶- پرداخت تمامی هزینه‌های مربوط به ارزشیابی مدارک تحصیلی بر عهده متقاضی می‌باشد.

۷- صدور اصل ارزشنامه، منوط به امضای تعهدنامه دانش‌آموخته، مبنی بر اعلام موافقت کتبی با رای صادره کمیسیون‌های ارزشیابی مدارک و نیز پرداخت وجه تمبر الصاقی و سایر هزینه‌های مربوط در صورت نیاز خواهد بود.

ماده ۹- رسیدگی به اعتراض و تجدیدنظرخواهی

۱- هرگونه درخواست اعتراض به نتایج ارزشیابی، صرفاً تا یک سال پس از صدور گواهی موقت قابل طرح و بررسی است. بدیهی است پس از صدور اصل ارزشنامه،

هیچگونه اعتراضی قابل وصول و بررسی نخواهد بود.

۲- اعضای هیات تجدیدنظر عبارتند از:

الف) رییس سازمان؛

ب) مدیرکل دانش‌آموختگان سازمان؛

ج) نماینده معاون آموزشی وزارت؛

د) مدیرکل حقوقی وزارت؛

ه) مدیرکل حقوقی سازمان.

۳- جلسه تجدیدنظر به نتیجه ارزشیابی حداقل با حضور ۴ نفر رسمیت یافته و تصمیمات آنها با اکثریت آراء معتبر است.

۴- در صورت موجه دانستن اعتراض، ارزشیابی مدارک تحصیلی متقاضی یکبار دیگر توسط کمیسیون تخصصی ذی‌ربط مورد بررسی و ارزشیابی قرار می‌گیرد.

ماده ۱۰- رفع ابهام حقوقی و تفسیر آیین‌نامه

در صورت اختلاف در چگونگی اجرا یا در موارد سکوت آیین‌نامه، موضوع توسط کمیته‌ای مرکب از اشخاص ذیل بررسی و اعلام‌نظر می‌گردد.

۱- رییس سازمان؛

۲- معاون حقوقی و امور مجلس وزارت؛

۳- مدیرکل امور دانش‌آموختگان؛

۴- مدیرکل حقوقی وزارت؛

۵- مدیرکل حقوقی سازمان.

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه و ۱۰ ماده در تاریخ ۱۳۹۲/۱/۲۰ به تایید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است و کلیه مصوبات قبلی ملغی‌الاثراً می‌گردد.

